

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1953

9 січня (п'ятниця).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про часткову ліквідацію існуючих заказників та організацію нового державного заказника республіканського значення”. Згідно постанови були частково ліквідовані існуючі заказники: Покровська лісна дача і Дніпровські плавні в Нововоронцовському районі Херсонської області та Нікопольському районі Дніпропетровської області, р. Уборть у Ємільчинському районі Житомирської області, болотний масив “Борщі” по р. Трубіж у Баришівському районі Київської області; оголошено державним заказником республіканського значення по збереженню і розмноженню річкових бобрів та ін. мисливських звірів і птахів лісові масиви та водно-болотні масиви “Ушомир” у Коростеньському районі Житомирської області. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 157.*

14 січня (середа).

9. Хельсінкі (Фінляндія). У змаганнях на першість світу з швидкісного бігу на ковзанах абсолютним чемпіоном світу став українець О.Гончаренко (193,143 очки). *Радянський спорт. – 1953. – 17 лютого.*

15 січня (четвер).

6. Київ. Колектив експериментального цеху музичного комбінату розробив і виготовив пристрій у якому поєднуються радіоприймач, телевізор “Т-2”, магнітофон і грамофонний автомат. *Вечірній Київ. – 1953. – 15 січня.*

22 січня (четвер).

8. США. Українські емігранти святкували 35-у річницю з дня

проголошення Української Народної Республіки. Губернатори штатів Вісконсин, Іллінойс, Коннектикут, Массачусетс, Мериленд, Нью Джерсі, Огайо і Пенсільванія офіційно оголосили день 22 січня “Українським днем”. *Чорна книга України: Зб. документів, архів. матеріалів, листів, доп., ст., досліджень, есе/ Упоряд., ред. Ф.Зубанича. – К.: Вид. центр “Просвіта”, 1998. – С. 482-485.*

27 січня (вівторок).

4. Київ. Створення інституту фізіології АН УРСР ім. О.Богомольця на базі Інституту експериментальної біології і патології Міністерства охорони здоров’я УРСР та Інституту клінічної фізіології АН УРСР. *Історія АН України. 1918 – 1993. – К., 1994. – С. 284.*

27 – 29 січня (вівторок – четвер).

1. Київ. Проходив XV з’їзд ЛКСМ України. З’їзд розглянув звіти ЦК ЛКСМ України, ревізійної комісії, вибрав керівні органи ЛКСМ України. На пленумі нововибраного ЦК ЛКСМ України першим секретарем ЦК ЛКСМ України було обрано Г.Шевеля. *Радянська Україна. – 1953. – 27 січня, 28 січня, 29 січня, 30 січня.*

Січень.

1. Київ. Головне управління у справах літератури і видавництва при РМ УРСР виступило з негативною критикою переданого до друку збірника статей “Гоголь і Україна”: збірник “политически неприемлем и нуждается в коренной переработке”. *Чорна книга України: Зб. документів, архів. матеріалів, листів, доп., ст., досліджень, есе/ Упоряд., ред. Ф.Зубанича. – К.: Вид. центр “Просвіта”, 1998. – С.533-537.*

5 лютого (четвер).

3. Київ. ВЦРПС і РМ УРСР встановили нові умови соціалістичних змагань підприємств, будов і організацій міністерств та відомств республіки. Велика увага в них приділена дальшому поліпшенню якості, зниженню собівартості промислових продуктів і будівельних робіт,

ощадливому витрачанню сировини, матеріалів, палива і електроенергії. *Радянська Україна. – 1953. – 5 лютого.*

9 – 10 лютого (понеділок – вівторок).

9. Київ. Відбулася Республіканська нарада по фізкультурі і спорту. Її учасники обговорили підсумки роботи фізкультурних організацій за 1952 р. і завдання дальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні. *Радянська Україна. – 1953. – 13 лютого; Радянський спорт. – 1953. – 13 лютого.*

10 лютого (вівторок).

3. Львів. Закінчився громадський огляд винахідництва і раціоналізації, в якому взяли участь колективи 140 підприємств міста. За час огляду на підприємствах міста прийнято понад 2000 раціоналізаторських пропозицій і технічних удосконалень. *Радянська Україна. – 1953. – 10 лютого.*

18 лютого (середа).

3. Київ. Відкриття Республіканської наради працівників сільського господарства УРСР. Понад 2000 учасників наради обговорили підсумки виконання зобов'язань по сільському господарству 1952 р., та питання організації соціалістичного змагання з додержання високих урожаїв сільськогосподарських культур і розвитку громадського продуктивного тваринництва в 1953 р. *Радянська Україна. – 1953. – 26 лютого.*

22 лютого (неділя).

1. Вибори до обласних, окружних, районних, міських, сільських і селищних рад депутатів трудящих УРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 28 лютого.*

24 лютого (вівторок).

4. Київ. Повідомляється про вихід першого номеру журналу “Архитектура и строительство”, органу Управління у справах архітектури

України і Союзу радянських архітекторів України. *Правда*. – 1953. – 25 лютого.

27 – 28 лютого (п'ятниця – субота).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, на якому обговорювалися стан і заходи поліпшення ідеологічної роботи в київській міській партійній організації; а також хід зимівлі худоби в колгоспах республіки. *Радянська Україна*. – 1953. – 1 березня.

28 лютого – 3 березня (субота – вівторок).

1. Республіканська газета “Радянська Україна” опублікувала серію статей, автори яких звинувачували київську партійну організацію у “терпимості до виявів буржуазного націоналізму і сіонізму”. *Радянська Україна*. – 1953. – 28 лютого, 1–2 березня.

Лютий.

3. с. Снігурівка Миколаївської області. Рада по вивченню продуктивних сил УРСР та Інститут економіки АН УРСР провели виїзну сесію, присвячену питанням розвитку громадського господарства колгоспів в умовах освоєння зрошувальних земель. В роботі сесії взяли участь наукові співробітники АН УРСР, представники галузевих науково-дослідних установ Києва, Харкова, Одеси, Херсона та ін., загалом близько 350 чоловік. *Вісник АН УРСР*. – 1954. – № 1. – С. 71-72.

3 березня (вівторок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по поліпшенню підготовки професорсько-викладацьких кадрів для вищих учбових закладів УРСР”. Постанова прийнята з метою поповнення вищих учбових закладів кваліфікованими професорсько-викладацькими кадрами, оскільки станом на час прийняття постанови частина кафедр учбових закладів очолювалася особами, які не мали ученого ступеня і вченого звання, а по ряду спеціальностей вищі учбові заклади зовсім не мали професорів і доцентів, крім того, незадовільно була поставлена справа підготовки і висування молодих науково-

педагогічних кадрів, особливо через аспірантуру (понад 70% аспірантів не захищали дисертацій в установлений строк і направлялися на педагогічну роботу без ученого ступеня). *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 165-169.*

4 березня (середа).

3. Відкриття Республіканської наради передовиків бурякосіяння УРСР. Понад 1300 учасників наради обговорили підсумки виконання буряководами соціалістичних зобов'язань за 1952 р. і намітили заходи по підвищенню врожайності цукрових буряків у 1953 р. *Радянська Україна. – 1953. – 5 березня.*

5 березня (четвер).

7. Помер Й.Сталін – голова Ради міністрів СРСР і секретар ЦК КПРС. *Радянська Україна. – 1953. – 6 березня.*

7 березня (субота).

1. З метою попередження перебоїв по керівництву діяльності державних і партійних органів опубліковано постанову спільного засідання ЦК КПРС, Ради міністрів СРСР, президії ВР СРСР. Відповідно до статуту партії замість президії і бюро президії ЦК КПРС мала обиратися президія ЦК КПРС. У Раді міністрів замість президії і бюро президії встановлювалася президія Ради міністрів СРСР. У зв'язку з необхідністю зосередитися на роботі в ЦК КПРС М.Хрущова було звільнено від обов'язків першого секретаря Московського комітету КПРС. Ухвалено рішення про укрупнення і об'єднання низки міністерств і відомств СРСР. *Правда. – 1953. – 7 марта; Радянська Україна. – 1953. – 7 березня.*

15 березня (неділя).

1. Москва. Четверта сесія ВР СРСР звільнила М.Шверника від обов'язків голови президії ВР СРСР у зв'язку з переходом на іншу

роботу. Сесія обрала головою президії ВР СРСР К.Ворошилова. Сесія призначила головою РМ СРСР Г.Маленкова. *Радянська Україна*. – 1953. – 16 березня.

19 березня (четвер).

4. Київ. Відкриття Республіканської виставки робіт самодіяльних художників. На виставці експонувалися близько 800 творів живопису, графіки, скульптури, художньої вишивки. *Правда*. – 1953. – 20 марта.

23 березня (понеділок).

3. Львів. Конференція винахідників і раціоналізаторів підвела підсумки місячника огляду винахідництва і раціоналізації, в якому взяли участь понад 20 000 робітників та інженерно-технічних працівників. В результаті роботи місячника було подано близько 5000 раціоналізаторських пропозицій. *Радянська Україна*. – 1953. – 24 березня.

25 березня (середа).

4. Київ. Повідомляється про наукову конференцію, присвячену проблемам архітектури житлових будинків і питанням архітектурної спадщини. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 25 березня.

26 березня (четвер).

4. Київ. Повідомляється про II наукову Шевченківську конференцію, організовану Інститутом літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР. *Літературна газета*. – 1953. – 26 березня.

26 – 27 березня (четвер – п'ятниця).

3. Київ. Відбулася Республіканська нарада передовиків сільського господарства по вирощуванню гречки, кукурудзи і проса. Учасники наради обговорили підсумки по вирощуванню в колгоспах круп'яних культур у 1952 р. та заходи по вирощуванню високих врожаїв гречки, кукурудзи і проса в 1953 р. *Радянська Україна*. – 1953. – 27 березня.

27 березня (п'ятниця).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про амністію”. Указом звільнили ув'язнених терміном до п'яти років жінок, які мають дітей віком до 10 років, вагітних жінок, неповнолітніх, чоловіків старше 55 років і жінок старше 50 років, а також хворих на тяжкі невиліковні хвороби. Тим, які отримали термін більше п'яти років його скорочували на половину. *Радянська Україна. – 1953. – 28 березня.*

31 березня (вівторок).

4. Запоріжжя. Відкриття обласного музично-драматичного театру. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 514.*

1 квітня (середа).

6. Введена в дію постанова РМ УРСР і ЦК КПРС “Про нове зниження державних роздрібних цін на продовольчі й промислові товари”. *Радянська Україна. – 1953. – 1 квітня.*

8. Торонто (Канада). Повідомлялося про вихід нового ілюстрованого українського журналу “Світ і життя”. *Український голос. – 1953. – 1 квітня.*

8 квітня (середа).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла розпорядження “Про зниження діючих тарифів абонементної плати за трансляційні радіоточки”. Розпорядженням на 50% знижена абонементна плата за трансляційні радіоточки від вузлів Міністерства зв'язку УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 173.*

11 – 12 квітня (субота – неділя).

8. США. Перший конгрес українських студентів Америки. На конгресі засновано Центральний союз українських студентських товариств Америки. *Український голос. – 1953. – 29 квітня.*

за іншими даними 10 – 12 квітня. *Українське студентство в Америці. – Балтімор-Нью-Йорк, 1963. – С. 26.*

15 квітня (середа).

6. Дніпропетровськ. Повідомлялося про створення лікувальних закладів і нічних санаторіїв на підприємствах міста, зокрема, сірчановодневої здравниці на металургійному заводі ім. Г.Петровського. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР. 1951 – 1958. Сборник документов и материалов. – К., 1984. – С. 355.*

20 квітня (понеділок) 4. Москва. На Ваганьковському кладовищі відбулося урочисте відкриття пам'ятника на могилі українського композитора С.Гулака-Артемовського. З його іменем в цьому році було пов'язано три річниця – 140-річчя з дня народження, 90-річчя першої постановки опери “Запорожець за Дунаєм”, 80-річчя з дня смерті. *Радянське мистецтво. – 1953. – 22 квітня; 29 квітня; Радянська Україна. – 1953. – 21 квітня.*

Квітень.

1. Москва. Звільнено осіб, засуджених у “справі лікарів” та у “справі мінгрельської націоналістичної організації”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 514.*

3. Москва. Президія Верховної Ради СРСР прийняла рішення про зменшення числа союзних (з 30 до 20) та союзно-республіканських (з 21 до 13) міністерств. *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 34.*

Квітень – травень 4. В Україні вперше були широко проведені аспірантські наукові конференції. В 29 інститутах з науковими доповідями виступили 42 аспіранти. *Вісник АН УРСР. – 1954. – № 1. – С. 68.*

1 травня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомлялося про Республіканську конференцію із питань

вивчення рослинності УРСР. В роботі конференції взяли участь делегати від 27 науково-дослідних установ, вузів і ботанічних садів УРСР, делегати Ботанічного саду АН СРСР, Молдавського філіалу АН СРСР, Міністерства сільського господарства і Міністерства освіти УРСР. *Радянська Україна*. – 1953. – 1 травня.

6. До святкування 1 травня в різних областях України було споруджено ряд нових кінотеатрів, будинків культури, клубів: у Запоріжжі, Миколаєві – кінотеатри; у Сумах – палац культури; в Ровенській області понад 30 клубів. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 20 травня.

1 – 2 травня (п'ятниця – вівторок).

8. Вінніпег (Канада). Відбулася Перша конференція української преси Канади, зініційована Комітетом українців Канади. *Четвертий конгрес українців Канади*. – Вінніпег, 1953. – С.116; *Український голос*. – 1953. – 6 травня.

5 травня (вівторок).

3. Мелітополь. Повідомлялося про створення на Мелітопольському машинобудівному заводі ім. Воровського нової машини – овочесушильного автомату “КСА – 80”. За добу машина висушує 35–40 тонн картоплі. *Радянська Україна*. – 1953. – 5 травня.

6 травня (середа).

4. Повідомлялося про обрання членом-кореспондентом Академії художеств СРСР українську художницю Т.Яблонську. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 6 травня.

7 – 11 травня (четвер – понеділок).

4. Міністерство культури УРСР організувало і провело республіканський огляд випускників Київської, Одеської, Харківської, Львівської консерваторій, а також молодих виконавців концертних організацій та учасників художньої самодіяльності. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 13 травня.

11 травня (понеділок).

6. Суми. Відкриття Будинку культури. *Правда*. – 1953. – 11 мая.

12 травня (вівторок).

3. Повідомлялося про організацію по р. Дніпро швидкісної лінії водіння караванів від Києва до Дніпропетровська. *Радянська Україна*. – 1953. – 12 травня.

15 травня (п'ятниця).

3. Київ. Повідомлялося про нараду з питань зоотехнічної біохімії, скликану з ініціативи Інституту біохімії АН УРСР. Учасники наради (представники Міністерства сільського господарства і заготівель УРСР, Українського науково-дослідного інституту тваринництва, Української науково-дослідної станції птахівництва та ін.) обговорили питання координації та комплексного вирішення наукових питань в галузі зоотехнічної біохімії, зокрема при впровадженні наукових досягнень у цій галузі в практику радгоспних та колгоспних тваринницьких ферм. *Радянська Україна*. – 1953. – 15 травня.

16 травня (субота).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про порядок проведення організованого набору робітників в Українській РСР”. Постанова прийнята з метою впорядкування проведення набору робітників для постійної роботи в промисловості і на будівництві всіх міністерств. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 173-176.

17 травня (неділя).

9. Київ. Закінчились міські стрілецькі змагання. Майстер спорту Петро Марченко встановив новий всесоюзний рекорд в стрільбі з револьвера на 25 м. Його показник (вибив 563 очки з 600 можливих) на 4 очки перевищив минулий республіканський рекорд і на 1 очко був вищий від всесоюзного. *Радянська Україна*. – 1953. – 17 травня.

17 – 22 травня (неділя – п'ятниця).

9. Київ. Всесоюзна першість із спортивної гімнастики. Серед жінок бронзовий жетон здобула киянка Н.Бочарова (товариство “Будівельник”). *Радянська Україна.* – 1953. – 19, 22 травня.

18 – 24 травня (понеділок – неділя).

8. Київ. Проведення фестивалю кінофільмів Угорської Народної Республіки. В рамках фестивалю 19 – 22 травня в Україні гостювала група діячів угорської кінематографії. *Радянська Україна.* – 1953. – 17, 20, 23 травня.

19 травня (вівторок).

6. Вінниця. Працівники міської радіотрансляційної сітки Вінниці вперше прийняли телевізійну передачу з Києва. *Радянська Україна.* – 1953. – 28 травня.

20 травня (середа).

4. Київ. Повідомлялося, що президія АН УРСР прийняла постанову про організацію Центрального бюро Радянської служби широти при Полтавській гравіметричній обсерваторії. Головне завдання новостворюваного бюро полягало у обробці результатів широтних спостережень радянських обсерваторій і визначення на цих даних координат полюса, необхідних для Державної служби часу. *Радянська Україна.* – 1953. – 20 травня.

4. Київ. Повідомлялося, що в Інституті електрозварювання ім. Є.Патона АН УРСР сконструювали машину, яка рухаючись вздовж траси трубопроводу від стику до стику швидко і високоякісно зварювала труби методом контактного зварювання. Новий метод зварювання своїми техніко-економічними показниками мав великі переваги перед всіма методами, які застосовувались у світовій техніці для зварювання магістральних трубопроводів. *Радянська Україна.* – 1953. – 20 травня.

6. Повідомлялося про здійснення поступової газифікації міст України:

з початку 1951 року газом почали користуватися жителі Вінниці, Ровно, Миколаєва, Херсона та ін. Загалом – 30 міст, 167 тисяч квартир. *Радянська Україна. – 1953. – 20 травня.*

23 травня (субота).

4. Київ. Відбулося відкриття Центрального інституту підвищення кваліфікації керівних працівників народної освіти при Міністерстві освіти УРСР. *Учительская газета. – 1953. – 23 мая; Історія Києва. Т. 3. Кн. 1. – К., 1987. – С.453.*

24 травня (неділя).

6. Харківська область. Повідомлялося, що протягом 15 місяців (1952 р.перший квартал 1953 р.) збудовано 2 тис. житлових будинків. *Радянська Україна. – 1953. – 24 травня.*

9. Київ. Закінчилися змагання найсильніших стрільців Москви, Ленінграда, Києва, Львова і Талліна. Кияни здобули командне друге місце. З українців особисту першість завоювали кияни Г.Купко, Г.Онисимов та львів'янин І.Корнійчук. *Радянська Україна. – 1953. – 26 травня.*

25 травня (понеділок).

3. Київ. Указом президії ВР УРСР Міністерство місцевої промисловості і Міністерство паливної промисловості були об'єднані в Міністерство місцевої і паливної промисловості УРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 13 вересня.*

26 травня (вівторок).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Питання західних областей Української РСР”. В постанові відмічено, що політичне становище в західних областях України продовжує залишатись незадовільним. В результаті ЦК КПРС поставив перед КПУ завдання в найближчий період забезпечити рішуче оздоровлення в політичному становищі західних областей республіки і зобов'язав ЦК КПУ і обласні комітети партії докорінно перебудувати всю партійно-політичну роботу в цих областях.

Літопис УПА. Нова серія, Т. 3. – К. – Торонто. 200. – С. 512, 513.

3. Київ. Нарада працівників київських підприємств Міністерства легкої і харчової промисловості УРСР. Її учасники обговорили нові соціалістичні зобов'язання, спрямовані на виявлення і використання внутрішніх резервів виробництва. *Радянська Україна. – 1953. – 27 травня.*

9. Львів. Закінчено будівництво нового, найбільшого у місті стадіону на 20 тис. глядачів. *Радянська Україна. – 1953. – 26 травня.*

28 травня (четвер).

3. Ворошиловградська область. Повідомлялося, що на вугільних підприємствах області розгорнуто соціалістичні змагання за перетворення шахт у шахти суцільної циклічності. *Радянська Україна. – 1953. – 28 травня.*

31 травня (неділя).

9. Київ. В легкоатлетичному забігу кращих легкоатлетів столиці жіноча збірна команда у складі майстрів спорту Н.Откаленко, Г.Сегень, Н.Чорнощок і чемпіонки республіки О.Кошелевої встановила всесоюзний рекорд в легкоатлетичній естафеті 400+300+200+100 (чотири етапи за 2 хв 14, 1 сек.). *Радянська Україна. – 1953. – 2 червня.*

Травень.

4. Вперше вийшов літературно-художній та громадсько-політичний журнал ЦК ЛКСМ України “Зміна”. *Історія Києва. Т. 3. Кн. 1. – К., 1987.*

2 червня (вівторок).

3. Повідомлялося про введення в дію і реконструкцію підприємств по переробці молока: введено в дію Житомирський молочний завод, замінено устаткування на заводі в Миколаєві, будувалися нові заводи з переробки молока в Дніпропетровську і Дніпродзержинську. На Київському, Львівському, Одеському комбінатах були створені автоматичні

лінії з розливу молока, на підприємствах Житомирської, Львівської, Дніпропетровської областей установлені вакуумапарати для виробництва згущеного молока. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР. 1951 – 1958. Сборник документов и материалов.* – К., 1984. – С. 76.

2 – 4 червня (вівторок – четвер).

1. Київ. Пленум ЦК КП України розглянув організаційні питання. Пленум звільнив від обов'язків першого секретаря ЦК КПУ і члена бюро Л.Мельникова. Офіційною причиною звільнення Л.Мельникова послужило звинувачення у русифікації вищої школи і дискримінації місцевих кадрів на Західній Україні. Першим секретарем ЦК КПУ обрано О.Кириченка. *Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX – XX століття.* – К., 2000. – С. 277.

3 червня (середа).

8. Торонто (Канада). Повідомлялося про створення “Ділового комітету”, на який покладалося завдання підготувати відзначення річниці штучного голоду Україні в 1933 р. *Український голос.* – 1953. – 3 червня.

6 червня (субота).

2. Київ. III з'їзд радянських письменників України.

7 червня (неділя).

9. На XX змаганнях легкоатлетів Москви, Ленінграда і Києва світова рекордсменка киянка Н.Откаленко (Плетньова) встановила новий світовий рекорд (800 м пробігла за 2 хв 8,2 сек). *Радянська Україна.* – 1953. – 9 червня.

11 червня (четвер).

4. Телевізійна прем'єрна трансляція фільма-спектаклю “Мартин Боруля”. Виробництво Київської кіностудії. Автор п'єси І.Тобілевич

(Карпенко-Карий), режисер спектакля Г.Юра, режисер фільма А.Швачко, оператори Г.Александров, С.Ревенко, художник М.Солоха, в головних ролях Г.Юра, В.Чайка. *Советские художественные фильмы.* – Т. 2. – С. 500-501.

12 – 17 червня (п'ятниця – середа).

6. Київ. Гастролі колективу ансамблю пісні і танцю Корейської народної армії. *Радянська Україна.* – 1953. – 13, 18 червня.

14 червня (неділя).

8. Торонто (Канада). Масова демонстрація українців, приурочена до трагічної річниці голоду 1933 року в Україні. *Український голос.* – 1953. – Ч. 25. – 24 червня.

17 червня (середа).

6. Чернівецька, Ізмаїльська, Закарпатська області. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про тарифи за комунальні послуги в західних, Чернівецькій, Ізмаїльській та Закарпатських областях”. В згаданих областях з 1 липня встановлювалися знижені тарифи на воду, каналізацію та на електроенергію. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 183.

21 червня (неділя).

4. с. Сокиринці Срібнянського району Чернігівської області. Відбувся мітинг (близько 10 000 чоловік), приурочений до 150-річчя з дня народження кобзаря О.Вересаєва. *Радянське мистецтво.* – 1953. – 24 червня.

4. Київ. В Державному академічному театрі опери та балету ім. Т.Г.Шевченка відбулася прем'єра опери “Богдан Хмельницький”. Музика композитора К.Данькевича, лібретто В.Василевської і О.Корнійчука. Режисер М.Крушельницький. *Правда.* – 1953. – 26 юня.

22 – 26 червня (понеділок – п'ятниця).

6. Київ. XI сесія Академії архітектури УРСР. Учасники сесії обговорили проблеми масового житлового будівництва в республіці і завдання архітектурної науки. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 24 червня; *Радянська Україна*. – 1953. – 26 червня.

24 червня (середа).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1953 р.) на суму 15 млрд. руб. строком на 20 років. *Радянська Україна*. – 1953. – 25 червня.

6. Київ. Повідомлялося, що відбувся пленум Української республіканської ради профспілок. Учасники пленуму обговорили питання оздоровлення населення в санаторіях і будинках відпочинку України. *Радянська Україна*. – 1953. – 24 червня.

6. Повідомлялося про проведення в різних обласних центрах України художніх виставок, на яких експонувалися 1718 творів живопису, скульптури і графіки, створених художниками України. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 24 червня.

29 – 30 червня (понеділок – вівторок).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Пленум прийняв постанови: “Про підсумки весняної сівби, догляд за посівами, підготовку та проведення збирання врожаю, хлібозаготівель та заготівель інших сільськогосподарських продуктів в 1953 р.”, “Про зростання виробництва, підвищення якості товарів широкого вжитку і заходи по забезпеченню покращення побутового обслуговування трудящих”. *Радянська Україна*. – 1953. – 1, 4 липня; *Радянська освіта*. – 1953. – 4 липня.

Червень.

1. Львівська область. За рішенням колишнього керівництва МВС СРСР в табірному відділенні ОІТК УМЮ створено збірний пункт для

концентрації засуджених військовополонених–угорців, з наступною передачею їх угорській владі. *Сергійчук В. Новітня каторга. Військовополонені та інтерновані Другої світової в УРСР. – К., 2001. – С. 173.*

3. Київ. Відділ сільського господарства АН УРСР провів нараду з питань впровадження наслідків науково-дослідних робіт в практику сільського господарства республіки. *Вісник АН УРСР. – 1954. – № 1. – С. 72.*

Червень – липень.

4. В різних обласних центрах України відбулися республіканські “Педагогічні читання”, в яких взяли участь понад 2000 учителів. *Радянська освіта. – 1953. – 8 серпня; Радянська Україна. – 1953. – 2, 8 липня.*

1 – 4 липня (середа – субота).

4. Київ. Інститут фізіології АН УРСР спільно з Інститутом клінічної і експериментальної кардіології АН Грузинської РСР провели наукову сесію, присвячену проблемам гіпертонічної хвороби. *Радянська Україна. – 1953. – 7 липня; Вісник АН УРСР. – 1954. – № 1. – С. 71.*

2 – 7 липня (четвер – вівторок).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС, на якому була заслухана і обговорена доповідь президії ЦК (доповідач Г.Маленков) про злочинні дії Л.Берія, першого заступника голови РМ СРСР. Пленум одностайно схвалив рішучі заходи президії ЦК партії по ліквідації антипартійних і антидержавних дій Берія, ухвалив рішення вивести Л.Берія зі складу ЦК КПРС і виключити його з лав КПРС. В прийнятій пленумом постанові вказувалось на необхідність дальшого зміцнення партійного і державного керівництва роботою відповідних органів та відомств. *Радянська Україна. – 1953. – 10 липня.*

6 липня (понеділок).

3. Львів. Закінчилась науково-методична конференція з питань

піднесення культури землеробства в західних областях УРСР і на Поліссі. *Радянська Україна*. – 1953. – 7 липня.

6. Вінниця. Відкриття обласної виставки образотворчого мистецтва. На виставці експонувалися 600 творів живопису, графіки і скульптури, художньої вишивки і різьблення по дереву. *Правда*. – 1953. – 7 юля.

7 липня (вівторок).

3. Київ. Повідомлялося про науково-технічну конференцію, присвячену питанням автоматизації устаткування, технологічних процесів і контрольних операцій в машинобудуванні. В роботі конференції брали участь представники машинобудівних підприємств, науково-дослідних інститутів і технічних вузів 50 міст СРСР. *Радянська Україна*. – 1953. – 7 липня.

8 липня (середа).

3. Київ. Повідомлялося, що на Київському комбінаті “Промбуддеталь” почався монтаж першого баштового крана, призначеного для механізації будівельних робіт в сільській місцевості. *Радянська Україна*. – 1953. – 8 липня.

8 – 10 липня (середа – п’ятниця).

8. Вінніпег (Канада). IV Всеканадійський конгрес українців Канади. *Четвертий конгрес українців Канади*. – Вінніпег, 1953.

9 липня (четвер).

3. Київ. На механічному заводі “Головхліба” почалося складання перших автоматичних солемірів конструкції інженера львівського тресту “Головхліба” Кислинського. Солеміри призначені для хлібопекарської промисловості. *Радянська Україна*. – 1953. – 10 липня.

12 липня (неділя).

6. Київ. На гастролі прибув Румунський ансамбль пісні і танцю. *Радянська Україна*. – 1953. – 14 липня.

21 липня (вівторок).

4. Телевізійна прем'єра фільму-опери С.Гулака-Артемівського “Запорожець за Дунаєм”. Виробництво Київської кіностудії. Літературна обробка М.Рильського, режисер-постановник В.Лапокниш, головний оператор А.Мішурін, художник М.Юферов. В ролях І.Паторжинський, М.Литвиненко-Вольгемут та ін. *Советские художественные фильмы. Т.2. – С. 495-496.*

9. Київ. Закінчився останній тур жіночого шахового чемпіонату України. Перше місце вп'яте завоювала киянка, інженер заводу “Червоний екскаватор” Л.Коган. *Радянська Україна. – 1953. – 22 липня.*

23 липня (четвер).

4. Варшава (ПДР). Розпочалися гастролі Українського державного народного хору під керуванням заслуженого діяча мистецтв УРСР, лауреата Сталінської премії Г.Верьовки. *Радянська Україна. – 1953. – 24 липня.*

25 липня (субота).

3. Повідомлялося, що в різних областях України стали до ладу десятки нових підприємств харчової промисловості: овочесушильні заводи і цехи, м'ясо- і рибопереробні підприємства, пивоварні заводи та ін. *Радянська Україна. – 1953. – 25 липня.*

29 – 30 липня (середа – четвер).

1. Київ. Пленум ЦК КПУ присвячений розглядові рішень липневого пленуму ЦК КПРС “Про злочинні антипартійні і антидержавні дії Берія”. *Радянська Україна. – 1953. – 1 серпня.*

31 липня (п'ятниця).

3. Сталінська область. Введена в дію вугільна копальня № 21. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 514.*

5 серпня (середа).

1. Москва. Почалася V сесія ВР СРСР. Відбулися засідання Ради Союзу і Ради Національностей, а також їх спільне засідання, на якому було заслухано доповідь Міністра фінансів СРСР А.Зверева про державний бюджет СРСР на 1953 рік і про виконання державного бюджету СРСР за 1951 і 1952 роки. На сесії ВР СРСР уперше було поставлено питання про необхідність вирівнювання темпів розвитку промисловості групи "А" і групи "Б". *Радянська Україна. – 1953. – 6 серпня.*

8 серпня (субота).

3. Кривий Ріг. Повідомлялося, що в другому кварталі 1953 р. рудник ім. Фрунзе та рудник "Більшовик" завоювали друге і третє місце у Всесоюзному соціалістичному змаганні гірничорудних підприємств Міністерства металургійної промисловості СРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 8 серпня.*

8 – 10 серпня (субота – понеділок).

9. Київ. Під час республіканських змагань на особисто-командну першість України з легкої атлетики були встановлені нові республіканські рекорди. У потрійному стрибку з розбігу переміг майстер спорту Замбриборц (Київ); у бігу на 800 м – спортсменка Лисенко (Дніпропетровськ). *Радянська Україна. – 1953. – 11 серпня.*

11 серпня (вівторок).

4. Повідомлялося про створення на базі учительських інститутів 5 педагогічних інститутів та відкриття нових відділів і факультетів у Донецькому індустріальному інституті, Запорізькому інституті сільськогосподарського машинобудування. *Правда. – 1953. – 12 августа.*

8. Нью-Йорк (США). Голова делегації УРСР на Генеральній Асамблеї ООН, міністр закордонних справ УРСР А.Барановський брав участь в третій частині 7-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, яка була скликана в зв'язку з укладенням перемир'я в Кореї. *Радянська Україна. – 1953. – 12 серпня.*

12 серпня (середа).

4. Повідомлялося про перший випуск майстрів сільського господарства на трьохрічних агрозоотехнічних курсах, які проводилися без відриву від виробництва в різних областях України. Закінчили навчання і успішно склали іспити 286 тис. слухачів. *Радянська Україна. – 1953. – 12 серпня.*

7. Помер Євген Патон – вчений, Герой Соціалістичної Праці, депутат ВР СРСР, член президії АН УРСР, заслужений діяч науки і техніки УРСР, лауреат Сталінської премії. *Радянська Україна. – 1953. – 13 серпня.*

14 серпня (п'ятниця).

4. Харків. Повідомлялося про заснування торгівельного технікуму залізничного транспорту. *Радянська Україна. – 1953. – 14 серпня.*

15 серпня (субота).

8. Київ. Президія ВР УРСР ратифікувала Всесвітню поштову Конвенцію. *Українська РСР у міжнародних відносинах (1945 – 1957). – К., 1959. – С. 288-326.*

8. Президія ВР УРСР ратифікувала “Угоду про листи й ящики з об’явленою цінністю”. *Українська РСР у міжнародних відносинах (1945 – 1957). – К., 1959. – С. 328-338.*

19 серпня (середа).

6. Львів. Правління Спілки радянських художників України провело міжобласні збори художників західних областей, присвячені розгляду останніх творів митців та завданням, що стоять перед ними. *Радянське мистецтво. – 1953. – 19 серпня.*

20 серпня (четвер).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про авторський гонорар за літературно-художні твори”. Постановою було встановлено три категорії оплати за літературно-художні твори залежно від їх

ідейно-художньої цінності. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 196-200.

27 серпня – 5 вересня (четвер – субота).

6. Київ. Експонувалася виставка індійського образотворчого мистецтва. *Радянська Україна.* – 1953. – 27 серпня, 6 вересня.

30 серпня (неділя).

6. Марганець Дніпропетровської області. Відкриття Будинку культури гірняків. *Правда.* – 1953. – 1 сентября.

31 серпня (понеділок).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про режим робочого дня в міністерствах, відомствах та інших радянських установах”. Постанова запровадила нові рамки робочого дня: для установ та організацій республіканського значення, які знаходяться в м. Києві початок роботи з 9 годин ранку і закінчення роботи о 6 годині вечора, для установ та організацій місцевого значення початок роботи з 10 години ранку і закінчення роботи о 7 годині вечора; для установ і організацій, які знаходяться в обласних центрах і містах обласного підпорядкування початок роботи з 9 години ранку і закінчення роботи о 6 годині вечора і для установ і організацій, які знаходяться в сільських районах, початок роботи на період з 1 вересня до 1 квітня з 9 години ранку і закінчення роботи о 6 годині вечора і з 1 квітня до 1 вересня – з 8 години ранку і закінчення роботи о 5 годині вечора. У всіх вищеперерахованих установах перерва на обід встановлювалася тривалістю 1 година. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 209-210.

3 вересня (четвер).

3. Рубіжне Ворошиловградської області. Повідомлялося про введення

в дію асфальтобетонного заводу продуктивністю в кілька десятків тонн асфальту на годину. *Радянська Україна. – 1953. – 3 вересня.*

4. Київ. Повідомлялося про створення в Київському університеті ім. Тараса Шевченка нових кафедр: кафедри вищої нервової діяльності на біологічному факультеті, кафедри історії УРСР на історичному факультеті. Відділення журналістики реорганізоване в факультет журналістики. *Советская культура. – 1953. – 3 сентября.*

3 – 7 вересня (четвер – понеділок).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС, на якому ухвалено постанову “Про заходи щодо подальшого розвитку сільського господарства СРСР”. Рішення пленуму відіграли позитивну роль у розвитку сільськогосподарського виробництва в країні в середині 50-х років. Пленум обрав першим секретарем ЦК КПРС М. Хрущова. *Радянська Україна. – 1953. – 13 вересня.*

5 – 6 вересня (субота – неділя).

8. Торонто (Канада). Відбулася IV наукова конференція Наукового товариства ім. Тараса Шевченка. *Український голос. – 1953. – 16 вересня.*

7 вересня (понеділок).

2. Київ. Відбувся III пленум Українського республіканського комітету захисту миру з участю представників громадських організацій УРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 9 вересня.*

9 вересня (середа).

3. Дніпропетровська область. Повідомлялося про створення на Дніпропетровському ремонтному заводі стаціонарної машини для відділення качанів кукурудзи від стебла. Кожна машина заміняє працю 25 колгоспників. *Радянська Україна. – 1953. – 9 вересня.*

13 вересня (неділя).

3. Київ. Опубліковано укази президії ВР УРСР, згідно яких Міністерство державної безпеки і Міністерство внутрішніх справ об'єднані в Міністерство внутрішніх справ УРСР; Військове міністерство УРСР перетворено в Міністерство оборони УРСР; Міністерство кінематографії, Управління в справах вищої школи, Комітет в справах мистецтв, Комітет в справах культурно-освітніх установ, Комітет радіоінформації та Управління в справах поліграфічної промисловості, видавництв і книжкової торгівлі об'єднані в Міністерство культури УРСР; Міністерство лісової промисловості і Міністерство меблевої промисловості і столярних виробів об'єднані в Міністерство лісової і паперової промисловості УРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 13 вересня.*

15 вересня (вівторок).

3. Київ. Опубліковано закон “Про Державний бюджет УРСР на 1953”. *Радянська Україна. – 1953. – 15 вересня.*

16 вересня (середа).

4. Бухарест (Румунія). Повідомлялося про лауреатів українців IV Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Вихованець Київської консерваторії О.Безуглий завоював друге місце серед виконавців на гобої. Випускниця Одеської консерваторії, співачка Г.Олійниченко завоювала звання лауреата і золоту медаль. Вихованець Київської консерваторії Є.Блінов нагороджений першою премією як музикант-виконавець. *Радянське мистецтво. – 1953. – 16 вересня.*

18 вересня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомлялося про творчу нараду поетів і композиторів, учасники якої намітили заходи, пов'язані з підготовкою святкування в наступному році 300-річчя “возз'єднання” України з Росією. *Радянська Україна. – 1953. – 18 вересня.*

20 вересня (неділя).

7. Помер Климент Квітка – вчений-фольклорист, музичний етнограф, професор. *Радянське мистецтво. – 1953. – 23 вересня.*

21 вересня (понеділок).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС ухвалили ряд постанов: “Про заходи щодо подальшого поліпшення роботи машинно-тракторних станцій”, “Про заходи щодо збільшення обсягів виробництва і заготівлі картоплі та овочів у колгоспах і радгоспах у 1953 – 1955 рр.”, “Про заходи щодо подальшого розвитку тваринництва в країні і зниження обов’язкових поставок продуктів тваринництва державі господарствами колгоспників, робітників і службовців”. Останньою із перерахованих постанов з колгоспів було списано всю заборгованість за обов’язкові поставки продуктів тваринництва за минулі роки. Вирішено не доводити до окремих районів і колгоспів завдання щодо поголів’я та видів худоби і птиці, розведення яких в даних умовах економічно не вигідно. З метою кращого стимулювання дозволено видавати колгоспникам грошовий аванс – 25% від засобів, що надходили від реалізації худоби і продуктів тваринництва. *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 26; Радянська Україна. – 1953. – 26, 29 вересня, 1, 16 жовтня.*

22 вересня (вівторок).

3. Ворошиловград. Повідомлялося про виготовлення паровозобудівним заводом ім. Жовтневої революції нового потужного вантажного паровозу “Г-5-Г”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 515.*

6. Київ. Комітет Ради міністрів УРСР в справах будівництва розглянув і затвердив типові проекти шкіл, розроблені Українським інститутом проектування міст “Дніпромист”. *Радянська Україна. – 1953. – 22 вересня.*

28 вересня – 2 жовтня (понеділок – п'ятниця).

4. Київ. Проходила III Всесоюзна нарада з питань теорії ймовірності і математичної статистики. *Вісник АН УРСР*. – 1954. – № 1. – С. 72.

Вересень.

6. Скасовано постанову ЦВК СРСР від 1 грудня 1934 року “Про порядок ведення справ про підготовку або здійснення терористичних актів”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 515.

6. Москва. Указ ВР СРСР про надання Верховному Суду права переглядати за протестами Генерального прокурора рішення колишніх колегій ОДПУ, “трійок НКВС” та “особливої наради” при НКВС – МДБ – МВС СРСР. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 515.

2 – 8 жовтня (п'ятниця – четвер).

6. Молдавія. Тиждень української літератури. *Літературна газета*. – 1953. – 15 жовтня.

7 жовтня (середа).

7. Померла С.Тобілевич – актриса, театральний діяч і письменниця, дружина драматурга і корифея українського театру І.Тобілевича (Карпенка-Карого). *Радянське мистецтво*. – 1953. – 14 жовтня.

8. Нью-Йорк (США). Повідомлялося, що Колумбійський університет включив цього навчального року до студій слов'янознавства українську мову. *Український голос*. – 1953. – Ч. 40. – 7 жовтня.

8 жовтня (четвер).

3. Київ. Повідомлялося, що рядом указів президії ВР УРСР було: утворено союзно-республіканське Міністерство промисловості продовольчих товарів УРСР на базі підприємств і організацій рибної, м'ясної,

молочної та харчової промисловості і Міністерства легкої і харчової промисловості УРСР; союзно-республіканське Міністерство промислових товарів широкого вжитку УРСР на базі підприємств та організацій легкої промисловості Міністерства легкої і харчової промисловості УРСР; союзно-республіканське Міністерство радгоспів УРСР; перетворено республіканське Міністерство шляхового і транспортного господарства УРСР в союзно-республіканське Міністерство автомобільного транспорту і шосейних шляхів УРСР. *Радянська Україна. – 1953. – 8 жовтня.*

3. Жданів. На металургійному заводі “Азовсталь” ім. Орджонікідзе введено в дію великосортовий прокатний стан. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 515.*

8 – 10 жовтня (четвер – субота).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. На пленумі було заслухано і обговорено доповідь секретаря ЦК КПУ О.Кириченка “Про підсумки Пленуму ЦК КПРС і завдання партійної організації України по дальшому розвитку сільського господарства” і прийнято відповідну постанову, яка закликає всіх колгоспників, працівників МТС і радгоспів, спеціалістів сільського господарства, докласти своїх сил і розгорнути творчу ініціативу для виконання завдань дальшого розвитку сільського господарства. Пленум ухвалив перетворити бюро ЦК КПУ в президію ЦК КПУ. *Радянська Україна. – 1953. – 11 жовтня; Колгоспне село. – 1953. – 16 жовтня.*

10 жовтня (субота).

6. Київ. Відкриття клубу письменників у новому приміщенні Спілки радянських письменників України. *Радянська Україна. – 1953. – 13 жовтня.*

12 жовтня (понеділок).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС ухвалили постанови

“Про розширення виробництва продовольчих товарів і поліпшення їхньої якості”, “Про заходи щодо подальшого розвитку радянської торгівлі”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 515.*

3. Київ. В АН УРСР відбулася координаційна нарада Ради по вивченню продуктивних сил УРСР і АН УРСР з проблем промислового використання місцевих бентонітових глин. До цього часу в Україну згадану сировину завозили з Середньої Азії, Грузії та ін. *Колгоспне село. – 1953. – 14 жовтня.*

13 жовтня (вівторок).

3. Київ. Відкрилася Республіканська нарада з пропаганди і впровадження досягнень науки та передового досвіду в сільськогосподарське виробництво, скликана Міністерством сільського господарства і заготівель УРСР і АН УРСР. *Колгоспне село. – 1953. – 14 жовтня.*

15 – 17 жовтня (четвер – субота).

3. Сталіно. Відбулася науково-технічна конференція з проблем, пов'язаних з глибокими шахтами. В конференції взяли участь учені Москви, Києва, Харкова, Дніпропетровська, Макієвки, керівники вугільних шахт, інженери, техніки, представники підприємств вугільної промисловості. *Вестник АН СССР. – 1954. – № 1. – С. 96.*

22 жовтня (четвер).

4. Повідомлялося, що недалеко від Бахчисараю, в печері “Старосель”, вчені-археологи виявили залишки кістяка людини, кремінне знаряддя, кісткові залишки четвертинної епохи. За висновком комісії Інституту етнографії АН СРСР – це одношарова стоянка верхньо-мустьєрської епохи. *Радянська Україна. – 1953. – 22 жовтня.*

28 жовтня (середа).

1. Київ. Повідомлялося про IV Пленум ЦК ЛКСМ України. *Радянська Україна. – 1953. – 28 жовтня.*

28 – 29 жовтня (середа – четвер).

2. Київ. IV пленум Української республіканської ради профспілок. *Радянська Україна. – 1953. – 30 жовтня.*

30 жовтня (п'ятниця).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по поліпшенню колгоспної торгівлі на ринках УРСР”. Мета намічених у постанові заходів – поліпшити постачання населення міст і промислових центрів сільськогосподарськими продуктами шляхом широкого залучення колгоспів і колгоспників до продажу лишків сільськогосподарських продуктів на ринках, а також здачі їх на комісію органам споживчої кооперації. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 247.*

Жовтень.

2. Київ. Пленум ЦК КПУ схвалив ініціативу виробничих колективів Новокраматорського машинобудівного, Жданівського металургійного заводів і Заводу гірничого машинобудування Сталінська, які за прикладом московських підприємств взяли зобов'язання допомогти підшефним колгоспам і МТС, і зобов'язав партійні організації України організувати шефство над колгоспами, радгоспами і машинно-тракторними станціями, надавати їм допомогу по ремонту тракторного парку, механізації трудоміких процесів в тваринництві і т.д. На кінець 1953 р. в шефську роботу в Україні включилися близько 3600 промислових підприємств і понад 1600 міських будинків культури і клубів. *Промисленість і рабочий класс Украинской РСР (1951 – 1958): Сборник документов и материалов. – К., 1984 – С. 536.*

4 листопада (середа).

3. Київ. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанову “Про заходи по збільшенню виробництва і заготівлі картоплі та овочів у колгоспах і радгоспах УРСР в 1953 – 1955 роках”. Постанова прийнята з

метою поліпшення постачання населення міст і промислових центрів картоплею та овочами, та підвищення доходності колгоспів і колгоспників. Згідно постанови планувалося широко розгорнути колгоспну торгівлю картоплею та овочами, надавши право колгоспам безперешкодно провадити їх продаж на ринку, а також продаж або здачу на комісію організації споживчої кооперації. Дозвіл на продаж картоплі колгоспи могли отримати лише за умови виконання зобов'язань по здачі картоплі державі і засипки насінневих фондів. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 251-254.*

5 листопада (четвер).

4. Київ. Відкриття мосту через Дніпро ім. Є.Патона, збудованого за проектом академіка АН УРСР Є.Патона. На той час це був перший у світі такої довжини (1543 м) суцільнозварювальний міст. *Історія Києва. Т. 3. Кн. 1. – К., 1987. – С.421, 453.*

6 листопада (п'ятниця).

3. Ясиновськ. Виданий перший кокс на новоствореній першій черзі коксохімічного заводу. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР. 1951 – 1958. Сборник документов и материалов. – К., 1984. – С. 37, 38.*

13 листопада (п'ятниця).

3. Глухів Сумської області. Повідомляється, що група працівників Всесоюзного науково-дослідного інституту луб'яних культур сконструювала коноплезбиральний комбайн, який заміняє працю 170 колгоспників. Випробування показали хороші результати. *Радянська Україна. – 1953. – 13 листопада.*

15 листопада (неділя).

3. Суми. Повідомлялося, що машинобудівний завод ім. М.Фрунзе завершив освоєння найбільших поршневих компресорів високого тиску

марки “ІГ 226/320”. *Правда*. – 1953. – 9 декабля.

16 листопада (понеділок).

6. Полтава. Повідомлялося про відкриття обласної виставки народного образотворчого мистецтва. На виставці експонували понад 400 творів живопису, графіки, вишивки, скульптури, різьблення по дереву, кераміки. *Правда*. – 1953. – 17 листопада.

20 листопада (п'ятниця).

4. Київ. Президія АН УРСР провела засідання присвячене підготовці до святкування в наступному році 300-річчя “возз'єднання” України з Росією. *Радянське мистецтво*. – 1953. – 25 листопада.

25 листопада (середа).

4. Ленінград. Повідомлялося, що для служби часу однієї з обсерваторій АН УРСР виготовлено найточніший у світі маятниковий годинник. *Радянська Україна*. – 1953. – 25 листопада.

26 листопада (четвер).

2. Київ. Відбувся пленум правління Союзу радянських письменників України. Обговорювалися питання розвитку радянської української драматургії. *Правда*. – 1953. – 28 листопада.

28 листопада (субота).

6. Київ. В кінотеатрі “Київ” закінчився фестиваль кінофільмів Чехословацької республіки. *Радянська Україна*. – 1953. – 29 листопада.

29 листопада (неділя).

7. Виповнилося 175 років з дня народження Г.Квітки-Основ'яненка. *Радянська Україна*. – 1953. – 29 листопада.

30 листопада (понеділок).

8. Вінніпег (Канада). При Видавничій спілці “Тризуб” засновано

Фундацію ім. Тараса Шевченка. *Український голос*. – 1954. – 13 січня.

Листопад.

4. Київ. В Інституті геологічних наук АН УРСР започатковано проведення так званих наукових геологічних “серед”. Майже кожної середи в Інституті збираються представники геологічної громадськості Києва, щоб заслухати доповідь з того чи іншого питання геології, а також висловити свою точку зору чи деякі зауваження. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 2. – С. 62.

2 грудня (середа).

3. Київ. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанову “Про розширення виробництва промтоварів широкого вжитку і поліпшення їх якості”. Постанова доводить до відома міністерств і відомств УРСР, виконкомів обласних, міських і районних рад депутатів трудящих, що РМ СРСР і ЦК КПРС постановою від 10 жовтня 1953 року намітили ряд заходів, виконання яких мало сприяти розширенню виробництва товарів широкого вжитку і поліпшення їх якості. Зокрема, було надано право: Міністерствам союзних республік переглянути норми витрати тканин на швейні вироби, маючи на увазі забезпечення виготовлення одягу красивих моделей; Радам міністрів створювати при обласних, крайових організаціях і підприємствах місцевої промисловості і промислової кооперації конструкторсько-технологічні бюро і лабораторії для перевірки якості сировини, поліпшення організації виробництва, впровадження нової технології і розширення асортименту виробів, створювати будівельно-монтажні управління і трести для проведення капітального будівництва підприємств по виробництву товарів широкого вжитку в системі місцевої промисловості і промислової кооперації і т. д. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 264-269.

8 грудня (вівторок).

3. Конотоп. Повідомлялося, що на електромеханічному заводі “Червоний металіст” приступили до серійного випуску автоматичної апаратури для стволової сигналізації у вугільних шахтах. *Радянська Україна*. – 1953. – 8 грудня.

9 грудня (середа).

6. Київ. Президія ВР УРСР встановила для висококваліфікованих агрономів, які мають видатні заслуги в розвитку сільського господарства почесне звання “заслужений агроном УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 271.

15 – 19 грудня (вівторок – субота).

4. Київ. Інститут біохімії АН УРСР провів наукову конференцію і координаційну нараду з питань біохімії нервової системи. В роботі конференції брали участь близько 200 вчених – представники АН СРСР, АН УРСР, АН Білоруської РСР, АН Узбецької РСР та ін., а також вчені кафедр Московського, Ленінградського і Київського університетів. *Радянська Україна*. – 1953. – 20 грудня.

16 – грудня (середа).

6. Кіровоградська область. Повідомлялося, що у містах і селах області проходив кінофестиваль сільськогосподарських фільмів. *Радянська Україна*. – 1953. – 16 грудня.

18 – 23 грудня (п'ятниця – середа).

1. Москва. Спеціальне засідання ВР СРСР розглянуло справу колишніх керівників держбезпеки країни Л.Берія і його поплічників В.Деканова, В.Меркулова, Л.Влодимирського, П.Мешика, С.Гоглідзе, Б.Кобулова і винесло їм смертний вирок. *Радянська Україна*. – 1953. – 24 грудня; *Радянський спорт*. – 1953. – 25 грудня.

20 грудня (неділя).

2. Київ. В окружному Будинку офіцерів зкінчилася перша Республіканська конференція ДТСААФ УРСР. *Радянська Україна*. – 1953. – 22 грудня.

22 грудня (вівторок).

1. Москва. ЦК КПРС ухвалив постанову про серйозні недоліки в роботі Державного видавництва політичної літератури. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 516.

3. Київ. Відкрилася Республіканська нарада працівників легкої промисловості. Її учасники обговорили питання про розширення виробництва промислових товарів широкого споживання і поліпшення їх якості. *Радянська Україна*. – 1953. – 23 грудня; *Радянське мистецтво*. – 1953. – 23 грудня.

23 грудня (середа).

6. Київ. Відкриття в приміщенні Київського державного музею українського мистецтва Всесоюзної художньої виставки 1952 р. *Радянська Україна*. – 1953. – 22 грудня.

24 грудня (четвер).

3. Дніпропетровськ. Повідомлялося, що введено в дію новий листопрокатний завод міськпромкомбінату. *Радянська Україна*. – 1953. – 24 грудня.

26 грудня (субота).

9. Закінчився шаховий чемпіонат УРСР. Звання чемпіона республіки 1953 року завоював 19-річний кандидат у майстри Юхтман (Одеса). *Радянська Україна*. – 1953. – 27 грудня.

26 – 27 грудня (субота – неділя).

8. Вінніпег (Канада). Конференція Українсько-канадського

студентського товариства. На конференції було засновано Союз українських студентів Канади, який об'єднав 30 студентських громад. *Нарис історії Української Студентської Громади та Українських Поселень в Іспанії (1946 – 1996)*. – Філадельфія – Мадрид, 1997. – С. 15; *Український голос*. – 1954. – Ч. 2. – 13 січня.

26 – 29 грудня (субота – вівторок).

5. Мельбурн (Австралія). Відбувся Перший собор Української автокефальної православної церкви в цій країні. *Альманах 40-ліття УАПЦ в Австралії і Новій Зеландії 1948 – 1988*. – Сідней, 1990. – С. 45.

29 грудня (вівторок).

1. Київ. Повідомлялося про Республіканську нараду працівників преси, скликану ЦК КПУ. Головне питання наради “Вересневий пленум ЦК КПРС про покращення партійно-політичної роботи в селі”. *Правда*. – 1953. – 30 декабля.

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи поліпшення підготовки кваліфікованих механізаторських кадрів для машинно-тракторних і спеціалізованих станцій і радгоспів”. Постанова встановила строки навчання в училищах для різних спеціальностей, зобов'язала: в найближчі дні реорганізувати 26 ремісничих училищ у ремісничі училища по механізації сільського господарства та 17 гірничопромислових шкіл та шкіл ФЗН в училища механізації сільського господарства; в 1954 – 1957 роках – створити 45 нових училищ механізації сільського господарства на 240 – 270 учнів кожне. Постанова накреслила ряд зобов'язань для різних установ і відомств, виконання яких мало забезпечити якісне функціонування таких училищ. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 275-282.

31 грудня (четвер).

3. Полтава. Введено в дію паровозоремонтний завод. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах., Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 370.*

Грудень.

3. Дніпропетровськ. На металургійному заводі ім. Дзержинського задуто нову потужну доменну піч № 10. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 516.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1954

1 січня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється про відкриття Всесоюзної художньої виставки 1952 р. *Радянське мистецтво. – 1954. – 1 січня.*

5 січня (вівторок).

3. Київ. Закінчився I республіканський конкурс на кращий винахід і раціоналізаторську пропозицію в сільському господарстві. Жюрі преміювало 46 авторів найцінніших пропозицій. Першу премію отримали група механізаторів Девладіївської МТС Дніпропетровської області за пристрій до самохідного комбайну для збирання кукурудзи з одночасним відокремленням і очисткою качанів. *Молодь України. – 1954. – 5 січня.*

7 січня (четвер).

1. Москва. Указ президії ВР СРСР про утворення в складі УРСР Черкаської області. *Радянська Україна. – 1954. – 12 січня; Вільна Україна. – Львів, 1954. – 12 січня.*

8 січня (п'ятниця).

9. Київ. Відкриття XXI шахового чемпіонату СРСР. *Молодь України. – 1954. – 8 січня.*

12 січня (вівторок).

6. Опубліковані “Тези про 300-річчя возз'єднання України з Росією”, схвалені ЦК КПРС. Тези були написані на замовлення голови агітпрому спеціально організованою з цією метою в 1952 р. групою провідних московських і київських істориків. *Радянська Україна. – 1954. – 12, 13 січня; Молодь України. – 1954. – 12 січня.*

13 січня (середа).

2. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про затвердження статуту Товариства червоного хреста УРСР”. В статуті визначено, що Товариство червоного хреста УРСР є добровільною громадською організацією, яка має своїм основним завданням залучення широких мас трудящих до справи зміцнення санітарної оборони УРСР, а також подання допомоги особам, що потерпіли від воєнних дій і стихійного лиха. В статуті розкриті завдання Товариства, його склад, права та обов’язки членів, органи управління, кошти, місцеві організації, склад і функції ревізійної комісії обласного, міського, районного комітету Товариства, звітність і умови ліквідації Товариства. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 297-305.*

7. Карлсруе (ФРН). Помер А.Лівицький – президент УНР в екзилі. *Український голос. – 1954. – 27 січня.*

15 січня (п’ятниця).

1. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла постанову про звільнення М.Гречухи від обов’язків голови президії ВР УРСР у зв’язку з переходом на іншу роботу. Головою президії ВР УРСР обрано Д.Коротченка, якого звільнено в зв’язку з цим від обов’язків голови РМ УРСР. Головою РМ УРСР призначено Н.Кальченка. *Радянська Україна. – 1954. – 16 січня.*

16 січня (субота).

1. Київ. Указом президії ВР УРСР перейменовано м. Проскурів в м. Хмельницький і Кам’янець-Подільську область у Хмельницьку область. *Радянська Україна. – 1954. – 17 січня.*

18 січня (понеділок).

4. Київ. Повідомляється, що у видавництві АН УРСР вийшов перший том “Історії УРСР”. *Радянська Україна. – 1954. – 18 січня.*

6. В усіх областях України відзначали 300-річчя “возз’єднання” України з Росією. Урочистості, присвячені святкуванню цієї події тривали

протягом першої половини року. *Радянська Україна. – 1954. – 18 січня; Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 20.*

9. Київ. Важкоатлет, майстер спорту П.Кіршон побив світовий рекорд 15-річної давності (підняв штангу вагою 106 кг 50 грам). *Правда України. – 1954. – 2 лютого.*

19 січня (вівторок).

1. Київ. Повідомляється про вивезення контингенту іноземних підданих (військовополонених та інтернованих) з Дарницького табору в м. Києві в табір МВС № 144 Ворошиловградської області, в зв'язку з прибуттям в Київ численних іноземних делегацій, особливо для відзначення 300-річчя “возз'єднання України з Росією”. Табір розформовано. *Сергійчук В. Новітня каторга. Військовополонені та інтерновані Другої світової в УРСР. – К., 2001. – С. 175-177.*

23 січня (субота).

4. Одеса. Почав роботу Театр музичної комедії, трупа якого прибула зі Львова в Одесу на постійну роботу. *Известия. – 1954. – 24 лютого.*

24 січня (неділя).

6. Київ. Міністерство культури УРСР, Спілка радянських композиторів і Спілка радянських письменників України оголосили відкритий республіканський конкурс на масову пісню, хор, сольний спів і вокальний ансамбль, в яких було б відбито видатну історичну подію – “возз'єднання України з Росією”. *Молодь України. – 1954. – 24 січня.*

25 січня – 3 лютого (понеділок – середа).

6. Київ. В Державному академічному театрі опери та балету ім. Т.Шевченка проходив республіканський огляд художньої самодіяльності, присвячений 300-річчю “возз'єднання України з Росією”. *Правда. – 1954. – 27 лютого, 5 березня; Правда України. – 1954. – 7 березня.*

26 січня (вівторок).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про будівництво Північно-Кримського каналу. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 517.*

28 січня (четвер).

7. Помер Олександр Орлов – вчений в галузі астрономії, дійсний член АН УРСР, член-кореспондент АН СРСР, професор, заслужений діяч науки. *Радянська Україна. – 1954. – 30 січня.*

30 січня (субота).

1. Почалося висунення кандидатів у депутати Верховної Ради СРСР. *Радянське мистецтво. – 1954. – 3 лютого.*

3 лютого (середа).

6. Харків. Організовано виробничий семінар (розрахований на 6 місяців) головних інженерів машино-будівних заводів. Мета семінару – допомогти інженерам в боротьбі за технічний прогрес, за покращення економічних показників підприємств. *Правда України. – 1954. – 4 феверя.*

3 – 5 лютого (середа – п'ятниця).

3. Москва. Відбулася Всесоюзна нарада працівників радгоспів, скликана ЦК КПРС і РМ СРСР. Обговорили хід виконання радгоспами постанов вересневого (1953 р.) пленуму ЦК КПРС про дальший розвиток сільськогосподарства СРСР, обмін досвідом роботи і намітили заходи по корінному покращенню діяльності радгоспів, значному збільшенні виробництва сільськогосподарських продуктів. *Правда України. – 1954. – 4, 7 феверя.*

7 лютого (неділя).

3. Опубліковано Звернення учасників Всесоюдної наради працівників радгоспів, скликаної ЦК КПРС і РМ СРСР до всіх робітників, спеціалістів і службовців радгоспів. У ньому повідомляється: “Комуністична

партія і Радянський уряд розробили розгорнуту програму стрімкого піднесення всіх галузей сільського господарства. Здійснення цієї програми дозволить в найближчі два – три роки вдосталь задовольнити зростаючі потреби населення нашої країни в продовольстві, а промисловості – в сировині, забезпечити усьому радянському народові більш високий рівень матеріального добробуту”. У виконанні цього важливого загальнонародного завдання більша роль покладалося на радгоспи. *Правда України. – 1954. – 7 лютого.*

4. Черкаси. Почала видаватися українською мовою газета “Черкаська правда”. *Правда України. – 1954. – 9 лютого.*

10 лютого (середа).

9. Львів. Закінчилась зимова спартакіада колгоспної молоді Львівської області на честь 300-річчя “возз’єднання України з Росією”. Перше місце по всім видам спорту завоювали спортсмени Золочева Золочівського району. *Правда України. – 1954. – 11 лютого.*

11 лютого (четвер).

6. Київ. Відбувся громадський перегляд нового кольорового художнього фільму “Мастера русского балета”, виробництво кіностудії “Ленфільм”. *Правда України. – 1954. – 12 лютого.*

12 лютого (п’ятниця).

3. Київ. Указом президії ВР УРСР утворено союзно-республіканське Міністерство чорної металургії УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – № 2. – 20 квітня 1954. – С. 35.*

12 – 17 лютого (вівторок – неділя).

1. Київ. Указами президії Верховної Ради УРСР здійснено зміни в адміністративно-територіальному устрої республіки: до складу Черкаської області включено Чигиринський район Кіровоградської області; до складу Миколаївської області включено – м.Первомайськ, та райони Одеської області – Великоградівський, Доманівський, Кривоозерський,

Мостівський, Первомайський; до складу Кіровоградської області включено Гайворонський, Голованівський, Вільшанський, Ульяновський райони Одеської області. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – № 2. – 20 квітня 1954. – С. 48-49.

15 лютого (понеділок).

1. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про ліквідацію Ізмаїльської області і передачу її території до складу Одеської області”. *Відомості ВР СРСР.* – 1954. – № 4. – С. 147.

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про збільшення виробництва товарів широкого вжитку з деревини в лісгоспах Міністерства сільського господарства УРСР”. Постанова зобов’язала Міністерство сільського господарства УРСР підготувати типові проекти і робочі креслення обозної і бондарної майстерень, майстерні дахової щепи і штукатурної дранок, смоло-скипидарної і дьогтьокурної установок і складу готової продукції; довести рівень механізації основних робіт у цехах до кінця 1955 року до 70%; здійснити заходи по нарощуванню потужностей по виробництву товарів широкого вжитку, щоб у 1957 р. виробництво цих товарів зросло приблизно на 40–50% щодо 1956 р. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 331-333.

16 лютого (вівторок).

9. Київ. Повідомляється про республіканські змагання з волейболу. Перемогу здобули: серед чоловічих команд – спортсмени Одеси, серед жіночих – Києва. *Правда України.* – 1954. – 16 лютого.

18 – 19 лютого (четвер – п’ятниця).

4. Київ. Відбувся II з’їзд Українського театрального товариства. На з’їзді обговорено звітну доповідь голови товариства народного артиста СРСР І.Паторжинського про роботу товариства. З’їзд вніс ряд змін в статут товариства, вибрав нове правління і ревізійну комісію. *Советская культура.* – 1954. – 4 марта; *Правда України.* – 1954. – 21 лютого.

19 лютого (п'ятниця).

1. Київ. Указ президії ВР СРСР про передачу Кримської області із складу РРФСР до складу УРСР. Враховуючи спільність економіки, територіальну близькість і тісні господарські й культурні зв'язки між Кримською областю і Українською РСР, президія ВР СРСР постановила затвердити спільне подання президії ВР РРФСР і президії ВР УРСР про передачу Кримської області із складу РРФСР до складу УРСР. *Ведомости Верховного Совета СССР. – 1954. – 9 марта. – С. 147; Радянська Україна. – 1954. – 27 лютого.*

22 лютого (понеділок).

3. Харків. На тракторному заводі ім. Орджонікідзе створено універсальний електричний трактор “ХТЗ-12”. Відправлена перша партія модернізованих електротракторів в Корсунь-Шевченківську МТС. *Правда Украины. – 1954. – 23 февраля.*

23 лютого (вівторок).

4. Київ. Повідомляється про XII сесію Академії архітектури УРСР. На сесії обговорені недоліки типового проектування сільського будівництва. Обговорено і затверджено план науково-дослідних робіт Академії архітектури УРСР на 1954 рік. *Правда Украины. – 1954. – 23 февраля.*

23 – 26 лютого (вівторок – п'ятниця).

4. Львів. Відбулася республіканська етнографічна нарада, скликана президією АН УРСР. На нараді обговорювалися стан і перспективи розвитку етнографічних досліджень. *Советская этнография. – 1954. – № 2. – С. 139.*

24 лютого (середа).

9. Сталіно. Споруджено новий палац фізкультури товариства “Шахтар”. В ньому розпочалися перші змагання з баскетболу. *Правда Украины. – 1954. – 26 февраля.*

25 лютого (четвер).

3. Харків. На заводі “Тракторозапчастина” почалося серійне виробництво

скирдувачів, призначених для скирдування сіна і соломи. *Правда України*. – 1954. – 26 лютого.

6. Ужгород. Колектив тересв'янської центральної ремонтної майстерні тресту “Закарпатліспром” освоїв випуск вагонів-їдалень для лісорубів віддалених лісосік. *Правда України*. – 1954. – 26 лютого.

6. Станіславська область. Відкрилися краєзнавчі музеї, виставки, присвячені 300-річчю “возз'єднання України з Росією”. *Правда України*. – 26 лютого.

7. Помер Юрій Яновський – письменник, лауреат Сталінської премії. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 4 березня.

25 – 27 лютого (четвер – субота).

1. Київ. Відбувся XVI з'їзд ЛКСМ України. Першим секретарем ЦК ЛКСМ України обраний Г.Шевель. *Радянська Україна*. – 1954. – 26, 27 лютого.

25 лютого – 1 березня (четвер – понеділок).

4. Львів. Інститут геології корисних копалин Львівського філіалу АН УРСР провів наукову дискусію з питань утворення і міграції нафти. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 2. – С. 68.

Лютий.

6. Київ. На підставі Указу Президії ВР СРСР від 26 листопада 1953 р. “Про скасування Указу Президії Верховної Ради СРСР від 15 лютого 1947 р. Про заборону шлюбів між громадянами СРСР та іноземцями” президія ВР УРСР внесла відповідні зміни у Кодекс законів про сім'ю, опіку, шлюб і акти громадянського стану УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – № 2. – 20 квітня 1954. – С. 38.

2 березня (вівторок).

3. Москва. Пленум ЦК КПРС ухвалив постанову “Про дальше збільшення виробництва зерна в країні і про освоєння цілинних і перелогових земель”. *Радянська Україна*. – 1954. – 6 березня; *Промышленность и рабочий класс Украинской РСР (1951–1958): Сборник документов и материалов*. – К., 1984 – С. 536.

6 березня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про строки внесення квартирної плати і плати за послуги підприємств комунального господарства”. Постанова встановила строк внесення квартирної плати громадянами, які проживають у будинках, що належать місцевим радам, державним установам, підприємствам і громадським організаціям, і строк внесення плати за послуги підприємств комунального господарства – електроенергію, газ і т.п. За несвоєчасне внесення встановлено розмір пені за кожний прострочений день. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 334.*

14 березня (неділя).

1. Вибори до ВР СРСР четвертого скликання. До складу ВР СРСР від України обрано 172 депутати. *Радянська Україна. – 1954. – 14 березня.*

16 березня (вівторок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про надання інвалідам-сліпим права безоплатного проїзду внутріміським транспортом”. Постанова видана на виконання постанови РМ СРСР, що надала інвалідам-сліпим право безоплатного проїзду внутріміським транспортом – трамваєм, тролейбусом, метрополітеном і автобусом міських ліній, крім таксі в усіх містах СРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 337.*

17 березня (середа).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС прийняли постанову про заходи по зміцненню радгоспів інженерно-технічними кадрами. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодні. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 517.*

4. Черкаси. Створення обласного кооперативного товариства художників. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980):*

Сб. документів и матеріалів / Н.И.Береза, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989. – С. 112.

8. Повідомляється, що ІІІ сесія Української національної ради обрала президентом УНР в екзилі С.Витвицького. *Український голос. – 1954. – 17 березня.*

17 – 19 березня (середа – п'ятниця).

4. Київ. Інститут філософії, Інститут фізики і фізико-математичний інститут АН УРСР провели нараду з філософських питань сучасної фізики. В роботі наради взяли участь понад 400 чоловік. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 2. – С. 68.*

19 березня (п'ятниця).

7. Помер Віталій Данилов – дійсний член АН УРСР, директор Лабораторії металофізики АН УРСР. *Радянська Україна. – 1954. – 21 березня.*

23 – 26 березня (вівторок – п'ятниця).

1. Київ. Відбувся ХVІІІ з'їзд КПУ. З'їзд розглянув звіти ЦК КПУ, ревізійної комісії, обрав керівні органи партії. На пленумі новообраного ЦК членами президії ЦК КПУ обрані М.Гречуха, Н.Кальченко, О.Кириченко, О.Корнійчук, Д.Коротченко, І.Назаренко, М.Підгорний, І.Сенін; кандидатами – Г.Гришко, І.Конєв, В.Чуйков. Першим секретарем ЦК КПУ обраний О.Кириченко. Питома вага українців у новообраному ЦК КП України збільшилася з 62% до 72%. Усі вісім членів політбюро були українцями. *Радянська Україна. – 1954. – 26 березня; Молодь України. – 1954. – 24 березня.*

24 березня (середа).

8. Повідомляється, що головою Української національної ради обрано О.Бойдуника, віце-президентом УНР – генерала О.Удовиченка. *Український голос. – 1954. – 24 березня.*

1 квітня (четвер).

6. “Радянська Україна” надрукувала постанову про нове зниження

державних роздрібних цін на продовольчі і промислові товари. *Радянська Україна. – 1954. – 1 квітня.*

1 – 2 квітня (четвер – п'ятниця).

2. Київ. Відбулася III Українська республіканська міжсоюзна конференція профспілок. Головою обрано К.Москальця. *Радянська Україна. – 1954. – 2, 4 квітня.*

4 квітня (неділя).

4. Переяслав-Хмельницький. Відкриття історичного музею. *Правда. – 1954. – 5 апреля.*

6 – 7 квітня (вівторок – середа).

4. Київ. Відбулася ювілейна сесія загальних зборів АН УРСР, присвячена 300-річчю “возз'єднання України з Росією”. *Вільна Україна. – 1954. – 8 квітня.*

7 квітня (середа).

6. Київ. Повідомляється, що Київська телестудія почала показувати цикл передач “Радянське село”. *Радянське мистецтво. – 1954. – 7 квітня.*

20 квітня (вівторок).

1. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про виділення з складу Міністерства культури УРСР Головного управління професійної освіти і передачу цього управління та його учбових закладів, установ і майна Головному управлінню трудових резервів при Раді Міністрів СРСР”. Згідно постанови з підпорядкування Міністерства культури УРСР були вилучені всі ремісничі, залізничні, гірничо-промислові, спеціальні ремісничі, сільськогосподарські і гірничотехнічні училища, училища механізації сільського господарства, школи ФЗН, гірничо-промислові школи з усіма їхніми товаро-матеріальними цінностями, устаткуванням, транспортними засобами тощо. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 348-349.*

25 квітня (неділя).

7. Детройт (США). Помер А.Кібзей – медик, психіатр, перший управитель Інституту М.Грушевського в Едмонтоні. *Український голос*. – 1954. – 5 травня.

30 квітня (п'ятниця).

4. Київ. Відкриття пам'ятника М.Щорсу. Скульптори М.Лисенко, Н.Суходолов, В.Бородай. *Радянська Україна*. – 1954. – 1 травня; *Молодь України*. – 1954. – 1 травня.

5 травня (середа).

4. с.Топорів Буського району Львівської області. Відкриття пам'ятника Богдану Хмельницькому. *Правда*. – 1954. – 6 мая.

6 – 16 травня (четвер – неділя).

4. Київ. Проходила декада російського мистецтва і літератури, присвячена 300-річчю “возз'єднання України з Росією”. *Радянська Україна*. – 1954. – 6 – 16 травня.

7 травня (п'ятниця).

3. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення союзно-республіканського Міністерства рибної промисловості УРСР” на базі підприємств і організацій рибної промисловості Міністерства промисловості продовольчих товарів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – № 3. – 20 червня 1954. – С. 60.

6. Київ. В приміщенні театру опери та балету ім. Т.Шевченка розпочалася декада академічного Великого театру СРСР, присвячена 300-річчю “возз'єднання України з Росією”. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 9 травня.

14 травня (п'ятниця).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про перетворення Переяслав-Хмельницького історичного музею в музей республіканського значення”. Музей отримав назву – Переяслав-Хмельницький

державний історичний музей. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 291.*

8. Гаага (Нідерланди). Українська РСР підписала заключний акт Міжурядової конференції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту. *Українська РСР у міжнародних відносинах (1945 – 1957). – К., 1959. – С. 534-535.*

22 травня (субота).

4. Київ. Відбулася ювілейна сесія ВР УРСР, присвячена 300-річчю “возз’єднання” України з Росією. Указом президії ВР СРСР Київ нагороджено орденом Леніна. *Радянська Україна. – 1954. – 22 травня.*

24 травня (понеділок).

4. Київ. Відбулася закладка Тріумфальної арки на честь 300-річчя “возз’єднання” України і Росії. *Вільна Україна. – Львів, 1954. – 25 травня.*

26 травня (середа).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про обов’язкові поставки картоплі державі господарствами колгоспників та інших громадян”. Постанова ухвалила ввести, починаючи з урожаю 1954 року, нові обчислення обов’язкових поставок картоплі держави господарствами колгоспників та інших громадян з земельної ділянки, що знаходиться в їх користуванні. В постанові визначено коло осіб які звільняються повністю від обов’язкових поставок картоплі, а також тих, кому надаються пільги. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 356-358.*

27 травня (четвер).

3. Київ. Указ президії ВР УРСР про утворення союзно-республіканського Міністерства промисловості м’ясних і молочних продуктів УРСР на базі підприємств і організацій м’ясної і молочної промисловості Міністерства промисловості продовольчих товарів УРСР. *Відомості*

Верховної Ради УРСР. – № 3. – 20 червня 1954. – С. 60.

30 травня (неділя).

1. Київ. Указ президії ВР УРСР про перейменування союзно-республіканського Міністерства лісової і паперової промисловості Української РСР в Міністерство лісової промисловості Української РСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – № 3. – 20 червня 1954. – С.62.*

1. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення Комітету державної безпеки при Раді міністрів УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – № 3. – 20 червня 1954. – С.63.*

31 травня (понеділок).

6. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по дальшому поліпшенню підготовки середніх медичних працівників”. Постанова встановила замість існуючих шкіл по підготовці середніх медичних працівників такі типи середніх учбових закладів і строки навчання в них: медичні училища з трирічним строком навчання для підготовки фельдшерів, акушерок, фельдшерів-лаборантів, зубних лікарів; фармацевтичні училища з трирічним строком навчання для підготовки фармацевтів; училища для підготовки зубних техніків з дворічним строком навчання. Для осіб з освітою в обсязі 10 класів строк навчання в медичних і фармацевтичних училищах тривав 2 роки. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 361-362.*

8. Нью-Йорк (США). “New York Times” опублікувала статтю про штучні святкування, що “прославляють возз’єднання України з Московською державою 300 років тому”. *Український голос. – 1954. – 9 червня.*

Травень.

6. Вийшов перший номер журналу “Соціалістична культура” – орган Міністерства культури УРСР. *Правда. – 1954. – 4 мая.*

8. Лондон (Великобританія). Англо-українське товариство почало видавати місячний бюлетень “News letter”. *Український голос. – 1954. – 9 червня.*

8. Канада. Українці-емігранти почали проводити маніфестації під гаслом “За визволення”, висловлюючи протест проти московської пропаганди з приводу 300-ліття Переяславського договору, що його Москва висвітлює “як добровільну злуку України з Росією”. *Український голос*. – 1954. – 9 червня.

1 червня (вівторок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанову “Про заходи по дальшому розвитку і завершенню радіофікації сільської місцевості”. В постанові прийнято рішення рішуче забезпечити в найближчі 5 – 6 років повне завершення радіофікації всіх колгоспів, МТС, радгоспів та інших населених пунктів у сільській місцевості. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.)*. – К., 1961. – С. 294-299.

5 червня (субота).

3. Київ. Закінчив роботу VII з’їзд споживчої кооперації України. *Радянська Україна*. – 1954. – 6 червня.

7 червня (понеділок).

7. Помер Юрій Шомін-Шумський – народний артист СРСР та УРСР, лауреат Сталінської премії. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 9 червня; *Радянська Україна*. – 1954. – 8 червня.

7 – 15 червня (понеділок – вівторок).

2. Москва. Відбувся XI з’їзд профспілок СРСР. На з’їзді схвалено новий Статут профспілок СРСР. *Радянська Україна*. – 1954. – 8 червня.

8 червня (вівторок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про тарифи за послуги в перукарнях з вживанням одеколонів”. Постановою уніфіковано тарифи за послуги з вживанням одеколону в усіх перукарнях, незалежно від їх відомчої підпорядкованості. *Хронологічне зібрання законів*,

указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 371.

8 – 12 червня (вівторок – субота).

4. Київ. Відбувся VIII з'їзд хірургів України. З'їзд намітив заходи подальшого розвитку радянської медичної науки і по неухильному вдосконаленню хірургічної допомоги населенню. З'їзд обрав правління і ревізійну комісію Республіканського товариства хірургів УРСР. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 10, 15 червня.

10 червня (четвер).

3. Опубліковано постанову РМ СРСР про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1954 р.) на суму 16 млрд. руб. строком на 20 років. *Радянська Україна*. – 1954. – 10 червня.

12 червня (субота).

1. Київ. Рада міністрів УРСР ухвалила розпорядження про включення деяких районів у приміські зони міст Києва, Дніпропетровська і Кривого Рога, встановлення приміських зон для міст Дніпродзержинська, Нікополя, Запоріжжя, Миколаєва, Одеси, Львова, Херсона і Каховки. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 375.

15 червня (вівторок).

3. Краматорськ. Колектив механічного цеху № 5 Ново-Краматорського заводу ім. Сталіна виготовив вал турбіни для Каховської ГЕС. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 16 червня.

17 червня (четвер).

3. Київ. Верховна рада УРСР прийняла закон про державний бюджет УРСР на 1954 рік. *Молодь України*. – 1954. – 18 червня.

20 червня (неділя).

8. Вінніпег (Канада). З нагоди 300-ліття Переяславського договору відбулася одна з найбільших українських маніфестацій за минулі роки. Понад 4000 українців Вінніпегу взяли участь в маніфестації, протестуючи “проти пофальшування і зламання Москвою Переяславського договору”. *Український голос*. – 1954. – 23 червня.

21 червня (понеділок).

4. Київ. Указ ВР УРСР “Про присвоєння Чернівецькому державному українському драматичному театру імені Ольги Кобилянської”. *Збірник законів Української РСР в 2-х томах, Т.1. Укази Президії Верховної Ради Української РСР 1938–1973*. – К., 1974. – С. 388.

4. Київ. Відкрився XI пленум правління Спілки радянських архітекторів України. На пленумі обговорено проблеми сільського будівництва. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 23 червня.

23 – 30 червня (середа – середа).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Пленум розглянув питання про підсумки весняної сівби, догляд за посівами, проведення збирання врожаю та забезпечення виконання плану заготівель сільськогосподарських продуктів у 1954 р. Пленум розглянув також організаційні питання: задовільнив прохання О.Корнійчука про увільнення його від обов’язків члена президії ЦК КПУ у зв’язку з переходом на творчу роботу. *Радянська Україна*. – 1954. – 3 липня; *Радянське мистецтво*. – 1954. – 7 липня.

26 червня (субота).

6. Київ. Повідомляється про закінчення республіканських педагогічних читань, присвячених пам’яті Н.Крупської і А.Макаренка, організованих Міністерством освіти УРСР і Українським науково-дослідним інститутом педагогіки. *Радянська Україна*. – 1954. – 26 червня.

Червень.

4. Сталіно. Інститут економіки АН УРСР провів наукову нараду з

питань вивчення резервів виробництва на підприємствах вугільної, металургійної, харчової, легкої та місцевої промисловості Донбасу. *Вісник АН УРСР.* – 1955. – № 2. – С. 69.

1 липня (четвер).

6. В усіх кінотеатрах України встановлено нові знижені ціни на квитки. Зокрема, для юних глядачів вартість квитків встановлювалася: у містах – 1 руб., у селах – 50 коп. *Радянське мистецтво.* – 1954. – 30 червня.

3 липня (субота).

8. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про ратифікацію Женевських конвенцій” із застереженнями які були зроблені представниками УРСР при підписанні Конвенції в Женеві. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1954. – № 5. – (15 вересня). – С. 128.

5 липня (понеділок).

8. Перший з’їзд діячів української літератури і мистецтва, які перебувають у США і Канаді. *Український голос.* – 1954. – 14 липня.

7 липня (середа).

3. Повідомляється, що підприємства місцевої промисловості України освоюють нові види продукції: Васильківський завод “Транспортер” випустив першу партію кімнатних холодильників; на Київському заводі радіоапаратури організоване виробництво телевізорів, нових видів магнітофонів. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР. 1951 – 1958. Сборник документов и материалов.* – К., 1984. – С. 91.

6. Харків. Відкриття нового аеровокзалу. *Вільна Україна.* – Львів, 1954. – 9 липня.

6. Харків. Відбувся 100-й випуск у Харківському ветеринарному інституті. *Вільна Україна.* – Львів, 1954. – 10 липня.

9 липня (п’ятниця).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про введення

спільного навчання в школах УРСР”. Згідно постанови з 1953 – 1954 навчального року в усіх школах обласних центрів і великих промислових міст вводилося спільне навчання хлопців і дівчат. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 412-413.*

12 липня (понеділок).

3. Кривий Ріг. На руднику ім. Кірова прийнято в експлуатацію нову шахту “Північна”. *Вільна Україна. – Львів, 1954. – 14 липня.*

13 – 17 липня (вівторок – субота).

8. Оксфорд (Великобританія). Відбувся міжнародний симпозіум з нейрохімії. Радянську делегацію на симпозіумі очолював академік АН УРСР О.Палладін. *Вісник АН УРСР. – 1954. – № 12. – С. 48-53.*

15 липня (четвер) 7. Київ, Львів. Відбулися урочисті вечори, присвячені пам’яті А.Чехова в зв’язку з 50-річчям з дня його смерті. *Вільна Україна. – Львів, 1954. – 16 липня.*

21 липня (середа).

3. Сталінська область. Введено в дію вугільну шахту “Мушкетівська-Вертикальна”. *Радянська Україна. – 1954. – 21 липня.*

22 липня (четвер).

8. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про ратифікацію Конвенції про політичні права жінок”, із застереженнями, які були зроблені при підписанні Конвенції представниками УРСР в Нью-Йорку 31 березня 1953 р. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 417.*

8. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про ратифікацію Конвенції про запобігання злочинів геноциду і покарання за нього”, підписаної в Нью-Йорку 16 грудня 1949 р. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 417.*

Липень.

4. Київ. Інститут електрозварювання АН УРСР спільно з Київським відділом ВНІТТ зварників провели конференцію з питань впровадження у народне господарство нових способів зварювання та наплавки металів. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 2. – С. 70.*

2 серпня (понеділок).

4. Ужгород. В місті почала працювати нова вечірня музична школа для молоді. Це перший на Закарпатті вечірній музичний заклад. *Радянська Україна. – 1954. – 3 серпня.*

3 серпня (вівторок).

4. Сталіно. В заплавах рік Сухий Торець і Мокрі Ями почала працювати комплексна експедиція Українського державного інституту проектування водного господарства. Вона готувала рекомендації щодо відновлення цих рік. Проектом намічено випрямлення русла і створення чотирьох великих водоймищ. *Радянська Україна. – 1954. – 4 серпня.*

6. Дніпропетровськ. Відкриття виставки нових фасонів одягу. В ній взяли участь швейні фабрики Києва, Харкова, Дніпропетровська, Запоріжжя, Полтави та інших міст України. *Радянська Україна. – 1954. – 4 серпня.*

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про додаткові пільги сім’ям колгоспників та іншим громадянам, які переселяються в колгоспи і радгоспи південних областей УРСР”. Постановою були надані такі пільги: звільнення в місцях вселення від сплати сільськогосподарського податку і від обов’язкових поставок державі всіх сільськогосподарських продуктів строком на три роки; продовжено надання колгоспникам та іншим громадянам, які переселяються, безоплатного провозу до місця вселення майна, лісоматеріалів або зрубів будинків з розрахунку – в середньому один вагон на двір. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 417-418.*

8 серпня (неділя).

6. Одеса. Почалися щотижневі музичні вівторки в Парку культури і відпочинку ім. Т.Шевченка. На вечорах з концертами виступав симфонічний оркестр Одеської філармонії. *Радянська Україна. – 1954. – 8 серпня.*

9 серпня (понеділок).

5. Ужгород. Відкриття в обласній публічній бібліотеці виставки науково-популярної і антирелігійної літератури. *Молодь України. – 1954. – 10 серпня.*

13 серпня (п'ятниця).

3. Сталінська область. Введено в експлуатацію Новоамвросіївський цементний завод. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 518.*

16 – 23 серпня (понеділок – понеділок).

9. Ленінград. Відбулася всесоюзна спартакіада учнів. Перше командне місце завоювали школярі України. *Молодь України. – 1954. – 24 серпня.*

17 серпня (вівторок).

3. Москва. Опубліковано постанову ЦК КПРС і РМ СРСР “Про дальше освоєння цілинних і перелогових земель для збільшення виробництва зерна”. *Радянська Україна. – 1954. – 17 серпня.*

18 серпня (середа).

3. Нова Каховка. На будівництві Каховського гідровузла розпочався монтаж першої турбіни. *Радянська Україна. – 1954. – 19 серпня.*

22 серпня (неділя).

3. Сталінська область. Розпочалося будівництво великої гідротехнічної споруди – каналу Північний Донець – Донбас. *Вільна Україна. – Львів, 1954. – 22 серпня.*

29 серпня (неділя).

4. Тульчин Вінницької області. Відкриття пам'ятника О.Суворову. *Советская культура*. – 1954. – 31 августа.

4 вересня (субота).

3. Харків. З складального конвеєра велозаводу зійшов тримільйонний велосипед з маркою “ХВЗ”. *Радянська Україна*. – 1954. – 5 вересня.

4. Сталіно. Відкриття обласного краєзнавчого музею. *Радянська Україна*. – 1954. – 5 вересня.

8 вересня (середа).

4. Харків. Повідомляється про спорудження другого в Україні телецентру. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 8 вересня.

8. Київ. У Варшаву для участі в місячнику польсько-радянської дружби виїхала Державна заслужена капела бандуристів. Художній керівник – О.Миньківський. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 9 вересня.

10 вересня (п'ятниця).

6. Харківська область. При всіх МТС області створені лекторії, в яких бере участь більше тисячі лекторів з числа спеціалістів сільського господарства, передових трактористів і комбайнерів. *Радянська Україна*. – 1954. – 11 вересня.

11 вересня (субота).

4. Сімферополь, Ялта. Повідомляється про виїзне засідання президії правління Союзу радянських композиторів України. На засіданні були прослухані і обговорені твори композиторів Криму. Президія прийняла рішення створити Кримське відділення Союзу радянських композиторів України. *Советская культура*. – 1954. – 11 сентября.

12 вересня (неділя).

4. Краснодар Ворошиловградської області. В урочистій обстановці у парку ім. “Молодої гвардії” відкрито пам'ятник героям-молодогвардійцям.

Скульптори – В.Мухін, В.Агібалов, В.Федченко. *Правда*. – 1954. – 13
сентября.

15 вересня (середа).

3. Київ. Указ президії ВР УРСР про перетворення республіканського Міністерства житлово-цивільного будівництва УРСР в союзно-республіканське Міністерство міського і сільського будівництва УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1954. – № 6. – (15 жовтня). – С. 143.

16 вересня (четвер).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про літературно-меморіальний музей видатного українського письменника М.Коцюбинського і впорядкування могили М.Коцюбинського в м. Чернігові”. Постанова намітила для виконання ряд заходів, спрямованих на поліпшення умов діяльності цього музею: збільшити експозиційну площу музею, розширити садибу музею, збільшити штат музею, переглянути і значно поліпшити експозицію музею, впорядкувати могилу М.Коцюбинського – спорудити на ній надгробний пам’ятник з бронзовим бюстом письменника. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.).* – К., 1961. – С. 314-315.

18 вересня (субота).

6. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про подання допомоги в господарському влаштуванні сім’ям робітників і службовців, які переселяються з міст, робітничих селищ і районних центрів у колгоспи”. Постанова поширила на сім’ї робітників і службовців, які переселяються в 1954 – 1955 роках з міст, робітничих селищ і районних центрів у межах області на роботу і постійне проживання в багатоземельні колгоспи, що мають потребу в поповненні робочої сили, пільги та переваги, передбачені постановою РМ СРСР від 19 лютого 1953 року. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 443.

19 вересня (неділя).

7. Київ, Вінниця, Чернігів. Повідомляється про вшанування громадською пам'яті М.Коцюбинського, в зв'язку з 90-річчям з дня народження. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 19 вересня.

22 вересня (середа).

6. Київ. Повідомляється про трьохмісячний конкурс індивідуальних виконавців художньої самодіяльності, в якому взяли участь понад 300 чоловік. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 22 вересня.

23 – 29 вересня (четвер – середа).

6. Київ. Проходив фестиваль індійських кінофільмів. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 22 вересня.

25 – 30 вересня (субота – четвер).

8. Прага (Чехословаччина). Дійсний член АН УРСР П.Єфіменко взяв участь у роботі ІХ археологічної конференції. *Вісник АН УРСР*. – 1954. – № 12. – С. 73.

28 вересня (вівторок).

3. Харків. На тракторному заводі ім. Орджонікідзе з головного конвеєра зійшов 100-тисячний дизельний трактор “ДТ-54”. *Молодь України*. – 1954. – 1 жовтня.

6. Запоріжжя. Повідомляється про здачу в експлуатацію нового залізничного вокзалу. *Вільна Україна*. – Львів, 1954. – 17 жовтня.

29 вересня (середа).

4. Повідомляється про комплексну експедицію наукових працівників Академії архітектури УРСР по трьох областях України. Науковці вивчали невідкладні питання благоустрою села та колгоспу, досвід планування та забудови районних центрів та інші питання. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 29 вересня.

6. Київ. На підставі указу президії ВР СРСР від 5 серпня 1954 р. “Про

скасування кримінальної відповідальності вагітних жінок за вчинення абортів” указом президії ВР УРСР були внесені відповідні зміни до Кримінального кодексу УРСР (виключено статтю 143²). *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1954. – № 6. – (15 жовтня). – С. 144.

Вересень.

4. Крим. Кримський філіал АН УРСР провів нараду з питань двоврожайності картоплі. *Вісник АН УРСР.* – 1955. – № 2. – С. 72.

2 жовтня (субота).

4. Київ. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанову “Про поліпшення підготовки спеціалістів з вищою і середньою спеціальною освітою”. РМ і ЦК КПУ зобов’язали міністерства і відомства УРСР передбачити в перспективних народногосподарських планах розширення підготовки кадрів середньої кваліфікації з тим, щоб у промисловості, будівництві, сільському господарстві, на транспорті і в зв’язку на одного спеціаліста вищої кваліфікації припадало два – чотири і більше спеціалістів середньої кваліфікації. Рекомендувалося приймати в середні спеціальні учбові заклади осіб, що закінчили 10 класів середньої школи. *Історія УРСР. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 325.*

5 жовтня (вівторок).

4. Кадіївка Ворошиловградської області. Повідомляється про відкриття технічного училища, в якому до занять приступили 280 випускників середніх шкіл. *Правда.* – 1954. – 6 жовтня.

7 жовтня (четвер).

6. Київ. Повідомляється про громадський перегляд нового фільму “Земля” за одноіменною повістю О.Кобилянської. Виробництво Київської кіностудії. Режисери – А.Бучма і А.Швачко, музика композиторів Б.Крижановського і В.Гомоляки. В головних ролях – Н.Ужвій, В.Сокирко та ін. *Правда.* – 1954. – 8 жовтня.

10 жовтня (неділя).

3. Одеська область. Введено в дію Ізмаїльський консервний комбінат. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 519.*

12 – 13 жовтня (вівторок – середа).

4. Севастополь. Відбулася виїзна наукова сесія Відділу суспільних наук АН УРСР, присвячена 100-річчю оборони Севастополя. *Вопросы истории. – 1954. – № 10. – С. 178; 1955. – № 1. – С. 182.*

13 жовтня (середа).

4. Київ. Повідомляється про семінар методистів обласних будинків народної творчості та керівників самодіяльних колективів УРСР, скликаний Центральним будинком народної творчості. В семінарі брали участь представники Росії, Латвії, Естонії. *Радянське мистецтво. – 1954. – 13 жовтня.*

14 жовтня (четвер).

1. Москва. ЦК КПРС і РМ СРСР ухвалили постанову про значні недоліки в структурі міністерств і відомств СРСР і заходи по поліпшенню роботи державного апарату. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 519.*

16 жовтня (субота).

4. Севастополь. Відбулося відкриття відреставрованої панорами “Оборона Севастополя”, зруйнованої німцями 1942 р. *Радянське мистецтво. – 1954. – 20 жовтня; Радянська Україна. – 1954. – 17 жовтня.*

17 жовтня (неділя).

6. Київ, Севастополь. Відбулися урочисті святкування 100-річчя оборони Севастополя. *Вільна Україна. – Львів, 1954. – 19 жовтня.*

20 жовтня (середа).

6. Миколаїв. Введено в дію новий залізничний вокзал. *Радянська Україна*. – 1954. – 20 жовтня.

21 жовтня (четвер).

4. Київ. Повідомляється про відкриття виставки політичних плакатів, представлених на республіканський конкурс, що проводиться Міністерством культури УРСР і Союзом радянських письменників України. *Советская культура*. – 1954. – 23 октябрю.

22 жовтня (п'ятниця).

6. Суми. Розпочалося будівництво дитячої залізниці. *Радянська Україна*. – 1954. – 23 жовтня.

27 жовтня – 1 листопада (середа).

4. Київ. Відбувся III з'їзд письменників Радянської України. Головою з'їзду обраний П.Тичина. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 3 листопада; *Радянська Україна*. – 1954. – 29 жовтня.

Жовтень.

4. с.Летава Чемеровецького району Хмельницької області. В колгоспі ім. Леніна відбулася виїзна наукова сесія АН УРСР, присвячена дальшому розвитку тваринництва в колгоспах і радгоспах. В роботі сесії взяли участь понад 500 чоловік. На сесії були розроблені заходи, спрямовані на дальше підвищення продуктивності і поліпшення якості великої рогатої худоби в колгоспах і радгоспах області. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 2. – С. 71-72.

4. Київ. Інститут теплоенергетики АН УРСР провів VI республіканську нараду з питань науково-дослідної роботи в галузі теплотехніки і загальної енергетики. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 2. – С. 70.

4. Кривий Ріг. Інститут геологічних наук АН УРСР, відділ геолого-географічних наук АН СРСР та Міністерство чорної металургії УРСР, провели спільну нараду з геології і генезису руд і порід Криворізького

басейну. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 2. – С. 71.

3 листопада (четвер).

3. Одеса. З головного конвеєра автоскладального заводу зійшов 100-тисячний автосамоскид. *Радянська Україна*. – 1954. – 4 листопада.

10 листопада (середа).

5. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про помилки в проведенні науково-атеїстичної пропаганди серед населення”. *Радянська Україна*. – 1954. – 12 листопада.

11 листопада (четвер).

3. Кадіївка Ворошиловградської області. Введено в дію механізовану шахту № 8-8 “Максимівка”. *Правда України*. – 1954. – 12 листопада.

16 листопада (вівторок).

4. Черкаси. Створення обласного літературного об’єднання, з метою забезпечення керівництва творчою роботою молоді. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980): Сб. документов и материалов / Н.И.Береза, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989. – С. 114-115.*

18 листопада (четвер).

6. Одеса. Відкриття музичних лекторіїв в Палаці культури і відпочинку ім. Горького для моряків Чорноморського пароходства. *Правда України*. – 1954. – 19 листопада.

19 листопада (п’ятниця).

6. Повідомлення про будівництво нових кінотеатрів у Фастові Київської області, Володимир-Волинську Волинської області, Осипенко Запорізької області, в селищах Перечин і Воловець Закарпатської області, в районному центрі Гребінки Полтавської області, Макіївка Сталінської області. *Правда України*. – 1954. – 19 листопада.

19 – 23 листопада (п'ятниця – вівторок).

4. Київ. Відбулася сесія Академії архітектури УРСР, присвячена питанням сільського будівництва. В роботі сесії взяли участь близько 450 осіб. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 24 листопада.

20 листопада (субота).

4. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Відкриття нового Палацу культури металургів заводу “Криворіжсталь”. *Правда*. – 1954. – 21 ноября.

6. Ворошиловськ Ворошиловградської області. Здана в експлуатацію перша тролейбусна лінія протяжністю – 4,8 км. *Правда України*. – 1954. – 20 ноября.

22 листопада (понеділок).

4. Бахчисарай. В Кримській астрофізичній обсерваторії АН СРСР відбулася Всесоюзна конференція дослідників сонця. *Правда України*. – 1954. – 23 ноября.

6. Дзержинськ. В Палаці культури ім. Дзержинського відкрилася виставка робіт художників-гірняків. Представлено близько 100 полотен. *Правда України*. – 1954. – 23 ноября.

22 – 28 листопада (понеділок – неділя).

6. Проходив фестиваль польських кінофільмів. *Радянське мистецтво*. – 1954. – 17 листопада.

23 листопада (вівторок).

6. Дрогобич. Повідомляється, що на Стрийському відрізку Львівської залізниці почав курсувати поїзд-універмаг з 5 вагонів. *Правда України*. – 1954. – 24 ноября.

24 листопада (середа).

8. Київ. Прибуття ансамблю пісні і танцю Народно-визвольної армії Китаю. *Правда України*. – 1954. – 25 ноября.

25 листопада (четвер).

4. Київ. В приміщенні Театру російської драми почався міжобласний огляд спектаклів пересувних театрів України. Мета огляду – виявити і закріпити творчі досягнення театрів, надати їм допомогу в складанні репертуарів, в подальшому удосконаленні сценічної майстерності артистів. *Правда*. – 1954. – 27 листопада.

27 листопада (субота).

9. Сталіно. Повідомляється про змагання на першість України з спортивної акробатики. Першість завоювали акробати Харківської області. *Правда України*. – 1954. – 27 листопада.

30 листопада (вівторок).

3. Добропілля. Стала до ладу вугільна копальня № 3 “Добропілля”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодні. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 519.

Листопад.

4. Київ. Відбулася I Республіканська нарада з фізичної хімії. У роботі наради взяли участь близько 400 фізиків України та інших республік СРСР. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 2. – С. 71.

3 грудня (п'ятниця).

4. Одеса. Повідомляється про спеціальну наукову експедицію Українського науково-дослідного інституту курортології. Виявлено нові джерела мінеральних вод. У Закарпатській області вперше проведено дослідження нових джерел води типу “Єсентуки” та “Нарзан”. В районі Бердянських озер знайдено нові поклади лікувальної грязі. *Радянська Україна*. – 1954. – 4 грудня.

5 – 26 грудня (неділя – неділя).

4. Москва. Відбувся II Всесоюзний з'їзд радянських письменників. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення*

комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 638; Радянська Україна. – 1954. – 26 грудня.

6 – 14 грудня (понеділок – вівторок).

9. Львів. Відбулися змагання на особисто-командну першість Радянського Союзу з фехтування. Українські спортсмени здобули друге загально-командне місце. *Правда України*. – 1954. – 11 декабля.

7 грудня (вівторок).

6. Харків. Посудно-оцинковочний завод налагодив масове виробництво нової пральної машини. *Правда України*. – 1954. – 8 декабля.

12 грудня (неділя).

4. Київ. Повідомляється про закінчення роботи III екологічної конференції присвяченої розвитку екології. Взяли участь учені Росії, України, Грузії, Білорусії, Азербайджану, Литви і інших союзних республік. Конференція прийняла рішення про створення в Києві комітету для координування науково-дослідних робіт у галузі екології. *Радянська Україна*. – 1954. – 12 грудня.

4. Крим. Згідно з розпорядженням РМ СРСР від 24 червня 1954 року у складі АН УРСР створено Кримський філіал АН УРСР. Науково-дослідна діяльність філіалу в основному спрямована на вивчення історії та природних ресурсів Криму. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 4. – С. 38; *Історія Національної АН України у суспільно-політичному контексті 1918–1998*. – К.: “Фенікс”, 2000. – С. 466.

25 грудня (субота).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС ухвалили постанову про заходи щодо подальшого освоєння цілинних і перелогових земель для збільшення виробництва зерна. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 519.

27 грудня (понеділок).

3. Дніпропетровська область. Придніпровська ДРЕС видала перший струм. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 519.*

31 грудня (п'ятниця).

3. Ворошиловградська область. Введено в дію вугільну копальню "Михайлівська". *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 519.*

Грудень.

3. Київ. На фабриці ім. Смирнова-Ласточкина Інститут економіки АН УРСР спільно з працівниками підприємств легкої промисловості провів нараду, присвячену вивченню резервів збільшення випуску продукції і зниженню її собівартості. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 2. – С. 69-70.*

4. Київ. Відділ технічних наук АН УРСР провів першу республіканську нараду з історії техніки. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 2. – С. 69-70.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1955

1 січня (субота).

4. Київ. Замість газети “Радянське мистецтво” почала виходити газета “Радянська культура”, орган Міністерства культури УРСР і Комітету профспілки робітників культури УРСР.

4 січня (вівторок).

3. Харків. На турбінному заводі ім. Кірова виготовлена перша турбіна для Каховської ГЕС. *Правда України*. – 1955. – 5 янв.

6 січня (четвер).

3. Харків. Тракторний завод ім. Орджонікідзе почав масовий випуск просапних тракторів “ХТЗ-7”. *Радянська Україна*. – 1955. – 6 січ.

6. Київ. На підставі указу президії ВР СРСР від 14 липня 1954 р. “Про введення умовно-дострокового звільнення з місць ув’язнення” внесені відповідні зміни до Кримінального кодексу УРСР: визнаний таким, що втратив чинність, указ президії ВР УРСР від 4 січня 1940 р. “Про скасування умовно-дострокового звільнення”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1955. – № 1. – С. 4.

11 січня (вівторок).

3. Сталінська область. На шахтах № 2–7 і № 30 тресту “Сталінвугілля” закінчено промислове випробування нового комбайну “Шахтар – 1”, призначеного для добування вугілля на шарах малої потужності. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР. 1951 – 1958. Сборник документов и материалов*. – К., 1984. – С. 96.

12 січня (середа).

6. Дніпропетровськ. Відкриття регулярного руху поїздів по новому залізничному мосту через Дніпро, довжина мосту – 1,5 км. *Правда*

України. – 1955. – 13 январа.

13 січня (четвер).

3. Запоріжжя. На заводі “Дніпроспецсталь” зданий в експлуатацію цех столових приборів, збудований колективом тресту “Запоріжбуд”. *Правда України. – 1955. – 14 январа.*

14 січня (п'ятниця).

4. Ворошиловград. Відкрито філіал Всесоюзного науково-дослідного інституту по збагаченню і брикетуванню вугілля. Базою для проведення науково-дослідної роботи стали машинобудівні заводи ім. Пархоменко в Ворошиловграді та ім. 15-річчя ЛКСМУ – в Сталіно. *Правда України. – 1955. – 15 январа.*

9. Київ. Повідомляється про новий всесоюзний юнацький рекорд: А.Завертаний проплив 200 м вільним стилем за 2 хв 16.3 сек. *Радянський спорт. – 1955. – 14 січня.*

17 січня (понеділок).

6. Станіслав. Відкриття виставки творів прикарпатських художників. Представлено близько 200 робіт живопису, скульптури і графіки. *Правда. – 1955. – 17 январа.*

18 січня (вівторок).

7. Львів. Громадськість міста відмітила 75-річчя з дня народження і 55-річчя творчої і музично-педагогічної діяльності народного артиста УРСР Станіслава Людкевича. *Правда України. – 1955. – 19 январа.*

22 січня (субота).

3. Пролетарськ Ворошиловградської області. Колектив склозаводу “Пролетарій” розробив і освоїв новий спрощений спосіб обробки потовщеного скла. В основі його – використання звичайного піску і відходів хімічного виробництва. *Правда України. – 1955. – 23 январа.*

3. Ялта. Закінчено будівництво нового потужного молочного заводу

пропускною здатністю 15 тис. літрів молока на день. *Правда України*. – 1955. – 23 январа.

25 січня (вівторок).

4. Київ. Повідомляється, що Київська студія художніх фільмів закінчила виробництво двох нових кінокартин: художнього фільму “Тревожная молодость” створеного по трилогії письменника В.Беляєва “Старая крепость”, і екранізації молдавської казки “Андріяш”. *Правда України*. – 1955. – 25 январа.

25 – 31 січня (вівторок – понеділок).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Пленум прийняв постанову “Про збільшення виробництва продуктів тваринництва”. Вперше головна роль у вирішальному піднесенні тваринницького виробництва відводилась розширенню посівів кукурудзи. *Радянська Україна*. – 1955. – 2 лютого.

26 січня (середа).

6. Дніпропетровськ. Відкриття палацу культури Криворізького коксохімічного заводу. *Правда України*. – 1955. – 27 январа.

31 січня (понеділок).

3. Дніпродзержинськ. На металургійному заводі ім. Дзержинського задуто доменну піч № 11. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 520.

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про впорядкування виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності та видачі лікарняних листків”. Для виконання завдань постанови Міністерство охорони здоров’я УРСР було зобов’язане здійснити ряд заходів для поліпшення медичного обслуговування населення (поліпшити експертизу працездатності в лікувальних установах, вжити заходи для дальшого розвитку здоровпунктів, організувати роботу амбулаторно-поліклінічних

установ (там, де це необхідно) у вечірні години і в загальні вихідні дні та ін.). *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 526-530.

Січень.

3. Сталінська область. Артемівський завод з обробки кольорових металів видав першу продукцію. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник.* – К., 1995. – С. 520.

9. В багатьох областях України відбулися масові зимові змагання легкоатлетів на відкритому повітрі. *Радянський спорт.* – 1955. – 4 лютого.

3 лютого (четвер).

3. Дніпродзержинськ. На заводі ім. Дзержинського введена в дію нова потужна доменна піч № 11, збудована колективом тресту “Дзержинбуд” швидкісними методами за 8 місяців. *Правда України.* – 1955. – 4 лютого.

4 лютого (п'ятниця).

4. Київ. Почався республіканський радіофестиваль учасників художньої самодіяльності. В ньому взяли участь кращі драматичні гуртки, ансамблі і окремі виконавці. *Известия.* – 1955. – 5 лютого.

4 – 6 лютого (п'ятниця – неділя).

3. Київ. Відбулася міжреспубліканська координаційна нарада, присвячена вивченню економіки МТС. В роботі наради взяли участь понад 200 чоловік. *Радянська Україна.* – 1955. – 9 лютого; *Вісник АН УРСР.* – 1955. – № 4. – С. 72.

7 лютого (понеділок).

3. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення союзно-республіканського

Міністерства зв'язку УРСР". *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1955. – № 1. – С. 6.

8 лютого (вівторок).

1. Москва. Верховна Рада СРСР задовольнила прохання Г.Маленкова про звільнення його від обов'язків голови РМ СРСР. Сесія призначила головою РМ СРСР М.Булганіна. *Радянська Україна*. – 1955. – 8, 9 лютого.

9 лютого (середа).

4. Київ. Указ президії ВР УРСР "Про утворення союзно-республіканського Міністерства вищої освіти УРСР". *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1955. – № 1. – С. 7.

11 лютого (п'ятниця).

2. Одеса, Сталіно. На промислових підприємствах міст відбулися багатотисячні мітинги робітників, інженерів, техніків, службовців, присвячені висновкам другої сесії ВР СРСР. *Правда України*. – 1955. – 12 феверля.

15 – 18 лютого (вівторок – п'ятниця).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Прийнято постанову "Про підсумки січневого пленуму ЦК КПРС і заходи по дальшому збільшенню виробництва продуктів тваринництва в Українській РСР". За рішенням пленуму вже в 1955 році планувалося сіяти понад 5,2 млн. га кукурудзи, зокрема 4,3 млн. га на зерно. Для порівняння – у 1953 році посіви цієї культури займали в Україні близько 2,2 млн. га, в тому числі 1,8 млн. га на зерно. *Радянська Україна*. – 1955. – 22 лютого; *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985*. – Львів, 1992. – С. 27.

17 лютого (четвер).

4. Одеса. Повідомляється про організацію на базі Чорноморської кінофабрики Одеської кіностудії художніх фільмів. *Правда України*. –

1955. – 17 феврала; *Советская культура*. – 1955. – 17 феврала.

20 лютого (неділя).

9. с. Ірпінь Києво-Святошинського району Київської області. Відбулося районне спортивне свято, присвячене виборам до ВР УРСР і місцевих рад. Взяли участь близько 700 фізкультурників району. *Радянський спорт*. – 1955. – 25 лютого.

23 лютого (середа).

6. Одеса. В Українському експериментальному інституті захворювань ока ім. академіка В.Філатова почав працювати диспансер для лікування короткозорості методом тканинної терапії. Головне призначення диспансеру – лікування хворих від короткозорості, попередження розвитку цієї хвороби шляхом оздоровлення всього організму. *Правда України*. – 1955. – 24 феврала.

24 лютого (четвер).

3. Харків. Повідомляється, що завод швейних машин Міністерства місцевої і паливної промисловості УРСР випустив першу партію електричних швейних машин, конструкція яких була розроблена в Харкові. *Правда України*. – 1955. – 24 феврала.

25 лютого (п'ятниця).

3. Сталінська область. Завершено реконструкцію Харцизького трубного заводу і випущено партію газопровідних труб для будівництва газопроводу Ставрополь – Москва. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 520.

26 лютого (субота).

3. Київ. Рада Міністрів УРСР прийняла постанову “Про поліпшення порядку кредитування колгоспів Сільгоспбанком”. Постанова спрямована на підтримання колгоспів у піднесенні сільськогосподарського

виробництва, забезпечення повного та ефективного використання колгоспами кредиту Сільгоспбанку, а також ліквідації великої кількості норм і строків кредитування. Колгоспи мали право отримати позичку на будівництво виробничих і господарських приміщень, водогосподарське та інше будівництво, на оплату машин, устаткування, будівельних матеріалів, худоби, мінеральних добрив, насінного і садивного матеріалу. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 536-539.*

6. Київ. Рада Міністрів УРСР прийняла постанову “Про проведення щорічного технічного огляду автотранспорту народного господарства УРСР”. Постановою було ухвалено проводити щороку з 15 квітня по 15 травня техогляд автотранспорту народного господарства в усіх областях. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 538-539.*

27 лютого (неділя).

1. Вибори до Верховної Ради УРСР четвертого скликання і до місцевих Рад депутатів трудящих п'ятого скликання. *Радянська Україна. – 1955. – 27 лютого.*

28 лютого (понеділок).

6. Київ. Розпочався фестиваль кінофільмів Чехословацької Народної Республіки. *Правда України. – 1955. – 1 марта.*

Лютий.

3. Київ. Відбулася Міжреспубліканська наукова координаційна нарада з питань економіки машинно-тракторних станцій, організована і проведена Інститутом економіки АН УРСР. В роботі наради взяли участь представники АН СРСР, академій союзних республік, галузевих науково-дослідних інститутів. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 3. – С. 60.*

7. 80-річчя з дня народження і 58-річчя лікарської, науково-педагогічної

і громадської діяльності Героя соціалістичної праці, дійсного члена АН УРСР і Академії медичних наук СРСР, лауреата Сталінської премії, Заслуженого діяча науки, офтальмолога – Володимира Філатова. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 2. – С. 39-44.*

1 березня (вівторок).

4. Ялта. Повідомляється про відкриття постійної виставки у Всесоюзному науково-дослідному інституті “Магарач” – найстарішому науковому закладі країни, що займався проблемами виноробства. На виставці представлені – колекція більше 700 сортів винограду (найбільша в СРСР), зразки вин, виготовлені починаючи з 1893 р., друковані твори працівників інституту, зразки сільськогосподарських машин для обробки винограду, сконструйовані в “Магарачі”. *Правда України. – 1955. – 2 марта.*

5 – 6 березня (субота – неділя).

9. Київ. Відбулися змагання на першість УРСР з швидкісного бігу на ковзанах. Абсолютні чемпіони України – Ю.Красиков і Н.Парій. *Радянський спорт. – 1955. – 8 березня.*

5 березня (субота).

3. с. Беліки Кобелянського району Полтавської області. Здана в експлуатацію перша черга нового пісочно-рафінованого цукрового заводу. *Правда України. – 1955. – 6 марта.*

6 березня (неділя).

3. Житомирська область. Повідомляється про введення в дію механізованого Бучманського торфобрикетного заводу – першого на Україні. На відходах заводу працює ТЕС. *Правда України. – 1955. – 6 марта.*

8 березня (вівторок).

9. Київ. На запрошення індійської спортивної організації в Калькутту виїхала київська волейбольна команда товариства “Спартак”. Вони

проведуть ряд зустрічей. *Радянський спорт. – 1955. – 11 березня.*

9 березня (середа).

1. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР ухвалили постанову “Про зміну практики планування сільського господарства” – надзвичайно сміливий для тих років документ, що вносив значні зміни у практику планування сільськогосподарського виробництва. *Радянська Україна. – 1955. – 11 березня.*

4. Сталінська область. Колектив Макіївського науково-дослідного інституту з безпеки робіт у вугільній промисловості сконструював спеціальну апаратуру для викачування із вугілля і породи рудникового газу – метану. *Правда України. – 1955. – 10 марта.*

6. Київ. Рада Міністрів УРСР прийняла постанову “Про проектування і встановлення бюстів героїв соціалістичної праці – передовиків сільського господарства, нагороджених другою золотою медаллю “Серп і молот””. Постанова зобов’язала Міністерство культури УРСР – подати проекти бюстів на затвердження РМ УРСР, Міністерство фінансів – передбачити в річних кошторисах Міністерства культури УРСР асигнування на проектування цих бюстів. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 543.*

10 березня (четвер).

6. В зв’язку з закінченням будівництва залізничного мосту через Дніпро біля Херсону почалося регулярне пасажирське і грузове залізничне сполучення між Кримом і Херсоном по маршруту: Джанкой – Херсон. *Правда України. – 1955. – 11 марта.*

10 березня – 1 травня (четвер – неділя).

6. В республіці проведено фестиваль сільськогосподарських фільмів, організований Міністерством культури УРСР, Міністерством сільського господарства УРСР, Міністерством радгоспів УРСР і ЦК ЛКСМУ з метою широкої пропаганди серед колгоспників, робітників МТС і

радгоспів досягнень сільсько-господарської науки і досвіду передовиків колгоспного виробництва. *Правда України*. – 1955. – 9 марта.

12 березня (субота).

3. Київ. Повідомляється, що колектив заводу радіоапаратури випустив першу партію магнітофонів “Дніпро-5”, створений конструкторами підприємства, призначений для індивідуального користування. *Правда України*. – 1955. – 12 марта.

3. Горлівка. Повідомляється, що новостворена фабрика баянів випустила першу партію баянів “Донбас”. *Правда України*. – 1955. – 13 марта.

13 березня (неділя).

9. Кримська область. По Сімферопольському шосе відбулися Республіканські змагання з велосипедних гонок по шосе. Приймали участь 90 спортсменів. Команда Сімферополя здобула командну першість. *Радянська Україна*. – 1955. – 16 березня.

14 березня (понеділок).

4. Сталіно. Повідомляється про створення Донецького інституту підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників підприємств і будов вугільних басейнів країни. В інституті три відділи – гірничий, будівельний і планово-економічний. *Правда України*. – 1955. – 15 марта.

4. Київ. Створення Інституту металофізики АН УРСР на базі Лабораторії металофізики АН УРСР та лабораторії металознавства Інституту чорної металургії АН УРСР. *Історія Національної Академії Наук України у суспільно-політичному контексті 1918–1998*. – К.: “Фенікс”, 2000. – С.466.

6. Сімферополь. В приміщенні обласної картинної галереї відкрилась пересувна виставка Ленінградського російського музею. *Правда України*. – 1955. – 15 марта.

16 березня (середа).

3. Київ. Відбулася республіканська нарада з питань підвищення

врожайності цукрового буряка в колгоспах і радгоспах УРСР. Опубліковано доповідь секретаря ЦК КПУ Н.Бубновського “Про заходи по підвищенню врожайності цукрового буряка в колгоспах і радгоспах УРСР”. *Правда України*. – 1955. – 16 марта.

18 березня (п'ятниця).

1. Москва. Указ президії ВР СРСР про відміну призову (мобілізації) молоді в ремісничі та залізничні училища. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 520.

6. Ізмаїл Одеської області. В чехословацький порт Комарно відправився в перший рейс по Дунаю теплохід “Іркутськ” з 4 вантажними баржами. Цей рейс вперше здійснений по штурманській системі судодводства – без лоцманів. На баржах немає матросів, а лише по 1 шкіперу. *Правда України*. – 1955. – 18 марта.

21 березня (понеділок).

4. Харків. Відбулось відкриття студії телебачення першої черги Харківського телевізійного центру. *Правда України*. – 1955. – 22 марта.

22 березня (вівторок).

2. Київ. Відбувся розширений пленум Українського республіканського комітету захисту миру. Обговорено питання про проведення в УРСР кампанії по збиранню підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру проти підготовки атомної війни. Прийнято відповідну резолюцію. *Радянська Україна*. – 1955. – 24 березня.

3. с.Яковлівки Сталінської області. Повідомляється про відкриття потужного мінерального джерела, вода якого за своїми властивостями близька до вуглекислої води “Ессентуки-20”. На базі цього джерела проектується завод мінеральної води. *Правда України*. – 1955. – 23 марта.

25 березня (п'ятниця).

4. Київ. Розпорядження РМ УРСР “Про припинення викладання іспанської мови в середніх школах, замінивши її викладання англійською, німецькою або французькою” зобов'язувало припинити викладання іспанської мови в 5–7 класах з 1955/1956 навчального року, а в 8–10 класах продовжувати викладання цієї мови до закінчення учнями середньої школи. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 558-559.*

6. Керч. Закінчено будівництво паромної залізничної переправи через Керченську протоку, яка дозволяє подолати шлях від станції Крим до станції Кавказ менше як за 1 годину. *Правда України. – 1955. – 26 марта.*

29 березня (вівторок).

4. Київ. Відбулася прем'єра нової постановки опери М.Лисенка “Тарас Бульба” на сцені Академічного театру опери та балету ім.Т.Шевченка. Режисер-постановник В.Скляренко, диригент А.Климов, хормейстер В.Колесник, художник А.Петрицький. Головні ролі виконували – А.Кривченя, Л.Руденко, Д.Гнатюк, В.Козерацький. *Советская культура. – 1955. – 31 марта.*

29 – 31 березня (вівторок – четвер).

1. Київ. Відбулася перша сесія ВР УРСР четвертого скликання. Обрано президію ВР УРСР. До її складу ввійшли: Д.Коротченко (голова), С.Ковпак, Д.Писнячевський (заступники голови), А.Зленко (секретар), Д.Адамець, К.Герасименко, А.Давидов, П.Дорошенко, В.Дрозденко, О.Кириченко, К.Москалець, О.Палладін, М.Підгорний, М.Савченко, В.Скрябін, А.Федосєєв, В.Чуйков, В.Щербицький, І.Яворський. *Радянська Україна. – 1955. – 30, 31 березня.*

1 квітня (п'ятниця).

3. Сталіно. Повідомляється, що колектив прохідного управління

тресту “Сталіншахтопрохід” встановив світовий рекорд: в березні пройдено 202,1 метра вертикального скипового ствола на шахті № 5-6 Калініна, що перебиває світовий рекорд англійців 1954 р. які в Південній Африці на шахті “Мерис – Прунт” пройшли 182,5 метри. *Правда України. – 1955. – 2 апреля.*

1 квітня – 1 травня (п'ятниця – неділя).

9. Волинська область. Місячник будівництва спортивних споруд в містах, районах, селах області. *Радянський спорт. – 1955. – 1 квітня.*

4 квітня (понеділок).

8. Чоп Закарпатської області. На стику трьох державних кордонів – СРСР, Угорщини і Чехословаччини, відбулася зустріч радянської молоді з великою делегацією угорської молоді, яка принесла в СРСР спортивну естафету дружби в ознаменування 10-річчя звільнення Угорщини від німецьких загарбників. *Правда України. – 1955. – 5 апреля.*

5 квітня (вівторок).

1. Москва. Опубліковано звернення ЦК КПРС і РМ СРСР до всіх партійних, радянських, профспілкових і комсомольських організацій, робітників, інженерно-технічних працівників і службовців Радянського Союзу із закликом допомогти зміцнити відсталі колгоспи керівними кадрами. *Правда. – 1955. – 5 апреля.*

6. Одеса. В міській бібліотеці ім. І.Франка відкрилась виставка, присвячена 10-річчю звільнення Угорщини від фашистських загарбників. *Правда України. – 1955. – 6 апреля.*

6 квітня (середа).

3. Дніпропетровська область. Повідомляється, що в Ново-Московському і Павлоградському районах області розвідані значні поклади кам'яного вугілля, які названі Західним Донбасом. В Павлоградському районі закладена шахта по добуванню вугілля. *Правда України. – 1955. – 7 апреля.*

7 квітня (четвер).

3. Макіївка Сталінської області. Введення в дію нової шахти “Пролетарська – Глибока”. *Молодь України*. – 1955. – 9 квітня.

3. Жданов. Повідомляється, що на заводі “Азовсталь” введено в дію новий цех по виробництву мінерального добрива для сільського господарства з відходів мартенівського виробництва – шлаків. *Радянська Україна*. – 1955. – 7 квітня.

3. Луцьк. Повідомляється про відкриття на взуттєвій фабриці цеху модельного взуття. *Правда України*. – 1955. – 7 апреля.

10 – 11 квітня (неділя – понеділок).

9. Франкфурт-на-Майні (ФРН). Відбулися міжнародні змагання з гімнастики на кубок Європи. Киянин Б.Шахлін за загальною сумою балів вийшов на перше місце, здобув золоті медалі за найкращі показники у вправах на брусах, перекладині та коні. *Радянський спорт*. – 1955. – 15 квітня.

11 квітня (понеділок).

1. Політбюро ЦК КПУ прийняло постанову “Про стан та заходи подальшого поліпшення роботи органів КДБ в західних областях УРСР”. В постанові зазначено, що головним завданням органів КДБ в західних областях УРСР є посилення роботи проти агентури іноземних розвідок та закордонних націоналістичних центрів, повна ліквідація в найкоротший строк решток українського буржуазно-націоналістичного підпілля і своєчасне присікання будь-яких спроб ворожих елементів створювати нові націоналістичні та інші антирадянські групи. *Літопис УПА. Нова серія, Т. 3. – К. – Торонто, 2001, – С. 566-570.*

13 квітня (середа).

6. Львів. Закінчено будівництво нового аеровокзалу. *Правда України*. – 1955. – 14 апреля.

6. Київ. Повідомляється, що завод радіоапаратури випустив дослідну партію нових телевізорів: звичайні телевізори “КВН-49” із збільшеним

екраном типу “Т-2” (“Ленінград”). *Правда України. – 1955. – 13 апреля.*

14 квітня (четвер).

3. Одеса. Закінчено капітально-відновлюваний ремонт теплоходу “Крим”, який курсував до війни на Кримсько-Кавказькій експресній лінії. *Правда України. – 1955. – 15 апреля.*

25 квітня (понеділок).

6. Сталіно. З ініціативи комсомольців міста серед молоді Донбасу розпочалися змагання за краще озеленення і благоустрій міста та робітничих селищ. *Правда України. – 1955. – 27 апреля.*

27 квітня (середа).

3. Київ. Повідомляється, що на меблевій фабриці ім. Боженка створено першу в меблевій промисловості автоматну лінію для машинної обробки брускових деталей корпусних меблів – буфетів, гардеробних і книжкових шаф. *Правда України. – 1955. – 27 апреля.*

29 квітня (п'ятниця).

4. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанови “Про заходи по впорядкуванню на території України місць, пов’язаних із життям і діяльністю великого українського народного поета-революціонера Т.Шевченка”. Постанова намітила: спорудити пам’ятник Т.Шевченку в с. Шевченкове Вільшанського району Черкаської області; встановити бронзовий бюст в с. Моринцях Вільшанського району; подати план відбудови і впорядкування території і споруд Канівського державного музею-заповідника “Могила Т.Г.Шевченка”; відремонтувати меморіальний музей-будинок Т.Шевченка в м. Києві і будинок літературно-меморіального музею Т.Шевченка в с.Шевченкове; скласти і видати довідник-путівник про місця, пов’язані з життям і діяльністю Т.Шевченка, а також видати альбом з фотографіями тих місць. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2*

(1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 326.

Квітень.

3. Харків. Завод “Електроважмаш” випустив турбогенератор “ТГВ-25” потужністю 25 тис. кВт. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник.* – К., 1995. – С. 521.

5 травня (четвер).

6. Київ. Відкрилася Республіканська нарада будівельників, скликана, щоб обговорити важливі питання, пов’язані з корінним покращенням діяльності будівельних організацій України і намітити шляхи здійснення заходів, розроблених Всесоюзною нарадою будівельників. *Правда України.* – 1955. – 6 мая.

7 травня (субота).

3. Червоноармійський район Закарпатської області. В колгоспі ім. Леніна закінчено виробниче випробовування нової машини – універсальної квадратно-гніздової шестирядної сіялки. *Правда України.* – 1955. – 7 мая.

9 травня (понеділок).

3. Київ. Відбулася нарада з питань використання водних ресурсів Дніпра. У роботі наради взяли участь вчені АН УРСР, представники секції водогосподарських проблем АН СРСР, Інституту економіки АН Латвійської РСР, Інституту меліорації АН Литовської РСР, ряду проектних інститутів, Дніпровського пароплавства та ін. *Вісник АН УРСР.* – 1955. – № 9. – С. 76.

10 – 13 травня (вівторок – п’ятниця).

4. Київ. Відбулася конференція з питань розвитку продуктивних сил Полісся УРСР, організована Радою по вивченню продуктивних сил УРСР спільно з Держпланом УРСР та інститутами економіки, фізіології

рослин і агрохімії АН УРСР, за участю Академій наук Білоруської РСР, Литовської РСР. Загалом в роботі конференції взяли участь понад 70 організацій. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 8. – С. 75.

11 травня (середа).

7. Помер Микола Крилов – математик, дійсний член АН СРСР і АН УРСР. Разом з своїм учнем М.Боголюбовим заклав основи нової галузі математичної фізики – нелінійної механіки. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 5. – С. 79.

12 травня (четвер).

3. Опубліковано постанову РМ СРСР про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР. Випуск 1955 р. на суму 32 млрд. руб. строком на 20 років. *Правда*. – 1955. – 12 мая.

14 травня (субота).

7. Нью-Йорк (США). Помер Андрій Яковлів – український вчений правник, 1918 – 1923 – посол УНР в Бельгії і Голландії. *Український голос*. – 1955. – 25 травня.

19 – 28 травня (четвер – субота).

4. Київ. Відбувся VIII Всесоюзний з'їзд фізіологів, біохіміків та фармакологів. В роботі з'їзду брали участь понад 2000 чоловік, серед них – численні представники закордонної медицини. Головою Всесоюзного товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів обраний президент АН УРСР академік О.Палладін. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 3. – С. 59; *Правда*. – 1955. – 20 мая.

21 травня (субота).

3. Одеса. Нафтоналивний флот Чорноморського басейну поповнився новим великотонажним танкером “Самарканд”. *Правда України*. – 1955. – 21 мая.

4. Київ. Рада міністрів УРСР затвердила “Статут дитячого будинку

системи Міністерства освіти УРСР”, який регулював прийом і випуск вихованців, умови виховання дітей у дитячому будинку, забезпечував діяльність дитячих організацій (піонерів, дитячої ради), встановлював обов’язки для службових осіб дитячого будинку, визначав функції педагогічної ради, піклувальної ради та ін. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 574-587.*

24 травня (вівторок).

3. Одеса. В порт повернулася з ІХ антарктичного рейсу китобійна флотилія “Слава”. Добуто понад 3 тис. китів і зібрано понад 30 тис. тон китового жиру й інших продуктів. Китобаза “Слава” пройшла за свій рейс 30 570 миль. *Правда. – 1955. – 25 мая.*

25 – 28 травня (середа – субота).

7. Одеса. Відбулася об’єднана наукова конференція експериментального інституту захворювань ока ім. В.Філатова і Одеського медичного інституту ім. М.Пирогова, присвячена 80-річчю з дня народження і 60-річчю наукової, лікарської і громадської діяльності В.Філатова. Брала участь лікарі різних спеціальностей з усіх союзних республік, а також зарубіжні вчені. Всього 450 чоловік. *Правда України. – 1955. – 29 мая.*

27 травня (п’ятниця).

4. Рада міністрів УРСР прийняла розпорядження “Про організацію Міністерством освіти УРСР в початкових семирічних і середніх школах гуртків по навчанню гри на музичних інструментах і порядок оплати праці керівників гуртків”. Це розпорядження дозволяло організувати з 1955/1956 навчального року в початкових, семирічних і середніх школах гуртки по навчанню гри на музичних інструментах з оплатою праці керівників цих гуртків за рахунок коштів батьків, діти яких навчаються в зазначених гуртках. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду*

УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 591-592.

28 травня (субота).

7. Київ. Відбувся ювілейний вечір, присвячений 50-річчю з дня народження письменника О.Корнійчука. *Правда України. – 1955. – 29 мая.*

31 травня (вівторок).

3. с. Нововолинське Іваничівського району Волинської області. Введено в дію перший на Волині завод збірних залізобетонних конструкцій. *Правда України. – 1955. – 1 июня.*

1 червня (середа).

4. Черкаси. Створення обласної філармонії з розміщенням її у приміщенні Черкаського драматичного театру. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980): Сб. документов и материалов / Н.И.Береза, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989. – С. 121.*

3 червня (п'ятниця).

6. Київ. Повідомляється про проведення конкурсу на кращі житлові і цивільні будови, збудовані в Україні. В залі Союзу радянських архітекторів України відкрилася виставка фотографій 56 будинків, збудованих в різних містах України в 1954 році. *Правда України. – 1955. – 3 июня.*

7 червня (вівторок).

4. Ужгород. Повідомляється, що народний художник РРФСР І.Грабар подарував картинній галереї міста 26 своїх картин. *Советская культура. – 1955. – 7 июня.*

10 червня (п'ятниця).

3. Нова-Каховка. Розпочато регулярну експлуатацію водосховищ.

Правда України. – 1955. – 11 юня.

10 – 12 червня (п'ятниця – неділя).

8. Відбувся II конгрес Союзу українських студентських товариств Америки. *Українське студентство в Америці. – Балтімор-Нью-Йорк, 1963. – С. 27.*

16 червня (четвер).

6. Харків. Повідомляється, що на території Шатилівки і Тюріної Дачі працівники Українського інституту курортології і бальнеології виявили джерела мінеральної води, яка за своїми властивостями нагадує “Березівську” і може бути використана в лікувальних цілях. *Правда України. – 1955. – 17 юня.*

17 червня (п'ятниця).

3. Запоріжжя. На вогнетривкому заводі введена в дію автоматична лінія напівсухого пресування виробів. Автоматичну лінію обслуговує в п'ять разів менше робітників ніж звичайну установку. *Правда. – 1955. – 18 юня.*

18 червня (субота).

3. Харківська область. Розпочався семінар, присвячений вивченню досвіду будівництва силосних споруд і догляду за посівами кукурудзи в колгоспах і радгоспах Харківської і Дніпропетровської областей. *Правда. – 1955. – 19 юня.*

23 – 28 червня (четвер – вівторок).

4. Київ. Відбулася Всесоюзна нарада з питань вивчення історичного епосу східних слов'ян, організована Інститутом мистецтва, фольклору і етнографії АН УРСР спільно з Інститутом світової літератури ім. М.Горького АН СРСР. В роботі наради взяли участь 158 делегатів, з них 60 – з різних республік СРСР. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 9. – С. 75; 1956. – № 3. – С. 59.*

24 червня (п'ятниця).

4. Запоріжжя. Повідомляється, що на Акимівській науково-дослідній станції механізації сільського господарства сконструйована нова машина для подрібнення молочних качанів кукурудзи. *Правда України*. – 1955. – 25 юня.

26 червня (неділя).

6. Севастополь. Жителі міста відмічали “50-річчя повстання на броненосці “Потьомкін”. Іменами керівників повстання названі: робітниче селище в Севастополі – ім. Григорія Вакуленчука, одна з вулиць міста – ім. Афанасія Матюшенка. *Правда*. – 1955. – 27 юня.

3 липня (неділя).

7. 70-річчя з дня народження і 40-річчя інженерної і науково-педагогічної діяльності Павла Головіна – члена-кореспондента АН УРСР, заслуженого діяча науки і техніки УРСР. Він вніс великий вклад у розвиток хімії і технології цукрового виробництва. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 7. – С. 38-40.

8 липня (п'ятниця).

9. Київ. Повідомляється про Республіканські змагання спортсменів авіамоделістів ДТСААФ УРСР на особисто-командну першість. Взяли участь понад 70 чоловік з різних областей України. *Молодь України*. – 1955. – 8 липня.

11 липня (понеділок).

1. Москва. Пленум ЦК КПРС прийняв постанову “Про завдання по дальшому піднесенню промисловості, технічному прогресу та поліпшенню організації виробництва”. У постанові відзначено певні зрушення у створенні й освоєнні нових високопродуктивних машин і обладнання, впровадженні у виробництво досягнень автоматики, телемеханіки, радіотехніки. Пленум визначив основні завдання науково-технічного прогресу в розвитку електрифікації, комплексної механізації і

автоматизації виробничих процесів, впровадженні новітніх високопродуктивних верстатів, машин і апаратів, постійному вдосконаленні технології виробництва, застосуванні атомної енергії в мирних цілях. *Правда*. – 1955. – 14 юля.

12 липня (вівторок).

4. Ужгород. Повідомляється, що в дар кафедри української мови Ужгородського університету науковий співробітник Празького університету передав виявлений в Чехословаччині рукописний етнографічний збірник народного героя Закарпаття Олекси Борканюка. *Правда України*. – 1955. – 12 липня.

13 липня (середа).

4. Київ. Повідомляється про створення на базі Лабораторії спеціальних сплавів при президії АН УРСР Інституту металокераміки і спеціальних сплавів АН УРСР. *Молодь України*. – 1955. – 13 липня.

15 липня (п'ятниця).

9. Суми. Повідомляється про відкриття на обласному аеродромі Всесоюзних планерних змагань. *Молодь України*. – 1955. – 15 липня.

18 липня (понеділок).

3. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про соціалістичне змагання підприємств, будов і організацій міністерств і відомств УРСР”. Постанова видана з метою забезпечення виконання і перевиконання державних планів виробництва продукції в затвердженій номенклатурі і асортименті всіма підприємствами міністерств і відомств УРСР. Постанова містить ряд додатків, зокрема “Умови соціалістичного змагання міст УРСР на краще проведення робіт по благоустрою”, “Умови соціалістичного змагання колективів будівельних і монтажних організацій промислових підприємств і транспортних контор “Головкивбуду”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 647-657.

22 липня (п'ятниця).

9. Київ. Повідомляється, що закінчилася X республіканська спартакіада школярів України. *Радянський спорт.* – 1955. – 22 липня.

24 липня (неділя).

8. Київ. Уряд України надіслав посольству США в Москві ноту, в якій висловив свої принципові зауваження щодо проекту статуту Агенства по атомній енергії, відзначив, що заснування такої організації мало б важливе значення для справи розвитку міжнародного співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії. *Україна на міжнародній арені.* – К., 1968. – С.13.

27 липня (середа).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про організацію в м. Києві Українського державного цирку”. Міністерство культури отримало завдання: затвердити до 15 серпня керівний склад цирку; підібрати групу висококваліфікованих акторів з різних жанрів циркового мистецтва; забезпечити початок прилюдних виступів цирку до 1 листопада поточного року. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.).* – К., 1961. – С. 329.

28 липня (четвер).

6. Конотопський район Сумської області. Здано в експлуатацію першу в області автоматичну телефонну станцію внутрішнього зв'язку. *Правда України.* – 1955. – 29 юля.

Липень.

4. Львів. Відбулася конференція художників західних областей України. Під час конференції працювала виставка кращих картин західноукраїнських художників. *Искусство.* – 1955. – № 4.

Липень – вересень.

4. Ужгород. В обласній картинній галереї відбулася виставка творів художників Закарпаття, присвячена “10-річчю возз’єднання Закарпатської України з УРСР”. *Советская культура*. – 1955. – 10 сентября.

1 серпня (понеділок).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про утворення головного управління організованого набору робітників і переселення при Раді міністрів УРСР”. Вищеназване управління створене з метою впорядкування і значного поліпшення справи організованого набору робітників і переселення населення для постійної роботи в промисловості і будівництві як республіканського так і союзного господарства. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 670-677.

2 серпня (вівторок).

6. Чернівецька область. Жителі області відмічали 15-річчя з дня об’єднання Північної Буковини з Україною. В районних центрах було проведено свято пісні, в Чернівцях – виставку досягнень промисловості, сільського господарства, і культури радянської Буковини. *Правда*. – 1955. – 3 августа.

8 серпня (понеділок).

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову про відпустки і умови праці підлітків. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 521.

11 серпня (четвер).

3. Горлівка. Повідомляється про освоєння машинобудівним заводом виробництва нових удосконалених гірничих комбайнів “Донбас-2”. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших*

часів до сьогодні. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 521.

15 серпня (понеділок).

4. с. Ометинці Ситковецького району Вінницької області. Повідомляється про урочисте відкриття пам'ятника легендарному герою Севастопольської оборони 1854 – 1855 рр. матросу Петру Кішка та його родині. *Правда*. – 1955. – 16 авгу́ста.

19 – 20 серпня (п'ятниця – неділя).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Пленум одностайно схвалив рішення липневого пленуму ЦК КПРС. Конкретні заходи по їх здійсненню опубліковано у постанові “Про підсумки липневого пленуму і завдання партійної організації України”. *Радянська Україна*. – 1955. – 21 серпня.

21 серпня (неділя).

6. Одеса. Прибуття теплоходу “Ставрополь” з двома слоненятами на борту, подарованими Україні прем'єр-міністром Республіки Індія Д.Неру від імені індійських дітей. *Молодь України*. – 1955. – 23 серпня.

28 серпня (неділя).

9. Київ. Відбувся ІХ традиційний 30-кілометровий пробіг. Взяли участь більше 100 бігунів з 20 областей. У командному заліку перемогли легкоатлети Станіславської області. *Молодь України*. – 1955. – 30 серпня.

4 вересня (четвер).

3. Одеса. З нафтової гавані в перший рейс вийшов чорноморський танкер ім. Григорія Вакуленчука, устаткований найновішими радіо- і електронавігаційними приладами. *Правда*. – 1955. – 5 сентя́бря.

8 вересня (понеділок).

4. Сталіно. Відбулося урочисте відкриття пам'ятника Т.Шевченку.

Скульптори М.Вронський, А.Олійник, архітектор В.Шарапенко. *Известия*. – 1955. – 9 сентября; *Правда*. – 1955. – 9 сентября.

10 вересня (середа).

3. Дніпропетровськ. Введено в дію новий міст через Дніпро. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 522.

7. 70-річчя з дня народження і 50-річчя наукової діяльності Олександра Палладіна – вченого-біохіміка зі світовим іменем, громадського і політичного діяча. *Вісник АН УРСР*. – 1955. – № 9. – С. 56-60.

17 вересня (четвер).

1. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення союзно-республіканського Міністерства паперової і деревообробної промисловості УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1955. – № 4. – С. 34.

19 вересня (субота).

4. Сімферополь. В головному приміщенні Кримської астрофізичної обсерваторії відкрилася наукова конференція, присвячена проблемам астрофізики. Взяли участь вітчизняні і зарубіжні спеціалісти. Конференція співпала з відкриттям Кримської астрофізичної обсерваторії АН СРСР. *Правда*. – 1955. – 20 сентября.

20 – 27 вересня (неділя – вівторок).

9. Київ. Відбувся чемпіонат України з тенісу. Чемпіони України: В.Кузьменко і Ю.Ольховик. *Радянський спорт*. – 1955. – 20, 27 вересня.

22 вересня (середа).

4. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по дальшій індустріалізації, поліпшенню якості та зниженню вартості будівництва”. Постановою передбачено: створити Академію будівництва та архітектури УРСР і на її базі організувати в м. Києві постійну Республіканську будівельну виставку з метою широкого показу

досягнень країни в галузі будівельної техніки, архітектури і виробництва будівельних матеріалів, а також популяризації і впровадження передового досвіду. Згідно постанови будівництво житлових і культурно-побутових будинків повинно було здійснюватися тільки за типовими проектами, за індивідуальними – лише в окремих випадках, за дозволом Держбуду УРСР, а в Києві – Київського міськвиконкому. Такий підхід дозволив заощадити певні кошти, значно розширити і прискорити будівництво, але водночас поклав початок типовій одноманітності міст і селищ України. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С.700-709; Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 33.*

23 вересня (четвер).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про утворення комісії Президії Ради Міністрів УРСР з питань виробництва товарів широкого вжитку”. Комісія створена з метою організації справи систематичного вивчення потреб населення республіки в товарах широкого вжитку і більш оперативного рішення питань, пов’язаних із збільшенням виробництва продовольчих товарів. Комісія мала вирішувати такі завдання: вивчення потреб населення республіки, посилення виробництва і поліпшення якості продовольчих і промислових товарів, розширення асортименту і впровадження у виробництво кращих видів товарів, вишукування додаткових джерел сировини, а також нових видів сортів сировини, поліпшення використання і розширення виробничих потужностей для збільшення випуску товарів та ін. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 712-714.*

4. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення Державного комітету РМ УРСР в справах архітектури при Раді міністрів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1955. – № 4. – С. 35.*

29 вересня (четвер).

10. Севастополь. Затонув флагман Чорноморської ескадри лінкор “Новоросийск”. Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. *Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник.* – К., 1995. – С. 522.

Вересень.

1. Надано амністію громадянам, які співробітничали у роки війни з німцями. Амністія мала важливе значення, оскільки чимало українців, особливо мешканців західного регіону, що залишилися під німецькою окупацією безпідставно звинувачувались у “пособництві ворогові” і відправлялися у Сибір або інші відділені райони СРСР. Баран В.К. *Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985.* – Львів, 1992. – С. 17.

4. Харків. Створено Інститут радіофізики і електроніки АН УРСР. *Історія Національної Академії Наук України у суспільно-політичному контексті 1918–1998.* – К.: “Фенікс”, 2000. – С. 466.

1 жовтня (субота).

3. Наркеч. Здано в експлуатацію найбільший на Поділлі цукровий завод. *Правда України.* – 1955. – 2 октябрю.

3 жовтня (понеділок).

3. Луцьк. Введено в дію перший в області завод скляних виробів. *Правда України.* – 1955. – 4 октябрю.

6. Київ. Відбулися урочисті збори присвячені 15-річчю з дня організації учбових закладів державних трудових резервів СРСР. *Молодь України.* – 1955. – 5 жовтня.

9 жовтня (неділя).

6. Київ. Відбувся I фестиваль молоді Київщини. *Радянський спорт.* – 1955. – 11 жовтня.

11 жовтня (вівторок).

6. Київ. Указ президії ВР УРСР про внесення змін в статті 24 і 24¹ Цивільного процесуального кодексу УРСР на підставі указу президії ВР СРСР від 14 березня 1955 р. “Про вилучення з відання народних судів справ по спорах між державними, кооперативними (крім колгоспів) та іншими громадськими організаціями на суму до тисячі карбованців”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1955. – № 5 (20 листопада).* – С. 40.

12 жовтня (неділя).

3. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про утворення союзно-республіканського Міністерства текстильної промисловості УРСР і союзно-республіканського Міністерства легкої промисловості УРСР” на базі підприємств і організацій Міністерства промисловості товарів широкого вжитку УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1955. – № 5 (20 листопада).* – С. 41.

17 жовтня (понеділок).

3. Жданов. Введено в дію другу чергу Коксохімічного заводу. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. – С. 522.*

18 жовтня (вівторок).

3. Пуск Каховської гідроелектростанції на Дніпрі. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8, Кн. 1. – К., 1979. – С. 371*

26 жовтня (середа).

7. Помер Анатолій Воробйов – директор Інституту фізіології ім. О.Богомольця АН УРСР, член-кореспондент АН УРСР. *Вісник АН УРСР. – 1955. – № 11. – С. 80.*

26 – 28 жовтня (середа – п’ятниця).

6. Київ. Відбувся Республіканський семінар бібліотекарів України.

Правда України. – 1955. – 27 октябрю.

Жовтень.

4. Київ. Рада по вивченню продуктивних сил АН УРСР провела координаційну нараду представників установ, що провадять наукові дослідження з проблем комплексного використання водних ресурсів УРСР. Нарада визначила напрямки наукових досліджень на 1956 р. і шосту п'ятирічку (1956–1960 рр.); прийняла рішення організувати у складі Комісії по комплексному використанню водних ресурсів УРСР секції гігієни та санітарної охорони водойм. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 3. – С.52-55.*

7. Київ. Відбулася об'єднана наукова сесія відділів біологічних, сільськогосподарських та суспільних наук АН УРСР, присвячена 100-річчю з дня народження І.Мічуріна. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 3. – С.58.*

9. Відбувся чемпіонат України з легкої атлетики. Взяли участь 800 спортсменів. Чемпіонами з різних видів спорту стали: В.Сбитнева, В.Ситкін, В.Цибуленко, І.Чернявський, С.Кріцштейн, Г.Сегень, М.Кузнецова, П.Денисенко, Н.Коняєва, О.Кудрявцева, О.Іванов, М.Бондаренко, П.Лазарева, Т.Шевченко, В.Пугаченко, Є.Буланчик, С.Плішка, Г.Черв'як, С.Шафранський, Н.Гордієнко, Л.Лисенко, Ф.Марулін, Г.Дибенко, Г.Черевішня, В.Перепелиця. *Радянський спорт. – 1955. – 4, 7, 11 жовтня.*

2 листопада (середа).

4. Сімферополь. Вийшов перший номер нової обласної газети “Радянський Крим”. *Молодь України. – 1955. – 2 листопада.*

4 листопада (п'ятниця).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про усунення надмірностей в проектуванні і будівництві”. *Радянська культура. – 1955. – 10 листопада.*

8 листопада (вівторок).

6. Київ. Відкрито перший в Україні широкоекранний кінотеатр. *Радянська культура*. – 1956. – 4 січня.

12 листопада (субота).

6. Київ. Повідомляється про відкриття першого в Україні стереофонічного кінотеатру з глядацькою залогою на 700 чоловік. *Молодь України*. – 1955. – 12 листопада.

16 листопада (середа).

4. Київ. Повідомляється про відкриття Центрального музичного лекторію для молоді. В Колонному залі республіканської філармонії відбувся перший концерт-лекція. *Комсомольська правда*. – 1955. – 17 листопада.

4. Харків. Повідомляється про відкриття Республіканської науково-технічної конференції з прогресивної технології і передових методів обробки металів різанням. *Правда України*. – 1955. – 16 листопада.

23 листопада (середа).

6. Повідомляється про III Республіканський фестиваль навчальних, науково-популярних і документальних сільсько-господарських фільмів, організований за ініціативи Міністерства сільського господарства УРСР, Міністерства радгоспів УРСР і Республіканського комітету працівників сільського господарства і заготівель. У фестивалі беруть участь близько 7000 районних кінотеатрів, сільських, державних і профспілкових стаціонарів. *Правда України*. – 1955. – 23 листопада.

31 листопада (четвер).

6. Харків. Став до ладу другий широкоекранний кінотеатр. *Радянська культура*. – 1956. – 4 січня.

Листопад.

7. Київ. Відбулися загальні збори АН УРСР, присвячені 50-й річниці з дня смерті І.Сеченова. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 3. – С.58.

8. Канада. Засноване Українське технічне товариство. *Український голос*. – 1956. – 28 березня.

9 грудня (п'ятниця).

3. Дніпродзержинськ. На металургійному заводі ім. Дзержинського завершено будівництво нової 370-тонної мартенівської печі. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 522.

4. Київ. Відбулися загальні збори АН УРСР присвячені 50-річчю першої Російської революції. *Радянська культура*. – 1955. – 11 грудня.

14 грудня (середа).

3. Львівська область. Видано промисловий струм першим агрегатом Добротворівської ДРЕС. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 522.

6. Повідомляється, що Київська студія художніх фільмів закінчила виробництво нового художнього фільму “Мати”. Сценарій Н.Коварського та М.Донського за однойменним романом М.Горького. Закінчено виробництво також кінокартин: “Педагогічна поема”, “Море кличе”, “Одного чудового дня”, “Матрос Чижик”. *Радянська культура*. – 1955. – 14 грудня.

18 грудня (неділя).

4. Повідомляється про Республіканську нараду художників, на якій обговорювались питання художнього та поліграфічного оформлення шкільних підручників. В обговоренні взяли участь художники, мистецтвознавці і представники громадськості. *Радянська культура*. – 1955. – 18 грудня.

4. Дніпродзержинськ. Повідомляється, що на металургійному заводі введена в дію гамма-дефектоскопічна лабораторія, обладнана стаціонарною і рухомою установками за контролем якості сталевих злитків, готового прокату сталевого лиття і деталей діючого обладнання. За

допомогою гамма-променів радіоактивного кобальта метал просвічується на глибину 20 см. *Правда України*. – 1955. – 18 декабря.

19 грудня (понеділок).

6. Київ. Розпочався фестиваль кінофільмів Угорської Народної Республіки. *Радянська культура*. – 1955. – 21 грудня.

6. Київ. Відкриття Республіканської наради директорів МТС УРСР. Взяли участь більше 1600 чоловік. *Молодь України*. – 1955. – 20 грудня.

22 – 24 грудня (четвер – субота).

1. Київ. Відбувся XVII з'їзд ЛКСМ України. Першим секретарем ЦК ЛКСМ України обрано В.Дрозденка. *Радянська Україна*. – 1955. – 22, 24 грудня.

23 грудня (п'ятниця).

6. Київ. Рада міністрів УРСР ухвалила розпорядження “Про надання права працівникам міліції (у форменному одязі) безплатного проїзду міським транспортом: у трамваях, автобусах, тролейбусах та метро”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 748.

24 грудня (субота).

8. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про ратифікацію Міжнародної Конвенції електрозв'язку”, підписану представниками УРСР 22 грудня 1952 р. на конференції в Буенос-Айресі. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1955. – № 6. – С. 53.

Грудень.

3. Ворошиловградська область. Завершено будівництво першої черги Лисичанської ДРЕС. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодні. Хронологічний довідник*. – К., 1995. – С. 522.

3. Київ. В АН УРСР відбулася координаційна нарада з проблеми боротьби з шкідниками сільськогосподарських культур, скликана Радою по вивченню продуктивних сил УРСР спільно з Держпланом РМ УРСР. На нараді були заслухані та обговорені доповіді про підсумки вивчення та опрацювання в 1955 р. системи заходів боротьби з буряковим довгоносом та обговорено план наукових досліджень на 1956 р. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 3. – С.56-57.*

3. Львів. Інститут агробіології і сектор тваринництва АН УРСР провели конференцію “Чорноряба велика рогата худоба і шляхи її поліпшення”. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 3. – С.61.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1956

1 січня (неділя).

4. Харків, Одеса, Ворошиловград, Дніпропетровськ. Почали видаватися обласні молодіжні газети: “Ленінська зміна” (Харків), “Комсомольське плем’я” (Одеса), “Молода гвардія” (Ворошиловград), “Молодий ленінець” (Дніпропетровськ). *Правда України. – 1956. – 3 янв.*

2 січня (понеділок).

6. Харків. Повідомляється, що на заводі транспортного машинобудування випущено першу партію телевізорів “ТЕ-3”. *Правда України. – 1956. – 3 янв.*

3 січня (вівторок).

3. Сімферополь. Здано в експлуатацію гідровузол на сімферопольському водоймищі. Це – гідротехнічна споруда на Салгірі. Гребля водоймища завдовжки 550 м – найбільша із земляних гребель в Україні. На її будівництві вперше використано спеціальну глину, яка успішно замінила інші будівельні матеріали. *Молодь України. – 1956. – 4 січня.*

4 січня (середа).

4. Станіслав. Відкриття виставки творів обласного Товариства художників. Експонується близько 100 робіт. *Радянська культура. – 1956. – 4 січня.*

5 січня (четвер).

6. Станіславська область. При обласній філармонії відкрито музично-літературні лекторії. В роботі лекторіїв беруть участь члени Товариства по поширенню політичних і наукових знань, артисти обласної філармонії, Гуцульський ансамбль пісні і танцю, викладачі і студенти музичних навчальних закладів. *Правда України. – 1956. – 7 янв.*

7. Київ. В колонному залі Української республіканської філармонії відбувся урочистий вечір, присвячений 60-річчю з дня народження та 35-річчю творчої діяльності композитора Г.Верьовки. *Радянська культура*. – 1956. – 8 січня.

8 січня (неділя).

6. Дніпропетровськ. Повідомляється про відкриття Театру металургів з глядацькою залюю на 1400 місць. *Правда*. – 1956. – 8 январа.

13 січня (п'ятниця).

6. Повідомляється, що почався рух поїздів на новій залізничній лінії, яка з'єднує обласний центр Кострому з містом Галичем. *Молодь України*. – 1956. – 13 січня.

14 січня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про незадовільний стан боротьби з самовільним будівництвом індивідуальних жилих будинків у містах і селищах міського типу УРСР”. Постанова прийнята з метою упорядкування справи будівництва індивідуальних жилих будинків. Постанова зобов'язала: провести в індивідуальному порядку оформлення права власності на будівлі за громадянами, які самовільно побудували індивідуальні будинки до видання цієї постанови; розробити типові проекти індивідуальних жилих будинків для різних районів республіки, з урахуванням максимального використання місцевих будівельних матеріалів; притягати з 1956 року громадян, які збудували будівлі на самовільно захоплених ділянках, і громадян, які самовільно захопили землю понад відведені їм за встановленим порядком ділянки, до сплати прибуткового податку за доходи від сільського господарства незалежно від розміру земельної ділянки, і до сплати податку з будівель і земельної ренти. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С.758-759.

15 січня (неділя).

9. Київ. Відбулися V зимові змагання спортивних організацій столиці. В.Компанієць (СКІФ) посів перше місце у метанні диска з результатом, що перевищив всесоюзний юнацький рекорд. *Радянський спорт. – 1956. – 17 січня.*

17 – 21 січня (вівторок – субота).

2. Київ. Відбувся XIX з'їзд КПУ. На з'їзді обговорено проект ЦК КПРС “Директиви XX з'їзду КПРС по шостому п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1956 – 1960 роки”, розглянуто звіти ЦК КПУ, ревізійної комісії; обрано керівні органи партії. На пленумі новообраного ЦК членами політбюро ЦК КПУ були обрані – М.Гречуха, Н.Кальченко, О.Кириченко, Д.Коротченко, І.Назаренко, М.Підгорний, І.Сенін; кандидатами – Г.Гришко, М.Гурєєв, В.Чуйков. Першим секретарем КПУ обрано О.Кириченка. *Радянська Україна. – 1956. – 17, 21 січня.*

24 січня (вівторок).

3. Київ. Друга сесія четвертого скликання ВР УРСР прийняла закон “Про державний бюджет УРСР на 1956 рік”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 1. – 5 лютого.*

26 січня (четвер).

4. Кіровоград. Закінчено будівництво обласної філармонії. *Правда України. – 1956. – 27 январа.*

6. Повідомляється, що розпочався регулярний рух нових швидкісних автобусів “ЗІС-127” на першій в республіці експериментальній лінії Київ – Харків. Середня швидкість автобусів – 70-80 км за годину. *Радянська Україна. – 1956. – 26 січня.*

31 січня (вівторок).

3. Сталіно. Введена в дію вугільна шахта “Хацапетівська – Західна”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР.*

Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 419.

Січень.

4. Харків. Вийшов перший номер нового літературно-художнього і суспільно-політичного журналу „Прапор”, орган Союзу радянських письменників України. *Прапор. – 1956. – № 1.*

2 лютого (четвер).

4. Київ. Почався завершальний показ республіканського огляду художньої самодіяльності робітників і службовців, в якому свою майстерність продемонстрували 500 тис. учасників гуртків та індивідуальних виконавців. *Правда України. – 1956. – 3 феверля.*

3 лютого (п'ятниця).

4. Львів. Повідомляється, що відповідно до вказівок директивних органів, Міністерство культури УРСР здійснило ряд заходів по вилученню з фондів музеїв республіки експонатів та документів, які відображають діяльність різних “антирадянських контрреволюційних організацій, портретів окремих буржуазно-націоналістичних діячів дореволюційної Росії, панської Польщі, Австро-Угорщини” та ін. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966). – Львів, 1996. – С. 157, 158.*

6. Київ. Відкриття виставки творів художників Закарпаття. Представлено близько 100 робіт. *Комсомольская правда. – 1956. – 4 феверля.*

9. Повідомляється про Всесоюзні змагання жіночих команд класу “А”, в яких взяли участь команди “Динамо” (Київ), “Буревісник” і “Металург” (Москва), “Даугава” (Рига), “Жальгіріс” (Каунас). Перемогу в групі здобули москвичі “Буревісника”. *Радянська Україна. – 1956. – 3 лютого.*

3 – 4 лютого (п'ятниця – субота).

4. Київ. Відбулася Республіканська нарада працівників кінофікації та

кінопрокату, скликана Головним управлінням кінофікації та кінопрокату Міністерства культури УРСР. Обговорили доповіді: “Про підсумки роботи кіносітки УРСР за 1955 рік і заходи для забезпечення виконання плану розвитку та експлуатації кіносітки на 1956 рік”, “Про заходи відділів кінофікації Одеського і Дрогобицького обласного управління культури та Київської обласної контори прокату кінофільмів щодо виконання плану прибутків від кіно на 1956 рік”. *Радянська культура. – 1956. – 5 лютого.*

4 лютого (субота).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про організацію музею образотворчих мистецтв в колишньому палаці Воронцова-Дашкова в Алупці Кримської області”. В зв’язку з передачею в розпорядження РМ УРСР приміщень і майна колишнього палацу Воронцова-Дашкова, Міністерство культури УРСР отримало зобов’язання організувати, до 1 травня поточного року, в приміщенні колишнього палацу Кримський музей образотворчих мистецтв республіканського підпорядкування. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 332-333.*

6. Київ. В державному академічному театрі опери та балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка відбувся заключний концерт республіканського огляду художньої самодіяльності робітників і службовців. *Радянська Україна. – 1956. – 5 лютого.*

5 лютого (неділя).

3. Ворошиловград. Паровозобудівний завод ім. Жовтневої революції виготовив магістральний тепловоз “ТЕ-3”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 419.*

6 – 8 лютого (понеділок – середа).

4. Київ. Відбулася нарада з питань бактеріальних добрив, скликана

Координаційною радою СРСР. Взяли участь близько 250 вчених з різних республік СРСР. *Правда України*. – 1956. – 9 лютого.

12 лютого (неділя).

4. Дніпропетровськ. В залах художнього музею відкрилася обласна виставка народної творчості. Експонувалося кілька сот робіт – живопис, графіка, скульптура, прикладне мистецтво. *Радянська культура*. – 1956. – 12 лютого.

14 – 25 лютого (вівторок – субота).

1. Москва. Відбувся XX з'їзд КПРС. З'їзд розглянув звітну доповідь ЦК КПРС, центральної ревізійної комісії, директиви по шостому п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1956 – 1960 рр., обрав керівні органи партії. З'їзд прийняв рішення про часткові зміни в статуті КПРС і про підготовку нової програми КПРС. На закритому засіданні з'їзду М.Хрущов виступив з доповіддю про культ особи Й.Сталіна і його наслідки. *Радянська Україна*. – 1956. – 14 – 25 лютого; Баран В.К. *Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985*. – Львів, 1992. – С. 17.

21 лютого (вівторок).

3. с. Нижнє Бистре Закарпатської області. Повідомляється про відкриття Теремле-Рикської ГЕС. *Радянська Україна*. – 1956. – 21 лютого, 2 березня.

21 – 24 лютого (вівторок – п'ятниця).

4. Київ. Інститут археології АН УРСР провів наукову конференцію, присвячену підсумкам польових досліджень, проведених на Україні в 1954 і 1955 роках. У роботі конференції взяли участь представники ряду наукових установ, вузів та музеїв України і союзних республік. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 6. – С. 54-62.

22 лютого (середа).

6. Київ. Повідомляється, що в обласній конторі кінопрокату відбувся громадський перегляд двох нових художніх фільмів, які найближчими днями вийдуть на екрани кінотеатрів України: кінокартина “Син”, режисер Ю.Озеров, виробництво кіностудії “Мосфільм”; італійський художній фільм “Втрачені мрії”, режисер Джузеппе де Сантіс. *Радянська культура. – 1956. – 22 лютого.*

26 лютого (неділя).

9. с. Бездрик Сумської області. Розпочались змагання на першість України з лижного спорту. *Радянський спорт. – 1956. – 28 лютого.*

Лютий.

3. Ворошиловград. Повідомляється, що на металургійному заводі ім. Ворошилова введено в дію найбільшу в країні 600-тонну мартенівську піч. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 420.*

2 березня (п'ятниця).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про організацію виставки передового досвіду в народному господарстві України”. Постанова намітила заходи по створенню в м. Києві Виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР на базі республіканської постійно діючої сільськогосподарської виставки. Виставка створювалася з метою широкого показу передового досвіду в промисловості, сільському господарстві і будівництві республіки. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 791-798.*

4 березня (неділя).

6. Вінниця. Відкриття виставки образотворчого мистецтва. Представлено 260 творів живопису і графіки. *Правда. – 1956. – 4 марта.*

5 – 8 березня (понеділок – четвер).

4. Київ. Відбулася сесія АН УРСР з питань використання атомної енергії в мирних цілях. В роботі сесії, крім співробітників АН УРСР, взяли участь численні гості – вчені АН СРСР, Академії медичних наук СРСР, Всесоюзної академії сільськогосподарських наук ім. Леніна, Білоруської АН, наукові співробітники університетів, політехнічних і медичних інститутів, галузевих науково-дослідних установ, працівники заводських лабораторій, представники відомств і підприємств з різних міст України і Радянського Союзу. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 4. – С.65-66.*

6 березня (вівторок).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про щомісячне авансування колгоспників і додаткову оплату праці в колгоспах”. В постанові зазначалося, що за останні роки зросли грошові доходи колгоспів і збільшилася видача грошей на трудовні колгоспникам. Проте існуюча в колгоспах практика, коли основна частина доходів, що мали розподілятися на трудовні, видавалася колгоспникам лише по закінченні господарського року, не сприяла зростанню виробництва сільськогосподарських продуктів і не відповідала завданням підвищення матеріальної зацікавленості колгоспників у розвитку громадського господарства. Щомісячне авансування колгоспників характеризувалося як підвищення продуктивності праці в колгоспах. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 821.*

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про Статут сільськогосподарської артіль і дальший розвиток ініціативи колгоспників в організації колгоспного виробництва і управлінні справами артілі”. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР порекомендували колгоспам, виходячи з головного завдання забезпечення стрімкого піднесення землеробства і тваринництва, самим доповнювати і змінювати окремі положення прийнятого сільськогосподарською артіллю Статуту

з врахуванням місцевих, конкретних умов колгоспу. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 824-828.*

8 березня (четвер).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про скорочення тривалості робочого дня для робітників і службовців у передвихідні й передсвяткові дні”. Передбачив встановити з 10 березня для робітників і службовців у передвихідні і передсвяткові дні скорочений на дві години робочий день – тривалістю 6 год. *Радянська Україна. – 1956. – 9 березня; Радянська культура. – 1956. – 11 березня.*

11 березня (неділя).

4. Повідомляється про гастролі в Україні заслуженого колективу Грузинської РСР – лауреата конкурсу IV Всесвітнього фестивалю в Бухаресті Державного ансамблю народного танцю Грузії. Художні керівники – народний артист ГРСР Ніно Рамішвілі та Іліко Сухішвілі. Ансамбль виступив з концертами в Києві, Умані, Черкасах, Тернополі, Львові, Чернівцях, Кіровограді, Дніпропетровську та Ворошиловграді. *Радянська культура. – 1956. – 11 березня.*

14 – 16 березня (середа – п'ятниця).

4. Київ. Відбулася V наукова Шевченківська конференція, організована Відділом суспільних наук та Інститутом літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР. *Літературна газета. – 1956. – 22 березня.*

15 березня (четвер).

1. Київ. Відбулися збори активу працівників культури за участю міністра культури СРСР М.Михайлова та першого секретаря Київського обкому КПУ Г.Гришка, на яких різко засуджувався культ особи, розкривалися його негативні наслідки для української культури. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 390.*

16 березня (п'ятниця).

7. Київ. В Колонному залі Української республіканської філармонії відбувся організований Міністерством культури УРСР вечір, присвячений 50-річчю від дня народження та 30-річчю виконавської діяльності народного артиста СРСР, професора, головного диригента Державного симфонічного оркестру УРСР Натана Рахліна. *Радянська Україна. – 1956. – 18 березня.*

19 березня (понеділок).

4. Київ. В ознаменування 100-річчя з дня народження українського письменника І.Франка, Рада міністрів УРСР постановила спорудити в м. Києві бронзовий бюст письменника на гранітному постаменті на площі І.Франка (в центрі скверу навпроти театру). *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 342.*

20 березня (вівторок).

4. Харків. Створено Інститут рослинництва, селекції і генетики Міністерства сільського господарства УРСР. *Правда України. – 1956. – 21 марта.*

22 березня (четвер).

9. Київ. В республіканському Палаці фізкультури розпочалися міжнародні змагання гімнастів, в яких взяли участь команди Болгарії, Угорщини, Чехословаччини і Румунії. *Радянська Україна. – 1956. – 22 березня.*

23 березня (п'ятниця).

4. Сталіно. Створено Інститут травматології та ортопедії на базі найбільшої в Донбасі травматологічної лікарні. Головне завдання інституту – наукові дослідження в області профілактики і лікування травматологічних захворювань, а також роботи по підготовці і підвищенню

кваліфікації кадрів травматологів і ортопедів. *Радянська Україна*. – 1956. – 23 березня.

24 – 28 березня (субота – середа).

4. Київ. Відбувся III з'їзд радянських композиторів України. З'їзд прийняв розгорнуту резолюцію, обрав новий склад правління, ревізійної комісії Спілки радянських композиторів України і делегатів на II Всесоюзний з'їзд радянських композиторів. Було заслухано ряд доповідей про стан і завдання музичної творчості на Україні. *Літературна газета*. – 1956. – 29 березня, 5 квітня.

24 березня – 1 квітня (субота – неділя).

6. Міністерство культури УРСР під час весняних шкільних канікул проводило в містах і селах республіки тиждень кінофільмів для дітей та юнацтва. *Радянська культура*. – 1956. – 21 березня.

26 березня (понеділок).

6. Москва. Указом президії ВР СРСР збільшено тривалість відпусток по вагітності і родах з 77 до 112 календарних днів. Встановлено тривалість відпусток 56 днів до родів і 56 днів після, з видачею за цей період допомоги у встановленому порядку. При ненормальних родах, народженні двох і більше дітей відпустка після родів встановлювалася в 70 календарних днів. *Радянська Україна*. – 1956. – 27 березня.

27 березня (вівторок).

2. Київ. Відбулось розширене засідання президії Українського комітету захисту миру разом з представниками громадськості міста, присвячене питанням роззброєння і заборони атомної зброї в зв'язку з надзвичайною сесією Всесвітньої Ради Миру, яка мала скликатися на початку квітня 1956 року в Стокгольмі. *Літературна газета*. – 1956. – 29 березня.

4. Дніпропетровськ. На базі Українського інституту зернового господарства ім. Куйбишева створено Всесоюзний науково-дослідний інститут

кукурудзи з великою мережею дослідних станцій і полів. *Правда України*. – 1956. – 28 марта.

28 березня (середа).

4. Дніпропетровськ. Відбулася Всесоюзна нарада з питань виробництва гібридного насіння кукурудзи. *Правда України*. – 1956. – 31 марта.

29 березня (четвер).

7. Оттава (Канада). Померла Олена Кисілевська – громадська діячка, письменниця голова світової федерації українських жіночих організацій. *Український голос*. – 1956. – 4 травня.

31 березня (субота).

4. Кам'янець-Подільський. В сільськогосподарському інституті відбувся перший випуск спеціалістів. *Правда України*. – 1956. – 1 апреля.

Березень – квітень.

1. Узбекистан. В місцях компактного проживання кримських татар створені перші ініціативні групи для проведення петеційної кампанії за повернення на історичну батьківщину. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 390.

2 квітня (понеділок).

2. Київ. Відкриття III з'їзду Товариства по поширенню політичних і наукових знань. Всього близько 500 делегатів. *Правда України*. – 1956. – 3 апреля.

3 – 7 квітня (вівторок – субота).

4. Київ. Відбувся II з'їзд художників України. *Радянська Україна*. – 1956. – 3 квітня.

5 квітня (четвер).

6. Харків. Закінчено огляд творчої молоді драматичних і музичних театрів міста. Більше 30 учасників огляду нагороджено почесними грамотами. *Советская культура*. – 1956. – 5 апреля.

6. Харків. Відкриття універсального книжкового магазину, одного з найбільших в республіці. *Правда Украины*. – 1956. – 6 апреля.

7 квітня (субота).

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по виконанню постанови ЦК КПРС і Ради міністрів СРСР від 6 березня 1956 року “Про статут сільськогосподарської артілі і дальший розвиток ініціативи колгоспників в організації колгоспного виробництва і керуванні справами артілі”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 821-824.

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про щомісячне авансування колгоспників і додаткову оплату праці в колгоспах”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 821-824.

8 квітня (неділя).

7. Київ. Помер Олександр Душечкін – видатний вчений у галузі сільськогосподарських наук, дійсний член АН УРСР. О. Душечкін створив в агрохімії свій науковий напрям, що базується на глибокому вивченні динаміки, перетворень і співвідношень поживних речовин у ґрунті з метою найкращого забезпечення ними культурних рослин і підвищення ефективності добрив. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 4. – С. 79.

10 – 11 квітня (вівторок – середа).

2. Київ. IV Українська республіканська конференція профспілок. Учасники конференції розглянули звіти про роботу УРРПС, ревізійної комісії, обрали керівні органи УРРПС. На пленумі новообраного

УРРПС головою ради профспілок обраний К.Москалець. *Радянська Україна*. – 1956. – 11 квітня.

14 квітня (субота).

4. Чернігів. Створено музей на Чернігівській музичній фабриці. Експонувалося близько 150 експонатів. *Правда України*. – 1956. – 15 апреля.

14 квітня (субота).

4. Київ. Відкриття в приміщенні Київського державного музею Т.Шевченка виставки кустарних виробів Індії. *Правда України*. – 1956. – 15 апреля; *Молодь України*. – 1956. – 13 травня.

18 квітня (середа).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по впорядкуванню режиму зберігання і кращому використанню архівних матеріалів міністерств і відомств в Українській РСР”. Постанова зобов’язала архівні управління МВС УРСР, всі міністерства і відомства, які мали архіви “надавати для наукового використання та публікації архівні матеріали, за винятком документів і матеріалів, які до цього часу безумовно мають таємний характер і розголошення яких може завдати шкоди інтересам Радянської держави”; зобов’язала привести в порядок архівні матеріали, забезпечити архіви цілком придатними приміщеннями, вжити заходів до зміцнення їх кваліфікованими кадрами, створити необхідні умови для всебічного використання документальних матеріалів. Постанова видана з метою введення в науковий обіг значного масиву документів і матеріалів, які пов’язані з дореволюційним часом, періодом 1917 – 1920 рр., а також офіційних документів партійних і радянських установ, які є результатом колегіального керівництва і “правильно відображають політику Комуністичної партії і Радянського уряду”. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.)*. – К., 1961. – С. 342-346.

20 квітня (п'ятниця).

3. Луганськ одержав газ з відгалудження від магістрального газопроводу Ставрополь – Москва. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 12. – С. 34.*

28 квітня (субота).

1. Москва. Президія ВР СРСР прийняла постанову “Про зняття обмежень по спецпоселенню з кримських татар, турків – громадян СРСР, курдів, хемшилів та членів їхніх сімей, виселених в період війни”, яка хоча і передбачала зняття з обліку спецпоселення та звільнення з під адміністративного нагляду представників депортованих народів, однак позбавляла їх права на компенсацію за втрачене майно і можливості повернутися на історичну батьківщину. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 391.*

30 квітня (понеділок).

4. Ялта. Відкриття пам'ятника М.Горькому. *Правда України. – 1956. – 1 мая.*

3 травня (четвер).

1. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про затвердження положення про державний прапор УРСР”. В положенні визначається, що державний прапор УРСР є символом державного суверенітету УРСР і непорушного союзу робітників і селян у боротьбі за побудову комуністичного суспільства. Державний прапор УРСР являє собою прямокутне полотнище, яке складається з двох горизонтально розташованих кольорових смуг: верхньої червоного кольору, яка становить дві третини ширини прапора і нижньої лазурового кольору, яка становить одну третину ширини прапора, з зображенням у його верхній частині, на відстані однієї третини довжини від древка, золотих серпа і молота і над ними червоної п'ятикутної зірки, обрамленої золотою каймою. Відношення ширини до довжини 1 : 2. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С.839-841.*

5 травня (субота).

3. Золочів Львівської області. Повідомляється про відкриття великих покладів мергелей – сировини, з якої безпосереднім обпалюванням отримують клінкери (напівпродукт для виробництва високоякісного цементу). *Правда України. – 1956. – 6 мая.*

8. Київ. Прибуття делегації Британської радіомовної корпорації – Бі-Бі-Сі, на чолі з директором іномовлення, членом правління Бі-Бі-Сі Джоном Кларком. *Радянська Україна. – 1956. – 6 травня.*

6 травня (неділя).

6. Полтава. На зборах письменників та членів літературного об'єднання створено філію Спілки письменників України в Полтаві. Обрано президію філії – Пилип Бабанський, Яків Шутько та Микола Родичев. *Радянська Україна. – 1956. – 6 травня.*

9 травня (середа).

6. Опубліковано проект Закону про державні пенсії, підготовлений РМ СРСР. *Правда України. – 1956. – 9 мая.*

11 травня (неділя).

6. Одеса. Встановлено регулярне пароходне сполучення між Україною та Індією. *Правда України. – 1956. – 12 мая.*

12 – 13 травня (субота – неділя).

9. Київ. Повідомляється про змагання легкоатлетів з п'яти міст республіки – Києва, Харкова, Львова, Одеси, Дніпропетровська. *Радянська Україна. – 1956. – 9 травня.*

14 травня (понеділок).

6. Київ. На підставі указу президії ВР СРСР від 19 квітня 1956 року “Про скасування постанови президії ЦВК СРСР від 1 грудня 1934 року “Про порядок ведення справ про підготовку або вчинення терористичних актів” і постанов ЦВК СРСР від 1 грудня 1934 року і від 14 вересня 1937 року

“Про внесення змін у діючі кримінально-процесуальні кодекси союзних республік” президія ВР УРСР видала указ про скасування статей 113¹, 225¹, 225², 238¹, 315¹ і 315² Кримінально-процесуального кодексу УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 5. – 15 липня.*

7. Станіславська область. Жителі області широко відзначали 85-річчя з дня народження українського письменника В. Стефаника. Біля будинку-музею відбулося відкриття пам’ятника В. Стефанику. *Правда України. – 1956. – 15 мая.*

15 травня (вівторок).

1. Москва. Рада міністрів СРСР схвалила постанову, що передбачала звільнення з спецпоселення сімей “українських і білоруських націоналістів”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000. – С. 391.*

3. Опубліковано постанову РМ СРСР про випуск державної позики розвитку народного господарства (випуск 1956 року) на суму 32 млрд. руб. строком на 20 років. *Радянська Україна. – 1956. – 15 травня.*

18 травня (п’ятниця).

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР звернулись до усіх комсомольських організацій, комсомольців і комсомолок, до всієї молоді країни з закликом виїхати на будови і підприємства східних і північних районів СРСР, а також на будівництво шахт Донбасу. *Радянська Україна. – 1956. – 20 травня.*

8. Київ. В Академічному театрі опери та балету ім. Т.Г. Шевченка відбувся перший концертний виступ І.Стерка – видатного американського скрипаля, який виконав твори Генделя, Брамса, Баха, Прокоф’єва, Шимановського та ін. Партію фортепіано виконував О.Закін (США). *Радянська Україна. – 1956. – 20 травня.*

22 – 25 травня (вівторок – п’ятниця).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який прийняв постанову “Про хід виконання Директив ХХ з’їзду КПРС про розвиток вугільної промисловості

в УРСР”. В постанові розглянуто становище вугільної галузі Донбасу. Серед головних причин відставання галузі пленум ЦК назвав канцелярсько-бюрократичні методи керівництва, нескінченну паперотворчість в апаратах трестів, главків і міністерства, погану організацію праці у вибоях, незадовільне використання гірничої техніки тощо. Щоб виправити становище в найближчий час було розроблено комплексний план реконструкції та модернізації діючих шахт Донбасу. За цим планом передбачалось проведення низки невідкладних заходів, спрямованих на підвищення продуктивності праці гірників і збільшення виробництва вугілля. Пленум також прийняв постанову “Про заходи по виконанню планів виробництва молока і м’яса колгоспами і радгоспами УРСР в 1956 – 1957 рр.”. Пленум постановив, що головною умовою виконання великих завдань по тваринництву в 1956 – 1957 роках є дальше збільшення валових зборів зерна, як основи піднесення всіх галузей сільського господарства. Пленум наголосив, що “виконання прийнятих колгоспами і радгоспами планів одержання валових зборів зерна і виробництва продуктів тваринництва вирішуватиме кукурудза”. *Молодь України. – 1956. – 26, 27 травня; Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 38.*

23 травня (середа).

1. Володимир-Волинський Волинської області. Військовослужбовцем С.Фугою, робітниками М.Зінем, О.Пасічником, І.Данилюком пошкоджено 11 портретів керівників Комуністичної партії і радянського уряду та 6 державних прапорів СРСР. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000. – С. 391.*

26 травня (субота).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по забезпеченню робочою силою найважливіших будов і підприємств, розташованих у східних і північних районах країни і в Донбасі”. Постанова затвердила заходи, спрямовані на забезпечення постійними кадрами

робітників найважливіші будови і підприємства республіки. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 862-867.*

4. Севастополь. Відкриття пам'ятника герою оборони Севастополя 1854 – 1855 рр. – матросу П.Кішка. Скульптори – В. і С.Кейдук, архітектор В. Петропавловський. *Комсомольская правда. – 1956. – 27 мая.*

6. Указ президії ВР СРСР “Про встановлення 6-годинного робочого дня підлітків від 16 до 18 років”. *Правда Украины. – 1956. – 29 мая.*

28 травня – 3 червня (понеділок – неділя).

6. Київ. Відбувся фестиваль югославських кінофільмів. *Правда Украины. – 1956. – 29 мая.*

29 травня (вівторок).

4. Київ. Відкриття республіканського з'їзду спеціалістів сільського господарства УРСР. З'їзд обговорив питання поліпшення роботи спеціалістів, піднесення їх творчої організаторської ролі в справі розвитку всіх галузей сільськогосподарського виробництва. *Правда Украины. – 1956. – 30 мая; Молодь України. – 1956. – 30 травня.*

30 травня (середа).

2. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про передачу підприємств ряду галузей народного господарства у відання союзних республік і проведення пов'язаних з цим організаційних заходів”. Постанова посилила роль союзних республік в керуванні народним господарством. Було реорганізовано ряд міністерств СРСР. З ліквідацією Міністерства юстиції СРСР значно розширились законодавчі права України: у її відання перейшли питання обласного й крайового адміністративно-територіального устрою, затвердження цивільного та кримінального кодексів. Ширшими стали права республіки у вирішенні бюджетних питань, в галузі роздрібної торгівлі. *Молодь України. – 1956. – 3 червня; Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 34.*

1 червня (п'ятниця).

8. Вінниця. Проїздом з Белграда у Москву президент Югославії Йосип Броз Тіто і особи, що його супроводили зробили короткочасну зупинку у місті. *Молодь України. – 1956. – 2 червня.*

5 червня (вівторок).

5. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про поширення законодавства про працю на осіб, що працюють як робітники і службовці в релігійних організаціях”. В постанові зазначено, що на робітників і службовців, які працювали у релігійних організаціях, поширюється чинне законодавство про працю, якщо трудовий договір з ними укладений за участю профспілкових органів. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 873.*

6 червня (середа).

4. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про відміну плати за навчання в старших класах середніх шкіл, в середніх спеціальних і вищих учбових закладах СРСР”. *Радянська Україна. – 1956. – 10 червня.*

7 червня (четвер).

7. Помер Максим Луговцов – металург, академік АН УРСР. *Вісник АН УРСР. – 1956. – №6. – С. 79.*

9 червня (субота).

8. Київ. Верховна Рада УРСР ратифікувала ряд конвенцій МОП: № 29 від 28 червня 1930 р. відносно примусової або обов'язкової праці, № 47 від 22 червня 1935 р. про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень і № 100 від 29 червня 1951 р. щодо рівної винагороди чоловіків і жінок за працю рівної цінності. *Збірник законів Української РСР в 2-х томах, Т. 1. Укази президії Верховної Ради Української РСР 1938–1973. – К., 1974. – С.343.*

11 червня (понеділок).

6. Дніпропетровськ. Повідомляється про відкриття широкоекранного стереофонічного кінотеатру. *Правда України. – 1956. – 12 юня.*

15 червня (п'ятниця).

6. Волинська область. Проводиться місячник по благоустрою доріг і зразкової підготовки їх до хлібоперевезень. *Правда України. – 1956. – 16 юня.*

19 червня (вівторок).

8. Канада. Чиновники іміграційного департаменту відмовилися видати візу для “т. зв. культурної делегації з України і Чехословаччини, яких запросили до Канади прокомуністичні організації”. *Український голос. – 1956. – 27 червня.*

22 – 25 червня (п'ятниця – понеділок).

8. Вашингтон (США). Відбулася перша виставка української книжки. *Український голос. – 1956. – 4 липня.*

24 – 26 червня (неділя – вівторок).

8. Київ. Прибув віце-президент Республіки Індії п.Сарвапаллі Радхакрішнан. *Молодь України. – 1956. – 26, 27 червня.*

25 – 26 червня (понеділок – вівторок).

3. Київ. Пленум ЦК КПУ обговорив питання “Про підсумки весняної сівби, догляд за посівами, проведення збирання врожаю та забезпечення виконання плану заготівель сільськогосподарських продуктів у 1956 році”. Пленум ЦК звільнив від обов'язків секретаря і члена президії ЦК КПУ І.Назаренко у зв'язку з погіршенням стану здоров'я; секретарем ЦК обраний С.Червоненко, членом президії – М.Гурєєв. *Молодь України. – 1956. – 27 червня.*

26 червня (вівторок).

3. Став до ладу перший магістральний газопровід Шебелинка – Харків (з відгалуженням на Чугуїв). *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 33.

27 червня (середа).

4. Сімферополь. Постановою Ради міністрів УРСР на базі ліквідованого Кримського філіалу АН УРСР створено Інститут мінеральних ресурсів АН УРСР. *Історія АН України 1918 – 1993 / ред. кол. Б.С.Патон, В.Г.Бар'яхтар*. – К., 1994. – С. 285.

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову про ліквідацію до 1 вересня поточного року Львівського філіалу АН УРСР. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966)*. – Львів, 1996. – С. 178.

29 червня – 5 липня (п'ятниця – четвер).

7. Київ. Відбулася II Всесоюзна конференція патофізіологів, присвячена пам'яті академіка О.Богомольця, у зв'язку з 75-річчям з дня його народження. В роботі конференції взяли участь близько 450 чоловік. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 10. – С. 55-60.

30 червня (субота).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про подолання культу особи і його наслідків”. *Радянська Україна*. – 1956. – 3 липня; *Правда*. – 1956. – 2 юля.

Червень.

8. На 39-й сесії МОП делегація України внесла проект резолюції, в якому пропонувалося, щоб уряди, члени МОП, які ще не ратифікували Конвенцію № 100 відносно однакової винагороди чоловіків і жінок за працю рівної вартості, розглянули питання про її ратифікацію. В цьому проекті рекомендувалося також розробити конкретні заходи з практичного здійснення рівної оплати за рівну працю чоловіків і жінок. На цій

сесії делегація України запропонувала також поправки до резолюції про автоматизацію виробництва, які чітко визначили, що технічний прогрес повинен не погіршувати становище трудящих, а, навпаки, підвищувати їх добробут. *Україна на міжнародній арені*. – К., 1968. – С. 45; *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1*. – К., 1979. – С. 161.

1 липня (неділя).

6. На підставі указу президії ВР СРСР від 26 травня 1956 р. “Про встановлення шестигодинного робочого дня для підлітків віком від 16 до 18 років” робітників і службовців 16 – 18-річного віку переведено на шестигодинний робочий день. *Радянська освіта*. – 1956. – 2 червня.

2 липня (понеділок).

1. Київ. Голова правління Спілки письменників України М.Бажан порушив перед ЦК КПУ питання про реабілітацію репресованих письменників В.Бобинського, Г.Епіка, І.Кириленка, О.Слюсаренка, Д.Гофштейна, І.Кулика, М.Куліша, О.Влизька, Д.Загула, С.Пилипенка, В.Чегвянського, Б.Антоненка-Давидовича. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.)*. – К., 2000. – С. 392.

4 – 7 липня (середа – субота).

4. Київ. Відбулася Всесоюзна нарада з питань використання перемінного оперативного струму в пристроях релейного захисту, системної автоматики, телемеханіки і дистанційного управління. Нарада була організована АН СРСР спільно з АН УРСР, Московським і Київським обласними науково-технічними товариствами енергетичної промисловості. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 11. – С.49-54.

5 липня (четвер).

6. Київ. В залах Музею східного та західного мистецтва відкрилася виставка французької книги і графіки в СРСР. Представлено близько

2500 книг. *Радянська культура*. – 1956. – 8 липня.

6 – 8 липня (п'ятниця – неділя).

8. Київ. Перебування шахіншаха Ірану Мохаммеда Реза Пехлеві і шахині Сорейї. *Молодь України*. – 1956. – 7 липня.

6 – 17 липня (п'ятниця – вівторок).

8. Женева (Швейцарія). Проходила XIX Міжнародна конференція по народній освіті, скликана Міжнародним бюро освіти разом з ЮНЕСКО. *Радянська освіта*. – 1956. – 11 серпня.

7 липня (субота).

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про об'єднання Міністерства легкої промисловості УРСР і Міністерства текстильної промисловості УРСР в одне міністерство – Міністерство легкої промисловості УРСР. Об'єднання відбулося з метою спрощення структури керівництва і здешивлення адміністративно-управлінського апарату. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1956. – № 6. – 15 серпня.

8 липня (неділя).

4. Повідомляється, що Міністерство вищої освіти запровадило з 1956/57 н.р. в усіх вузах країни вивчення трьох самостійних курсів: “Історія КПРС”, “Політекономія”, “Діалектичний та історичний матеріалізм”. *Молодь України*. – 1956. – 8 липня.

13 – 15 липня (п'ятниця – неділя).

9. Львів. На стадіоні Прикарпатського військового округу проходили ігри першого чемпіонату України з ручного м'яча (11 x 11). В змаганнях взяли участь команди Києва, Львова, Станіслава, Харкова, Черкас, Запоріжжя. *Радянський спорт*. – 1956. – 31 липня.

14 липня (субота).

6. Москва. Верховна Рада СРСР прийняла закон, за яким в середньому

майже на 80% підвищувався розмір пенсій, скорочувався розрив між пенсійним забезпеченням різних категорій населення. При зарплаті до 350 руб. на місяць, пенсії встановлювалися в повному обсязі заробітку, але не нижче 300 руб.; при зарплаті від 350 до 500 руб. пенсії визначалися в розмірі 85 – 90 % ставки; від 500 до 600 руб. – 65 – 70 %, від 800 до 1000 руб. – 55 – 60%; від 1000 руб. і вище – 50 – 55 % ставки, але не вище встановленого максимального розміру пенсій 1200 руб. на місяць. Жінкам, які народили й виховали до 8 років п'ятеро або більше дітей закон встановлював на 5 років нижчий від загального вік для одержання пенсій і необхідний трудовий стаж. Пільги одержали трудящі, зайняті на особливо важких роботах. Збільшилися пенсії для інвалідів війни та праці. *Радянська Україна. – 1956. – 15 липня; Баран В.К. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953 – 1985 рр. – Львів, 1992. – С. 31.*

16 липня (понеділок).

4. Київ. Згідно з рішенням Всесвітньої ради миру, президія АН УРСР разом з Українським товариством культурних зв'язків із закордоном урочисто відзначила 350-річчя від дня народження великого голландського художника Рембрандта. *Історія Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського (1941 – 1964). – К., 2003. – С. 240.*

19 липня (четвер).

9. Москва. Відбувся старт учасників багатоденної велогонки за маршрутом Москва – Харків – Київ – Мінськ – Москва. *Радянський спорт. – 1956. – 24 липня.*

20 липня (п'ятниця).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про затвердження заходів на відзначення 100-річчя з дня народження Івана Франка”. В постанові намічено: провести урочисті збори трудящих села І.Франка Дрогобицької області з участю представників республіканського урядового комітету по підготовці і проведенню 100-річчя з дня народження Івана Франка та творчих організацій України; випустити бронзову

медаль на відзнаку цієї події; провести наукові сесії; провести пленум правління Спілки радянських письменників України за участю письменницьких організацій союзних республік і країн народної демократії; організувати видання книжок, плакатів, брошур і листівок з нагоди ювілею; випустити науково-популярний фільм про життя і творчість поета; організувати по театрах і концертних залах республіки, а також силами художньої самодіяльності проведення постановок п'єс І.Франка, інсценувань і концертів за творами письменника та ін. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С.348-350.*

21 липня (субота).

4. Київ. Відкриття Українського державного цирку. Перша програма цирку підготовлена під художнім керівництвом П.Маяцького. *Советская культура. – 1956. – 24 июля.*

25 липня (середа).

4. Київ. Згідно з рішенням ВРМ, президія АН УРСР разом з Спілкою письменників України провела урочисте святкування 100-річчя від дня народження англійського письменника і драматурга Бернарда Шоу. *Історія Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського (1941 – 1964). – К., 2003. – С. 240.*

Липень.

2. У пресі з'явилися перші повідомлення про реабілітацію українських письменників, що стали жертвами сталінського терору: В.Еллана (Блакитного), В.Чумака та І.Микитенка. *Радянська Україна. – 1956. – 18, 28 липня; Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953–1985 рр. – Львів, 1992. – С. 18.*

6. Львів. За рішенням президії ВР УРСР об'єднано Ленінський і Сталінський райони м. Львова в один – Ленінський. *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953–1985 рр. – Львів, 1992. – С. 18.*

5 – 16 серпня (неділя – четвер).

9. Москва. Відбулася спартакіада народів СРСР. Україна зайняла четверте місце за сумою результатів показників в усіх видах програми. По окремих видах: бокс – 6 місце, вільна боротьба – 4, велосипед (шосе) – 3, волейбол (чоловіки) – 1, волейбол (жінки) – 2, гімнастика – 2, плавання – 3, стрибки в воду – 3, стрільба кульова – 4, теніс – 2, важка атлетика – 2, фехтування – 3, баскетбол (чоловіки) – 6, класична боротьба – 2, водне поло – 5, веслування байдарочне і канойне – 4, легка атлетика – 4, футбол – 3. *Радянський спорт. – 1956. – 21 серпня.*

6 серпня (понеділок).

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про утворення союзно-республіканського Міністерства будівництва підприємств металургійної і хімічної промисловості УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 7. – 15 вересня.*

3. Львів. Гірняки тресту “Львіввугілля”, що вели розробку бурого вугілля, приступили до експлуатації нового Дубровського родовища. *Правда України. – 1956. – 7 августа.*

11 серпня (субота).

3. Кривий Ріг. На заводі “Криворіжсталь” введено в експлуатацію потужний автоматизований сортопрокатний стан. *Правда України. – 1956. – 12 августа.*

8. Київ. Указом президії ВР УРСР ратифіковано ряд конвенцій МОП: Конвенцію № 10 про мінімальний вік допуску дітей на роботу в сільському господарстві; Конвенцію № 11 про права на асоціацію та об’єднання трудящих у сільському господарстві; Конвенцію № 15 про мінімальний вік допуску підлітків на роботу вантажниками вугілля або кочегарами у флоті; Конвенцію № 16 про обов’язковий медичний огляд дітей і підлітків, зайнятих на борту суден; Конвенцію № 52 про щорічні оплачувані відпустки; Конвенцію № 58, яка встановлює мінімальний вік приймання дітей на роботу на морі; Конвенцію № 59, яка встановлює мінімальний вік приймання дітей на роботу в промисловість;

Конвенцію № 60 про вік приймання дітей на непромислові роботи; Конвенцію № 77 про медичний огляд дітей і підлітків з метою з'ясування їх придатності до праці в промисловості; Конвенцію № 78 про медичний огляд дітей і підлітків з метою з'ясування їх придатності до праці на непромислових роботах; Конвенцію № 79 про обмеження нічної праці дітей і підлітків на непромислових роботах; Конвенцію № 87 про свободу асоціацій і захист права на організацію; Конвенцію № 90 про нічну працю підлітків у промисловості; Конвенцію № 98 про застосування принципів права на організацію і укладання колективних договорів; Конвенцію № 103 про охорону материнства. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 936-937.*

15 серпня (середа).

4. Москва. Постановою ЦК КПРС і РМ СРСР “Про Ленінські премії за найвидатніші праці в галузі науки, техніки, літератури і мистецтва” прийнято рішення про відновлення премії імені Володимира Ілліча Леніна (встановлені в 1925 році і присуджувалася до 1935 року включно) – Ленінських премій за найвидатніші наукові праці; архітектурні і будівельні споруди; впроваджені в народне господарство винаходи, конструкції машин, нові матеріали; вдосконалення методів виробництва. За ново встановлено премії за найвидатніші твори літератури і мистецтва, які дістали широке громадське визнання. Встановлено п'ятдесят Ленінських премій розміром у 75 тис. руб. кожна (за наукові праці – 12, за споруди і т.д. – 30, за твори літератури, образотворчого мистецтва, досягнення діячів театрального мистецтва, кіноматографії – 8). *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 352-353.*

6. Київ. Відповідно до указу президії ВР СРСР від 26 березня 1956 року “Про збільшення тривалості відпусток по вагітності і родах” президія ВР УРСР видала указ про внесення змін до статей 92 і 132 Кодексу законів про працю УРСР. Згідно цих змін за робітниками і службовцями, що

тимчасово втратили працездатність через хворобу, зберігалася посада за місцем роботи не менше двох місяців, а при хворобі після закінчення строку відпустки по вагітності і родах – не менше двох місяців понад строки, встановлені ст. 132 цього кодексу. Жінкам робітницям і службовцям надавалася відпустка в 56 календарних днів до родів і 56 календарних днів після з видачею їм за цей час допомоги за рахунок коштів державного соціального страхування. У випадку ненормальних родів чи народження двійні відпустка надавалася в 70 календарних днів. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 7. – 15 вересня.*

6. Київ. Відповідно до указу президії ВР СРСР від 25 квітня 1956 року “Про скасування судової відповідальності робітників і службовців за самовільне залишення підприємств і установ і за прогул без поважної причини”, президія ВР УРСР видала указ про внесення змін до статей 37, 46, 47, 47¹, і 90 Кодексу законів про працю УРСР. Згідно цих змін: при переведенні працівника з одного підприємства в інше або з однієї місцевості в іншу вимагалася його згода, а інакше, трудовий договір міг бути розірваний кожною із сторін, працівникові в усіх випадках виплачувалась вихідна допомога; працівник отримав право в будь-яку хвилину розірвати договір, укладений на невизначений час, але за умови попередження адміністрації про свої дії не пізніше як за два тижні. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 7. – 15 вересня.*

16 серпня (четвер).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про відбудову та реставрацію історико-архітектурних пам’ятників і споруд Київського державного заповідника-музею “Києво-Печерська Лавра”. Постанова зобов’язала Державний комітет РМ УРСР в справах будівництва і архітектури та Міністерство культури УРСР провести відбудову та реставрацію пам’ятників і споруд протягом 1956 – 1960 років. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 353-354.*

18 серпня (субота).

8. Київ. В Мексику для участі у XX сесії Міжнародного геологічного конгресу виїхала делегація українських геологів. *Правда України*. – 1956. – 18 августа.

20 серпня (понеділок).

4. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС затвердили постанову про повноваження Вищої атестаційної комісії. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови)*. – К., 2004. – С. 101.

25 серпня (субота).

4. Львів. Указом президії ВР УРСР Львівському державному театру опери та балету присвоєно ім'я І.Франка. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1956. – № 7. – 15 вересня.

27 серпня (понеділок).

4. Київ. Президія АН УРСР затвердила комплекс заходів для відзначення ювілею І.Франка: провести пленарне засідання загальних зборів АН УРСР за участю представників АН СРСР і Академій наук союзних республік; закінчити видання 20-томної збірки творів І.Франка; опублікувати ряд наукових праць, присвячених поету; виступити з доповідями і лекціями про його творчість та громадську діяльність. *Вісник АН УРСР*. – 1956. – № 5. – С. 14.

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про грошовий податок з громадян, які мають худобу в містах”. Президія ВР СРСР надала право Радам міністрів союзних республік запроваджувати грошовий податок в порядку цього указу з громадян – власників худоби (крім колгоспників) у великих містах, що не є республіканськими, крайовими, й обласними центрами. Податок стягається за такими ставками за одну голову худоби на рік (з 1 жовтня по 30 вересня): за корову – 500 руб., свиню старше 2 місяців – 150 руб., вівцю або козу старше року – 40 руб., робочого коня – 1500 руб., іншу робочу худобу – 750 руб.

За кожен голову худоби, що є в господарстві зверх однієї корови або однієї свині, або двох овець (кіз) податок стягається в подвійному розмірі. *Молодь України. – 1956. – 28 серпня.*

27 серпня – 5 вересня (понеділок – середа).

8. Румунія. Проходила декада української літератури і мистецтва присвячена 100-річчю з дня народження І.Франка. *Радянська Україна. – 1956. – 7 вересня.*

28 серпня (вівторок).

6. Опубліковано постанову РМ СРСР “Про заходи боротьби з витрачанням державних фондів хліба та інших продовольчих продуктів на корм худобі”. Рада міністрів постановила: заборонити всюди як у міській, так і в сільській місцевості кому б то небуло згодовування худобі і птиці хліба, борошна, круп, картоплі та інших продовольчих продуктів, що купуються в державних і кооперативних магазинах. Встановлено, що за згодовування худобі і птиці цих продуктів винні підлягають штрафу в перший раз у розмірі 500 руб., в повторних випадках – в розмірі 1000 рублів. Рада міністрів зобов’язала встановити контроль за продажем хліба та інших продуктів, за додержанням норм відпуску їх в одні руки. Запроваджено грошовий податок і обов’язкові поставки молока і м’яса з громадян – власників худоби (крім колгоспників), які проживають у містах. *Молодь України. – 1956. – 28 серпня.*

29 серпня (середа).

4. Київ. Відбувся пленум правління Спілки письменників України, присвячений 100-річчю з дня народження І.Франка. Взяли участь письменники, діячі науки й культури України, а також запрошені для участі в ювілейних урочистостях письменники з інших республік СРСР, Польщі, Болгарії, Чехословаччини, Румунії, НДР, представники Канади. *Молодь України. – 1956. – 31 серпня.*

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлені почесні звання “Заслуженого майстра” і “Заслуженого вчителя професійно-технічної

освіти УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С.947-949.

31 серпня (п’ятниця).

4. Київ. Відкриття виставки творів українських майстрів образотворчого мистецтва. Виставка присвячена життю і творчості І.Франка. *Літературна газета.* – 1956. – 6 вересня.

Серпень.

3. Херсон. Бавовняний комбінат випустив перші тканини. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 422.

5. Львівська, Станіславська, Дрогобицька, Тернопільська, Чернівецька та Закарпатська області. Працювала спеціальна комісія на чолі з головою Ради в справах РПЦ при РМ СРСР В.Карповим, зорієнтована на розробку заходів “по остаточному викорінюванню залишків уніатства”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.).* – К., 2000. – С. 392-393.

5. Львівська і Тернопільська області. Архієпископа Панкратія замінено архієпископом Палладієм в зв’язку з невиконанням завдань, які уряд поставив перед єпископами західних областей УРСР. На єпископів покладалось: утвердження православ’я у возз’єднаних колишніх греко-католицьких церквах, а також боротьба з католицькими елементами, які проводять антиправославну роботу, спрямовану на реставрацію греко-католицької церкви. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966).* – Львів, 1996. – С. 253.

2 вересня (неділя).

6. Станіслав. Повідомляється про відкриття Театру народної творчості. *Радянська культура.* – 1956. – 2 вересня.

9. Вільнюс. Повідомляється про перший чемпіонат Радянського Союзу з ручного м’яча, в якому брали участь 14 чоловічих і 9 жіночих

команд Києва, Львова, Москви, Ленінграда, Риги, Талліна та ін. міст. Серед жінок перше місце здобула київська команда спортивного товариства “Буревісник”, серед чоловіків львівська команда здобула друге місце, поступившись лише команді Московської області. *Радянська Україна. – 1956. – 2 вересня.*

3 – 6 вересня (понеділок – четвер).

4. Львів. Відбулася виїзна ювілейна наукова сесія Відділу суспільних наук АН УРСР, присвячена 100-річчю з дня народження І.Франка. У роботі сесії брали участь вчені Києва, Львова, делегації академій наук союзних республік: Грузинської, Литовської, Вірменської, Білоруської, Туркменської, Латвійської, Азербайджанської, Молдавського філіалу АН СРСР; а також делегації учених зарубіжних країн: Польщі, Чехословаччини, Угорщини, Болгарії, Румунії, НДР, делегація українців Канади. Загалом в роботі сесії взяли участь близько 650 чоловік. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 10. – С.61-63.*

4 вересня (вівторок).

6. Київ. Президія ВР УРСР прийняла постанову “Про передачу деяких питань адміністративно-територіального поділу на вирішення виконавчих комітетів обласних рад депутатів трудящих”. Серед них: зміна адміністративно-територіальних меж районів в зв’язку з передачею території окремих населених пунктів сільських і селищних рад до складу інших районів в межах області; зміна меж міст обласного і районного підпорядкування та селищ міського типу; віднесення поселень до категорій міст районного підпорядкування і селищ міського типу; утворення нових, об’єднання, ліквідація, перейменування сільських і селищних рад і перенесення їх адміністративних центрів; об’єднання, встановлення найменувань і перейменування населених пунктів сільської місцевості. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1956. – № 8. – 5 листопада.*

4. Львів. Закладено пам’ятник І.Франку. *Радянська Україна. – 1956. – 4 вересня.*

6. Київ. В Державному театрі опери та балету УРСР ім. Т.Г. Шевченка відбувся концерт майстрів індійської сцени. *Радянська Україна*. – 1956. – 5 вересня.

5 вересня (середа).

9. Київ. Відбулося відкриття міжнародних змагань з кульової стрільби і офіцерського триборства між збірною командою оборонних сил Фінляндії і командою Радянської армії. *Радянська Україна*. – 1956. – 6 вересня.

6 вересня (четвер).

5. Львівська область. Повідомляється, що станом на вересень в області нараховується 617 церков, які обслуговують 312 священників, спостерігається висока відвідуваність церков. З метою кардинальної зміни такої ситуації уповноважений Ради в справах РПЦ при РМ СРСР у Львівській області вказав на необхідність покращення атеїстичної роботи, і зобов'язав партійні і комсомольські організації області періодично проводити в колгоспах лекції на антирелігійні теми, покращити роботу сільських клубів, приділяти увагу розвитку спорту, провести боротьбу з відвідування церков місцевими комсомольцями, домогтися перенесення базарів на святкові дні. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966)*. – Львів, 1996. – С. 202, 203.

8 вересня (субота).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про підвищення розміру неоподаткованого мінімуму заробітної плати робітникам і службовцям”. *Молодь України*. – 1956. – 9 вересня.

6. Москва. Рада міністрів СРСР, ЦК КПРС і ВЦРПС прийняли постанову “Про підвищення заробітної плати низькооплачуваним робітникам і службовцям”. Постанова підвищувала зарплату низькооплачуваним робітникам і службовцям в середньому на 33,0 % по всій групі. Заробітна плата встановлювалася: не менше 300 руб. на місяць у містах і робітничих селищах, та не менше 270 руб. на місяць у

сільській місцевості. *Радянська Україна. – 1956. – 9 вересня.*

14 вересня (п'ятниця).

8. Верховна Рада УРСР ратифікувала Конвенцію ООН № 87 про свободу асоціацій та захисту права на організацію. *Нарис з історії дипломатії України /ред. В.А. Смолій – К., 2001. – С. 565.*

15 вересня (субота).

6. Київ. Міністерство культури УРСР за постановою Ради міністрів УРСР оголосило відкритий конкурс на кращі сучасні радянські п'єси для драматичних театрів і театрів юного глядача. *Радянська Україна. –1956. – 26 вересня.*

17 – 18 вересня (вівторок).

6. Москва. Відбулася наукова сесія, організована Інститутом літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР та Інститутом світової літератури ім. М.Горького АН СРСР, присвячена 100-річчю з дня народження І.Франка. *Радянська Україна. –1956. – 19 вересня.*

18 вересня (вівторок).

6. Київ. В приміщенні управління Південно-Західної залізниці відкрилась пересувна виставка зразків нової техніки залізничного транспорту. *Радянська Україна. –1956. – 21 вересня.*

24 вересня (понеділок).

5. Київ. Відбулася нарада по обміну досвідом роботи завідуючих відділами пропаганди молодіжних газет України і Молдавії, скликана ЦК ВЛКСМ. На нараді обговорено питання ведення антирелігійної пропаганди на сторінках молодіжних газет. *Радянська Україна. –1956. – 23 вересня.*

6. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про умови набору і оплати праці працівників, які направляються для виконання робіт по зрошенню та освоєнню цілинних земель Голодного степу в

Узбецькій РСР і Казахській РСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С.982-984.

25 вересня (вівторок).

1. Київ. Другий секретар ЦК КПУ М.Підгорний звернувся до ЦК КПРС з листом, в якому просив вирішити питання: про заборону членам ОУН–УПА повертатися після звільнення з місць ув’язнення у Львівську, Тернопільську, Дрогобицьку, Станіславську, Волинську і Рівненську області; про запровадження у Львові особливого паспортного режиму. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 393.

26 вересня (середа).

6. Харків. При обласному будинку народної творчості відкрилася перша в республіці музично-театральна бібліотека. *Комсомольская правда*. – 1956. – 27 сентября.

27 вересня (четвер).

7. Сідней (Австралія). Помер Євген Пеленський – український літературознавець.

8. Київ. До Варшави виїхала делегація діячів культури УРСР, очолювана міністром культури УРСР Р.Бабійчуком, для участі в декаді української культури в Польщі. *Радянська Україна*. –1956. – 28 вересня.

28 вересня (п’ятниця).

7. Київ. Помер Остап Вишня (П.Губенко) – український письменник, сатирик.

29 вересня – 9 жовтня (субота – вівторок).

8. Польська Народна Республіка. Проходила декада української культури. *Історія УРСР*. – Т.8. кн. 1. – С. 372.

30 вересня (неділя).

9. Київ. Прибули учасники всепольського мотобігу, який проводився на честь місячника польсько-радянської дружби і декади української культури в Польщі. *Радянська Україна*. – 1956. – 2 жовтня.

Вересень.

3. Дніпропетровськ. На металургійному заводі ім. Петровського за новою технологією здійснена виплавка сталі в конверторах. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 422.

1 – 7 жовтня (понеділок – неділя).

6. Київ. Проходив фестиваль кінофільмів Китайської Народної Республіки. *Правда України*. – 1956. – 2 октябрю.

2 жовтня (вівторок).

3. Ворошиловградська область. Завершено будівництво першої черги найбільшої в Донбасі Ворошиловградської ДРЕС. Вона дала промисловий струм. *Радянська Україна*. – 1956. – 3, 9 жовтня.

5 жовтня (п'ятниця).

2. Київ. Відбулися збори представників молодіжних організацій України. На зборах були обговорені питання, пов'язані з участю молоді УРСР і її організацій в міжнародному молодіжному русі, зміцненні і розширенні дружніх зв'язків юнаків і дівчат України з молоддю зарубіжних країн. Створено Комітет молодіжних організацій УРСР. Обрано склад комітету в кількості 61 чоловіка, президію Комітету і ревізійну комісію. Збори затвердили положення про Комітет молодіжних організацій УРСР. Головою Президії Комітету молодіжних організацій УРСР обрано С.Кирилову. *Радянська Україна*. – 1956. – 5 жовтня.

3. Миргород. До міста підведено радченківський газ. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 34.

6 жовтня (субота).

3. Джанкой Кримської області. Відбувся пленум Кримського обкому КПУ. Заслухали і обговорили доповідь секретаря обкому В.Комяхова про завдання обласної партійної організації у виконанні постанови ЦК КПРС і РМ СРСР “Про збільшення виробництва і заготівель плодів, ягід і винограду”. *Молодь України. – 1956. – 7 жовтня.*

8 жовтня (понеділок).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ЦК КПРС прийняли ряд постанов, спрямованих на поліпшення розвитку вугільної галузі в Україні: “Про невідкладні заходи по подоланню відставання шахтного будівництва в Українській РСР”, “Про невідкладні заходи по розвитку вугільної промисловості УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 988-1017.*

12 жовтня (п'ятниця).

8. Київ. На запрошення Спілки письменників України прибула делегація словацьких письменників, очолювана першим секретарем Спілки словацьких письменників Цтібором Штитніцьким. *Радянська Україна. – 1956. – 13 жовтня.*

15 жовтня (понеділок).

6. В Україну станом на 15 жовтня з місць ув'язнення, виселення і спецпоселення повернулося 49 166 осіб. Лише 1324 з них залишились жити в обласних центрах, а 3991 – в містах обласного підпорядкування і в районних центрах. Решта поселилися в сільській місцевості. *ЦДАГО України. – Ф. 1, оп. 24, спр.4307, арк. 68; Бажан О., Данилюк Ю. Український національний рух: основні тенденції і етапи розвитку (кінець 1950-х – 1980-ті роки). – К., 2000. – С. 39.*

20 жовтня (субота).

4. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про

заходи по дальшому розвитку сітки шкіл-інтернатів в Українській РСР”. Постанова намітила заходи спрямовані на організацію шкіл-інтернатів, в яких мали створюватися найсприятливіші умови для всебічної загальної і політехнічної освіти учнів, виховання в них високих моральних якостей, забезпечення доброго фізичного та естетичного розвитку школярів і підготовки їх до практичної діяльності в різних галузях народного господарства. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1021-1025.*

6. Харківська область. Розпочалася декада саду і лісу. Тисячі трудящих брали участь в озелененні вулиць і шляхів. *Радянська Україна. – 1956. – 25 жовтня.*

22 жовтня (понеділок).

1. Ташкент (Казахська РСР). До ЦК КПУ звернулася з листом група колишніх керівних партійних і радянських працівників Кримської АРСР, ветеранів Великої Вітчизняної війни, яка порушувала питання щодо повернення кримських татар на історичну батьківщину. Серед авторів листа – двічі Герой Радянського Союзу А.Султан, колишній секретар Кримського обкому партії Р.Мустафаєв, колишній голова Спілки письменників Я.Сейтов та ін. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 394.*

23 жовтня (вівторок).

4. Київ. Повідомляється про відкриття Інституту підвищення кваліфікації працівників культури. *Советская культура. – 1956. – 23 октябрю.*

24 жовтня (середа).

3. Ровеньки Ворошиловградської області. Закладено першу комсомольську шахту “Ворошиловградська – Комсомольська” № 1. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

9. Львів. На запрошення львівських спортсменів на святкування 700-річчя міста з Польщі прибули футболісти Жешувського воєводства.

Радянська Україна. – 1956. – 25 листопада.

26 жовтня (п'ятниця).

8. Україна підписала статут Міжнародного агенства з атомної енергії. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 423.*

27 жовтня (субота).

1. ЦК ЛКСМ України звернувся до комсомольців і всієї молоді республіки з закликом спорудити за рік власними силами 35 комсомольських шахт. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про залучення до праці циган, які займаються бродяжництвом”. Постанова зобов'язала обласні ради депутатів трудящих в тримісячний строк розселити на постійне місце проживання циган, які займаються бродяжництвом, трудовлаштувати їх і організувати культурно-побутове обслуговування. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1029-1031.*

29 жовтня (понеділок).

6. Харків. Повідомляється, що здано в експлуатацію один з найбільших в республіці критий базар. Загальна площа приміщень 6 тис. м². *Правда. – 1954. – 29 октябрю.*

30 жовтня (вівторок).

3. Київ. У Донбас за комсомольськими путівками виїхала перша група молодих киян, майбутніх шахтарів. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

7. Одеса. Помер Володимир Філатов – вчений і громадський діяч, академік АН УРСР і дійсний член Академії медичних наук СРСР. *Вісник АН УРСР. – 1956. – № 11. – С. 80.*

Жовтень.

1. Київ. Від імені “Молодіжного союзу непокори Радянській владі” розповсюджувались листівки у вищих учбових закладах міста. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 394.*

6. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про дальші заходи допомоги жінкам-матерям, що працюють на підприємствах і в установах”. З метою дальшого поліпшення умов праці й побуту жінок, які працюють, при школах створювалися групи подовженого дня для дітей молодшого шкільного віку. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 275.*

8. Канада. Протягом місяця в різних містах країни українські організації святкували 100-річчя з дня народження І.Франка. *Український голос. – 1956. – 24, 31 жовтня.*

1 листопада (четвер).

6. Держлітвидав України оголосив конкурс на кращий художній твір про життя, працю і побут людей соціалістичного Донбасу. *Радянська культура. – 1956. – 7 листопада.*

4 листопада (неділя).

4. Чугуїв. Відкриття пам’ятника І.Репіну на батьківщині художника. Автори пам’ятника – скульптор М.Манізер, архітектор Б.Клейн, інженер І.Фрейдман. *Правда. – 1956. – 5 ноября.*

8 листопада (четвер).

6. Севастополь. Відкриття картинної галереї, фонди якої нараховують близько 25 тис. експонатів. *Искусство. – 1956. – № 8. – С. 79.*

9 листопада (п’ятниця).

1. Москва. Президія Верховної Ради СРСР видала указ “Про заборону колишнім ватажкам та активним учасникам українського націоналістичного підпілля, які були засуджені і відбували покарання, повертатися

в західні області СРСР”. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 395.

13 листопада (вівторок).

3. Ворошиловград. Повідомляється про введення в дію на металургійному заводі ім. Ворошилова найбільшої в Європі мартенівської печі № 8. *Правда*. – 1956. – 13 листопада.

14 листопада (середа).

1. с. Гнівань Волинської області. Від імені організації “Друг народу” розповсюджені листівки з критикою радянського державного та суспільного устрою, із закликом до боротьби проти партійно-державної бюрократії. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 395.

15 – 16 листопада (четвер – п’ятниця).

6. Київ. Проходила конференція раціоналізаторів, винахідників і новаторів виробництва, скликана обласною радою профспілок. В роботі конференції взяли участь близько 1100 чоловік. *Радянська Україна*. – 1956. – 17 листопада.

17 листопада (субота).

4. Київ. Закінчилася науково-технічна конференція з питань автоматизації і механізації виробничих процесів у машинобудуванні і приладобудуванні, скликана обласним правлінням Науково-технічного товариства машинобудівної промисловості і Українським республіканським правлінням Науково-технічного товариства приладобудівної промисловості. *Радянська Україна*. – 1956. – 17 листопада.

22 листопада – 8 грудня (четвер – субота).

9. Мельбурн (Австралія). Відбулися XVI олімпійські ігри в яких брали участь 3184 спортсмени (371 жінка) від 67 країн. У складі збірної СРСР виступили 34 українські спортсмени, які виграли в особистих і

командних змаганнях 14 золотих, 4 срібні і 11 бронзових нагород. Чемпіонами стали Л.Латиніна (багатоборство, бруси, опорні стрибки), В.Чукарін (багатоборство, бруси), Б.Шахлін (кінь). Всі вони, а також П.Астахова і Ю.Титов нагороджені золотими медалями за командні перемоги. Повернулись олімпійськими чемпіонами важкоатлети І.Рибак, стрілець В.Романенко, учасник командного змагання з сучасного п'ятиборства І.Дерюгін. *Хроніка олімпійських ігор (з історії літніх олімпіад)*. – К., 1979. – С. 96, 97.

23 листопада (п'ятниця).

2. Київ. В зв'язку з ліквідацією управлінь Міністерства юстицій УРСР при обласних радах депутатів трудящих, президія ВР УРСР видала указ про внесення змін у статті 14 і 59 положення про вибори народних суддів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1957. – № 9. – 5 січня.

6. Київ. Відповідно до указу президії ВР СРСР від 3 вересня 1956 року “Про зміну постанови ЦВК і РНК СРСР від 7 липня 1932 року “Про відповідальність працівників установ і управлінського апарату господарських органів за порушення правил загальної і протипожежної охорони службових будинків і приміщень і правил зберігання службових документів”, президія ВР УРСР видала указ про внесення змін у положення про дисциплінарну відповідальність порядком підлеглості. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1957. – № 9. – 5 січня.

24 листопада (субота).

1. Москва. ЦК КПРС схвалив постанову, якою визнавалась недоцільність надання автономії кримсько-татарському народу. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 395.

4. с.Вербляни Буського району Львівської області. Відкриття виставки творів львівського художника Г.Леонова, присвячених праці і побуту колгоспників цього села, природі. На прохання колгоспників в селі вирішено створити ізостудію під керівництвом Г.Леонова. *Правда*. – 1956. – 25 ноября.

25 листопада (неділя).

7. Помер Олександр Довженко – кінорежисер, письменник, народний артист РРФСР, заслужений діяч мистецтв УРСР. *Правда України*. – 1955. – 27 ноября.

30 листопада (п'ятниця).

1. Львів. Обласний комітет КПУ інформує ЦК КПУ, що внаслідок незадовільної роботи по заглушуванню передач ворожих радіостанцій, у місті після 12 годин ночі можна цілком вільно слухати передачі “Голосу Америки”, “Бі-Бі-Сі”, “Вільної Європи” на різних мовах тощо; щоденно продається близько 1000 екземплярів польських періодичних газет, які окрім позитивної інформації містять матеріали, які “дезорієнтують читачів”. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966)*. – Львів, 1996. – С. 220.

8. Ялта. З гастроями прибув угорський джаз-квінтет. Керівник, композитор і піаніст – Лайош Мартіні. *Правда України*. – 1956. – 1 декабря.

1 грудня (субота).

6. Повідомляється, що в західні області УРСР повернулось після звільнення з місць позбавлення волі і спецпоселення понад 60 тис. чоловік, які були засуджені “за участь в бандах і підпіллі ОУН” та інші контрреволюційні злочини. Частина з них – понад 6 тис. чоловік, вже вибула за межі західних областей, а саме: повернулись до місць відбування покарання – 600 чоловік, виїхали до східних областей самостійно понад 5 тис. чоловік, за оргнабором і в порядку переселення – біля 400 чоловік. *Літопис УПА. Нова серія, Т. 3. – К. – Торонто, 2001*. – С. 571.

3 грудня (понеділок).

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлено почесне звання “Заслужений механізатор сільського господарства УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1052.

10 грудня (понеділок).

7. Вінниця. Закінчив роботу пленум наукових товариств хірургів і ортопедів-травматологів України, присвячений пам'яті М.Пирогова. *Радянська Україна*. – 1956. – 11 грудня.

12 грудня (середа).

1. Полтава. Розповсюджувались листівки антирадянського змісту. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 396.

3. Ворошиловград. Повідомляється, що на заводі ім. Жовтневої революції виготовлено уперше в СРСР маневровий тепловоз потужністю 750 к. с. *Правда*. – 1956. – 12 декабля.

14 грудня (п'ятниця).

3. Опубліковано постанову пленуму ЦК КПУ “Про підсумки сільськогосподарських робіт 1956 року в колгоспах і радгоспах УРСР та заходи по одержанню високих врожаїв усіх сільськогосподарських культур і підвищення продуктивності тваринництва в 1957 році”. *Молодь України*. – 1956. – 14 грудня.

15 грудня (субота).

1. Київ. Схвалено постанову Ради міністрів УРСР “Про розселення громадян, які раніше проживали в Кримській області”, що фактично забороняла розселення і працевлаштування депортованих громадян на території Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Одеської областей. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 396.

17 – 18 грудня (понеділок – вівторок).

4. Київ. Відбулася наукова сесія Відділу суспільних наук АН УРСР, Інституту історії партії при ЦК КПУ та Вищої партійної школи при ЦК КПУ, присвячена 100-річчю від дня народження Г.Плеханова. *Історія Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського*

(1941 – 1964). – К., 2003. – С. 240.

19 грудня (середа).

1. Москва. ЦК КПРС звернувся до комуністів країни з закритим листом “Про посилення політичної роботи партійних організацій в масах і припинення вилазок антирадянських ворожих елементів”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.).* – К., 2000. – С. 396.

20 грудня (четвер).

4. Київ. Указом президії ВР УРСР для мистецьких колективів УРСР, які мають видатні заслуги в розвитку радянського мистецтва встановлено почесні звання: “Заслужена капела УРСР”, “Заслужений ансамбль УРСР”, “Заслужений оркестр УРСР”, “Заслужений хор УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1064-1065.

20 – 24 грудня (четвер – понеділок).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Обговорив доповіді: “Про завершення робіт по складанню шостого п’ятирічного плану і про напрям уточнень контрольних цифр на 1956 – 1960 рр. і народногосподарського плану на 1957 рік”; “В питаннях поліпшення керівництва народним господарством УРСР”. В розглянутих питаннях пленум прийняв відповідні постанови. Розглянув організаційні питання: у зв’язку з призначенням Д.Шепілова міністром закордонних справ СРСР його увільнено від обов’язків секретаря ЦК КПРС. *Молодь України.* – 1956. – 25 грудня.

22 грудня (субота).

2. Запоріжжя. Повідомляється, що на завод “Запоріжсталь” прибула група індійських спеціалістів (в кількості 33 чоловік) для проходження виробничої практики. *Комсомольская правда.* – 1956. – 22 декабля.

26 грудня (середа).

3. Полтава. До міста підведено газ з радченківського родовища. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 34.

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову, що затвердила Положення про державний нотаріат УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1070-1082.

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову, що затвердила Положення про будівництво шахтарських селищ. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1067-1070.

9. Київ. Повідомляється про перші змагання радистів-швидкісників ДТСААФ України по прийому і передачі радіограми. *Правда України*. – 1956. – 26 декабля.

26 – 27 грудня (середа – четвер).

3. Москва. Відбувся пленум ЦК ВЛКСМ. Обговорив доповіді: “Про роботу комсомольських організацій серед молоді, яка прибула на новобудови в східні та північні райони країни і в Донбас”, “Про заходи щодо поліпшення роботи серед молоді, направлення на освоєння цілинних і перелогових земель”. Пленум вважає, що участь в будівництві найбільших електростанцій, вугільних шахт, промислових підприємств, залізниць у східних і північних районах і в Донбасі є в нинішній період першочерговою справою. *Молодь України*. – 1956. – 28 грудня.

30 грудня (неділя).

2. Київ. Президія ВР УРСР видала указ, що затвердив Положення про порядок віднесення населених пунктів до категорій міст, селищ міського типу і робітничих селищ УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – К., 1963. – Т. III (1952 – 1956). – С. 1083-1085.

31 грудня (понеділок).

3. Шахтарськ. Введена в дію вугільна шахта Постніковська № 1. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Реprinцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 423.*

Грудень.

3. Ворошиловградська область. Введена в дію шахта “Ново – Павлівська східна”. *Правда Украины. – 1957. – 10 январа.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1957

1 січня (вівторок).

3. Миколаїв. Здано в експлуатацію нове океанське судно “Рионгэс”, виготовлене на суднобудівному заводі ім. Носенка. *Радянська Україна.* – 1957. – 1 січня.

3 – 5 січня (четвер – субота).

4. Київ. Відбулася Республіканська нарада творчих працівників, на якій обговорено стан і шляхи дальшого піднесення українського театраль-ного мистецтва та драматургії. *Радянська культура.* – 1957. – 6 січня.

4 січня (п'ятниця).

4. Сімферополь. Повідомляється про семінар молодих авторів, скли-каний обласною філією Спілки письменників України. Взяли участь члени літературних об'єднань Севастополя, Керчі, Ялти, Євпаторії, Сімферополя та інших міст і районів Криму. Кращі оповідання, вірші, байки, обговорені і відібрані на семінарі, будуть опубліковані у збірни-ку “Молоді голоси”, що готується до друку. *Літературна газета.* – 1957. – 4 січня.

5 січня (субота).

4. Київ. Відбувся пленум президії Українського театального това-риства, присвячений обговоренню творчих заходів товариства на 1957 р. В роботі пленуму взяли участь режисери і артисти театрів, драматур-ги й мистецтвознавці республіки. *Радянська Україна.* – 1957. – 6 січня.

6 січня (неділя).

4. Київ. Повідомляється про створення Української академії сіль-ськогосподарських наук. *Правда України.* – 1957. – 6 январа.

7. Помер Амвросій Бучма – видатний діяч українського мистецтва, народний артист УРСР, лауреат Сталінської премії. *Літературна газе-та.* – 1957. – 8 січня.

8 січня (вівторок).

1. Київ. В районі заводу “Більшовик” розповсюджені листівки з критикою керівництва КПРС і радянського уряду. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 397.

9 січня (середа).

6. Сталіно. Повідомляється, що в Донецькому басейні активно будуються нові залізниці: на лінії Червоноармійськ – Павлоград прокладено перші 100 км шляхів, виникли нові залізничні станції Слав’янка, Брагіновка, Миколаївка, Дмитріївка. *Правда України*. – 1957. – 10 янв.

8. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про ратифікацію Конвенції про захист культурних цінностей на випадок збройного конфлікту і протоколу до цієї конвенції, підписану в Гаазі 14 травня 1954 року. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С. 5.

10 січня (четвер).

6. Львів. Повідомляється про відкриття у місті ряду виставок: у залах Музею українського народного мистецтва – обласної художньої виставки, присвяченої 700-річчю Львова; в приміщенні окружного Будинку офіцерів – обласної виставки творів членів Львівського товариства художників; у Львівському відділенні Спілки художників України – виставки заслуженого діяча мистецтв УРСР А.Манастирського; в залах Будинку вчених – фотовиставки, присвяченої Всесвітньому фестивалю молоді і студентів. *Радянська культура*. – 1957. – 10 січня.

10 – 12 січня (четвер – субота).

4. Київ. Відбувся IV пленум правління Спілки письменників України. Обговорено доповідь “Про творчу роботу письменників радянської України до 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції”. Прийнято ухвалу “За комуністичну ідейність і художню досконалість радянської літератури”, яку опубліковано на сторінках республіканської преси. *Літе-*

ратурна газета. – 1957. – 15 січня.

11 січня (п'ятниця).

7. Помер Сергій Маслов – видатний учений-філолог, член-кореспонент АН УРСР, доктор філологічних наук, професор.

12 січня (субота).

3. Київ. Повідомляється, що в Інституті використання газу АН УРСР розроблено нагрівальні прилади для висушування інфрачервоним промінням деталей з лакофарбованим і емальованим покриттям. *Правда України. – 1957. – 12 январа.*

8. Київ. В Державному академічному театрі опери та балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка відбувся перший в Україні концерт популярного французького співака Іва Монтана. *Молодь України. – 1957. – 13 січня.*

15 січня (вівторок).

1. Чернівці. Від імені “Організації боротьби за повалення теперішнього уряду” розповсюджені листівки антирадянського змісту. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 397.*

3. Київ. Повідомляється, що на Київській кіностудії закінчено монтаж і установку найбільшого в країні інфраекрану (16 x 8 м), призначеного для проведення комбінованих зйомок за методом “блукаючої маски”. *Літературна газета. – 1957. – 15 січня.*

21 січня (понеділок).

3. Макіївка. Відбулася технічна конференція, присвячена питанням будівництва, організована трестом “Макбуд” і науково-технічним товариством будівельників. Конференція розробила і затвердила заходи спрямовані на подальший технічний прогрес в будівництві. *Правда України. – 1957. – 22 январа.*

4. В ніч на 22 січня в різних місцевостях України спостерігалось інтенсивне полярне сяйво яскраво-червоного кольору. *Радянська Україна. – 1957. – 23 січня.*

22 січня (вівторок).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про поліпшення діяльності Рад депутатів трудящих і посилення їх зв’язків з масами”. *Правда*. – 1957. – 24 январа.

4. Черкаська область. В музеї історії Корсунь-Шевченківської битви встановлено макет Корсунь-Шевченківської битви, яка в лютому 1944 року завершилася розгромом великого угруповання фашистських військ. Макет займає площу 24 м² і нараховує близько 5000 фігур. *Правда України*. – 1957. – 22 январа.

8. Вінніпег (Канада). Вперше в історії міста на приміщенні газети “Free Press” “гордо повівав у морозному повітрі... жовтоблакитний прапор України в роковини проголошення суверенної української держави”. *Український голос*. – 1957. – 30 січня.

22 – 23 січня (вівторок – середа).

4. Київ. Відбулися вибори нових академіків і членів-кореспондентів АН УРСР. Дійсними членами АН УРСР обрані: А.Бабко (аналітична хімія); Ю.Делімарський (електохімія); В.Порфір’єв (геологія нафтових родовищ); В.Беліцер (біохімія тварин); М.Гулий (біохімія тварин); Д.Воронцов (нормальна фізіологія); В.Іванов (терапія, клінічна фізіологія); О.Маркевич (зоологія безхребетних); К.Стародубов (металознавство); О.Щербань (рудникова вентиляція); І.Білодід (українське мовознавство); Л.Ревуцький (музикознавство). Членами-кореспондентами АН УРСР обрані: О.Широков (геологія вугільних родовищ); С.Суботін (геофізика); Ф.Овчаренко (колоїдна хімія); М.Ізмайлов (електохімія розчинів); В.Ройтер (каталіз); О.Городецький (біофізика); О.Макарченко (нейрофізіологія); В.Водяницький (гідробіологія моря); М.Підоплічко (мікологія); Р.Чаговець (біохімія тварин); А.Ємченко (нормальна фізіологія людини), В.Нікітін (нормальна фізіологія людини); К.Карандєєв (електричні вимірювання); В.Копитов (газотехніка); І.Федорченко (порошкова металургія); Г.Писаренко (міцність у машинобудуванні); А.Горшков (ливарне виробництво); В.Гріднев (металознавство); Д.Острянин (філософія природознавства); Є.Кирилюк (українське літературознавство); Н.Крутікова (російське літературознавство). *Радянська Україна*. – 1957. – 24 січня;

Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994. – С. 304, 305.

25 січня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється, що АН УРСР встановила щорічні премії за кращі наукові праці з різних галузей наук. Першою премією в галузі суспільних наук відзначено книгу О.Бабишкіна й В.Курашової “Леся Українка” (1955). *Літературна газета. – 1957. – 25 січня.*

26 січня (субота).

1. Київ. Перший секретар Київського обкому КПУ інформував першого секретаря ЦК КПУ О.Кириченка про “антирадянський характер стінгазети механічного факультету Київського політехнічного інституту “Кувалда”, в якій говорилося про бюрократизацію вищого політичного керівництва, подавалася власна оцінка подій 1956 р. в Угорщині. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-х ХХ ст.). – К., 2000. – С. 397.*

6. Київ. В колонному залі республіканської філармонії відбувся концерт за участю бразильського диригента Едоардо де Гуарнієрі. Під його керівництвом Державний симфонічний оркестр УРСР виконав сьому симфонію Бетховена, твори Вагнера, де Фалья, а також бразильський народний танець “Понтеадо” – Герра Пейше. *Радянська Україна. – 1957. – 27 січня.*

9. Васильків Київської області. Відкриття третьої в області дитячої спортивної школи. *Радянська освіта. – 1957. – 26 січня.*

27 січня (неділя).

3. Київ. Повідомляється про перші загальні збори відділу землеробства Української академії сільськогосподарських наук. В роботі зборів взяли участь співробітники 30 сільськогосподарських науково-дослідних установ і 19 агрономічних факультетів сільськогосподарських вузів України. На зборах обговорено підсумки наукових робіт за 1956 рік і плани наукових досліджень на 1957–1960 рр., розглянуто найважливіші пропозиції науково-дослідних закладів для впровадження їх у виробництво в 1957 р. *Радянська Україна. – 1957. – 27 січня.*

29 січня (вівторок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про створення Ялтинської кіностудії художніх фільмів”. В постанові зазначається, що з метою збільшення випуску художніх кінофільмів на Україні та раціонального використання для цього сприятливих кліматичних і природних умов Криму, Рада міністрів УРСР дозволила Міністерству культури УРСР створити на базі існуючої Ялтинської кінофабрики Ялтинську кіностудію художніх фільмів з доведенням до 1960 року виробництва цією студією трьох товарних повнометражних художніх кінофільмів на рік. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 365.*

9. Дніпропетровськ. Повідомляється про змагання на особисту першість України з боксу. За звання чемпіона в усіх вагових категоріях боролись 135 спортсменів. Чемпіонами стали: В.П’ята, І.Васін, І.Петренко, А.Будильський, І.Дехтяров, Є.Гарбузов, Л.Сараєв, А.Коншин, В.Чорноног, Є.Константинов. *Радянський спорт. – 1957. – 29 січня.*

Січень.

9. Почав виходити новий спортивний журнал “Фізкультура і спорт”. *Радянський спорт. – 1957. – 29 січня.*

Січень – березень.

1. У парторганізаціях республіки відбулося обговорення листа ЦК КПРС “Про посилення політичної роботи партійних організацій і прискання вилазок антирадянських ворожих елементів” від 19 грудня 1956 р. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 398.*

1 – 3 лютого (п’ятниця – неділя).

3. Одеса. Відбулася Всесоюзна нарада, присвячена питанням виробництва гібридного насіння кукурудзи. Нарада проводилась у Всесоюзному селекційно-генетичному інституті ім. Т.Лисенка. Нарада схвалила розроблені в секціях рекомендації з питань селекції, агротехніки і використання кукурудзи, механізації її обробітку і збирання. *Радянська*

Україна. – 1957. – 1 лютого; Правда Украины. – 1957. – 5 феvрeля.

7 лютого (четвер).

1. Одеса. Розповсюджені листівки з економічними та політичними вимогами. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 398.

8 лютого (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється, що Держлітвидав України до 40-річчя Жовтня видає 4-томну “Антологію української поезії”, яку впорядкували М.Рильський і М.Нагнибіда. *Літературна газета*. – 1957. – 8 лютого.

7. Одеса. Повідомляється, що обласна філія Спілки письменників України присвятила черговий літературний “четвер” творчості видатного українського письменника Івана Микитенка. *Літературна газета*. – 1957. – 8 лютого.

11 лютого (понеділок).

1. Москва. Верховна Рада СРСР прийняла закони: “Про віднесення до відання союзних республік законодавства про устрій судів, прийняття цивільного, кримінального і процесуального кодексів”, “Про віднесення до відання союзних республік розв'язання питань обласного, крайового, адміністративно-територіального устрою”. *Молодь України*. – 1957. – 12 лютого.

13 лютого (середа).

1. Миколаїв. На території Арбузинського, Братського та Єленецького районів розповсюджено близько 1200 листівок антирадянського змісту. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 398.

13 – 14 лютого (середа – четвер).

3. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Пленум прийняв постанову “Про дальше вдосконалення організації управління промисловістю і будівництвом”. Згідно постанови стара система галузевого, вертикального централізованого управління ліквідувалася. На її місці постала

система раднаргоспів, які здійснювали територіальне планування й управління промисловістю та будівництвом у рамках відповідних економічних адміністративних районів. Пленум розглянув також організаційні питання: обрав Ф.Козлова кандидатом у члени президії ЦК КПРС і Д.Шепілова – секретарем ЦК КПРС. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 196-201; Літературна газета. – 1957. – 19 лютого.*

13 – 15 лютого (середа – п'ятниця).

6. Київ. Відбулася Республіканська нарада директорів та художніх керівників концертних організацій і музичних колективів, скликана Міністерством культури УРСР. Обговорено доповідь “Про стан і завдання роботи концертних установ республіки”. *Радянська культура. – 1957. – 17 лютого.*

15 лютого (п'ятниця).

3. Кременчук. Повідомляється про відкриття в районі міста великих покладів залізних руд. *Літературна газета. – 1957. – 15 лютого.*

6. Одеса. Відкриття Будинку техніки машинобудування. *Правда України. – 1957. – 16 феєрвалья.*

8. Нью-Йорк (США). Представник української делегації М.Максимович виступив на пленарному засіданні Генеральної Асамблеї ООН з доповіддю “Про агресивні дії США, які створюють загрозу мирові і безпеці”. *Молодь України. – 1957. – 17 лютого.*

19 лютого (вівторок).

3. Харків. Повідомляється, що конструктори велосипедного заводу створили новий спортивно-туристичний велосипед “Спорт”, призначений для масового велоспорту. *Молодь України. – 1957. – 19 лютого.*

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про поліпшення забезпечення робітників і службовців допомогами по державному соціальному страхуванню”. Постанова передбачала: підвищити розмір допомог по тимчасовій непрацездатності внаслідок трудового каліцтва або професіонального захворювання в розмірі 100% заробітку незалежно

від стажу, видавати у повному обсязі допомогу по тимчасовій непрацездатності внаслідок побутової травми, підвищити мінімальний розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 20-22.*

20 лютого (середа).

6. Київ. Повідомляється, що ЦК ЛКСМ України і міністерства сільськогосподарства, радгоспів, автомобільного транспорту і шосейних шляхів УРСР встановили премії і заохочення для переможців у змаганні з насадження садів і виноградників, лісів і лісосмуг, озеленення міст, сіл і шляхів у 1957 році. За умовами змагання 2 обласні і 6 районних комсомольських організацій, які доб'юються найкращих успіхів у проведенні цієї роботи будуть занесені в Книгу пошани комсомолу України, одержать грошові премії. *Молодь України. – 1957. – 20 лютого.*

5. Канада. Повідомляється про створення окремої церковної провінції українців-католиків. *Український голос. – 1957. – 20 лютого.*

25 лютого (понеділок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про створення державного видавництва дитячої літератури Української РСР”. На новостворене видавництво покладалось завдання з видавництва класичної і сучасної вітчизняної та зарубіжної художньої, науково-популярної, науково-фантастичної, пригодницької літератури для дітей дошкільного, молодшого шкільного і середнього шкільного віку, літератури для юних техніків, натуралістів та авіамоделістів. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 367.*

4. Київ. Рада міністрів УРСР постановила прийняти пропозицію президії АН УРСР про присудження Академією наук УРСР премії імені академіка О.Богомольця за видатні роботи в галузі медичних наук один раз в три роки замість щорічного її присудження. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 34.*

26 лютого (вівторок).

8. Нью-Йорк (США). Представник УРСР Л.Кизя виступив з доповіддю “Припинити підривну діяльність США проти країн народної демократії” в Спеціальному політичному комітеті XI сесії генеральної Асамблеї ООН. *Молодь України. – 1957. – 1 березня.*

26 – 27 лютого (вівторок – середа).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК ВЛКСМ, який прийняв постанову “Про поліпшення ідейно-виховної роботи комсомольських організацій серед комсомольців і молоді”. *Молодь України. – 1957. – 1 березня.*

27 лютого (середа).

8. На заклик Всесвітньої Ради Миру громадськість України разом з народами інших країн відзначала 150-річчя з дня народження великого американського поета-гуманіста Генрі Лонгфелло. *Радянська освіта. – 1957. – 2 березня.*

28 лютого – 7 березня (четвер – четвер).

4. Москва. Відбувся I Всесоюзний з’їзд радянських художників. Учасники з’їзду обговорили стан радянського образотворчого мистецтва і накреслили шляхи його дальшого розвитку. З’їзд ухвалив рішення про створення Спілки художників СРСР. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 639.*

2 березня (субота).

7. Повідомлялося, що громадськість України відзначала 75-річчя з дня народження українського письменника Архипа Тесленка. *Радянська освіта. – 1957. – 2 березня.*

2 – 3 березня (субота – неділя).

1. Суми. Розповсюджені листівки з критикою керівництва Комуністичної партії та радянського уряду з закликом бойкотувати вибори до місцевих рад. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 398.*

3 березня (неділя).

1. Вибори до місцевих рад депутатів трудящих шостого скликання. *Молодь України*. – 1957. – 8 березня.

5 березня (вівторок).

2. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про впорядкування заробітної плати працівників вугільної промисловості Міністерства місцевої і паливної промисловості УРСР”. Постанова передбачала встановлення нових умов оплати праці і порядку преміювання робітників (за професіями), керівних та інженерно-технічних працівників шахт (шахтуправлінь), трестів у Донбасі та ін.; введення єдиних тарифних ставок і систем оплати праці. Було скасовано діючі системи прогресивно-відрядної оплати праці, преміювання підземних робітників, гірничих майстрів та інженерно-технічних працівників за виконання і перевиконання плану видобутку вугілля і нормативу циклічності, всі види преміювання за проходження підготовчих виробок і доплати за звання “Майстер вугілля”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С. 59, 60.

4. Черкаси. Повідомляється, що почала виходити нова багатотиражна газета “За комуністичне виховання”. *Радянська освіта*. – 1957. – 5 березня.

7 березня (четвер).

1. Москва. Відбулася зустріч представників кримсько-татарського народу з відповідальними працівниками ЦК КПРС, в ході якої обговорювались питання про повернення кримських татар в Крим. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 398.

6. Київ. Відбувся концерт Державного академічного хору Латвійської РСР. В складі хору – 80 співаків. Художній керівник і головний диригент хору – заслужений діяч мистецтв Латвійської РСР Яніс Думінь. *Радянська Україна*. – 1957. – 9 березня.

8 – 9 березня (п'ятниця – субота).

1. Львівська область. Розповсюджено понад 1300 листівок антирадянського змісту. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. *Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.)*. – К., 2000. – С. 398.

9 березня (субота).

3. Ново-Волинськ Волинської області. Повідомляється про науково-технічну нараду, присвячену питанням перспективного розвитку Львівсько-Волинського вугільного басейну. Нараду скликали Київське міжобласне правління науково-технічного гірничого товариства, Інститут гірничої справи АН УРСР, комбінат “Укрбурвугілля” і гірничий факультет Київського політехнічного інституту. *Радянська Україна*. – 1957. – 9 березня.

10 березня (неділя).

6. Київ. Розпочалися гастрольні виступи музичного колективу Чехословацької філармонії. Головний диригент – Карел Анчерл. *Радянська Україна*. – 1957. – 12 березня.

15 березня (п'ятниця).

1. Київ. В зв'язку з перетворенням Карело-Фінської РСР в Карельську АРСР і включенням її до складу РРФСР, Верховна Рада УРСР постановила внести певні зміни в статтю 13 Конституції УРСР, виклавши її так: з метою здійснення союзними республіками взаємодопомоги по лінії економічній і політичній, а так само по лінії оборони, УРСР добровільно об'єдналася з іншими рівноправними радянськими соціалістичними республіками. І виходячи з цього, УРСР забезпечує за СРСР в особі його найвищих органів державної влади та органів державного управління права, визначені статтею 14 Конституції СРСР. Поза межами статті 14 Конституції СРСР Українська РСР здійснює державну владу самостійно, зберігаючи повністю свої суверенні права. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1957. – № 2. – 30 березня.

1. Київ. В зв'язку з прийняттям ВР СРСР законів про віднесення до відання союзних республік законодавства про судоустрій, судочинство, прийняття цивільних і кримінальних кодексів, вирішення питань про

обласний і крайовий адміністративно-територіальний устрій союзних республік, а також, в зв'язку з перетворенням загальносоюзного Міністерства зв'язку в союзно-республіканське Міністерство зв'язку і ліквідацією Міністерства річкового флоту СРСР, Верховна Рада УРСР прийняла закон про внесення відповідних змін у статтю 19 Конституції УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 2. – 30 березня.*

1. Київ. У зв'язку зі здійсненням в УРСР загального семирічного навчання в містах і в сільській місцевості, а також в зв'язку з скасуванням плати за навчання у старших класах середніх шкіл, у середніх спеціальних і вищих учбових закладах, Верховна Рада УРСР прийняла закон про внесення змін у статтю 101 Конституції УРСР, виклавши її в такій редакції: “Громадяни Української РСР мають право на освіту...” *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 2. – 30 березня.*

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про Державний план народного господарства УРСР на 1957 рік”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 2. – 30 березня.*

19 березня (вівторок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову про передачу функцій лекційної пропаганди органів Міністерства культури УРСР Товариству для поширення політичних і наукових знань УРСР. Така передача функцій здійснена з метою покращення лекційної пропаганди в УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 77.*

23 березня (вівторок).

6. Київ. У конференц-залі АН УРСР відбувся вечір присвячений 30-річчю “Літературної газети”. *Радянська Україна. – 1957. – 24 березня.*

25 березня (понеділок).

4. Вінниця. Повідомляється, що на м'ясокомбінаті розпочалося масове виготовлення промисловим способом медичного препарату “БК-8” – цінного білкового кровозамінника, який отримують з крові великої рогатої худоби. Новий препарат розроблений Інститутом біохімії

АН УРСР і впроваджений Київським інститутом переливання крові.
Правда України. – 1957. – 26 марта.

25 – 26 березня (понеділок – вівторок).

4. Київ. Українське театральне товариство провело першу республіканську конференцію з питань майстерності актора. В конференції взяли участь режисери, актори столичних, обласних театрів, викладачі театральних вузів. *Радянська Україна. – 1957. – 27 березня.*

26 березня (вівторок).

3. Дніпропетровськ. Розпочалася Всесоюзна нарада доменщиків і агломератників, скликана Міністерством чорної металургії СРСР і Науково-технічним товариством металургів. В роботі наради взяли участь металурги Уралу, Сибіру і заводів Півдня, а також наукові співробітники науково-дослідних інститутів і проектних організацій. *Радянська Україна. – 1957. – 27 березня.*

26 – 27 березня (вівторок – середа).

4. Київ. Відбулася перша всеукраїнська нарада учасників міжнародного геофізичного року, на якій всебічно обговорювався стан підготовки до спостережень. Були розроблені і схвалені конкретні заходи, спрямовані на те, щоб своєчасно і високоякісно розпочати дослідження за міжнародною програмою. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 12. – С. 38, 39.*

26 – 30 березня (вівторок – субота).

4. Київ. Відбулася наукова конференція з питань дії гормонів, скликана Інститутом фізіології ім. О.Богомольця. В роботі конференції взяли участь близько 400 вчених України, Росії, Казахстану. Учасники конференції намітили конкретні заходи, спрямовані на успішне впровадження гормональних препаратів в лікувальну практику. *Правда України. – 1957. – 27, 31 марта.*

27 березня (середа).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про увічнення пам’яті письменника-кінорежисера О.П.Довженка”. В постанові

намічено: видати протягом 1957–1958 рр. повну збірку творів О.Довженка; присвоїти ім'я О.Довженка Київській кіностудії художніх фільмів, Сосницькій середній школі Чернігівської області, новозбудованому пароплаву, який курсуватиме по маршруту Київ – Чернігів. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 378-379.*

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про увічнення пам'яті українського письменника Остапа Вишні (П.Губенка)”. В постанові намічено: видати протягом 1957–1959 рр. повну збірку літературних творів Остапа Вишні, встановити надгробний пам'ятник на могилі письменника, меморіальну дошку на будинку де він жив і помер, та присвоїти ім'я Остапа Вишні Грунському будинку культури Сумської області. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 379.*

б. Суми. Повідомляється про відкриття виставки угорського живопису в державному художньому музеї. На виставці представлено близько 40 репродукцій творів видатних майстрів. *Радянська Україна. – 1957. – 27 березня.*

28 березня (четвер).

б. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про порядок використання перших поверхів новоспоруджуваних жилих будинків”. Постанова скасувала раніше прийняті рішення уряду про обов'язкове використання перших поверхів новоспоруджуваних житлових будинків для розміщення в них магазинів, підприємств дитячого харчування, громадських та інших закладів культурно-побутового призначення, і водночас зобов'язала міністерства і відомства УРСР предбачити в річних планах, починаючи з 1958 року, виділення коштів на будівництво спеціальних будинків для розміщення вищеперахованих установ. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 83.*

29 березня (п'ятниця).

9. Київ. Повідомлялося про матчову зустріч з стендової стрільби між збірними командами Москви і України. Загальне перше місце зайняли спортсмени України. *Радянський спорт. – 1957. – 29 березня.*

1 квітня (понеділок).

3. Макіївка. Повідомляється, що на шахті-новобудові “Бутівка-Глибока” бригада прохідників встановила новий світовий рекорд швидкості проходження гірничих вирубів. За місяць вони пройшли 241,1 м вертикального ствола. *Молодь України. – 1957. – 2 квітня.*

4. Черкаси. При обласній філармонії створено самодіяльний творчий колектив Черкаський державний український народний хор. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980): Сб. документов и материалов / Н.И.Береза, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989. – С. 142.*

2 квітня (вівторок).

8. Київ. Президія ВР УРСР ратифікувала статут Міжнародного агентства по атомній енергії, підписаний представниками УРСР 26 жовтня 1956 року. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957 – № 3. – 30 квітня.*

7 квітня (неділя).

6. В Україні проходив місячник з озеленення аеропортів. *Правда України. – 1957. – 7 апреля.*

12 квітня (п'ятниця).

4 Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про організацію медичного інституту в м. Тернополі”. Згідно постанови, в Тернополі передбачалося створити медичний інститут з лікувальним факультетом у строки, які забезпечують початок навчання з 1 вересня поточного року. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 89.*

15 квітня (понеділок).

6. Київ. В Будинку вчителя відбулося урочисте засідання, присвячене 300-річчю з часу видання педагогічних творів чеського педагога Яна Амоса Коменського. Вечір організували Міністерство освіти УРСР спільно з президією ЦК профспілки працівників освіти та науково-дослідними інститутами педагогіки і психології. *Радянська освіта.* – 1957. – 20 квітня.

18 квітня (четвер).

4. Київ. Закінчилась нарада керівників літературних об'єднань, палаців культури і клубів, бібліотек великих підприємств, скликана правлінням Спілки радянських письменників України спільно з Українською республіканською радою профспілок. В результаті наради при Спілці радянських письменників України організовано постійну комісію з створення історії фабрик і заводів. *Радянська Україна.* – 1957. – 20 квітня.

19 квітня (п'ятниця).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про державні позики, розміщені по передплаті серед трудящих Радянського Союзу”. Постанова затверджувала заходи, які планувалось провести щодо державних внутрішніх позик, розповсюджуваних по передплаті серед населення. Суть цих заходів полягала в припиненні, починаючи з 1958 року, випуску нових позик, в наданні державі на 20 – 25 років відстрочки виплат по старих позиках, а також у випуску в цьому році позики, але на значно меншу суму ніж у 1956 році. *Радянська культура.* – 1957. – 21 квітня.

23 квітня (вівторок).

4. Ленінськими преміями 1957 року було нагороджено кількох українців. За найвидатніші роботи в галузі техніки премії було присуджено: І.Волошкевичу, Б.Патону, І.Гузенку, І.Давиденку, В. Радченку – за створення і впровадження у важке машинобудування електрошлакового зварювання; М.Давидову, П.Горлову, І.Стюєву, Р.Тюркяну, С.Голубову – за вдосконалення методів проходження вертикальних стволів шахт.

Радянський спорт. – 1957. – 23 квітня.

25 квітня (четвер).

6. Впроваджено знижені роздрібні ціни на деякі товари народного споживання. *Молодь України. – 1957. – 26 квітня.*

6. В ніч з 25 на 26 квітня в Києві при досить сприятливих атмосферних умовах спостерігали комету Аренда-Роллана. Загальна яскравість комети становила 1,5 зоряної величини, видима довжина хвоста на зоряному небі досягала 50⁰. *Радянська Україна. – 1957. – 27 квітня.*

25 – 26 квітня (четвер – п'ятниця).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який розглянув питання “Про дальше вдосконалення організації керування промисловістю і будівництвом в Українській РСР”. Пленум зобов'язав обкоми, міськкоми, райкоми партії, первинні партійні організації, радянські органи посилювати організаторську і масово-політичну роботу безпосередньо на підприємствах, забезпечити найактивнішу участь усіх партійних організацій і широких народних мас в здійсненні завдань перебудови управління промисловістю і будівництвом. *Правда України. – 1957. – 27 апреля.*

26 квітня (п'ятниця).

3. Жданів. На металургійному заводі “Азовсталь” ім. Орджонікідзе введено в дію мартенівську піч № 12. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 424.*

29 квітня (понеділок).

4. с.Шевченково Ольшанського району Черкаської області. Відбулося урочисте відкриття пам'ятника Т.Шевченку. На мітинг, присвячений цій події, зібрались близько 20 000 чоловік з усіх районів Черкаської області. *Радянська культура. – 1957. – 1 травня.*

Квітень.

3. Київ. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про заходи по забезпеченню дальшого розвитку чорної металургії Української РСР”.

Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 211.

8. Варшава (ПНР). Відбулася наукова сесія Польської АН і Польсько-радянського інституту, присвячена творчості І.Франка. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 3. – С. 70.*

9 травня (четвер).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про переведення на скорочений робочий день, підвищення і упорядкування заробітної плати робітників, керівних та інженерно-технічних працівників гірничодобувних, металургійних і коксохімічних підприємств Міністерства чорної металургії Української РСР”. Згідно постанови, робітники, зайняті видобутком руди на підземних очисних і прохідницьких роботах переводилися на 6-годинний робочий день, решта робітників та інженерно-технічних працівників на підземних роботах, металургійних, коксохімічних підприємствах, а також на відкритому видобутку та збагаченню руд – на 7-годинний робочий день. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 113-119.*

11 травня (середа).

5. Нью-Йорк (США). На спільній конференції українських церков було вирішено, що “поза межами України існує лише одна Українська Православна Церква... Духово неподільними частинами цієї одної... Церкви у вільному світі є Українська Православна Церква в З’єдинених Державах та Українська Греко-Православна церква в Канаді”. *Український голос. – 1957. – 22 травня.*

13 травня (п’ятниця).

2. Київ. Відбулося розширене засідання президії Українського республіканського комітету захисту миру разом з громадкістю. Учасники засідання одностайно прийняли резолюцію, в якій повністю схвалили і гаряче підтримали заяву Радянського комітету захисту миру про проведення в СРСР кампанії за припинення випробувань атомної і водневої зброї. *Літературна газета. – 1957. – 17 травня.*

15 травня (середа).

3. Опубліковано постанову РМ СРСР про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1957 року) на суму 12 млрд. руб. строком на 5 років. *Радянська Україна. – 1957. – 15 травня.*

16 травня (четвер).

3. Київ. Повідомляється, що в Дарницькому районі міста устатковано перший в республіці автоматизований хлібозавод. *Радянська Україна. – 1957. – 16 травня.*

20 травня (понеділок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по поліпшенню охорони материнства і дитинства в Українській РСР”. Постанова зобов’язала відповідні установи і відомства вжити ряд заходів, які мали сприяти поліпшенню умов охорони материнства і дитинства та зниженню захворюваності й смертності дітей в республіці. Серед них – відновлення протягом 1957 – 1958 рр. сітки дитячих молочних кухонь і роздавальних пунктів; організація продажу сухих дитячих сумішей в аптеках; забезпечення безперервного продажу продовольчих товарів для дітей в усіх містах і робітничих селищах країни; забезпечення права отримувати безоплатно необхідні харчовальні суміші переведеним на штучне вигодовування дітям (6-місячним), батьки яких матеріально не забезпечені. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С.123-124.*

7. с.Квітки Корсунь-Шевченківського району Черкаської області. Відбулися урочистості з нагоди 75-річчя з дня народження композитора Кирила Стеценка: відкрито меморіальну дошку на хаті, де народився К.Стеценко, і кам’яний обеліск біля школи, де він навчався. *Радянська культура. – 1957. – 26 травня.*

21 травня (вівторок).

6. Косов Закарпатської області. Створення школи-інтернату. *Радянське Прикарпаття (1939–1959): Документи і матеріали. – Ужгород, 1964. – С. 439, 440.*

6. Київ. В столиці України гостювала французька співачка Жанін Мішо. В театрі опери та балету ім. Т.Г.Шевченка вона виступила в двох спектаклях. *Радянська Україна*. – 1957. – 21 травня.

22 травня (середа).

1. Ленінград (РРФСР). На зональній нараді робітників сільського господарства областей і автономних республік РРФСР М.Хрущов виступив з програмним завданням: в найближчі роки догнати США по виробництву м'яса, масла, молока на душу населення. Початок реалізації третьої і останньої із хрущовських надпрограм, які важким тягарем лягли на розвиток сільського господарства країни. *Молодь України*. – 1957. – 24 травня.

23 травня (четвер).

3. с.Драгово Хустського району Закарпатської області. Введено в дію завод мінеральних вод. В пляшки розливаються води, які за хімічним складом аналогічні п'ятигорському “Холодному нарзану”, вірменському “Арзні”, грузинському “Дзау-Суар”. *Правда України*. – 1957. – 24 мая.

7. За рішенням Всесвітньої Ради Миру громадськість України разом з усім прогресивним людством відзначила 250-річчя з дня народження вченого-природознавця шведського натураліста Карла Ліннея. *Радянська освіта*. – 1957. – 25 травня.

25 – 28 травня (субота – вівторок).

6. Київ. Проходив перший республіканський фестиваль молоді. В ньому брали участь більше 3 тис. представників колективів художньої самодіяльності 26 областей України, Києва і Севастополя. *Известия*. – 1957. – 28, 29 мая.

31 травня (п'ятниця).

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла постанову про об'єднання Міністерства сільського господарства УРСР і Міністерства радгоспів УРСР в Міністерство сільського господарства УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1957. – № 4. – 31 травня.

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про дальше удосконалення організації управління промисловістю і будівництвом в УРСР”. За законом передбачалося управління промисловістю і будівництвом в УРСР здійснювати за територіальним принципом на основі економічних адміністративних районів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 4. – 31 травня.*

6. Київ. В зв’язку зі змінами загальносоюзного законодавства, що регулюють умови праці неповнолітніх, президія ВР УРСР видала указ про внесення змін у статті 61, 75, 114, 135 і 136 Кодексу законів про працю УРСР. Статті регулювали оплату праці неповнолітніх, тривалість їх робочого дня, оплату неповнолітнім відряджень, строки відпустки. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 4. – 31 травня.*

Весна.

1. Львівська область. Утворено підпільну організацію “Український національний комітет”, який ставив своєю метою боротьбу за державну незалежність України. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 399.*

1 червня (субота).

2. Бучачівський район Станіславської області. Почали проходити мітинги трудящих на підтримку звернення ВР СРСР до урядів США і Англії про припинення випробувань ядерної зброї. *Радянське Прикарпаття (1939–1959): Документи і матеріали. – Ужгород, 1964. – С. 440-442.*

7 червня (п’ятниця).

6. Київ. У виставочному залі Спілки художників України відкрилася виставка творів видатного польського живописця кінця ХІХ – початку ХХ ст. Яна Станіславського. Представлено близько 100 робіт, які написані в Україні. *Радянська Україна. – 1957. – 7 червня.*

14 червня (п’ятниця).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову про призив в 1957 р. молоді для роботи на найважливіші будівництва,

розташовані у східних і північних районах СРСР і в Донбасі. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 424.*

3. Запоріжжя. Повідомляється, що колектив трансформаторного заводу закінчив виготовлення нового типу автотрансформатора, призначеного для будівництва Куйбишевської ГЕС. Такий тип трансформаторів випускається в нашій країні вперше. *Літературна газета. – 1957. – 14 червня.*

15 червня (субота).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про затвердження положення про школи-інтернати Міністерства освіти Української РСР”. У положенні визначалося, що школа-інтернат є державним загальноосвітнім політехнічним навчально-виховним закладом. Положення регулювало такі питання: порядок прийому до шкіл-інтернатів; організацію навчально-виховної роботи; обов’язки службових осіб; умови роботи і склад педагогічної ради школи-інтернату, батьківського комітету і комітету сприяння; шляхи фінансування та звітність. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 220-227.*

18 червня (вівторок).

9. Одеса. Закінчилися змагання з класичної боротьби. Брала участь 13 збірних команд союзних республік в складі яких виступило 103 спортсмени. У командному заліку спортсмени України зайняли третє місце. *Радянський спорт. – 1957. – 18 червня.*

18 – 19 червня (вівторок – середа).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Пленум прийняв постанову “Про проведення збирання врожаю, заготівель сільськогосподарської продукції в 1957 році та заходи по значному збільшенню виробництва м’яса, молока та інших продуктів тваринництва в УРСР”. *Радянська Україна. – 1957. – 20 червня.*

19 – 21 червня (середа – п'ятниця).

9. Київ. Проходила матчева зустріч з тенісу збірних команд трьох республік – Росії, України, Білорусії. *Радянська Україна*. – 1957. – 22 червня.

20 червня (четвер).

3. Херсон. Спущено на воду великий океанський танкер “Московський фестиваль” водотонажністю 16 тис. тонн. *Радянська Україна*. – 1957. – 20 червня.

21 червня (п'ятниця).

8. Вінніпег (Канада). Провідник ОУН у Європі Андрій Мельник виступив з доповіддю “Ціль ОУН – визволення України”. *Український голос*. – 1957. – 26 червня.

22 червня (субота).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про увічнення пам'яті українського радянського письменника Ю.І.Яновського”. В постанові намічено: присвоїти ім'я Ю.Яновського школі № 10 м. Кіровограда, встановити меморіальну дошку в м. Києві на будинку № 68 по вул. Леніна, де жив письменник. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961.*

22 – 29 червня (субота – субота).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. На засіданні президії і пленумі ЦК КПРС було здійснено спробу усунути М.Хрущова, а також змінити склад керівних партійних органів. Проте вимоги, висунуті групою В.Молотова, Л.Кагановича, Г.Маленкова і Д.Шепілова, підтримки не знайшли. Пленум прийняв постанову про антипартійну групу Г.Маленкова, Л.Кагановича, В.Молотова, вивів їх з складу членів президії ЦК і членів ЦК КПРС, зняв з поста секретаря ЦК КПРС і вивів з складу кандидатів в члени президії ЦК та з складу членів ЦК Д.Шепілова. *Радянська Україна*. – 1957. – 4 липня; *Молодь України*. – 1957. – 4 липня; *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії*

1953–1985 рр. – Львів, 1992. – С. 19.

24 червня (понеділок).

3. Макіївка. На металургійному заводі ім. Кірова задута доменна піч № 5. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 425.*

25 червня (вівторок).

9. Харків. Відбулася міжнародна зустріч футбольних команд “Авангард” (Харків) – “Байа” (Бразилія). Матч закінчився з рахунком 0:0. *Радянська Україна. – 1957. – 26 червня.*

25 – 29 червня (вівторок – субота).

3. Київ. Закінчила роботу перша Всесоюзна наукова конференція з питань гігієни застосування отрутохімікатів у сільському господарстві. В роботі конференції взяли участь визначні вчені – медики, хіміки та ентомологи, спеціалісти сільського господарства Російської Федерації, Української, Білоруської, Узбецької, Грузинської, Латвійської РСР. Конференція розробила заходи по вибору найбільш ефективних препаратів для боротьби з хворобами і шкідниками рослин, а також способи безпечного для людей зберігання і застосування цих препаратів. *Радянська Україна. – 1957. – 30 червня.*

29 червня (субота).

6. Канаш (Чувашська АРСР). Група українських письменників прибула для участі у вечорах української літератури. *Радянська Україна. – 1957. – 30 червня.*

1 липня (понеділок).

3. Став до ладу газопровід Шебелинка – Дніпропетровськ довжиною 200 км. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 12. – С. 33.*

2 липня (вівторок).

9. Київ. Повідомляється про міжнародні змагання з кульової

стрілби, в яких брали участь спортсмени з Угорщини, Румунії, Фінляндії, Чехословаччини, різних республік СРСР. *Радянська Україна*. – 1957. – 2 липня.

4 липня (четвер).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про скасування обов’язкових поставок сільськогосподарських продуктів державі господарствами колгоспників, робітників і службовців”. *Радянська Україна*. – 1957. – 5 липня.

6. с.Калинівка Луганського району Житомирської області. Здано в експлуатацію новий радіовузол потужністю 600 Вт. *Радянська культура*. – 1957. – 4 липня.

14 липня (неділя).

4. Сталіно. Повідомляється про створення наукового інституту по проектуванню і дослідженню вибухобезпечного устаткування для вугільної промисловості. *Радянська Україна*. – 1957. – 14 липня.

20 липня (субота).

7. Харків. Помер Борис Бланк – художник-графік, педагог. *Радянська культура*. – 1957. – 28 липня.

31 липня (середа).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про розвиток житлового будівництва в СРСР”. В постанові ставилося завдання в найкоротші строки усунути нестачу житла. Для виконання цього завдання було збільшено асигнування на житлове будівництво, а також на розвиток промисловості будівельних матеріалів і домобудівельних комбінатів. *Молодь України*. – 1957. – 2 серпня; *Баран В.К. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953 – 1985 рр.* – Львів, 1992. – С. 33.

Липень.

3. Сімферополь. Рада по вивченню продуктивних сил УРСР провела наукову конференцію присвячену проблемі сільових потоків у гірських

районах України. У роботі конференції взяли участь вчені України, РРФСР, Грузинської РСР, Узбецької РСР, представники управління гідрометеослужби УРСР, організації Кримської області. В результаті роботи конференція рекомендувала широкий комплекс заходів організаційно-господарського, агротехнічного, лісомеліоративного та меліоративно-технічного характеру для здійснення системи державних заходів по боротьбі з ерозією ґрунту та сільовими потоками гірських районів Криму та Карпат. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 4. – С. 67-69.*

8. Париж (Франція). Українські науковці взяли участь у роботі XVI Міжнародного конгресу з питань теоретичної і прикладної хімії. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 3. – С. 73.*

2 серпня (п'ятниця).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову про надання ЦК компартій союзних республік права вирішення деяких організаційно-партійних і бюджетно-фінансових питань. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 425.*

5 серпня (понеділок).

3. Запоріжжя. На заводі “Запоріжсталь” видана перша плавка сталі новою мартенівською піччю в 430 т. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 425.*

15 – 19 серпня (четвер – понеділок).

6. Дніпропетровськ. Відбулися Республіканські педагогічні читання з історії, присвячені 40-річчю “Великої жовтневої соціалістичної революції”, організовані Міністерством освіти УРСР і науково-дослідним інститутом педагогіки УРСР. В педагогічних читаннях взяли участь близько 700 чоловік. *Радянська освіта. – 1957. – 7 вересня.*

16 серпня (п'ятниця).

6. Ворошиловград. Відкриття обласної виставки творів художників області. На ній представлено понад 300 творів живопису, скульптури,

графіки. *Радянська культура. – 1957. – 25 серпня.*

16 – 23 серпня (п'ятниця – п'ятниця).

8. Київ. Проходив VI конгрес Всесвітньої федерації демократичної молоді. Взяли участь понад 500 делегатів, спостерігачів і гостей. Були присутні майже всі членські організації федерації, які представляють близько 100 країн світу. *Радянська культура. – 1957. – 18, 25 серпня.*

21 серпня (середа).

7. Помер Володимир Браун – кінорежисер, заслужений діяч мистецтв УРСР, лауреат Сталінської премії, орденоносець. *Радянська культура. – 1957. – 25 серпня.*

22 серпня (четвер).

3. Сталінська область. Здано в експлуатацію шахту “Донецька – Комсомольська” № 1, збудовану за дев'ять місяців. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

23 серпня (п'ятниця).

3. Сталінська область. Здано в експлуатацію шахти: “Київська-Комсомольська” № 1, “Закарпатська-Комсомольська”. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

24 серпня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР і ЦК КПУ прийняли постанову “Про розвиток житлового будівництва в Українській РСР”. Постанова зобов'язала Держплан УРСР, раднаргоспи економічних адміністративних районів, міністерства і відомства УРСР, виконкоми обласних, Київської і Севастопольської міських рад депутатів трудящих в державних планах розвитку народного господарства при визначенні обсягів житлового будівництва виходити з необхідності ліквідації нестачі житла для трудящих за найближчі 10 – 12 років. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 265-275.*

27 серпня (вівторок).

2. В Київському державному університеті ім. Тараса Шевченка відбулися збори вчених міста, присвячені забороні ядерних випробувань і використанні атомної енергії у воєнних цілях. Учасники зборів підтримали заяву групи радянських учених, які запропонували скликати міжнародну конференцію науковців, присвячену відверненню атомної війни. *Молодь України*. – 1957. – 28 серпня.

4. Опубліковано повідомлення ТАРС про успішні випробування в СРСР міжконтинентальної багатоступеневої балістичної ракети великої дальності. *Правда України*. – 1957. – 28 августа.

29 серпня (четвер).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про додаткову передачу деяких питань господарчого і культурного будівництва на рішення Рад міністрів союзних республік. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 425.

Серпень.

4. с. Парутино Миколаївської області. 10 наукових працівників Інституту історії матеріальної культури Польської АН на чолі з членом-кореспондентом К.Маєвським разом з вченими Інституту археології АН УРСР взяли участь в археологічних розкопках на території стародавнього міста Ольвії. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 3. – С. 70.

1 вересня (неділя).

6. Київ. Закінчилися гастролі колективу Державного академічного театру опери та балету Латвійської РСР. Киянам були продемонстровані оперні вистави: “Тангейзер”, “Флорія Тоска”, “Сказання про град Кітеж” та ін. *Радянська Україна*. – 1957. – 3 вересня.

4 вересня (середа).

3. Повідомляється про закінчення спорудження першої і другої черги Придніпровської ДРЕС. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К.,

1990. – С. 426; Правда. – 1957. – 4 сентября.

7 вересня (субота).

4. Повідомляється, що Міністерство освіти УРСР видало наказ про відкриття в 1957 році при Нікопольському, Коростишівському, Лисичанському, Верхньохортицькому, Бродівському, Олександрійському, Костянтинівському, Корсунь-Шевченківському, Прилуцькому педагогічних училищах відділів для підготовки вчителів практичних занять у навчальних майстернях для V – VII класів масової школи з дворічним строком навчання на базі загальної середньої освіти; при Мукачівському і Ялтинському педучилищах – музично-педагогічних відділів з трирічним строком навчання. Затверджено на 1957/58 н.р. додатковий набір слухачів до зазначених вище педучилищ у кількості 630 чоловік. *Радянська освіта. – 1957. – 7 вересня.*

8 – 17 вересня (неділя – вівторок).

9. Київ. Проходили IX Всесоюзні особисто-командні змагання парашутистів на першість Радянського Союзу. *Радянська Україна. – 1957. – 7 вересня.*

9 – 20 вересня (понеділок – п'ятниця).

8. Париж (Франція). Учені України виступили з науковими доповідями на Міжнародній конференції з використання радіоактивних ізотопів у наукових дослідженнях, організованій ЮНЕСКО. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 6. – С. 24.*

11 вересня (середа).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про упорядкування справи присвоєння імен державних і громадських діячів краям, областям, районам, а також містам та іншим населеним пунктам, підприємствам, колгоспам, установам і організаціям”. Визнано необхідним в майбутньому припинити присвоєння імен державних та інших діячів при житті. Визнано доцільним провести перейменування областей, районів, підприємств, колгоспів і т. д., яким присвоєні імена ще живих діячів. *Молодь України. – 1957. – 13 вересня.*

13 вересня (п'ятниця).

6. Київ. Повідомляється про відкриття чехословацької виставки медичної апаратури і лікувальних препаратів. Експонувалося 100 зразків медичної апаратури та устаткування, 144 назв препаратів, реактивів, лікувальних засобів та інших виробів чехословацької фармацевтичної промисловості. *Літературна газета*. – 1957. – 13 вересня.

17 вересня (вівторок).

5. Закарпатська область. У постанові бюро обкому КПУ міститься інформація, що в області, яка порівняно з іншими областями України має невелику чисельність населення, діє велика кількість релігійних організацій: 710 церков, молитовних будинків, монастирів і скитів; 202 православні попи, 57 монахів, 314 монахинь, 32 римо-католицьких попи, 64 реформаторських, 26 проповідників адвентистів сьомого дня. В області існують нелегальні антирадянські секти: іегови, п'ятидесятники та ін. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966)*. – Львів, 1996. – С. 287-292.

17 – 23 вересня (вівторок – понеділок).

6. Проходив Тиждень білоруської літератури в Україні. Білоруські письменники відвідали Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Полтаву, Львів, Ужгород, Дрогобич та ін. міста. *Літературна газета*. – 1957. – 21, 26 вересня; *Радянська Україна*. – 1957. – 18 вересня.

18 вересня (середа).

6. Київ. Повідомляється про гастролі Державного ансамблю пісні і танцю Казахської РСР, лауреата VI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. *Радянська Україна*. – 1957. – 18 вересня.

18 – 24 вересня (середа – вівторок).

3. Київ. Відбулася III науково-технічна конференція з питань підвищення зносустійкості та строку служби машин, організована Інститутом будівельної механіки АН УРСР та Київським обласним правлінням НТТ Машпром. В роботі конференції взяли участь 430 делегатів – представники великих наукових установ та машинобудівних заводів СРСР.

На конференції було створено постійний комітет з вивчення питань довговічності машин, завдання якого полягало у координації досліджень з питань підвищення зносостійкості машин. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 2. – С. 67, 68.

19 вересня (четвер).

2. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про утворення республіканського добровільного протипожежного товариства”. Товариство створювалось на пропозицію Міністерства внутрішніх справ УРСР з метою залучення широких мас населення до активної участі в охороні від пожеж державної власності і майна громадян. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С. 284.

20 вересня (п'ятниця).

6. Київ. В Державному музеї українського мистецтва і Музеї російського мистецтва відкрилися Республіканські художні виставки, присвячені 40-річчю Жовтневої революції. Представлено близько 1500 творів живопису, скульптури, графіки і театрального-декораційного мистецтва. *Известия*. – 1957. – 21 септября.

24 вересня (вівторок).

4. До складу АН УРСР передано філіал Державного науково-дослідного інституту рідкісних металів “УкрНДІрідмет” з підприємством п/с № 32 в Одесі. *Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар*. – К., 1994. – С. 285

4. Чернігів. Повідомляється, що під час розкопок старого фундаменту Борисоглібського собору виявлено скарб XII ст., який було передано в Чернігівський історичний музей. *Радянська Україна*. – 1957. – 24 вересня.

27 вересня (п'ятниця).

8. Київ. Прибула делегація Грецького комітету за розрядку міжнародної напруженості і за мир на чолі з головою комітету депутатом парламенту Греції Андреу Заккасом. Їх прийняв заступник Голови президії

ВР УРСР С.Ковпак. *Радянська Україна. – 1957. – 28 вересня.*

28 вересня (субота).

3. Збудовано шахту “Тернопільська – Комсомольська”. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

6. Москва. Указ президії ВР СРСР про встановлення свята “День металурга”. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8., Кн. 1. – К., 1979. – С. 372.*

Вересень.

3. Затверджено Статут ради народного господарства, за яким, Рада міністрів УРСР могла скасовувати, а Рада міністрів СРСР – припиняти виконання постанов і розпоряджень раднаргоспу економічного адміністративного району. *Баран В.К. Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992. – С. 35.*

1 жовтня (вівторок).

3. Ворошиловград. Закінчено монтаж четвертого турбогенератора потужністю 100 тис. кВт на Ворошиловградській ДРЕС. *Радянська Україна. – 1957. – 2 жовтня.*

9. Сімферополь. Повідомляється про змагання на першість СРСР з велосипедного спорту на треку. В змаганнях брали участь 200 кращих гонщиків – представники 12 спортивних товариств і відомств. У командному заліку перехідний приз Комітету по фізичній культурі й спорту при РМ СРСР завоювала команда ЦСКМО. Друге місце зайняли спортсмени товариства “Буревісник” (Україна). *Радянська Україна. – 1957. – 1 жовтня.*

4 жовтня (п'ятниця).

4. В СРСР запущено перший в світі штучний супутник Землі. *Радянська Україна. – 1957. – 9 жовтня.*

8 жовтня (вівторок).

4. Львів. Повідомляється, що львівські астрономи і фізики західних областей України організували на території Державного університету

ім. І.Франка станцію спостережень за штучним супутником землі. Станцію оснащено телескопами і радіотехнічною апаратурою. *Радянська Україна. – 1957. – 8 жовтня.*

9 жовтня (середа).

3. Здано в експлуатацію шахти: “Станіславська – Комсомольська”, “Донецька – Комсомольська” № 2. *Радянська Україна. – 1958. – 19 лютого.*

10 жовтня (четвер).

1. Київ. Комітет держбезпеки при Раді міністрів УРСР інформував ЦК КПУ про незадовільну роботу Міністерства зв’язку УРСР по глушінню зарубіжних радіостанцій. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 399.*

9. Львів. Повідомляється про початок стрілецьких змагань. *Радянська Україна. – 1957. – 11 жовтня.*

11 жовтня (п’ятниця).

9. Одеса. Повідомляється, що на біговій доріжці державного іподрому відбулися Всесоюзні змагання мотоциклістів. В командному заліку перемогу здобули гонщики Москви. *Радянська Україна. – 1957. – 11 жовтня.*

18 жовтня (п’ятниця).

6. Київ. Рада міністрів УРСР встановила звання “Почесний будівельник Міністерства будівництва Української РСР” і нагрудний значок “Відмінник соціалістичного змагання Міністерства будівництва Української РСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 296.*

20 жовтня (неділя).

6. Скадовськ. Відкриття театру народної творчості. *Культурное строительство на Херсонщине, 1921–1987: Сб. документов и материалов. – Симферополь: Таврия, 1988. – С. 142, 143.*

29 жовтня (вівторок).

1. Москва. Пленум ЦК КПРС прийняв постанову “Про покращення партійно-політичної роботи в Радянській Армії і флоті”. На пленумі міністру оборони СРСР, маршалу Радянського Союзу Г.Жукову було висунуте необгрунтоване звинувачення в проведенні ним лінії на ліквідацію керівництва і контролю над Радянськими збройними силами з боку партії, її ЦК і уряду. Пленум вивів Г.Жукова з складу президії ЦК і з членів ЦК КПРС. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 426.*

3. Київ. Повідомляється, що в механічному цеху заводу “Червоний екскаватор” токар новатор В.Семинський випробував у виробничих умовах новий пристрій для швидкісної обробки металу. Це – дворіцева головка для нарізування різьби на прохід кроком до 3 мм. Новація полягає в тому, що вперше, при нарізуванні різьби, застосовано комбінацію двох різців, що дало змогу скоротити число проходів при нарізуванні до 1 замість 6–7, як це було при нарізуванні одним різцем. (Токар впровадив за післявоєнні роки 50 різних пристроїв). *Вечірній Київ. – 1957. – 29 жовтня.*

30 жовтня (середа).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про поліпшення культурно-освітніх закладів на селі”. Постанова зобов’язала Міністерство культури УРСР і його обласні органи забезпечити регулярне проведення в будинках культури, сільських і колгоспних клубах та бібліотеках змістовних лекцій, читацьких конференцій, бесід на загальнополітичні, науково-природничі, сільськогосподарські, літературні та інші теми; організацію вечорів молоді та сільської інтелігенції, тематичних вечорів, вистав, концертів художньої самодіяльності і т. п. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 309–311.*

9. Київ. В Голосіївському лісі відбулася першість міста з мотоциклетного кросу. В змаганні взяли участь збірні команди спортивних товариств і відомств. Чемпіонами з різних видів змагань стали: А.Рябінін,

І.Казаков, Л.Братковський, О.Романчук, Б.Мойсєєв, Р.Бойко, Ю.Плютов. *Молодь України. – 1957. – 30 жовтня.*

Жовтень.

3. До 10 раднаргоспів УРСР виїхали бригади вчених, на чолі з членами президії АН УРСР, академіками і членами-кореспондентами АН УРСР з метою розширення наукових зв'язків з підприємствами, а також для безпосереднього контакту з керівниками раднаргоспів і його управлінь. Внаслідок такої взаємодії учених і виробничників установи АН УРСР включили до своїх планів дослідження з ряду проблем, що мають велике народногосподарське значення. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 1. – С. 28.*

5 листопада (вівторок).

6. Київ. Відкриття ювілейної виставки українського народного і декоративного мистецтва та художньої промисловості, присвяченої 40-й річниці Жовтневої революції. Представлено більше тисячі робіт. *Радянська Україна. – 1957. – 6 листопада.*

6 листопада (середа).

4. Київ. Відкриття “Парку Вічної Слави воїнам Великої вітчизняної війни 1941 – 1945 рр.” з монументальним обеліском на могилі невідомого солдата. Архітектори А.Мілецький, В.Бакланов, В.Новіков; скульптор І.Першудчев. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 639.*

7 листопада (четвер).

7. Одеса. Померла письменниця Софія Левітіна. *Літературна газета. – 1957. – 12 листопада.*

11 листопада (понеділок).

1. Київ. Син видатного українського письменника І.Франка – Т.Франко звернувся з листом до газети “Правда”, в якому порушував питання розвитку української мови та культури. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г.*

Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 399.

15 листопада (п'ятниця).

6. Київ. Відбулася міська конференція ДТСААФ. Учасники конференції обговорили звітну доповідь міського комітету товариства і завдання дальшого розгортання оборонно-масової роботи серед трудящих. *Радянська Україна. – 1957. – 16 листопада.*

16 – 21 листопада (субота – четвер).

6. В усіх областях України відбувся тиждень української радянської музики. Концерти проходили в приміщеннях філармоній. Виконувались ораторія “Октябрь”, “Партизанские картины” А.Штогаренка, опера Г.Майбороди “Милана” та ін. *Правда. – 1957. – 17 ноябрь; Радянська Україна. – 1957. – 17 листопада.*

21 листопада (четвер).

6. Київ. В приміщенні Виставкового залу Спілки художників УРСР відкрилася виставка картин словацьких художників на тему: “По слідах Героя Радянського Союзу капітана Нелепки”. *Радянська Україна. – 1957. – 22 листопада.*

22 листопада (п'ятниця).

4. Київ. Закінчилась науково-технічна конференція, присвячена розвитку телебачення в країні. Взяли участь представники науково-дослідних і проектних установ, вузів, промислових підприємств, телевізійних центрів Москви, Ленінграда, Києва, Мінська та інших. *Радянська культура. – 1957. – 24 листопада.*

26 листопада (вівторок).

4. Київ. Закінчилась Всесоюзна нарада з проблем фотоефекту в напівпровідниках. В роботі наради брали участь наукові працівники академічних і науково-дослідних інститутів, університетів і вузів Москви, Ленінграда, Києва, Харькова, Ташкента, Тбілісі, Баку, Казані та ін. міст Радянського Союзу. *Радянська Україна. – 1957. – 27 листопада.*

26 – 27 листопада (вівторок – середа).

4. Київ. Інститут економіки АН УРСР разом з Міністерством вищої освіти УРСР провів координаційну нараду з питань історії економічної думки на Україні. У нараді взяли участь наукові працівники Інституту економіки АН СРСР, інститутів Відділу суспільних наук АН УРСР, викладачі вузів Києва, Харкова, Одеси, Львова, Ужгорода, які вивчали та розробляли питання історії економічної думки на Україні. Нарада ухвалила просити Міністерство вищої освіти УРСР включити до програми історії економічних учень, що викладаються на економічних факультетах та в економічних вузах республіки, історію української економічної думки. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 3. – С. 63-65.*

27 листопада (середа).

7. Художня громадськість України відзначила 80-річчя з дня народження і 55-річчя творчої діяльності одного з найстаріших митців республіки, члена спілки радянських художників України – Матвія Донцова. *Радянська культура. – 1957. – 28 листопада.*

8. Дубно. Закінчилася нарада повноважних представників урядів держав – членів об'єднаного інституту ядерних досліджень. *Радянська Україна. – 1957. – 28 листопада.*

28 – 29 листопада (четвер – п'ятниця).

4. Київ. В АН УРСР відбулася друга Всеукраїнська нарада представників установ – учасників Міжнародного геофізичного року (у дослідженнях за програмою МГР в Україні брали участь 17 наукових установ). Нараду скликав оргкомітет по проведенню МГР при президії АН УРСР з метою обговорення перших результатів наукових досліджень, виконаних за п'ять місяців. На нараді відбувся широкий обмін інформаціями про хід спостережень. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 3. – С. 57; Вісник АН УРСР. – 1958. – № 12. – С. 39.*

29 листопада (п'ятниця).

9. Москва. Повідомляється, що українська спортсменка О. Бірюк стала чемпіонкою у змаганнях на першість СРСР з художньої гімнастики. У правах обов'язкової і довільної програм вона набрала однакову

кількість балів з спортсменкою Росії. Чемпіонські медалі отримали обидві. *Радянська Україна*. – 1957. – 29 листопада.

30 листопада (субота).

4. Севастополь. Повідомляється, що на біологічній станції АН СРСР створено музей флори і фауни Чорного моря. В ньому зібрано різноманітні види риб, мікроорганізмів, а також багатьох інших представників тваринних і рослинних організмів, що населяють Чорне море. *Радянська Україна*. – 1957. – 30 листопада.

Листопад.

3. В країні стали до ладу 15 комсомольських шахт. Їх пуск приурочений до відзначення 40-річчя “Великої Жовтневої революції”. *Радянська Україна*. – 1958. – 19 лютого.

4. Київ. В Інституті математики АН УРСР під керівництвом професора О.Парасюка розпочав працювати семінар з квантової теорії поля. Засідання семінару відбувалися по понеділках та четвергах. В роботі семінару брали участь наукові працівники і аспіранти Інституту математики та інших науково-дослідних інститутів, а також студенти старших курсів механіко-математичного та фізичного факультетів Київського університету. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 71.

4. Львів. Відбулася нарада з питань охорони природи і раціонального використання природних ресурсів західних областей УРСР, організована Львівським лісотехнічним інститутом, Львівським відділенням Українського товариства охорони природи і Львівським науково-природознавчим музеєм АН УРСР. В нараді взяли участь понад 300 чоловік. Нарада прийняла розгорнуту резолюцію, спрямовану на поліпшення роботи з питань охорони природи, на збереження цінних і унікальних пам’яток західних областей УРСР. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 6. – С. 64, 65.

2 грудня (п’ятниця).

4. Харків. В залах Палацу культури електромеханічного заводу студенти і викладачі місцевого художнього інституту створили Музей образотворчих мистецтв. *Правда*. – 1957. – 4 декабля; *Советская*

культура. – 1957. – 21 декабля.

3 грудня (вівторок).

1. Київ. ЦК КПУ прийняв постанову про відзначення 40-річчя УРСР “як велике національне свято українського народу”. В постанові намічені заходи для урочистого відзначення цієї події. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 438-440; Радянська Україна. – 1957. – 3 грудня.*

12 грудня (четвер).

6. Київ. Закінчилася нарада працівників сільських бібліотек республіки. Учасники наради обговорили завдання культурно-освітніх закладів з всенародної боротьби за дальше піднесення громадського тваринництва і намітили заходи, спрямовані на подальше поліпшення роботи сільських бібліотек з пропаганди передового досвіду в сільському господарстві. *Радянська Україна. – 1957. – 13 грудня.*

14 грудня (субота).

4. Нестерів Львівської області. Повідомляється про створення першого в області Музею творів народної творчості. В експозиції представлені вироби з скла, різьблення по дереву, художня вишивка. *Известия. – 1957. – 14 декабля.*

15 грудня (неділя).

1. Відбулися вибори народних судів. *Радянська Україна. – 1957. – 17 грудня.*

16 – 25 грудня (понеділок – середа).

6. В країні проходив, організований Головним управлінням кінофікації та кінопрокату Міністерства культури УРСР, кінофестиваль, присвячений 40-річчю радянської влади на Україні. *Радянська культура. – 1957. – 29 грудня.*

18 грудня (середа).

4. Київ. Постановою ЦК КПУ і РМ УРСР “Про видання Української Радянської енциклопедії” при президії АН УРСР створено на правах науково-дослідної установи Головну редакцію УРЕ. *Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар’яхтар. – К., 1994. – С. 285.*

20 грудня (п’ятниця).

4. Повідомляється, що відновилася робота по створенню історії великих підприємств. В роботу включилися Республіканська рада профспілок, Союз письменників, заводські літературні об’єднання, редакції багатотиражних газет. На заводах створюються ініціативні групи для збирання матеріалів. *Правда. – 1957. – 20 декабля.*

24 грудня (вівторок).

1. Київ. Відбулася ювілейна сесія ВР УРСР, присвячена 40-річчю УРСР. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8., Кн. 1. К., 1979. – С. 372.*

25 грудня (середа).

6. День 40-річчя Української Радянської Соціалістичної Республіки. *Радянська Україна. – 1957. – 3 грудня.*

26 грудня (четвер).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який розглянув організаційні питання. Пленум звільнив від обов’язків члена президії і першого секретаря ЦК КПУ О.Кириченко. Першим секретарем ЦК КПУ вибрано М.Подгорного. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 427.*

28 грудня (субота).

3. На Ворошилоградській ДРЕС приєднано до мережі п’ятий блок потужністю 100 тис. кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 427.*

29 грудня (неділя).

6. Ворошиловград. Відкриття виставки робіт самодіяльних художників. Експонується більше 150 картин, скульптур, малюнків, вишивок. *Радянська культура. – 1957. – 29 грудня.*

31 грудня (вівторок).

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про утворення Комісії радянського контролю РМ УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1957. – № 11. – 31 грудня.*

Грудень.

3. Сталіно. Здано в експлуатацію шахту “Будьонівська – Глибока”. *Радянська Україна. – 1958. – 3 січня.*

6. Протягом місяця в різних містах України наукові установи АН УРСР провели наукові сесії присвячені 40-річчю УРСР: у Львові – відділ суспільних наук АН УРСР, у Харкові – Інститут історії АН УРСР спільно з Харківською обласною ювілейною комісією, у Сталіно – Інститут економіки АН УРСР, у Полтаві – Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка, Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні АН УРСР спільно з Полтавським державним педагогічним інститутом ім. В.Г.Короленка, в Чернівцях – Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР спільно з Чернівецьким державним університетом, у Києві – Інститут економіки АН УРСР спільно з Інститутом економіки АН СРСР і т. д. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 1. – С. 59-71.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1958

3 січня (п'ятниця).

3. Сталіно. В тресті “Орджонікідзевугілля” прийнято в експлуатацію першу в Донецькому басейні гідрошахту. *Радянська Україна. – 1958. – 4 січня.*

3. Ново-Волинськ. Здано в експлуатацію шахту “Великомостівську” № 2 – сьому шахту у Львівсько-Волинському басейні. *Радянська Україна. – 1958. – 4 січня.*

6 січня (понеділок).

3. Львів. Розпочалось будівництво газопроводу Дашава – Мінськ. *Радянська Україна. – 1958. – 7 січня.*

3. Харків. Конструктори тракторного заводу закінчили проектування вузькогабаритного гусеничного трактора “Т – 44”. *Радянська Україна. – 1958. – 7 січня.*

7 січня (вівторок).

3. Тернопіль. На заводі електроосвітлювальної апаратури розпочато виготовлення продукції. *Радянська Україна. – 1958. – 8 січня.*

8 січня (середа).

1. СРСР уклав угоду з Чехословацькою республікою про остаточне урегулювання майнових і фінансових питань, пов'язаних з возз'єднанням Закарпатської України з УРСР. *Ведомости Верховного совета СССР. – 1958. – № 2 (31 янвря). – С. 147-149.*

3. Борислав Дрогобицької області. На буровій № 17-10 встановлено для випробування новий бурильний апарат, який дає змогу вести проходку свердловин на найбільш оптимальному режимі при значному зниженні затрат електроенергії, бурильних доліт та іншої техніки. *Радянська Україна. – 1958. – 9 січня.*

6. Сталіно. Створено Будинок техніки для обслуговування працівників усіх галузей промисловості економічного району. Редакційно-видавничий відділ будинку організував випуск книг, брошур, листків і плакатів про досягнення новаторів виробництва, про найважливіші винаходи та раціоналізаторські пропозиції. *Радянська Україна*. – 1958. – 9 січня.

10 січня (п'ятниця).

6. Київ. Відкриття першого в СРСР панорамного кінотеатру “Дніпро” з глядацькою залю на 540 місць. Збудований за проектом архітекторів В.Ладного і Г.Кольчицького. *Известия*. – 1958. – 11 январа.

16 січня (четвер).

3. Ізюм Харківської області. Повідомляється, що недалеко від міста геологи знайшли промислове родовище природного газу. *Радянська Україна*. – 1958. – 16 січня.

17 січня (п'ятниця).

2. Створення Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951–1958): Сборник документов и материалов*. – К., 1984. – С. 535.

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про хід запровадження щомісячного авансування колгоспників і додаткової оплати праці в колгоспах”. Постанова прийнята з метою впорядкування справи щомісячного авансування колгоспників. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С.345-346.

18 січня (субота).

8. СРСР і КНР підписали угоду “Про спільне проведення дослідних робіт у галузі науки і техніки і подання допомоги Радянським Союзом Китаю у розв’язанні найважливіших науково-технічних проблем”. Ряд інститутів АН УРСР отримали зобов’язання на виконання окремих

положень угоди. *Вісник АН УРСР*. – 1959. – № 5. – С. 68.

26 січня (неділя).

6. Херсонська область. Створення Голопристанського театру народної творчості. *Культурное строительство на Херсонщине, 1921–1987: Сб. документов и материалов*. – Симферополь: Таврия, 1988. – С. 142, 143.

29 січня (середа).

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про державний план розвитку народного господарства УРСР на 1958 рік”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 1. – 31 січня. – С. 23.

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про Державний бюджет УРСР на 1958 рік”. *Радянська Україна*. – 1958. – 30 січня.

Січень.

6. Київ. Відбулася конференція з питань використання природних лікувальних ресурсів України, організована Радою по вивченню продуктивних сил УРСР при АН УРСР спільно з Держпланом РМ УРСР, Міністерством охорони здоров’я УРСР та Українським науково-дослідним інститутом курортології і бальнеології. В роботі конференції взяли участь понад 130 чоловік від 59 установ СРСР. Конференція схвалила основні напрями плану курортного будівництва УРСР на 1959 – 1965 рр. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 5. – С. 73-76.

6. Каховка. За рішенням уряду міський історичний музей включено в мережу музеїв системи Міністерства культури УРСР. *Культурное строительство на Херсонщине, 1921–1987: Сб. документов и материалов*. – Симферополь: Таврия, 1988. – С. 143.

8. Вінніпег (Канада). Українські організації відзначили 40-річчя української державності. *Український голос*. – 1958. – 29 січня.

1 лютого (субота).

9. Москва. Комітет з фізичної культури і спорту при РМ СРСР

затвердив положення про Всесоюзні студентські спортивні ігри 1958 року. Ці змагання присвячені 40-річчю ВЛКСМ і проходять з 28 липня по 3 серпня в Києві. Відбір команд проводитиметься на зональних змаганнях, в яких братимуть участь вузи переможці міських першостей. Положенням передбачені такі зони: 1. РРФСР; 2. Прибалтика з Білорусією; 3. Україна; 4. Середньоазіатська; 5. Закавказька з Молдавською РСР; 6. Москва; 7. Ленінград. *Радянська Україна. – 1958. – 1 лютого.*

3 лютого (понеділок).

3. Київ. Рада міністрів УРСР і УРРПС прийняли постанову “Про дальше розгортання соціалістичного змагання колективів підприємств, будов та організацій раднаргоспів, міністерств і відомств УРСР і про порядок підведення підсумків соцзмагання”. Постанова прийнята на виконання рішень грудневого пленуму ЦК КПРС, який поставив завдання піднести соціалістичне змагання на новий, ще більш високий ступінь, зосередити увагу на залучення в змагання всіх робітників та інженерно-технічних працівників, на виконання і перевиконання норм виробітку всіма робітниками, широкому розповсюдженні досвіду передовиків виробництва. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 351-358.*

3 – 4 лютого (понеділок – вівторок).

3. В Інституті гідробіології АН УРСР відбулася нарада з питань акліматизації амурських риб у водоймах Європейської частини СРСР. У нараді взяли участь вчені Києва, Харкова, Москви, Ленінграда, Риги, Кишинєва, Ашхабада. Нарада підсумувала результати робіт по акліматизації у водоймах Європейської частини СРСР ряду амурських риб (білого амуру, товстолобика і змієголова) і накреслила шляхи дальших досліджень у цьому напрямі. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 6. – С. 61-63.*

4 лютого (вівторок).

6. Київ. Розпорядженням Ради міністрів УРСР встановлено скорочений робочий день і додаткову відпустку окремим категоріям працівників підприємств медичної промисловості і медичних установ УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 361-362.*

6 лютого (четвер).

4. Київ. Створення Спілки працівників кінематографії України. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах., Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 350, 372.*

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлено почесні звання: “Заслужений шахтар УРСР”, “Заслужений гірник УРСР” і “Заслужений металург УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 2. – 28 лютого. – С. 43, 44.*

6 – 7 лютого (четвер – п’ятниця).

3. Київ. Відбулася друга республіканська конференція ДТСААФ УРСР. Делегати обговорили питання дальшого розширення і організаційного зміцнення товариства та його первинних організацій, підвищення якості підготовки трактористів, шоферів, мотористів, мотоциклістів, стрільців, радистів, спортсменів авіації і морських спеціальностей. Особливу увагу звернено на дальше розширення зв’язків ДТСААФ з військовими частинами, комсомолом і профспілками. Обрано новий склад Республіканського комітету і ревізійної комісії ДТСААФ УРСР. *Радянська Україна. – 1958. – 8 лютого.*

7 лютого (п’ятниця).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР “Про встановлення “Дня радянської молоді”. Визначено святкувати його щороку в останню неділю червня. *Радянська Україна. – 1958. – 8 лютого.*

8 лютого (субота).

6. Одеса. Повідомляється, що сесія обласної Ради депутатів трудящих підтримала ініціативу робітників освіти України і обговорила питання про перехід шкіл області в 1958 – 1960 рр. на однозмінні заняття. *Учительская газета*. – 1958. – 11 феврала.

11 лютого (вівторок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про посилення заходів по боротьбі з захворюваністю поліомієлітом”. Рада міністрів УРСР зобов’язала Міністерство охорони здоров’я УРСР протягом 1958 – 1960 рр. організувати на базі колишнього тубсанаторію ім. Коха в Одесі інститут по виробництву вакцини проти поліомієліту. Було також намічено: організувати у західних областях України на базі існуючих санаторіїв бюджетне відділення на 50 ліжок для лікування дітей з залишковими явищами поліомієліту; збільшити, в залежності від потреби, кількість лікарняних ліжок для лікування цієї хвороби і забезпечити відповідні відділення лікарень фізіотерапевтичною апаратурою та устаткуванням для лікувальної фізкультури тощо. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С. 364-365.

14 лютого (п’ятниця).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову про деякі заходи з розвитку народної художньої творчості та покращення умов праці народних умільців і залучення їх до створення високохудожніх творів. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 427, 428.

7. Київ. Громадськість міста відзначила 70-річчя з дня народження і 40-річчя творчої діяльності соліста Київського академічного театру опери і балету ім. Т.Шевченка народного артиста УРСР – Михайла Роменського. *Радянська Україна*. – 1958. – 15 лютого.

15 лютого (субота).

4. Київ. Вийшов перший номер нової багатотиражної газети “За кермом” – орган Київського міськавтоуправління і обкому профспілки працівників зв’язку, робітників автотранспорту та шосейних шляхів. *Радянська Україна. – 1958. – 16 лютого.*

16 лютого (неділя).

9. Київ. В республіканському палаці фізкультури і спорту відбулися міжнародні змагання з вільної боротьби між спортсменами України і Болгарії. Зустріч закінчилась з рахунком 5:3 на користь команди України. *Радянська Україна. – 1958. – 18 лютого.*

17 лютого (понеділок).

3. Дніпропетровська область. Введена в дію залізородна шахта “Жовтнева”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 428.*

6. В кінотеатрах, палацах та будинках культури України почався кінофестиваль, присвячений 40-річчю Радянської Армії і Військово-Морського флоту. У фойє багатьох кінотеатрів відкрито спеціалізовані виставки літератури і фотовиставки. *Радянська Україна. – 1958. – 18 лютого.*

18 лютого (вівторок).

9. Хельсінкі (Фінляндія). Повідомляється про змагання з бігу на першість світу 1958 року. Звання чемпіона світу завоював українець, вихованець харківської спортивної організації Олег Гончаренко. *Радянська Україна. – 1958. – 18 лютого.*

19 лютого (середа).

8. Софія (Болгарія). Повідомляється про відкриття фотовиставки на тему “Радянська Україна”, організованої Всенародним комітетом болгаро-радянської дружби та комітетом дружби і культурних зв’язків з закордоном. *Радянська Україна. – 1958. – 20 лютого.*

20 лютого (четвер).

8. Лондон (Великобританія). Відбувся перший концерт Державного ансамблю танцю УРСР. *Радянська Україна. – 1958. – 21 лютого.*

20 – 22 лютого (четвер – субота).

1. Київ. Відбувся XVIII з'їзд ЛКСМ України, який розглянув звіти ЦК ЛКСМУ, ревізійної комісії, вибрав керівні органи ЛКСМ України. На пленумі нововибраного ЦК ЛКСМУ першим секретарем ЦК ЛКСМУ був обраний В. Дрозденко. *Радянська Україна. – 1958. – 20 лютого.*

22 лютого (субота).

6. Севастополь. На Малаховому кургані на могилі невідомого матроса запалено вічний вогонь. Запалив його колишній командуючий обороною Севастополя 1941 – 1942 рр. Герой Радянського Союзу адмірал Октябрський. *Радянська Україна. – 1958. – 23 лютого.*

24 лютого (понеділок).

7. Київ. В консерваторії ім. П. Чайковського відбулося урочисте засідання Вченої ради консерваторії, присвячене пам'яті українського композитора М. Леонтовича з нагоди 80-річчя з дня народження. *Радянська Україна. – 1958. – 25 лютого.*

25 лютого (вівторок).

2. Київ. Відбулися збори громадськості міста, присвячені підсумкам роботи Каїрської конференції солідарності країн Азії і Африки, скликані УРРПС, Українським товариством культурного зв'язку з закордоном і Республіканським комітетом захисту миру. Були присутні китайські і корейські студенти, які навчалися у вузах Києва. Одноставно прийнято резолюцію, в якій висловлювалось повне схвалення громадськістю столиці України рішення Каїрської конференції і підтримка народів Азії і Африки. *Радянська Україна. – 1958. – 26 лютого.*

25 – 26 лютого (вівторок – середа).

3. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Пленум прийняв постанову “Про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машинно-тракторних станцій”, якою визнав за необхідне змінити існуючий порядок виробничо-технічного обслуговування колгоспів і вирішив поступово реорганізувати МТС в РТС. На РТС покладались завдання: забезпечувати обслуговування колгоспів (ремонт тракторів, комбайнів та інших машин), постачати колгоспам нову техніку, запасні частини, нафтопродукти, добрива, отрутохімікати та інші матеріали. *Радянська Україна. – 1958. – 28 лютого.*

25 – 28 лютого (вівторок – п’ятниця).

4. Київ. Відбулася IX наукова конференція Інституту археології АН УРСР присвячена підсумкам археологічних досліджень, здійснених в Україні за 40 років. В роботі конференції взяли участь близько 300 чоловік. За характером своєї тематики і складом учасників конференція вийшла далеко за межі республіки і мала в значній мірі загальносоюзне значення. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 6. – С. 51-57.*

26 лютого (середа).

6. Москва. Указ президії ВР СРСР про нагородження орденом Леніна Вінницької, Дніпропетровської, Запорізької, Закарпатської, Київської, Сталінської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької областей. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 428.*

26 – 28 лютого (середа – п’ятниця).

3. Київ. Відбулася перша науково-виробнича конференція, організована Українським товариством охорони природи та сприяння розвитку природних багатств разом з Українським науково-технічним товариством сільського і лісового господарства. Конференція присвячена обміну досвідом та обговоренню раціональних методів бджільництва, виявленню резервів для підвищення продуктивності пасік, методів боротьби з

хворобами бджіл, охороні кормової бази бджільництва та її розвитку на Україні. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 6. – С. 60.

5 березня (середа).

1. Луганськ. На підставі указу президії ВР СРСР від 11 вересня 1957 року “Про впорядкування справи присвоєння імен державних і громадських діячів краям, областям, районам, а також містам та іншим населеним пунктам, підприємствам, колгоспам, установам і організаціям”, президія ВР УРСР видала указ про перейменування: міста Ворошиловград на Луганськ, Ворошиловградської області на Луганську область. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 3. – 31 березня. – С. 64.

6 березня (четвер).

6. Москва. Відкриття фестивалю кінофільмів О.Довженка. *Радянська Україна*. – 1958. – 7 березня.

10 березня (понеділок).

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про перейменування деяких виборчих округів по виборах до ВР УРСР. Перейменовано в м. Києві: Кагановичський № 4 – на Московський № 4; Молотовський № 3 – на Шевченківський № 3; в Одеській області: Одеський–Кагановичський № 219 – на Одеський–Приморський № 219; в Станіславській області: Макіївський–Кагановичський № 273 – на Макіївський–Червоногвардійський № 273; Жданівський–Молотовський № 293 – на Жданівський–Жовтневий № 293; в Харківській області: Харківський–Кагановичський № 347 – на Харківський–Київський № 347. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 3. – 31 березня. – С. 65.

11 березня (вівторок).

3. Миколаїв. Повідомляється, що в експериментальному цеху заводу “Дормашина” вперше виготовлено самохідний десятикубовий скренер. Через кілька днів цей скренер з табличкою “Зроблено в СРСР” відвантажать в Брюссель – на Всесвітню виставку. *Радянська Україна*. – 1958. – 11 березня.

3. Київ. Повідомляється, що у лабораторіях Інституту загальної і неорганічної хімії АН УРСР створено нову технологію перероблення руд кольорових металів. Головна особливість запропонованого способу переробки руди полягає в тому, що всі наявні в ній кольорові метали, срірка і рідкісні елементи, наприклад, германій, селен, індій та інші одержуються розділено в одному безперервному процесі. *Радянська Україна.* – 1958. – 11 березня.

11 – 13 березня (вівторок – четвер).

4. Київ. Відбулася VII Шевченківська наукова конференція, скликана відділом суспільних наук АН УРСР та Інститутом літератури ім. Т.Шевченка. В її роботі взяли участь науковці Києва, Львова, Ленінграда, Ташкента, Одеси, Бреста, Рибінська, Житомира, Дніпропетровська, письменники, студенти вузів. *Радянська Україна.* – 1958. – 12 березня; *Вісник АН УРСР.* – 1958. – № 6. – С. 58, 59.

14 березня (п'ятниця).

4. Київ. В Інституті математики АН УРСР розроблена універсальна електронно-обчислювальна машина “Київ”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 428.

16 березня (неділя).

1. Відбулися вибори до Верховної Ради СРСР. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 428.

6. Харків. Закінчено будівництво нової, найбільшої в місті, тролейбусної лінії Центр – Аеропорт довжиною в 20 км. *Радянська Україна.* – 1958. – 17 березня.

19 березня (середа).

3. Кривий Ріг. На заводі “Криворіжсталь” став до ладу блюмінг “1150” – найбільший обтисковий стан країни. *Радянська Україна.* –

1958. – 20 березня.

4. Херсон. Відкриття театру народної творчості. *Радянська Україна.* – 1958. – 20 березня.

6. Полтавська область. Повідомляється, що в області виявлені нові цілющі джерела: в с.Білоцерківці Великобагачанського району, і в с.Петрівці біля Миргорода. Хімічний склад обох цих джерел майже не відрізняється від складу вод Миргородського курорту. Води нових мінеральних джерел мають хороші цілющі властивості при лікуванні нирок, радикуліту та гіперацидного гастриту. *Радянська Україна.* – 1958. – 19 березня.

19 – 20 березня (середа – четвер).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Пленум обговорив питання реорганізації МТС і прийняв постанову “Про підсумки лютого пленуму ЦК КПРС і завдання Комуністичної партії України по дальшому розвитку колгоспного ладу і реорганізації МТС”. *Радянська Україна.* – 1958. – 21 березня.

20 березня (четвер).

6. Херсонська область. Повідомляється про проведення місячника “Зелений друг”: в області закладаються нові сади й виноградники, сквери і парки, ползахисні лісосмуги, впорядковуються старі насадження, озеленюються шляхи. *Радянська Україна.* – 1958. – 21 березня.

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про збільшення виробництва, розширення асортименту і поліпшення якості дитячого одягу і взуття”. Постанова зобов’язала відповідні органи вжити всіх необхідних заходів щоб дитячий одяг і взуття всюди були в продажу в необхідному асортименті. *Радянська Україна.* – 1958. – 20 березня.

24 березня (понеділок).

6. Житомир. Повідомляється, що в місті виявлено цілющі джерела: на території меблевого комбінату – вода майже не відрізняється від

відомої “Березівської”; за річкою Тетерев на території бетонного заводу – вода подібна до води Цхалтубо. *Радянська Україна. – 1958. – 25 березня.*

25 – 27 березня (вівторок – четвер).

3. Київ. Відбулася науково-технічна конференція і перша координаційна нарада з питань комплексного використання горючих газів України, організована Радою по вивченню продуктивних сил УРСР, Інститутом використання газів та Інститутом геологічних наук АН УРСР, Радою Держплану, Радою міністрів УРСР. На конференції були представлені 77 різних організацій. Конференція надала ряд практичних рекомендацій і пропозицій Держплану при РМ УРСР. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 9. – С. 74-76.*

27 – 31 березня (четвер – понеділок).

3. Москва. Відбулася перша сесія ВР СРСР п'ятого скликання. Верховна Рада СРСР прийняла закони: “Про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машинно-тракторних станцій”, “Про одностороннє припинення в нашій країні випробувань ядерної зброї”. *Радянська Україна. – 1958. – 1 квітня.*

30 березня (неділя).

3. Сталінська область. Введення в дію збагачувальна фабрика вугільної шахти № 5-біс “Трудовская”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 428.*

31 березня (понеділок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по поліпшенню обслуговування населення міст УРСР трамваєм і тролейбусом”. В постанові намічено заходи, спрямовані на поліпшення обслуговування міського населення трамваєм і тролейбусом: протягом 1958 – 1960 рр. відремонтувати 450 км трамвайних колій, здійснити будівництво

і розширення трамвайних і тролейбусних депо, збудувати на кінцевих зупинках трамваїв і тролейбусів павільйони з санвузлами, кімнатами для пасажирів та буфетами, забезпечити дитячими яслами та садками з цілодобовим обслуговуванням дітей працівників міського електротранспорту та ін. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 436-438.*

1 квітня (вівторок).

3. Керч. Введена в дію перша черга Чорноморського рудника. *Радянська Україна. – 1958. – 3 квітня.*

3. Краснодон Луганської області. Введена в дію нова шахта “Дуванна – Південна”. *Радянська Україна. – 1958. – 2 квітня.*

6. Москва. ЦК КПРС, Рада міністрів СРСР і ВЦРПС прийняли постанову “Про переведення на семи- і шестигодинний робочий день і впорядкування заробітної плати робітників і службовців ряду галузей важкої промисловості в 1958 р.” Визнано необхідним перевести в 1958 р. на семи- і шестигодинний робочий день і одночасно здійснити впорядкування заробітної плати робітників і службовців підприємств і дослідницьких виробництв ряду галузей важкої промисловості. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951–1958): Сборник документов и материалов. – К., 1984. – С. 534.*

1 квітня – 1 жовтня (вівторок – четвер).

3. Станіславський раднаргосп разом з облпрофрадами провів конкурс на кращу раціоналізаторську пропозицію та винахід і краще підприємство по раціоналізаторській роботі. Учасники конкурсу запропонували 6600 рацпропозицій, технічних удосконалень і винаходів. З них впроваджено у виробництво 3800 пропозицій з економічним ефектом 22 млн. руб. *Промышленность и рабочий класс Украинской РСР (1951 – 1958): Сборник документов и материалов. – К., 1984 – С. 528.*

7 квітня (понеділок).

3. Луганська область. На Боковському рудоремонтному заводі закінчено випробування дослідного зразка вугільного комбайну “ЛГД” з гідравлічною подачею – перший швидкісний комбайн створений конструкторами “Дніпровуглемаш”. *Радянська Україна. – 1958. – 8 квітня.*

8 квітня (вівторок).

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про ліквідацію Міністерства промисловості будівельних матеріалів УРСР. Передбачалося доручити РМ УРСР встановити порядок передачі підприємств та організацій зазначеного міністерства Радам народного господарства економічних адміністративних районів і відомствам УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 4. – 30 квітня. – С. 75.*

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про утворення Державного комітету РМ УРСР в справах будівництва. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 4. – 30 квітня. – С. 75.*

12 квітня (субота).

6. Львівська область. Повідомляється, що робітники спецфондів Львівської бібліотеки АН УРСР і наукової бібліотеки Львівського державного університету ім. І.Франка при поверненні літератури із спецфондів у загальні фонди бібліотек затримали ряд книг, які “мають політичні дефекти, і в зв’язку з цим їх потрібно і далі зберігати в спецфондах”. Серед них – А.Хвиля “Ясною дорогою” (ДВУ, 1927), В.Підмогильний “Третя революція” (Львів; Краків, 1942); М.Зеров “Нове українське письменство” (історичний нарис). Вип. I. (К., 1924); Е.Гирчак “На два фронти в боротьбі з націонализмом” (М.; Ленінград, 1930). *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966). – Львів, 1996. – С. 309-311.*

13 квітня (неділя).

6. Київ. Відбувся “День художника”, присвячений 40-річчю ленінського плану монументальної пропаганди. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н.,*

Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 428.

14 квітня (понеділок).

7. 70 років з дня народження академіка АН УРСР Леоніда Булаховського – дослідника української мови, одного з найавторитетніших спеціалістів у галузі російського та загальнослов'янського мовознавства. *Вісник АН УРСР.* – 1958. – № 4. – С. 35.

15 квітня (вівторок).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про збільшення виробництва меблів для продажу населенню в 1958 – 1960 рр. і поліпшенню їх якості”. Затверджено велику програму будівництва нових і реконструкції діючих меблевих підприємств в 1958 – 1960 рр. Запропоновано здійснити ряд заходів, спрямованих на збільшення виробництва і поліпшення якості меблів. Серед них: організація масового випуску недорогих меблів; розширення виробництва спеціальних тканин для оббивки; спеціалізація меблевих підприємств по випуску однорідних типів меблів, уніфікації вузлів і деталей; забезпечення підприємств меблевої промисловості необхідною сировиною в достатній кількості. *Радянська Україна.* – 1958. – 15 квітня.

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про відповідальність за дрібну спекуляцію. Встановлено, що за дрібну спекуляцію (скупку і перепродаж з метою наживи в незначних розмірах промислових товарів, продуктів сільського господарства, а також перепродаж товарних і касових чеків тощо) вчинену вперше, винні особи підлягають арешту на строк від трьох до п'ятнадцяти діб або штрафу в сумі 500 карбованців, з конфіскацією предметів спекуляції. Особи заарештовані за дрібну спекуляцію утримуються у камерах попереднього ув'язнення або в тюрмі з використанням їх на фізичних роботах. За час перебування під арештом заробітна плата по місцю постійної роботи їм не виплачується. За спекуляцію вчинену повторно, винні особи підлягають кримінальній відповідальності і за вироком народного суду до них застосовується

позбавлення волі на строк до одного року або виправно-трудова робота на той же строк, чи штраф на суму до двох тисяч карбованців з конфіскацією предметів спекуляції. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 4. – 30 квітня. – С. 75, 76.*

20 квітня (неділя).

1. Москва. ЦК КПРС і РМ СРСР прийняли постанову “Про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машинно-тракторних станцій”. *Радянська Україна. – 1958. – 20 квітня.*

21 – 23 квітня (понеділок – середа).

3. Київ. Відбулася Республіканська науково-технічна конференція з питань застосування ультразвуку для дослідження, контролю якості та обробки металів і сплавів, організована Інститутом металофізики АН УРСР спільно з Українським науково-технічним товариством приладобудівної промисловості. В роботі конференції взяли участь 206 чоловік від 94 організацій з 33 міст України, Росії і Білорусії. На конференції обговорено досягнення в цій галузі, а також накреслено заходи дальшого розвитку наукових досліджень з фізики ультразвуку та більшого впровадження ультразвукових методів в практику науково-дослідних і заводських лабораторій на Україні. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 8. – С. 65, 66.*

22 квітня (вівторок).

3. Луганська область. На шахті “Черкаська-Північна” № 1 введена в дію вуглезбагачувальна фабрика. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 429.*

4. Опубліковано постанову “Про присудження Ленінських премій за найвидатніші роботи в галузі науки і техніки”. З українців Ленінською премією нагороджено завідувачого лабораторією Інституту електрозварювання Г.Раєвського — за розробку і впровадження у виробництво індустріального методу будівництва великогабаритних нафторезервуарів

з плоских полотнищ, що згортаються в рулони. *Радянська Україна*. – 1958. – 22 квітня.

26 квітня (субота).

9. Нальчик. Закінчилися Всесоюзні змагання легкоатлетів. Новий Всесоюзний рекорд в стрибках у довжину встановив львів'янин, майстер спорту І.Тер-Ованесян. *Радянська Україна*. – 1958. – 26 квітня.

28 квітня (понеділок).

8. Варшава (ПНР). Вперше в практиці прикордонної співпраці України і Польщі підписаний план безвізного культурного обміну між Львівською, Дрогобицькою, Волинською областями УРСР та Люблінським і Жешувським воєводствами ПНР. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 429.

29 квітня (вівторок).

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по виконанню постанови ЦК КПРС, Ради міністрів СРСР і ВЦРПС від 1 квітня 1958 року “Про переведення на семи- і шестигодинний робочий день і впорядкування заробітної плати робітників і службовців ряду галузей важкої промисловості в 1958 році”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.)* – К., 1964. – С. 467-469.

30 квітня (середа).

4. Вінницька, Хмельницька області. Рада міністрів УРСР постановою “Про увічнення пам’яті Устима Кармалюка” зобов’язала виконками обласних рад депутатів трудящих спорудити протягом 1958 року гранітні обеліски з відповідними меморіальними дошками: в с. Кармалюкове Жмеринського району Вінницької області – на місці, де стояла хата, в якій народився У.Кармалюк; в смт. Летичеві Хмельницької області – на місці його поховання. *Хронологічне зібрання законів, указів*

президії верховної ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 472.

Квітень.

3. Одеса. На заводі фрезерних станків ім. Кірова створено станок з ЧПУ моделі “2П430”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 429.*

4 травня (неділя).

3. Миколаїв. Завершено спорудження першої черги Інгулецької зрошувально-обводнювальної системи, до якої входить Жовтнєве водоймище міста Миколаєва. *Радянська Україна. – 1958. – 5 травня.*

6 – 7 травня (вівторок – середа).

3. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Пленум прийняв постанову “Про прискорення розвитку хімічної промисловості і, особливо, виробництва синтетичних матеріалів і виробів із них для задоволення потреб населення і потреб народного господарства”. Намічалось збільшити виробництво штучних і синтетичних волокон, пластичних мас та інших синтетичних матеріалів і виробів із них. *Радянська Україна. – 1958. – 9 травня; Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951–1958): Сборник документов и материалов. – К., 1984. – С. 535.*

14 – 16 травня (середа – п'ятниця).

2. Київ. Відбувся VI з'їзд профспілок України, який розглянув звіти УРРПС, ревізійної комісії, вибрав керівні органи УРРПС. На пленумі УРРПС її головою був вибраний К.Москалець. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 373.*

17 травня (субота).

6. Київ. Відкриття Республіканського виставкового павільйону. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР.*

Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 429.

20 – 26 травня (вівторок – понеділок).

3. Київ. Відбулася перша науково-технічна конференція промислових підприємств міста з питань впровадження передової технології, поліпшення якості продукції, що випускається, та зниження її собівартості, організована АН УРСР та Київським обласним відділенням науково-технічного товариства машинобудівної промисловості. В роботі конференції брали участь представники науково-дослідних інститутів АН УРСР, вищих учбових закладів, Київського раднаргоспу і працівники промислових підприємств Києва. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 9. – С. 77.*

21 травня (середа).

3. Суми. На суперфосфатному заводі став до ладу устаткований найновішою технікою найбільший в Європі цех обезфторених фосфатів. *Радянська Україна. – 1958. – 22 травня.*

7. Помер Олександр Лур'є – видатний акушер-гінеколог, член-кореспондент АН УРСР, заслужений діяч науки, професор. *Радянська Україна. – 1958. – 22 травня.*

23 – 24 травня (п'ятниця – субота).

4. Київ. Відбулася організаційна нарада з створення при президії АН УРСР Українського відділення Радянського національного об'єднання істориків природознавства і техніки. У члени відділення вступило 266 чоловік. Серед них: 44 академіки і члени-кореспонденти АН УРСР, 26 докторів наук і 111 кандидатів наук. Головні завдання відділення полягали у встановленні контактів між науковими організаціями, авторськими колективами і окремими особами, які працюють у галузі природознавства і техніки; координації роботи і складанні планів наукових досліджень з історії природознавства і техніки; сприянні публікації наукових праць, скликанні нарад, конференцій, пропаганді вітчизняної науки і техніки серед громадськості. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 8. – С. 68.*

26 травня (понеділок).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про застосування типових проектів у будівництві”. Згідно постанови слід було переробити проекти з урахуванням зменшення висоти приміщень до 2,5 м, розробити проекти будинків для малосімейних та самотніх мешканців, типові проекти культурно-побутових та дитячих установ з уніфікованими конструкціями для забудови житлових районів. У малих та середніх містах дозволялося споруджувати житлові будинки на 2-3 поверхи, у великих – на 4-5 поверхів. Така уніфікація у будівництві була спрямована на зниження вартості житлового будівництва. Постановою заборонялося вносити будь-які зміни в типові проекти при їх прив’язці без дозволу Держбуду УРСР. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 509-511.*

27 травня (вівторок).

1. Київ. Опубліковано проект закону “Про посилення боротьби з антигромадськими, паразитичними елементами в УРСР”. *Радянська Україна. – 1958. – 27 травня.*

27 – 30 травня (вівторок – п’ятниця).

4. Київ. Відбулася наукова сесія, присвячена перспективам розвитку суспільних наук в Українській РСР. Прийнято рішення про створення багатотомної історії УРСР, про підготовку робіт, присвячених історії фабрик заводів, шахт, колгоспів і радгоспів. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 429.*

28 травня (середа).

4. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про виправлення помилок в оцінці опер “Велика дружба”, “Богдан Хмельницький” і “Від щирого серця”. В постанові засуджено негативну критику опер К.Данькевича “Богдан Хмельницький” і Г.Жуковського “Від щирого серця”, яка

пролунала на їх адресу в редакційній статті газети “Правда” в 1951 році. Суб’єктивний підхід Й.Сталіна до оцінки окремих творів мистецтва оправдовувався негативним впливом на нього в розв’язанні цих питань Молотова, Маленкова, Берія. В постанові ухвалено визнати неправильною односторонню оцінку в редакційних статтях газети “Правда” опер “Богдан Хмельницький” і “Від щирого серця”, доручити редакції газети “Правда” на основі цього рішення підготувати редакційну статтю з всебічним і глибоким аналізом основних питань розвитку радянського музичного мистецтва. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 446-448; Радянська Україна. – 1958. – 10 червня.*

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про підготовку до відкриття виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 512-515.*

4. Сталіно. Створено філіал Інституту теплоенергетики АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар’яхтар. – К., 1994. – С. 285*

5. Львів. Повідомляється про відкриття міського Будинку атеїста, призначення якого – поширювати серед населення науково-природничі та атеїстичні знання. Першим заходом було проведення вечору запитань і відповідей на тему “Наука і релігія”. *Радянська Україна. – 1958. – 29 травня.*

Травень.

1. Ташкент. Робітник експериментального заводу Марат Омеров здійснив спробу створити підпільну організацію з числа кримської молоді, зорієнтовану на боротьбу за повернення на історичну батьківщину. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 400.*

Весна.

6. Проведено фестиваль “Перша українська театральна весна”. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 352.*

2 червня (понеділок).

7. Помер Микола Корноухов – вчений, академік АН УРСР, заслужений діяч науки і техніки УРСР, доктор технічних наук. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 6. – С. 77.*

7 червня (субота).

6. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по поліпшенню охорони природи УРСР”. *Радянська Україна. – 1958. – 7 червня.*

8 червня (неділя).

3. Миколаїв. На суднобудівному заводі ім. Носенка завершено будівництво великого морського траулера “Лермонтов”. *Радянська Україна. – 1958. – 8 червня.*

9 – 12 червня (понеділок – четвер).

3. Київ. Відбулася нарада присвячена природним мінеральним сорбентам, скликана Радою по вивченню продуктивних сил УРСР, відділом хімічних і геологічних наук, Інститутом загальної та неорганічної хімії та Інститутом фізичної хімії ім. Л.В.Писаржевського АН УРСР. У роботі наради взяли участь 350 чоловік. Результати роботи наради схвалила президія АН УРСР, яка зобов’язала Раду по вивченню продуктивних сил УРСР та бюро відділу хімічних і геологічних наук АН УРСР вжити заходів для реалізації рішень наради. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 10. – С. 66, 67.*

10 червня (вівторок).

3. с. Мало-Павлівка Груньського району Сумської області. Пробурено

третю нафтову свердловину в області. Добовий дебіт нової свердловини близько 150 тонн. *Радянська Україна*. – 1958. – 11 червня.

11 червня (середа).

6. Київ. Закінчив роботу VIII з'їзд Товариства червоного хреста УРСР. Обговорено звітні доповіді ЦК і ревізійної комісії; затверджено доповнення і зміни до статуту товариства; обрано новий склад ЦК і ревізійної комісії, а також делегатів на IV з'їзд Союзу товариств червоного хреста і червоного півмісяця СРСР. *Радянська Україна*. – 1958. – 12 червня.

13 червня (п'ятниця).

3. Став до ладу газопровід Дніпропетровськ – Запоріжжя довжиною 60 км, яким передавався газ з шебелинського родовища. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 34.

15 червня (неділя).

2. Станом на цей день в Україні було створено 5466 первинних організацій Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів, прийнято в члени товариства близько 60 тис. чоловік. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951–1958): Сборник документов и материалов*. – К., 1984. – С. 535.

17 червня (вівторок).

3. Повідомляється, що на території Луганського економічно-адміністративного району геологи виявили два нових вугленосних райони енергетичного вугілля – Ново-Астраханський і Ковсузький з запасами 25 мільярдів тонн. *Радянська Україна*. – 1958. – 18 червня.

4. Харків. Створено новий вуз – Український заочний політехнічний інститут. *Радянська Україна*. – 1958. – 18 червня.

17 – 18 червня (вівторок – середа).

6. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС, який прийняв постанову

“Про скасування обов’язкових поставок і натуроплати за роботи МТС, про новий порядок, ціни і умови заготівель сільськогосподарських продуктів”. Пленум розглянув організаційні питання: обрав М.Підгорного і Д.Полянського кандидатами в члени президії ЦК КПРС. *Радянська Україна. – 1958. – 20 червня.*

18 червня (середа).

6. Київ. Відкриття виставки проектів архітектурного оформлення станцій метрополітену. Всього подано на розгляд 74 роботи архітекторів Москви, Києва, Харкова, Сталіно та інших міст. *Радянська Україна. – 1958. – 18 червня.*

21 червня (субота).

3. Кривий Ріг. На металургійному заводі ім. Леніна введено в дію безперервний сутоночно-заготівельний стан “730-500”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 429.*

23 червня (понеділок).

1. Київ. Відбулися збори активу музичної громадськості республіки, скликані Міністерством культури УРСР і Спілкою радянських композиторів України. Учасників зборів ознайомлено з постановою ЦК КПУ від 21 червня 1958 року “Про виправлення помилок в оцінці деяких явищ в українській радянській музиці” прийнятою на основі постанови ЦК КПРС від 28 травня 1958 року “Про виправлення помилок в оцінці опер “Велика дружба”, “Богдан Хмельницький”, “Від щирого серця”. *Радянська Україна. – 1958. – 24 червня.*

30 червня (понеділок).

3. Харків. На турбінному заводі ім. Кірова завершено стендове випробування виготовленої заводом першої парової турбіни потужністю 150 тис. кВт. *Радянська Україна. – 1958. – 1 липня.*

3. Донбас. Введені в дію вугільні шахти “Ремівська-Східна” № 4 і

“Давидівська-Південна”. Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 429.

2 липня (середа).

3. Горлівка. На машинобудівному заводі ім. Кірова закінчено виготовлення пробного зразка нового вузькозахватного комбайна “УМК-1”, сконструйованого “Дондипровуглемаш”. *Радянська Україна.* – 1958. – 3 липня.

3 – 4 липня (четвер – п’ятниця).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Прийнято постанову “Про підсумки червневого пленуму ЦК КПРС і завдання партійних організацій України по збільшенню виробництва і продажу сільськогосподарської продукції державі”. *Радянська Україна.* – 1958. – 5 липня.

6 липня (неділя).

6. Київ. Відкриття Республіканської виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР. *Радянська Україна.* – 1958. – 6 липня.

7 липня (понеділок).

1. Київ. Президія ВР УРСР прийняла постанову про посилення боротьби за зміцнення соціалістичної законності. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1958. – № 7. – 31 липня. – С. 155-158.

9 липня (середа).

3. Москва. Рада міністрів СРСР і ВЦРПС затвердили Положення про постійно діючу виробничу раду на промислових підприємствах, будівництвах, в колгоспах, МТС і РТС. ПДВР – одна з форм широкого залучення робітників і службовців до управління виробництвом. ПДВР організувалася на підприємствах, будівництвах і в цехах з кількістю робітників 100 чоловік і більше. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951–1958): Сборник документов и*

материалов. – К., 1984. – С. 536.

7. 60-річчя з дня народження та 38-річчя трудової і наукової діяльності завідувача відділом історії народного господарства Інституту економіки АН УРСР Давида Вірника. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 9. – С. 68.*

9. На чемпіонаті світу з гімнастики київська спортсменка Лариса Латиніна вийшла на перше місце і завоювала золоту медаль і звання абсолютної чемпіонки світу. *Радянська Україна. – 1958. – 11 липня.*

9 – 13 червня (середа – неділя).

4. Київ. Відбулася наукова конференція з питань дії іонізуючих випромінювань на тваринний організм, скликана Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця АН УРСР разом з Міністерством охорони здоров'я УРСР та Українським товариством рентгенологів і радіологів. В роботі конференції взяли участь 280 вчених з різних міст СРСР. На закінчення конференції були проведені: наукова нарада провідних вчених, присвячена координації на Україні досліджень по проблемі “Дія іонізуючих випромінювань на тваринний організм”, а також пленум правління Українського товариства рентгенологів і радіологів. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 8. – С. 67, 68.*

10 липня (четвер).

3. Розпочато будівництво 80-ти кілометрового газопроводу Амвросіївка – Сталіно – Макіївка, який відгалузився від магістралі Ставрополь – Москва. *Радянська Україна. – 1958. – 11 липня.*

3. Харків. Повідомляється, що з головного конвеєра тракторного заводу зійшов 500-тисячний трактор. *Радянська Україна. – 1958. – 11 липня.*

15 липня (вівторок).

2. Москва. Президія ВР СРСР указом затвердила Положення про права фабричного, заводського, місцевого комітету професійної спілки. Цим документом було юридично закріплено розширення прав

профспілок у господарському будівництві і в управлінні ним – розробці промфінпланів, нормуванні праці, її оплаті, контролі за додержанням трудового законодавства, виконанні народногосподарських планів, доборі кадрів та ряді інших важливих питань. *Радянська Україна. – 1958. – 16 липня.*

17 липня (четвер).

5. Київ. Рада міністрів УРСР схвалила рішення про скорочення в 1959 р. 8 монастирів з 40 наявних в республіці. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 400.*

26 липня (субота).

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про громадський заклик молоді на будівництво та електрифікацію залізниць”. ЦК ЛКСМ України отримав зобов’язання в 1958 році відібрати та направити за громадським закликом до будівельної організації “Курганбудшлях” 600 молодих робітників з Харківської області. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 570-571.*

30 липня (середа).

3. Макіївка. Введена в дію перша черга заводу з гранулювання доменних шлаків. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 430.*

30 липня – 3 серпня (середа – неділя).

9. Київ. Відбулися Всесоюзні студентські спортивні ігри. В них взяли участь близько 3,5 тис. юнаків і дівчат – представники більш як 100 учбових закладів СРСР. *Радянська Україна. – 1958. – 30 липня, 5 серпня.*

31 липня (четвер).

4. Тернопіль. Повідомляється про відкриття нового спеціального

навчального закладу – торгівельно-кооперативного технікуму. *Радянська Україна. – 1958. – 1 серпня.*

Липень.

2. 40-річчя Комуністичної партії УРСР. *Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах. Т.8. Кн. 1. – К., 1979. – С. 373.*

1 серпня (п'ятниця).

6. Київ. Відкриття Зеленого театру в парку ім. Ленінського комсомолу. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 430.*

2 серпня (субота).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову про перебудову роботи республіканських товариств культурного зв'язку з закордоном. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 430.*

8. Брюссель (Бельгія). В залі Пале де Бозар Палацу мистецтв міста відбувся перший концерт Державного українського народного хору. *Радянська Україна. – 1958. – 6 серпня.*

3 серпня (неділя).

6. Київ. ЦК КПУ розглянув питання “Про заходи по підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості сільськогосподарської продукції і впорядкуванню оплати праці в колгоспах і радгоспах”. *Радянська Україна. – 1958. – 3 серпня.*

4 серпня (понеділок).

3. Сталіно. Закінчено будівництво першого в Україні заводу кам'яного литва. Базою для його виробництва є котельні відходи теплових електростанцій і добавки долумітного і хромітного пилу з підприємств вогнетривів. *Радянська Україна. – 1958. – 5 серпня.*

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про встановлення почесного

звання “Заслужений будівельник УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 8. – 30 серпня. – С. 176, 177.

5 серпня (вівторок).

4. хутір Надія Кіровоградської області. Встановлено пам’ятник письменникові Івану Тобілевичу (Карпенко-Карий). У зв’язку з відкриттям пам’ятнику відбувся мітинг. *Радянська Україна*. – 1958. – 6 серпня.

6. Чернівці. У парку культури і відпочинку ім. Калініна відкрився Університет культури, створений для ознайомлення трудящих з життям і творчістю видатних діячів світової культури, письменників, композиторів, художників. *Радянська Україна*. – 1958. – 6 серпня.

6 серпня (середа).

9. Київ. Закінчилися Всесоюзні змагання з водно-моторного спорту, в яких взяли участь спортсмени ДТСААФ. За першість змагались близько 150 найсильніших гонщиків країни. В ході змагань було встановлено два всесоюзні рекорди. *Радянська Україна*. – 1958. – 6 серпня.

8 – 18 серпня (п’ятниця – понеділок).

4. В Україні проходили дні польської культури. У різних містах виступили Державний ансамбль народної пісні і танцю “Мазовше”, Вроцлавський драматичний театр, майстри польської опери. В Києві проходила виставка польської книги і плакату. *Правда*. – 1958. – 9, 19 августа.

9 серпня (субота).

6. Цюрупинськ Херсонської області. Створення театру народної творчості. *Культурное строительство на Херсонщине, 1921–1987: Сб. документов и материалов*. – Симферополь: Таврия, 1988. – С. 142, 143.

11 серпня (понеділок).

4. Чернігів. Відкриття меморіального будинку М.Коцюбинського. *Радянська Україна*. – 1958. – 12 серпня.

14 серпня (четвер).

3. Запоріжжя. Повідомляється, що на Каховському морі з'явився перший плавучий рибзавод. *Радянська Україна. – 1958. – 15 серпня.*

15 серпня (п'ятниця).

6. Харків. В Музеї образотворчого мистецтва відкрилася виставка польського народного візерунку. *Радянська Україна. – 1958. – 16 серпня.*

19 серпня (вівторок).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову про розвиток залізорудної і марганцевої промисловості. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 430.*

23 серпня (субота).

3. Дніпропетровськ. Повідомляється, що завод сільськогосподарського машинобудування отримав почесний диплом Брюссельської всесвітньої виставки за створення трирядкового бурякокомбайна "СКЕМ-3". *Радянська Україна. – 1958. – 24 серпня.*

6. Київ. Закінчився республіканський огляд художньої самодіяльності вчителів шкіл і вихователів дитячих закладів УРСР. Республіканському оглядові передували міські, районні та обласні огляди хороших, музичних, хореографічних та драматичних гуртків, в яких взяли участь більш як 3,5 тис. колективів, понад 88 тис. індивідуальних виконавців. *Радянська Україна. – 1958. – 24 серпня.*

25 серпня (понеділок).

4. Київ. Відбулася перша республіканська конференція Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів. Конференція намітила заходи щодо дальшого розвитку масового руху винахідників і раціоналізаторів. Обрано Українську республіканську раду Всесоюзного товариства, ревізійну комісію та делегатів на перший всесоюзний з'їзд товариства. Прийнято звернення до всіх робітників, інженерів,

техніків, службовців, працівників науки і техніки, в якому їх закликають поставити технічну творчість на службу дальшого вдосконалення виробництва в усіх галузях промисловості. *Радянська Україна*. – 1958. – 26 серпня.

26 серпня (вівторок).

9. Харків. Закінчилися Всесоюзні багатоденні змагання автомобілістів, які проводились за маршрутом: Харків – Крим – Донбас – Харків. Перше місце в загальному командному заліку зайняли спортсмени України. *Радянська Україна*. – 1958. – 27 серпня.

27 серпня (середа).

2. Ізмаїл. В порт міста прибула делегація рейсу миру по Дунаю і Чорному морю, що був організований з ініціативи Австрійського, Болгарського і Угорського національних комітетів захисту миру. В рейсі брали участь 440 чоловік з Австрії, Чехословаччини, НДР, ФРН, Румунії, Болгарії, Угорщини, Польщі, Англії, Данії, Голландії, СРСР. Громадськість міста зустріла посланців миру 12 країн багатотисячним мітингом. *Радянська Україна*. – 1958. – 28 серпня.

28 серпня (четвер).

9. Москва. Повідомляється про спартакіаду профспілок. У змаганнях блискуче виступали українські гімнастки – зайняли перше місце. Найбільшого успіху добилась Поліна Астахова, яка завоювала 4 золоті медалі з 5 можливих. Дві зоті медалі завоювали українські штангісти – Едуард Бровко, Федір Осипа. Золото завоював також плавець Юрій Абогян. В загальному заліку за результатами всіх видів спорту Україна на другому місці, на першому – Москва. *Радянська Україна*. – 1958. – 29 серпня.

29 серпня (п'ятниця).

3. Дніпропетровськ. На металургійному заводі ім. Петровського введена в дію доменна піч № 3 – перша з п'яти споруджуваних на Україні

нових домен. *Радянська Україна. – 1958. – 30 серпня.*

30 серпня (субота).

4. Київ. Повідомляється, що президія АН УРСР прийняла рішення створити Інститут хімії полімерів і мономерів на базі коксохімічної сировини і природних газів. *Радянська Україна. – 1958. – 30 серпня.*

Серпень.

4. Оргкомітет по проведенню Міжнародного гефізичного року при президії АН УРСР опублікував перший номер “Інформаційного бюлетеня”, в якому були вміщені статті про перші результати наукових досліджень за програмою МГР. *Вісник АН УРСР. – 1958. – № 11. – С. 63.*

Серпень – вересень.

8. Швейцарія. Відбулася II Міжнародна конференція з питань мирного використання атомної енергії. В її роботі брала участь делегація провідних українських учених спеціалістів у галузі ядерної фізики у складі академіків АН УРСР О.Щербаня та К.Синельникова, членів-кореспондентів АН УРСР В.Гріднєва, М.Пасічника та О.Макарченка. Члени делегації виступили на конференції з науковими доповідями. *Вісник АН УРСР. – 1959. – № 5. – С. 74.*

Серпень – вересень 8. Відень (Австрія). Відбувся IV міжнародний конгрес біохіміків. З науковими доповідями на конгресі виступили президент АН УРСР академік О.Палладін і академік АН УРСР М.Гулий. *Вісник АН УРСР. – 1959. – № 5. – С. 74.*

Літо.

2. с. Купичволя Нестеровського району Львівської області. Утворено підпільну молодіжну організацію “Українську націоналістичну організацію ім. С.Бандери”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 400.*

2 вересня (вівторок).

7. Київ. Відбулися загальні збори працівників інститутів Відділу суспільних наук АН УРСР спільно з працівниками Інституту історії партії при ЦК КПУ та представниками службовців Південно-Західної залізниці, присвячені 90-річчю з дня народження віце-президента АН УРСР академіка Олександра Шліхтера. *Вісник АН УРСР.* – 1958. – № 12. – С. 73.

3 вересня (середа).

8. Альберта (Канада). Повідомляється про введення в середніх школах викладання української мови. *Український голос.* – 1958. – 3 вересня.

6 вересня (субота).

3. Кривий Ріг. На металургійному комбінаті задута доменна піч № 4 – “Криворізька-Комсомольська”. *Радянська Україна.* – 1958. – 7 вересня.

11 вересня (четвер).

7. 70 років з дня народження і 45 років наукової, громадської та педагогічної діяльності академіка АН УРСР, лауреата Сталінської премії, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки УРСР Георгія Сухомела – вчений в галузі гідравліки, гідромеханіки і суміжних з ними наук. *Вісник АН УРСР.* – 1958. – № 10. – С. 54.

14 вересня (неділя).

9. Київ. На Республіканському стадіоні ім. Хрущова під час спартакіади Московського району столиці представниця товариства “Локомотив” студентка Віра Крепкіна повторила світовий і встановила новий всесоюзний рекорд з бігу на 100 м. Її результат – 11,3 сек. *Радянська Україна.* – 1958. – 14 вересня.

16 вересня (вівторок).

3. Єнакієве. Стала до ладу нова потужна доменна піч № 4-біс “Єнакієвська – Комсомольська”. *Радянська Україна*. – 1958. – 17 вересня.

16 – 29 вересня (вівторок – понеділок).

8. Київ, Львів. Відбувся IV з’їзд Карпато-Балканської геологічної асоціації. У роботі з’їзду і в геологічній екскурсії по Карпатах, крім вечних СРСР, взяли участь делегації Чехословаччини, Болгарії, Угорщини, Польщі і Румунії. Для того щоб координувати геологічні дослідження, які виконуються в різних галузях, на з’їзді було створено постійні комісії: а) тектонічну, б) стратеграфії, палеографії та палеонтології, в) магматизму і мінералогії, г) гідрогеології, д) геологічної карти. Кожній з держав-учасниць з’їзду доручено керівництво однією з постійних комісій. *Вісник АН УРСР*. – 1958. – № 12. – С. 63-67.

18 вересня (четвер).

3. Жданів. На заводі “Азовсталь” ім. Орджонікідзе задута потужна доменна піч № 5 – “Донецька Комсомольська”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 430.

24 вересня (середа).

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про кримінальну відповідальність за необережні дії, які привели до знищення або пошкодження державного та громадського майна. Постановлялося доповнити Кримінальний кодекс УРСР статтею 75^б, яка передбачала покарання – позбавлення волі строком до двох років або виправно-трудова роботи на строк до одного року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 9. – 30 вересня. – С. 202.

25 вересня (четвер).

8. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про ратифікацію Конвенції про громадянство заміжньої жінки, підписаної в Нью-Йорку

представником УРСР 15 жовтня 1957 року. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 9. – 30 вересня. – С. 213.*

28 вересня (неділя).

5. Львівський єпископ-помічник Римо-католицької церкви Євген Базяк (1944 – 1962) висвятив на єпископа о.Кароля Войтилу. *Путівник прочанина. – Львів, 2001. – С. 4.*

3 жовтня (п'ятниця).

1. Київ. Від імені “Оргкомітету Української соціалістичної робітничої партії” розповсюджені листівки, в яких містився заклик до об’єднання “всіх людей вільної думки”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті ХХ ст.). – К., 2000. – С. 400.*

4 жовтня (субота).

3. Херсон. Здано в експлуатацію силікатний завод. *Радянська Україна. – 1958. – 5 жовтня.*

4. Повідомляється, що в Україні проводяться дні румунської культури. *Радянська Україна. – 1958. – 3 жовтня.*

5 жовтня (неділя).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про впорядкування витрачання коштів і матеріальних ресурсів на будівництво адміністративних, спортивних та інших громадських будинків і споруд”. Постановою передбачено, що надалі спорудження громадських будинків може здійснюватися в кожному окремому випадку з дозволу рад міністрів союзних республік. *Радянська Україна. – 1958. – 5 жовтня.*

4. Київ. Повідомляється про скликання першої Всеукраїнської конференції друзів книги. ЦК ЛКСМ України і міністерство культури УРСР прийняли рішення створити в Україні Товариство друзів книги. *Комсомольська правда. – 1958. – 5 жовтня.*

14 жовтня (вівторок).

8. Тулуза (Франція). Повідомляється, що на Міжнародному конкурсі вокалістів солістам Київського театру опери і балету ім. Т.Шевченка Є.Мірошниченко та В.Тимохіну присуджені другі великі премії; А.Кі-коть завоював золоту медаль конкурсу. *Известия*. – 1958. – 14 октяб-ря.

16 жовтня (четвер).

5. Москва. Рада міністрів СРСР доручила всім зацікавленим органам визначити подальші шляхи скорочення монастирів. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр.* – К., 2000. – С. 95.

16 – 18 жовтня (четвер – субота).

3. Київ. Відбулася республіканська нарада з питань порошкової металургії, скликана Державним науково-технічним комітетом УРСР та Інститутом металокераміки і спецсплавів АН УРСР. В нараді взяли участь близько 300 чоловік. Учасники наради прийняли розгорнуте рішення, в якому накреслили заходи щодо широкого впровадження металокерамічних виробів у промисловість УРСР. *Вісник АН УРСР*. – 1959. – № 3. – С. 71, 72.

19 жовтня (неділя).

8. Вінніпег (Канада). В 25 річницю штучного голоду в Україні українці вшанували пам'ять жертв голоду протестними маніфестаціями. *Український голос*. – 1958. – 22 жовтня.

9. Сталіно, Луганськ, Харків. Повідомляється, що на аеродромах цих міст проводились тренувальні стрибки парашутистів ДТСААФ. Під час тренувань були встановлені результати, які перевищували всесоюзні і світові рекорди. Всесоюзні рекорди в індивідуальних стрибках побили: Олександра Кольчугіна і Леся Безп'ята, світові рекорди перевищили у групових стрибках: Станіслав Багінський, Юрій Пеклін, Анатолій Ветров. *Радянська Україна*. – 1958. – 17 жовтня.

22 жовтня (середа).

2. Київ. Відбулося розширене засідання Українського республіканського комітету захисту миру, присвячене місячнику боротьби за заборону ядерної зброї і негайне припинення її випробування. УРКЗМ закликав усіх трудящих республіки в дні місячника ще ширше розгорнути боротьбу за мир, за негайну заборону ядерної зброї. *Радянська Україна*. – 1958. – 23 жовтня.

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про хід виконання соціалістичних зобов’язань по збільшенню виробництва м’яса і молока в колгоспах і радгоспах УРСР”. Щоб забезпечити збільшення виробництва м’яса і молока намічено: поліпшити організаторську роботу на фермах і у тваринницьких бригадах; вжити заходів до поліпшення годівлі тварин; забезпечити поліпшення відгодівлі худоби; провести перевірку готовності колгоспів і радгоспів до зимівлі худоби; прослідкувати за впорядкуванням тваринницьких приміщень. *Радянська Україна*. – 1958. – 22 жовтня.

24 жовтня (п’ятниця).

3. Марганець Дніпропетровської області. В Нікополь-Марганцевому басейні закінчено спорудження шахти № 22 рудника ім. Орджонікідзе. *Радянська Україна*. – 1958. – 25 жовтня.

25 жовтня (субота).

6. Москва. Указом президії ВР СРСР орденом Леніна нагороджено Кримську, Миколаївську, Львівську області. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 431.

31 жовтня (п’ятниця).

8. Київ. Президія ВР УРСР ратифікували Додаткову конвенцію про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства, підписану представниками УРСР 7 вересня 1956 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1958. – № 11. – 6 листопада. – С. 311.

1 листопада (субота).

5. Волинська область. Обласний комітет КПУ прийняв постанову “Про міроприємства по посиленню науково-атеїстичної пропаганди серед населення області”. Постанова зобов’язала органи міліції вести боротьбу з продажем на базарах ікон та інших предметів релігійного культу. *Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953–1966). – Львів, 1996. – С. 349.*

3 листопада (понеділок).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Прийнято постанову “Про хід виконання постанови травневого пленуму ЦК КПРС про прискорення розвитку хімічної промисловості по Українській РСР”. *Радянська Україна. – 1958. – 4 листопада.*

6. Москва. ЦК КПРС, Рада міністрів СРСР і ВЦРПС прийняли постанову “Про переведення на скорочений робочий день і упорядкування заробітної плати робітників і службовців підприємств машинобудівної, нафтової і газової промисловості”. *Радянська Україна. – 1958. – 4 листопада.*

5 листопада (середа).

3. Луганська область. Введена в дію вуглезбагачувальна фабрика “Черкаська-Північна” № 2. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 431.*

6. Москва. Президія ВР СРСР видала указ про нагородження УРСР другим орденом Леніна. *Радянська Україна. – 1958. – 6 листопада.*

12 листопада (середа).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС, який розглянув питання: “Проект тез доповіді М.Хрущова на XXI з’їзді КПРС “Контрольні цифри розвитку народного господарства СРСР на 1959 – 1965 рр.”; “Про зміцнення зв’язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в країні”. *Радянська Україна. – 1958. – 14 листопада.*

3. Луганська область. Збудовано нові шахти: у м. Свердловськ – “Довжанська-Південна” № 1, у м. Кадіївка “Ломоватська-Південна”. *Радянська Україна. – 1958. – 13 листопада.*

12 – 13 листопада (середа – четвер).

4. Київ. Відбулася координаційна нарада з питань вищої нервової діяльності, організована Інститутом фізіології ім. О.О.Богомольця АН УРСР. В роботі наради взяли участь близько 100 наукових працівників 14 науково-дослідних інститутів, університетів, педагогічних та медичних вузів Києва, Кременця, Харкова, Одеси, Чернівців, Львова, Вінниці, Кам'янка-Подільського та ін. Нарада визначила основні напрями розвитку наукових робіт з даної тематики на 1959 – 1965 рр. Учасники наради одностайно схвалили першу спробу фізіологічного вивчення вищих форм вищої нервової діяльності людини (другої сигнальної системи), проведену в Інституті фізіології АН УРСР та в Інституті фізіології ім. І.П.Павлова АН СРСР. Запропоновані ними методи досліджень вже використовуються у неврологічній та психіатричній клініках для діагностичних цілей. *Вісник АН УРСР. – 1959. – № 1. – С. 59, 60.*

14 листопада (п'ятниця).

6. Москва. Президія ВР СРСР видала указ про нагородження орденом Леніна Одеської і Кіровоградської областей. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 431.*

16 листопада (неділя).

4. Москва. Проект закону “Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти”. Стаття 19 проголошувала необов'язковість вивчення мов союзних республік у школах. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). – К., 2004. – С. 102.*

18 листопада (вівторок).

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про завершення реорганізації машинно-тракторних станцій”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 780-792.*

4. Відбулися вибори дійсних членів і членів-кореспондентів АН УРСР. Дійсними членами АН УРСР обрані: І.Крип’якевич (історія України); Б.Патон (електрозварювання). Членами-кореспондентами АН УРСР обрані: О.Ахієзер (експериментальна ядерна фізика); С.Бібіков (археологія); С.Брауде (радіофізика і електроніка); В.Глушков (алгебра); І.Гуржій (історія України періоду феодалізму); Ю.Митропольський (математична фізика); О.Нестеренко (економіка); Л.Новиченко (історія української літератури); О.Парасюк (математична фізика); М.Пасічник (експериментальна ядерна фізика); М.Супруненко (історія України радянського періоду); О.Усіков (радіофізика і електроніка); М.Шамота (літературознавство). *Історія Академії наук України 1918 –1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар’яхтар. – К., 1994. – С. 305.*

19 листопада (середа).

3. На Луганській ДРЕС підключили до мережі шостий блок потужністю 100 тис. кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологічний справочник. – К., 1990. – С. 431.*

6. Одеса. Введено в дію телецентр. *Радянська Україна. – 1958. – 20 листопада.*

22 листопада (субота).

3. Дніпропетровська область. На Придніпровській ДРЕС ввели в дію турбоагрегат потужністю 100 тис. кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологічний справочник. – К., 1990. – С. 431.*

8. Монреаль (Канада). Союз українського студентства Канади провів конференцію “Українознавчі студії в канадських університетах”.

Український голос. – 1958. – 3 грудня.

24 листопада (понеділок).

7. Київ. Помер Семен Тетельбаум – видатний вчений у галузі радіотехніки та електроніки, член-кореспондент АН УРСР, доктор технічних наук, професор. *Вісник АН УРСР.* – 1958. – № 12. – С. 75.

25 листопада (вівторок).

4. Київ. Повідомляється про VII Всесоюзний музикознавчий пленум, учасники якого обговорили питання дальшого розвитку музикознавства, проблеми відображення сучасності в радянському музичному мистецтві. *Радянська Україна.* – 1958. – 25 листопада.

27 листопада (четвер).

8. Канада. Відбулися установчі збори “Товариства дослідів українського життя в Канаді”, яке поставило перед собою завдання скласти біографії видатних осіб, які вплинули на розвиток українського життя в цій країні. *Український голос.* – 1959. – 7 січня.

Листопад.

б. с. Нові Петрівці Київської області. Споруджено пам’ятник-музей визволителям Києва від німецько-фашистських загарбників. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.).* – К., 1961. – С. 640.

1 грудня (понеділок).

3. Жданів. На металургійному заводі ім. Ілліча ввели в дію доменну піч “Жданівська-Комсомольська”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 431.

3 грудня (середа).

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлено почесне звання “Заслужений майстер народної творчості УРСР”. Цим званням планувалось відзначати кращих майстрів художньої народної творчості, які створили видатні художні твори в галузі вишивання, килимарства, ткацтва, кераміки, скла, різьбярства, декоративного розпису, живопису, словесного, музичного та іншого видів української народної творчості. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С. 474, 475.*

4 грудня (четвер).

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлено почесне звання “Заслужений лісовод УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 13. – 11 грудня. – С. 354.*

6 – 7 грудня (субота – неділя).

8. Нью-Йорк (США). Відбувся Перший з’їзд українських письменників у вільному світі, скликаний за ініціативою Об’єднання українських письменників “Слово”. *Український голос. – 1959. – 7 січня.*

9 грудня (вівторок).

6. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по поліпшенню справи планування і забудови населених пунктів УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. Т. 3. (1957–1958 рр.) – К., 1964. – С. 817-819.*

15 грудня (понеділок).

4. Київ. Відбулися установчі збори представників громадськості УРСР, присвячені організації в Україні відділення Товариства радянсько-болгарської дружби. Обрано склад правління товариства, головою правління обрано віце-президента АН УРСР О.Щербаня. *Радянська*

Україна. – 1958. – 16 грудня.

15 – 19 грудня (понеділок – п'ятниця).

3. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС. Прийнято постанову “Про підсумки розвитку сільського господарства за останні п'ять років і завдання дальшого збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів”. *Радянська Україна. – 1958. – 20 грудня.*

22 грудня (понеділок).

1. Москва. У газеті “Правда” виступили М.Рильський та М.Бажан, обгрунтовуючи потребу обов'язкового вивчення і російської, і української мов. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). – К., 2004. – С. 102.*

24 грудня (середа).

4. Москва. Сесія ВР СРСР ухвалила закон “Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти”. Питання про обов'язковість вивчення мов союзних республік у школі залишено на розгляд республіканських рад. Цей пункт не був прийнятий лише в Азербайджані та Латвії. Після жорстоких чисток партійних та урядових апаратів цей пункт прийняли й там. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). – К., 2004. – С. 102; Лизанюк В. Навічно кайдани кували: Факти, документи, коментарі про русифікацію в Україні. – Львів, 1995. – С. 255.*

25 грудня (четвер).

3. Львів. На базі місцевого відділення Центрального конструкторського бюро Держплану УРСР створено проектно-конструкторський технологічний інститут Львівського раднаргоспу, який обслуговуватиме Львівський і Станіславський економічні райони. *Радянська Україна. – 1958. – 28 грудня.*

6. Москва. Верховна Рада СРСР схвалила закон “Про кримінальну відповідальність за державні злочини”. *Політичний терор і тероризм в*

Україні XIX – XX ст. Історичні нариси /ред. В.Береговий, Ю.Бойко, Д.Грузін, І.Лисенко. – К., 2002. – С. 781.

26 грудня (п'ятниця).

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про перетворення союзно-республіканського Міністерства торгівлі УРСР у республіканське Міністерство торгівлі УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 15. – 31 грудня. – С. 407.*

3. На Луганській ДРЕС підключили до мережі сьомий блок потужністю 100 тис. кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 431.*

29 грудня (понеділок).

3. Харків. На заводі транспортного машинобудування ім. Малишева виготовлено тепловоз “ТЕ-10”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 431.*

3. Сімферополь. Введена в дію Сімферопольська ДРЕС. *Радянська Україна. – 1958. – 31 грудня.*

30 грудня (вівторок).

3. Київ. Президія ВР УРСР прийняла закон “Про державний план розвитку народного господарства УРСР на 1959 рік.” *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 15. – 31 грудня.*

3. Київ. Президія ВР УРСР прийняла закон “Про державний бюджет УРСР на 1959 рік.” *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1958. – № 15. – 31 грудня.*

31 грудня (середа).

3. У Львівсько-Волинському басейні здано в експлуатацію шахту № 1 “Великомостівську”. *Радянська Україна. – 1959. – 1 січня.*

Грудень.

8. Канада. Вийшло 10-томне видання "Encyclopedia Canadiana". Серед авторів цього видання є три українці: В.Кисілевський – підготував матеріали про поляків, Я.Рудницький – про українців, П.Юзик – про Українську греко-православну та Українську католицьку церкви. *Український голос. – 1959. – 28 січня.*

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1959

2 січня (п'ятниця).

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про порядок, строк і форми залучення на будівництво і ремонт автомобільних шляхів колгоспів, радгоспів, промислових, транспортних, будівельних та інших підприємств і господарських організацій та про відповідальність за ухилення від участі в шляхових роботах. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 1. – 8 січня; Вільна Україна. – 1959. – 4 січня.*

5 – 6 січня (понеділок – вівторок).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ. Обговорено доповідь “Завдання КПУ по здійсненню рішень грудневого пленуму КПРС “Підсумки розвитку сільського господарства за останні п'ять років і завдання дальшого збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів”. По заслуханому питанню пленум прийняв відповідну постанову. *Радянська Україна. – 1959. – 6 січня; Вільна Україна. – 1959. – 6, 7, 8 січня.*

7 січня (середа).

6. Львів. Повідомляється про проведення у кінотеатрі ім. Лесі Українки кінофестивалю хроніко-документальних і науково-популярних фільмів виробництва українських кіностудій. *Вільна Україна. – 1959. – 7 січня.*

11 січня (неділя).

4. Київ. Повідомляється про засідання Науково-медичного товариства рентгенологів і радіологів, на якому були розглянуті питання рентгенологічної діагностики пухлин надниркових залоз. В роботі засідання брали участь спеціалісти рентгенологи і радіологи, а також лікарі-практики міста. *Радянська Україна. – 1959. – 11 січня.*

9. Чернігів. Повідомляється про підсумки особисто-командної

першості України з шахів і шашок серед сільських фізкультурників. Першість завоювала команда Чернігівської області. Чемпіонами республіки стали: серед чоловіків – харків'янин С.Казакевич, серед жінок – представниця Одеської області. *Луганская правда*. – 1959. – 11 янв.

13 січня (вівторок).

3. Харків. Виготовлено перший зразок трактора "Т-14". *Радянська Україна*. – 1959. – 14 січня.

3. Сталіно. На трасі каналу Північний Донець – Донбас стала до ладу остання насосна станція. З її пуском завершено будівництво другої черги каналу. *Радянська Україна*. – 1959. – 14 січня.

6. Запоріжжя. Повідомляється про створення в області оргкомітету Товариства з охорони природи і сприяння розвитку природних багатств у складі дев'яти представників з різних організацій на чолі з заступником начальника обласного управління сільського господарства А.Хроменком. Оргкомітету доручалося розробити заходи по охороні природи в області і забезпеченню виконання рішень облвиконкому з даного питання. *Запорожская правда*. – 1959. – 13 янв.

14 січня (середа).

4. Київ. Відбулося засідання Українського республіканського комітету захисту миру, на якому обговорено рішення Всесвітньої Ради Миру про проведення в травні 1959 року надзвичайної сесії ВРМ, присвяченої десятиріччю руху прихильників миру. Комітет розглянув рекомендації ВРМ і прийняв рішення відзначити наступні ювілейні дати видатних діячів всесвітньої науки і культури – Роберта Бернса, Чарльза Дарвіна, Шолом Алейхема, Олександра Попова, Георга Генделля, Еукліса да Кунья. *Радянська Україна*. – 1959. – 15 січня.

15 січня (четвер).

3. Кривий Ріг. Закінчено будівництво шахти "Південна" на руднику ім. Ілліча. *Комсомольская правда*. – 1959. – 22 янв.

15 – 22 січня (четвер – четвер).

6. Всесоюзний перепис населення. *Молодь України. – 1959. – 14 січня.*

16 – 17 січня (п'ятниця – субота).

3. Київ. Відбувся XX з'їзд КПУ. З'їзд розглянув “Тези доповіді М.Хрущова на XXI з'їзд КПРС “Контрольні цифри розвитку народного господарства СРСР на 1959 – 1965 роки”, а також завдання КПУ. *Радянська Україна. – 1959. – 17 січня; Вільна Україна. – 1959. – 29 січня, 7 лютого.*

20 січня (вівторок).

3. Марганець Дніпропетровської області. На новому Грумівсько-Басанському родовищі марганцевих руд здано в експлуатацію першу чергу шахти № 6. *Радянська Україна. – 1959. – 21 січня.*

21 січня (середа).

6. Тернопіль. Відбулася обласна нарада передовиків сільського господарства. Обговорено доповідь “Про підсумки виконання соціалістичних зобов'язань за 1958 рік та розгортання соціалістичного змагання в 1959 році за дальше збільшення виробництва продовольчого тваринництва, зернових, технічних та інших сільськогосподарських культур”. Учасники наради схвалили продовжити соціалістичне змагання з хліборобами Пензенської та Чернівецької областей, прийняли соціалістичні зобов'язання на 1959 рік, обрали делегатів на республіканську нараду передовиків сільського господарства. *Вільне життя. – 1959. – 23 січня.*

21 – 23 січня (середа – п'ятниця).

4. Київ. Відбулася Республіканська нарада паразитологів, організована Українським науковим товариством паразитологів. В роботі наради взяли участь представники Київського, Львівського, Одеського, Харківського, Сталінського, Чернівецького, Дніпропетровського та Кримського філіалів товариства. Нарада підвела підсумки паразитологічних

досліджень в республіці та накреслила шляхи дальшого розгортання роботи в галузі медичної та сільськогосподарської паразитології. Були прийняті рішення про створення постійного друкованого органу товариства, а також про систематичне видання спеціальних наукових бюлетнів, плакатів і науково-популярних брошур з питань паразитології. *Вісник АН УРСР. – 1959. – № 3. – С. 73, 74.*

23 січня (п'ятниця).

3. Миколаїв. Спущено на воду найбільший в світі флагман китобійної флотилії “Радянська Україна”. *Радянська Україна. – 1959. – 23 січня.*

4. Київ. Повідомляється, що в Науково-дослідному інституті механічної обробки деревини група наукових співробітників під керівництвом кандидата технічних наук Г.Косовського створили першу в СРСР автоматичну лінію з програмним управлінням. *Радянська Україна. – 1959. – 23 січня.*

24 січня (субота).

3. Одеса. Повідомляється про виведення нового високоврожайного сорту озимої пшениці “Одеська 21”. Автор – дійсний член Всесоюзної академії сільськогосподарських наук ім. В.Леніна Ф.Кириченко. *Вільне життя. – 1959. – 24 січня.*

25 січня (неділя).

3. Горлівка. Повідомляється про відкриття міської картинної галереї, основу художнього фонду якої складає подароване місту зібрання інженера Б.Бородіна. *Искусство. – 1959. – № 1. – С. 74.*

27 січня – 5 лютого (вівторок – понеділок).

3. Москва. Відбувся XXI з'їзд КПРС, на якому обговорено доповідь “Про контрольні цифри розвитку народного господарства СРСР на 1959 – 1965 роки”. Основним економічним завданням СРСР була висунена програма в історично короткий строк догнати і перегнати

найбільш розвинуті капіталістичні країни по виробництву продукції на душу населення. *Радянська Україна. – 1959. – 28 січня – 5 лютого.*

31 січня (субота).

6. Опубліковане повідомлення ТАРС про виконання рішення Радянського уряду про нове скорочення Збройних сил СРСР на 300 тис. осіб понад уже проведеного в 1955 – 1959 рр. скорочення на 1840 тис. осіб. *Радянська Україна. – 1959. – 31 січня.*

31 січня – 4 лютого (субота – середа).

6. Сталіно. Відбувся виїзний пленум Спілки радянських композиторів України, присвячений XXI з'їзду КПРС. В роботі взяли участь композитори і музикознавці К.Данькевич, В.Гомоляка, Ю.Малишев, П.Гайдамака, М.Михайлов та композитори Донбасу. Під час пленуму композитори України прослухали багато творів самодіяльних композиторів Донбасу, а також провели творчі зустрічі з гірниками. *Радянська культура. – 1959. – 5 лютого.*

1 лютого (неділя).

4. Київ. Повідомляється про пленум Республіканського наукового товариства хірургів, в якому взяли участь голови обласних науково-хірургічних товариств і головні хірурги областей України. Заслухано і обговорено доповідь головного хірурга міністерства охорони здоров'я УРСР М.Коломийченка "Про перспективу розвитку хірургії на Україні в семиріччі". *Радянська Україна. – 1959. – 1 лютого.*

7. Нью-Йорк (США). Українська вільна академія наук США провела урочисту пленарну наукову сесію, присвячену пам'яті В.Антоновича. Доповіді прочитали: проф. О.Оглоблін, д-р. Л.Соневицький, проф. В.Міяковський, д-р. Л.Чикаленко. *Гомін України. – 1959. – 14 лютого.*

3 лютого (вівторок).

9. Запоріжжя. Повідомляється про відкриття міського Будинку фізичної культури і спорту трудових резервів. *Запорожская правда. – 1959. – 3 феверля.*

5 лютого (четвер).

4. Луцьк. Повідомляється про відкриття нового обласного театру народної творчості. *Радянська культура. – 1959. – 5 лютого.*

6. Ужгород. Повідомляється про створення при міському лекторії Товариства для поширення політичних і наукових знань, а при музичному училищі – Університету музичної культури. Завдання університету – ознайомлення слухачів з основними музичними жанрами, теорією музики, та окремими музичними інструментами. *Радянська культура. – 1959. – 5 лютого.*

8. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову про розширення складу комісії УРСР в справах ЮНЕСКО з метою дальшої активізації участі діячів української культури, науки і освіти в роботі ЮНЕСКО. При комісії передбачалось створити комітети з основних напрямків діяльності ЮНЕСКО в складі спеціалістів з окремих галузей науки і культури, в т.ч. комітети з т. зв. Основного проекту ЮНЕСКО “Схід – Захід”, з освіти, природничих і соціальних наук та культури. *Радянська культура. – 1959. – 5 лютого.*

8 лютого (неділя).

4. Біла Церква. Українська республіканська філармонія організувала в місті постійно діючий музичний лекторій для колгоспників та студентів сільськогосподарського інституту. Відбувся перший тематичний концерт “Великий російський композитор П.Чайковський”. *Радянська Україна. – 1959. – 8 лютого.*

12 лютого (четвер).

6. Кримська область. Розгорнуто рух за перетворення Криму в область суцільних садів, виноградників і парків української культури. Кримський облвиконком, кримські філії спілок письменників і художників України оголосили відкриті конкурси на кращий твір літератури, музики та образотворчого мистецтва, присвячений трудовим справам людей Криму. *Радянська культура. – 1959. – 12 лютого.*

15 лютого (неділя).

7. Київ. Група працівників Інституту електрозварювання ім. Є.Патона за підсумками Всесоюзного конкурсу отримали почесні грамоти Центрального правління науково-технічного товариства машинобудівної промисловості – за розробку та впровадження у виробництво напівавтоматичного зварювання в середовищі вуглекислого газу. *Радянська Україна. – 1959. – 15 лютого.*

20 лютого (п'ятниця).

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про дальший розвиток і поліпшення громадського харчування”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 42-47.*

22 лютого (неділя).

7. Київ. Помер Д.Мануїльський – професор, доктор історичних наук, дійсний член АН УРСР, член політбюро ЦК КПУ, депутат ВР СРСР і ВР УРСР. *Молодь України. – 1959. – 24 лютого.*

26 лютого (четвер).

6. Київ. Закінчився перший республіканський огляд любительських фільмів. На огляді було показано понад 60 фільмів самодіяльних кіностудій палаців культури, клубів, навчальних закладів України. Учасники обговорили свою продукцію, обмінялися досвідом, а також прослухали лекції з основного сценарію та операторського мистецтва, ознайомилися з новинками кінолюбителів техніки, побували на Київській кіностудії художніх фільмів ім. О.Довженка. *Радянська культура. – 1959. – 12 лютого.*

27 лютого (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється, що Міністерство культури УРСР прийняло рішення про створення першого в Союзі пересувного панорамного кінотеатру. *Известия. – 1959. – 27 февреля.*

4. Львів. Повідомляється про початок занять в “Народному університеті по телевізору”, організованому Львівською студією телебачення. *Известия*. – 1959. – 27 лютого.

8. Вінніпег (Канада). Почав виходити новий щотижневий український часопис “Поступ”. *Український голос*. – 1959. – 18 березня.

1 березня (неділя).

1. Вибори в Верховну Раду УРСР. *Вільна Україна*. – 1959. – 1 березня; *Радянська Україна*. – 1959. – 1 березня.

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про дальший розвиток і поліпшення громадського харчування”, в якій зобов’язали відповідні органи розробити, з урахуванням місцевих умов, і здійснити конкретні заходи з розвитку громадського харчування в кожній області, місті і районі. Намічено: забезпечити збільшення випуску продукції підприємств громадського харчування в 1965 р. порівняно з 1958 р. в 2 з лишком рази; провести необхідні заходи з скорочення витрат виробництва і обігу за рахунок політичної організації роботи, широкої механізації процесів виробництва і на цій основі зростання продуктивності праці; забезпечити безперебійне постачання підприємствам громадського харчування потрібних продуктів; вжити заходів до збільшення продовольчих ресурсів; забезпечити підприємства громадського харчування автомобілями, моторолерами, необхідним тепловим і технологічним устаткуванням, інвентарем, посудом та ін. *Молодь України*. – 1959. – 1 березня.

2 березня (понеділок).

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про участь трудящих в охороні громадського порядку в країні”. Створені добровільні народні дружини. *Радянська Україна*. – 1959. – 10 березня.

3 – 5 березня (вівторок – четвер).

4. Дніпропетровськ. Відбулася VIII наукова Шевченківська конференція,

організована Інститутом літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР та Дніпропетровським державним університетом ім. 300-річчя возз'єднання України з Росією. У роботі конференції взяли участь вчені Москви, Ленінграда, Києва, Тбілісі, Дніпропетровська, Кіровограда, Ужгорода, Чернівців, Житомира, викладачі вузів та середніх шкіл Дніпропетровська, студенти і аспіранти Дніпропетровського державного університету. *Вісник АН УРСР. – 1959. – № 7. – С. 60; Радянська Україна. – 1959. – 5 березня.*

5 – 6 березня (четвер – п'ятниця).

6. Київ. Відбувся пленум ЦК ЛКСМ України. З доповіддю “Про завдання комсомольської організації республіки по виконанню рішень XXI з'їзду КПРС і з'їзду КПУ” виступив секретар ЦК КПУ Л.Найдек. *Вільна Україна. – 1959. – 7 березня.*

10 – 14 березня (вівторок – субота).

6. Київ. Відбувся IV з'їзд письменників України. На з'їзді виступили М.Бажан “Українська радянська література в боротьбі за побудову комунізму”, О. Левада “Про стан і завдання української радянської кінодраматургії”, Н.Забіла “Про літературу для дітей та юнацтва”, Л.Новиченко “Про стан української радянської критики та літературознавства”. Відбулися вибори керівних органів Спілки радянських письменників України, і вибори делегатів на III Всесоюзний з'їзд письменників. *Радянська культура. – 1959. – 12, 15 березня.*

14 березня (субота).

4. Київ. Відбувся перший пленум новообраного правління Спілки радянських письменників України. Пленум обрав президію правління в складі 23 осіб. Головою правління обраний О.Гончар. *Радянська культура. – 1959. – 15 березня.*

6. Київ. В Жовтневому палаці відкрито виставку сувенірних виробів, створених за зразками українського народного мистецтва. Представлено близько 1700 експонатів – вишивка, керамічні вироби, різьблення по

дереву і кості. *Вільна Україна*. – 1959. – 14 березня.

15 березня (неділя).

6. Київ. Повідомляється про наказ по Міністерству культури УРСР, що зобов'язав обласні управління культури переглянути спектаклі кращих драматичних самодіяльних колективів і подати пропозиції про присвоєння таким колективам назви “Самодіяльний театр”. *Информационный бюллетень Министерства культуры СССР*. – С. 61-62.

16 березня (понеділок).

6. Київ. В музеї російського мистецтва відкрита виставка сучасної графіки Югославії. На виставці експонується близько 200 графічних робіт, виконаних 48 сучасними югославськими художниками протягом останніх 5 років. *Радянська культура*. – 1959. – 19 березня.

17 – 18 березня (вівторок – середа).

9. Київ. Відбулася установча конференція Союзу спортивного товариства та організацій УРСР. Обговорено доповідь про постанови ЦК КПРС і Ради міністрів СРСР, ЦК КПУ і РМ УРСР “Про керівництво фізичною культурою і спортом в країні і завдання Союзу спортивного товариства і організацій УРСР”. Схвалено постанову партії і уряду про перебудову керівництва фізкультурним рухом в країні. *Радянська культура*. – 1959. – 19 березня.

23 березня (понеділок).

6. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про дальший розвиток і поліпшення громадського харчування в Українській РСР”. В постанові аналізується низький рівень розвитку громадського харчування в країні, а також намічені конкретні заходи спрямовані на поліпшення цього становища: збільшити сітку підприємств громадського харчування, зокрема виділяти приміщення в перших поверхах новобудов для обладнання їдалень, кафе, домових кухонь, хлібних та інших продовольчих магазинів; при проектуванні і

будівництві промислових підприємств і учбових закладів передбачати обов'язкову наявність їдалень та інших підприємств громадського харчування; збільшити випуск продукції громадського харчування; забезпечити першочергове і безперебійне постачання підприємствам громадського харчування необхідних продуктів; розмістити серійне виробництво технологічного обладнання та відповідних приладів тощо. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 42-47.*

23 – 27 березня (понеділок – п'ятниця).

6. Москва. Відбувся XII з'їзд профспілок СРСР. *Вільна Україна. – 1959. – 25-28 березня.*

24 березня (вівторок).

8. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про ратифікацію Всесвітньої поштової конвенції, угоди про листи і ящики з об'явленою цінністю та угоди про поштові пакунки, підписані в Оттаві представником УРСР 3 жовтня 1957 року. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 11. – 2 квітня.*

26 березня (четвер).

4. Київ. Відкриття фестивалю кінофільмів Угорської Народної Республіки. *Радянська культура. – 1959. – 29 березня.*

28 березня (субота).

6. Львів. Повідомляється про відкриття в музеї українського мистецтва виставки творів художників України. На виставці представлено близько 300 робіт. *Радянська Україна. – 1959. – 28 березня.*

30 березня (понеділок).

7. Київ. Відбувся ювілейний вечір-концерт, присвячений 70-річчю з дня народження композитора, народного артиста СРСР, академіка Л.Ревуцького. *Радянська Україна. – 1959. – 31 березня.*

31 березня (вівторок).

3. Харків. На заводі тепловозного електроустаткування створено унікальний турбогенератор для випробування високовольтних вимикачів, трансформаторів та ін. електроапаратури. *Правда України*. – 1959. – 1 апреля.

6. Київ. В колонному залі Української республіканської філармонії відбувся вечір, присвячений 150-річчю з дня народження М.Гоголя, організований Спілкою письменників України спільно з центральним та міським комітетами ЛКСМ України, міським відділом Товариства для поширення політичних і наукових знань УРСР, Українською республіканською філармонією та Українським театральним товариством. *Радянська культура*. – 1959. – 2 квітня.

1 квітня (середа).

4. Київ. Відкриття виставки творів образотворчого мистецтва Узбекистану, на якій представлено більше 200 експонатів. *Правда*. – 1959. – 2 апреля.

6. Львів. В науковій бібліотеці Львівського державного університету ім. І.Франка відкрито книжкову виставку, присвячену 150-річчю з дня народження М.Гоголя. *Вільна Україна*. – 1959. – 1 квітня.

5 квітня (неділя).

6. Київ. Вручення медалей лауреатів Всесвітньої виставки 1958 р. в Брюсселі групі українських художників. Золоту медаль вручено В.Знобі за скульптуру “Бокораш”, срібні медалі: О.Шовкуненку – за акварель “Пароплав проходить шлюз Дніпробуду”, художникам-монументалістам С.Кириченко і Н.Клейн – за мозаїчне панно “Урожай”, М.Божію – за картину “Медсестра”, Г.Глюку – за картину “Лісоруби”; бронзові: Т.Яблонській – за картину “Хліб”, В.Клокову – за скульптуру “Ланкова”. *Радянська культура*. – 1959. – 5 квітня.

7 квітня (вівторок).

3. Київ. Закінчилась республіканська нарада працівників української

промисловості. Обговорено доповідь “Про хід будівництва, нарощування виробничих потужностей цукрових заводів і підготовку їх до перероблення буряків з урожаю 1959 р.”. *Радянська Україна. – 1959. – 8 квітня.*

б. Тернопільська область. При районному Будинку культури Монастирська організований перший в області лемківський хор. *Радянська Україна. – 1959. – 7 квітня.*

б. Запоріжжя. Повідомляється про проведення фестивалю кінофільмів О.Довженка. *Радянська Україна. – 1959. – 7 квітня.*

8 квітня (середа).

б. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли до керівництва і неухильного виконання постанову ЦК КПРС і Ради міністрів СРСР від 2 березня цього року “Про участь трудящих в охороні громадського порядку в країні”. Постанова зобов’язала партійні організації різних рівнів утворити міські, районні штаби на підприємствах, будовах, транспорті, в установах, радгоспах, колгоспах, учбових закладах і домоуправліннях і забезпечити їх успішну діяльність з охорони громадського порядку. Постанова затвердила “Тимчасове положення про добровільні народні дружини по охороні громадського порядку в Українській РСР”, зразок посвідчення дружинника, зразок нагрудного знака “Дружинник”, опис нагрудного знака “Дружинник” і пам’ятку дружиннику. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С.79,82-87.*

б. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по поліпшенню побутового обслуговування населення”. Постанова зобов’язала відповідні органи вжити заходи з докорінного поліпшення побутового обслуговування населення, щоб у найближчі 2–3 роки повсюдно забезпечити трудящих основними видами побутових послуг: повністю використати наявні можливості для розвитку мережі ательє з пошиття і ремонту одягу та взуття, майстерень та підприємств з ремонту велосипедів і мотоциклів, меблів, телевізорів,

радіоприймачів, холодильників, пирососів, пральних машин та інших предметів домашнього вжитку в містах, районних центрах, робітничих селищах, радгоспах та колгоспах, а також перукарень і організацій з ремонту квартир за рахунок коштів громадян. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С.87-92*

3. Кременчуг. На автомобільному заводі зібрали перший самосвал “КРАЗ-222”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 432.*

9 квітня (четвер).

3. Кривий Ріг. Відкриття Всесоюзної наради гірників і збагачувачів чорної металургії, скликаної Держпланом СРСР, Державним науково-технічним комітетом РМ СРСР і Науково-технічним товариством чорної металургії. Обговорено доповідь “Про подальший розвиток видобування залізничних та марганцевих руд в СРСР і поліпшення підготовки їх до доменної плавки”. *Радянська Україна. – 1959. – 9 квітня.*

11 – 26 квітня (субота – неділя).

6. Київ. Відбувся II Всесоюзний кінофестиваль. *Радянська культура. – 1959. – 12, 30 квітня.*

15 – 17 квітня (середа – п’ятниця).

1. Київ. Відбулася перша сесія Верховної Ради УРСР п’ятого скликання. Обрано президію ВР УРСР: Д.Коротченко (голова), С.Ковпак, Д.Піснячевський (заступники голови), А.Зленко (секретар), Г.Грінченко, О.Давидов, В.Дрозденко, І.Казанець, Ф.Мокроус, К.Москалець, О.Мужицький, Л.Найдек, О.Палладін, М.Підгорний, М.Савченко, Г.Царик, В.Чуйков, П.Шелест, І.Юнак. Сесія затвердила склад Ради міністрів УРСР: Н.Кальченко (голова), І.Сенін (перший заступник голови), Г.Бутенко, М.Гречуха, М.Гурєєв, П.Розенко (заступники голови) та ін. *Радянська культура. – 1959. – 19 квітня; Молодь України. – 1959. – 18 квітня.*

17 квітня (п'ятниця).

6. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в Українській РСР”. Згідно статті 9 закону навчання в школах УРСР здійснюється рідною мовою учнів. В школу з якою мовою навчання віддавати своїх дітей вирішують батьки. Вивчення однієї з мов народів СРСР, якою не проводиться викладання в даній школі, здійснюється за бажанням батьків і учнів при наявності відповідних контингентів. Тобто вивчення української мови в школах оголошено необов'язковим. На “вимогу батьків і дітей” зменшено кількість шкіл з українською мовою викладання, ігноровано вивчення української мови й літератури в російських школах, скорочено кількість годин викладання української літератури й мови в середніх спеціальних навчальних закладах. Закон запроваджував і реформу освіти. Семирічки та десятирічки перетворено на восьмирічні (обов'язкові) та одинадцятирічні загальноосвітні політехнічні школи з виробничою підготовкою. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961. – С.511-530; Радянська Україна. – 1959. – 19 квітня; Вільна Україна. – 1959. – 19 квітня.*

19 квітня (неділя).

6. Кременець. Повідомляється про відкриття в районному історико-краєзнавчому музеї виставки творів члена спілки художників УРСР М. Добронравова. Експонується 59 картин, з них 22 портрети і ескізи до портретів. *Вільне життя. – 1959. – 19 квітня.*

21 квітня (вівторок).

3. Краматорськ. Закінчився перший республіканський семінар для інженерно-технічних робітників підприємств і проектно-конструкторських організацій важкого машинобудування. *Правда України. – 1959. – 22 апреля.*

6. Суми. В обласному художньому музеї відкрилась виставка

голландського і фламандського живопису та графіки XVII ст. із фондів Ленінградського державного Ермітажу. *Правда України*. – 1959. – 22 апреля.

22 квітня (середа).

4. Москва. Опубліковано постанову про присудження Ленінських премій в галузі науки і техніки за 1959 р. Серед українців Ленінські премії присуджено М.Балуховському, Б.Воробйову, М.Горєву, В.Литвинову, Л.Палець С.Черпаку – за відкриття і розвиток Шебелинського газового родовища в УРСР; В.Канішеву, С.Кільдішеву, П.Кононенку – за корінні удосконалення методів доменних печей в СРСР; О.Довженку – за літературний кіносценарій “Поема про море”. *Молодь України*. – 1959. – 22 квітня; *Радянська Україна*. – 1959. – 22 квітня.

23 квітня (четвер).

6. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову “Про усунення надмірностей в опорядженні, устаткуванні та у внутрішньому оздобленні громадських будинків”, в якій засуджено як антидержавну практику марнотратства коштів і матеріальних засобів на опорядження, устаткування і внутрішнє оздоблення громадських та адміністративних будинків і заборонено застосування при устаткуванні та внутрішньому оздобленні громадських і адміністративних будинків дорогих, громіздких меблів, дорогої освітлювальної арматури, скоблених виробів з бронзи, килимів, плюшевих та оксамитових штор, дорогих письмових приборів, а також заборонено використання мармуру, шкіри та цінних порід дерева для опорядження приміщень. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 135-139.

23 – 24 квітня (четвер – п’ятниця).

6. Київ. Відбувся перший установчий з’їзд журналістів України. Обрано секретаріат і редакційну комісію. Обговорено питання: “Про завдання журналістів республіки в боротьбі за виконання рішень XXI

з'їзду КПРС”; “Про підсумки обговорення проекту статуту Спілки журналістів СРСР на обласній конференції і пропозиції щодо статуту”. Проведено вибори правління Спілки журналістів України, вибори ревізійної комісії, вибори делегатів на I Всесоюзний з'їзд журналістів. *Радянська культура*. – 1959. – 26 квітня; *Вільна Україна*. – 1959. – 24 квітня.

24 квітня (п'ятниця).

3. Кривий Ріг. Ввійшов в стрій четвертий діючий конвеєр, з запуском якого завершено будівництво бесемерівського цеху “Криворіжсталі” – одного з найбільших в країні. *Правда України*. – 1959. – 25 априля.

25 квітня (субота).

7. Помер Олексій Соколовський – вчений в галузі ґрунтознавства, академік АН УРСР, Всесоюзної академії сільськогосподарських наук ім. В.Леніна та Української академії сільськогосподарських наук, заслужений діяч науки УРСР. *Радянська Україна*. – 1959. – 26 квітня.

26 квітня (неділя).

9. Львів. Повідомляється про всесоюзні змагання із спортивної гімнастики на кубок товариства “Буревісник”. В змаганнях брали участь спортсмени багатьох республік, Москви, Ленінграда. Збірна команда України завоювала приз центральної ради “Буревісника” – перехідний кубок. *Радянська Україна*. – 1959. – 26 квітня.

27 квітня (понеділок).

4. Одеса. Відкриття виставки грузинських художників. Представлено 200 робіт. *Искусство*. – 1959. – № 6. – С. 76.

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про створення хорового товариства УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 110.

28 квітня (вівторок).

5. Черкаська область. Повідомляється, що культурно-освітні установи області розгорнули широку релігійну пропаганду шляхом проведення лекцій, доповідей, бесід, тематичних вечорів, усних журналів, довідково-консультаційної роботи та ін. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980): Сб. документов и материалов – Днепропетровск, 1989. – 135-136.*

7. Помер Олександр Козюренко – видатний український художник-карикурист, заслужений діяч мистецтв УРСР. *Радянська Україна. – 1959. – 29 квітня.*

29 квітня (середа).

3. Дніпродзержинськ. На металургійному заводі ім. Дзержинського після капітального ремонту задуту доменну піч № 11. *Радянська Україна. – 1959. – 30 квітня.*

8. Канада. Повідомляється, що українські організації відзначали 250-річчя з дня смерті І.Мазепи. В рамках урочистостей були організовані: виставка про Мазепу, виступи з доповідями про нього тощо. *Український голос. – 1959. – 29 квітня.*

30 квітня (четвер).

3. Харків. Повідомляється, що на меблевій фабриці № 2 введено в експлуатацію напівавтоматичну лінію з виробництва столярних деревостружкових плит. *Вільна Україна. – 1959. – 30 квітня.*

4. Повідомляється, що на II Всесоюзному фестивалі відзначено картини українського виробництва: диплом II ступеня завоював фільм “Надзвичайна подія” (Київ, студія художніх фільмів ім. О.Довженка); заохочувальним дипломом нагороджено картину “Сторінки минулого” (Одеська студія художніх фільмів); за музику – диплом I ступеня отримав композитор П.Майборода за музику до фільму “Літа молодії” (Київська кіностудія); в жанрі хроніко-документальних фільмів – диплом III ступеня завоював фільм “З кіноапаратом по Кракову” (Українська студія хроніко-документальних фільмів); з науково-популярних

фільмів – диплом III ступеня “Атом служить нам” (Київ, студія науково-популярних фільмів); дипломом I ступеня нагороджено О.Довженка за сценарій до фільму “Поєма про море”. *Молодь України*. – 1959. – 30 квітня.

6. Київ. В Державному музеї західного і східного мистецтва відкривається виставка творів французького художника Альбера Марке, організована Українським товариством дружби й культурного зв'язку з зарубіжними країнами. *Радянська Україна*. – 1959. – 30 квітня.

Квітень.

3. Хмельницький. Введений в дію завод трансформаторних підстанцій. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 432.

9 травня (субота).

9. Київ. Розпочався турнір на першість Радянського Союзу з міжнародних 100-кліткових шашок. За звання чемпіона країни змагалися 18 майстрів з Одеси, Києва, Харкова, Черкас, Москви, Ленінграда, Мінська, Вільнюса, Риги, Ташкента. *Радянська Україна*. – 1959. – 10 травня.

12 травня (вівторок).

1. УРСР вручено другий Орден Леніна. *Вільна Україна*. – 1959. – 12 травня.

14 травня (четвер).

4. Київ. Повідомляється, що відбулася Міжреспубліканська наукова конференція з питань кодифікації законодавства УРСР, БРСР, Молдавської РСР. З доповіддю “Про наукові основи кодифікації законодавства союзних республік” виступив директор Інституту права АН СРСР член-кореспондент АН СРСР професор П.Ромашкін. *Радянська Україна*. – 1959. – 14 травня.

15 травня (п'ятниця).

9. Житомир. Відбулася міжнародна товариська зустріч з класичної боротьби: збірна Житомирської області – команда Чехословацької республіки. Зустріч закінчилася з рахунком 6,5:1,5 на користь борців збірної Житомирської області. *Радянська Україна. – 1959. – 15 травня.*

19 травня (вівторок).

б. с. Іза Хустського району. Відкриття постійної виставки творів образотворчого мистецтва, присвяченої історії російського живопису, творчості видатних російських художників. *Радянське слово. – 1959. – 20 травня.*

19 – 20 травня (вівторок – середа).

1. Київ. Відбувся Пленум ЦК КПУ. Обговорено доповіді: секретаря ЦК КПУ С.Червоненка “Завдання партійних організацій України по посиленню масово-політичної роботи серед трудящих” та голови Ради міністрів УРСР Н.Кальченка “Про підсумки весняної сівби, догляд за посівами та підготовку до збирання врожаю і проведення заготівель сільськогосподарських продуктів в 1959 р.”. По обговорених питаннях пленум ЦК прийняв відповідні постанови. *Радянська культура. – 1959. – 21 травня.*

21 травня (четвер).

1. Львівська область. Президія ВР УРСР видала указ про ліквідацію Дрогобицької області. Її територія була передана до складу Львівської області. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 17. – 28 травня; Радянська Україна. – 1959. – 22 травня.*

22 травня (п'ятниця).

1. Київ. ЦК КПУ прийняв постанову “Завдання партійних організацій України по посиленню масово-політичної роботи серед трудящих”. В постанові визначалося, що партійні організації в умовах розгорнутого комуністичного будівництва, коли зближення і взаємодопомога

соціалістичних націй і народностей набирають винятково широкого розмаху, зобов'язані насамперед проводити роботу по вихованню в них безмежної любові до великого російського народу, всіх народів нашої Батьківщини. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови).* – К., 2004. – С. 103; *Радянська Україна.* – 1959. – 22 травня.

3. Сталіно. Стала до ладу шахта “Будьонівська – Східна” тресту “Будьоніввугілля”. *Радянська Україна.* – 1959. – 23 травня.

3. Київ Президія ВР УРСР видала указ про перетворення Міністерства хлібопродуктів УРСР з союзно-республіканського в республіканське Міністерство хлібопродуктів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1959. – № 17. – 28 травня.

23 травня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про усунення надмірностей в опорядженні, устаткуванні та у внутрішньому оздобленні громадських будинків”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР.* – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 135-139.

25 – 29 травня (понеділок – п'ятниця).

1. Москва. Відбулася Всесоюзна термінологічна нарада. В її рекомендаціях проголошено принцип мінімального розходження у відповідних термінах між літературними мовами народів СРСР. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови).* – К., 2004. – С. 103; *Вопросы терминологии. (Материалы Всесоюзного терминологического совещания).* – М., 1961. – С. 227.

27 травня (середа).

4. Київ. Закінчився I Всесоюзний з'їзд науково-технічного товариства. В роботі з'їзду взяли участь вчені, спеціалісти і передовики сільського господарства, директори РТС, радгоспів, працівники профспілкових організацій Російської Федерації, України, Білорусії, Молдавії,

Казахстану, Грузії та інших союзних республік. З'їзд обговорив звіт центрального управління і завдання товариства в світлі рішень ХХІ з'їзду КПРС, затвердив статут і обрав керівні органи. Прийняв постанову, в якій намічені заходи для поліпшення всієї діяльності товариства. *Радянська Україна. – 1959. – 28 травня.*

29 травня (п'ятниця).

9. Запоріжжя. Відбулася міжнародна товариська зустріч з футболу: “Металург” (Запоріжжя) – “Унія” (ПНР), яка закінчилася з рахунком 0 : 1. *Радянська Україна. – 1959. – 29 травня.*

6. Повідомляється про початок проведення Тижня радянської пісні в містах і селах республіки. *Правда. – 1959. – 29 мая.*

30 травня (субота).

6. Чернівці. В міському парку культури і відпочинку ім. Т.Шевченка став до ладу денний літній кінотеатр. *Радянська Україна. – 1959. – 31 травня.*

3. Сталіно. На заводі “Азовсталь” введено в дію новий цех по виробництву розмелювальних куль. *Радянська Україна. – 1959. – 30 травня.*

1 червня (понеділок).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про положення про відкриття, винаходи і раціоналізаторські пропозиції та інструкцію про винагороду за відкриття, винаходи і раціоналізаторські пропозиції”. В постанові затверджено положення про відкриття, винаходи та раціоналізаторські пропозиції, в якому вказувалося, що авторство на відкриття, винаходи та раціоналізаторські пропозиції в СРСР охороняється законом та засвідчується видаваними в установленому порядку: на відкриття – дипломами, на винаходи – авторськими свідоцтвами або патентами і на раціоналізаторські пропозиції – посвідченнями. В постанові визнано доцільним встановити почесні звання: “Заслужений винахідник УРСР”, “Заслужений раціоналізатор УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень*

уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 145-164.

2 червня (вівторок).

6. Сталіно. В обласному краєзнавчому музеї відкрилася виставка творів угорського скульптора, лауреата Національної премії ім. Кошута – Іштвана Сабо (старшого). Представлено різьблення по дереву – близько 70 робіт. *Радянська Україна. – 1959. – 2 червня.*

1. Львівській області вручено орден Леніна. *Вільна Україна. – 1959. – 3 червня.*

3 червня (середа).

3. Львів. На телевізійному заводі пущено новий, безперервної дії, конвеєр для складання телевізійних приймачів “Львів”. *Радянська Україна. – 1959. – 3 червня.*

4 червня (четвер).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про зниження державних роздрібних цін на деякі товари народного споживання. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 433.*

5 червня (п'ятниця).

3. Сталіно. Повідомляється, що працівники Центральної науково-дослідної лабораторії з гірничо-рятувальної справи сконструювали новий прилад “АЕР-4”, який контролює запиленість повітря. *Радянське слово. – 1959. – 6 червня.*

3. Волинська область. Здано в експлуатацію шахту № 5 “Нововолинська”. *Радянська Україна. – 1959. – 3 червня.*

7. Запоріжжя. Відкрився міський Будинок атеїста. При ньому створено секції лекційної пропаганди атеїстичних дискусій, літературно-художньої роботи і сучасних цивільних обрядів. *Радянське слово. – 1959. – 6 червня.*

9. Вінниця. Відбулася міжнародна товариська зустріч між футболістами

польської команди “Уніта” і місцевою командою “Локомотив”. Перемогу здобули господарі поля з рахунком 3 : 0. *Радянське слово*. – 1959. – 6 червня.

6 червня (субота).

6. Харків, Ровно, Чернігів та інші міста України. Повідомляється про відкриття в цих містах продовольчих магазинів споживчої кооперації. Магазини одержують товари, закуплені у сільгоспартілей за затвердженими державними закупочними цінами. *Радянське слово*. – 1959. – 6 червня.

7 червня (неділя).

6. Одеса. В Будинку вчених закінчила свою роботу VI об’єднана конференція пушкінознавців Одеси і Кишинєва. У роботі конференції брали участь і московські вчені. *Радянська культура*. – 1959. – 7 червня.

9 червня (вівторок).

4. Повідомляється, що ЦК КПУ і РМ УРСР прийняли постанову про переклад на українську мову “Дитячої енциклопедії”. *Радянська Україна*. – 1959. – 9 червня.

10 червня (середа).

3. Харків. Повідомляється про створення на вагоноремонтному заводі історично-революційного музею. *Комсомольская правда*. – 1959. – 10 юня.

18 – 25 червня (четвер – четвер).

6. Проходив тиждень чувашської літератури. *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника*. – М., 1979. – С. 369.

21 червня (неділя).

5. Кременець Тернопільської області. Група віруючих на чолі з архієпископом Львівським і Тернопільським Палладієм провели

демонстрацію проти ліквідації Кременецького монастиря. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр. – К., 2000. – С. 95.*

22 червня (понеділок).

3. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову про соціалістичні зобов'язання робітників металургійних і гірничорудних підприємств і будівництв Дніпропетровського економічного адміністративного району по досягненню рівня виробництва металу і руди, намічених на 1965 рік, достроково в 1963 році. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 433.*

3. Запоріжжя. На заводі “Запоріжсталь” введено в дію перший в СРСР цех гнутих профілів. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 433.*

23 червня (вівторок).

3. Миколаїв. Суднобудівний завод ім. Носенка здав в експлуатацію великий морозильний риболовний траулер “Глеб Успенский”, який має станцію для гідроакустичного розвідування косяків риби у відкритому морі в горизонтальному і вертикальному напрямках. *Радянська Україна. – 1959. – 24 червня.*

3. Донбас. Здано в дослідну експлуатацію шахту “Тернівська” № 1. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 433.*

3. Кривий Ріг. На заводі “Криворіжсталь” достроково введений в дію новий автоматизований дрібносортовий стан “250”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 433.*

24 червня (середа).

5. Одеса. Патріарх Алексій повідомив голову Ради в справах РПЦ при РМ СРСР В.Карпова про зростаюче невдоволення віруючих закриттям монастирів в області. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр. – К., 2000. – С. 95.*

24 – 29 червня (середа – понеділок).

3. Москва. Пленум ЦК КПРС прийняв постанову про роботу партійних і радянських організацій і рад народного господарства по виконанню рішень XXI з'їзду КПРС про прискорення технічного прогресу в промисловості і в будівництві (про заходи по виконанню рішень XXI з'їзду КПРС про впровадження комплексної механізації в промисловості і будівництві, автоматизацію виробництва, запровадження потокових ліній, заміну застарілого устаткування, штампів та інструментів з метою дальшого розширення промислового виробництва і будівництва, підвищення якості виробленої продукції і зниження її собівартості, а також вартості будівництва). *Радянська Україна. – 1959. – 25, 26, 30 червня.*

26 – 27 червня (п'ятниця – субота).

8. Нью-Йорк (США). Відбувся Конгрес українського жіноцтва. *Український голос. – 1959. – 15 липня.*

29 червня (понеділок).

4. Київ. Відбулася Республіканська нарада колективу працівників охорони здоров'я Української РСР. З доповіддю “Завдання органів охорони здоров'я Української РСР в світі рішень XXI з'їзду КПРС” виступив міністр охорони здоров'я УРСР П.Шупик. *Радянська Україна. – 1959. – 1 липня.*

30 червня (вівторок).

3. Дніпродзержинськ. На Дніпровському металургійному заводі

ім. Дзержинського введена в дію нова мартенівська піч. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

7 липня (вівторок).

4. Київ. Відкриття республіканської конференції фізіотерапевтів і курортологів УРСР. Обговорено стан і перспективи розвитку курортів України в семиріччі. В роботі конференції брали участь також представники Москви, Ленінграда, Мінська, Ташкента та ін. міст СРСР. *Радянська Україна. – 1959. – 8 липня.*

9 липня (четвер).

3. Лисичанськ. Повідомляється, що на хімічному комбінаті введено в дію першу в Радянському Союзі установку з виробництва ацетилена із природного газу. *Рабочая газета. – 1959. – 9 июля; Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1959–1965): Сборник документов и материалов. – К., 1987. – С. 20, 21.*

9 – 12 липня (четвер – неділя).

8. Канада. Відбувся VI Конгрес українців Канади. *Український голос. – 1959. – 17 липня.*

11 липня (субота).

4. Київ. В Державному музеї західного і східного мистецтва відкрилась виставка графічних робіт чеського графіка і живописця Макса Швабінського. *Радянська Україна. – 1959. – 11 липня.*

6. Київ. Закінчилась Республіканська нарада з питань перебудови навчання в вищих учбових закладах України відповідно до закону “Про зміцнення зв’язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в УРСР”. *Радянська Україна. – 1959. – 12 липня.*

16 липня (четвер).

8. Київ. Відбулося засідання комісії в закордонних справах ВР УРСР.

Комісія заслухала повідомлення делегації УРСР на сесії ЄЕК ООН в Женеві про роботу делегації на сесії, інформацію Київської міської ради депутатів трудящих про дружні і культурні зв'язки між містом Києвом і містами Лейпцігом (НДР) і Тампере (Фінляндія). *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 21. – 23 липня.*

20 липня (понеділок).

3. Херсонська область. Опубліковано постанову про записку Херсонського і Миколаївського обкомів КПУ і Херсонського раднаргоспу про прискорення будівництва найважливіших підприємств Херсонського раднаргоспу. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

21 липня (вівторок).

6. Київ. Відбулися урочисті збори громадськості міста з нагоди свята національного відродження Польщі. З доповіддю “15-річчя Польської Народної Республіки” виступив заступник голови правління Українського відділення товариства радянсько-польської дружби Л.Куропатенко. *Радянська культура. – 1959. – 23 липня.*

22 липня (середа).

6. Здійснено перший рейс літака “АН-10” по маршруту Москва – Сімферополь. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

23 липня (четвер).

4. Київ. У видавництві АН УРСР вийшла з друку тритомна історія кіно під назвою “Українське радянське кіномистецтво” I том. – 1917 – 1929 рр., автор І.Корнієнко; II том. – 1930 – 1941 рр., автор О.Жукова і І.Жуков; III том. – 1941 – 1954 рр., автор А.Роміцин. *Радянська культура. – 1959. – 23 серпня.*

6. Золочів Львівської області. Повідомляється про відкриття

планетарію у приміщенні районного Будинку культури. *Радянська культура*. – 1959. – 23 липня.

24 липня (п'ятниця).

4 Київ. Указом президії ВР УРСР союзно-республіканське Міністерство вищої освіти УРСР перетворене в союзно-республіканське Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1959. – № 22. – 6 серпня. – С. 691.

28 липня (вівторок).

4. Київ. Відбулася нарада торговельних працівників України з питань дальшого розвитку торгівлі і громадського харчування в республіці. Заслухано: повідомлення керівників обласних управлінь торгівлі про заготівлю, переробку, зберігання та продаж картоплі, овочів і фруктів; доповідь заступника міністра торгівлі України О.Романова про хід виконання постанови ЦК КПРС і РМ СРСР “Про дальший розвиток і поліпшення громадського харчування”. *Радянська Україна*. – 1959. – 29 липня.

7. Буенос Айрес (Аргентина). Помер Іван Шведів – заслужений артист опери, співак-тенор. *Вільне слово: Український тижневик*. – 1959. – 5 вересня.

29 липня (середа).

9. Київ. Відбулася міжнародна товариська зустріч між футбольними командами “Динамо” (Київ, Україна) – “Динамо” (Бакеу, Румунія), яка закінчилась з рахунком 3 : 0. *Радянська Україна*. – 1959. – 30 липня.

30 липня (четвер).

6. Луцьк. Повідомляється про відкриття кінотеатру “Піонер” з глядацькою залогою на 280 місць. *Радянська Україна*. – 1959. – 30 липня.

Липень.

3. Дніпропетровська область. Закінчено будівництво магістрального

газопроводу Дніпропетровськ – Кривий Ріг довжиною 152 км. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

8. Вашингтон (США). Конгрес проголосив щорічне проведення “Тижнів поневолених націй”, затвердив перелік поневолених націй, до якого увійшла і українська. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000. – С. 402.*

3 серпня (понеділок).

3. Краматорськ. На шиферному заводі проведено гаряче випробування першого в країні дослідно-промислового виробництва шиферу методом напівсухого формування. *Правда України. – 1959. – 4 августа.*

4 серпня (вівторок).

3. Київ. Відбулася республіканська нарада енергетиків України, скликана ЦК КПУ і РМ УРСР. В роботі наради взяли участь близько 600 чоловік. Заслухано доповідь члена Держплану УРСР, начальника відділу електрифікації народного господарства Держплану П.Моцюя “Про розвиток енергетики Української РСР в 1959 – 1965 рр. і заходи по забезпеченню виконання рішень ХХІ з’їзду партії і червневому пленуму ЦК КПРС по дальшому розвитку енергетики і технічного прогресу в енергетиці”. *Радянська Україна. – 1959. – 5 серпня.*

6 серпня (четвер).

4. Куряж Харківської області. Повідомляється про відкриття музею А.Макаренка. *Советская культура. – 1959. – 6 августа.*

9 серпня (неділя).

3. Дніпропетровська область. Видав першу продукцію Новокриворізький гірничо-збагачувальний комбінат. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

11 серпня (вівторок).

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ “Про заборону утримання худоби в особистій власності громадян, які проживають у містах і робітничих селищах”. Держава вирішила покінчити з “примітивним веденням тваринництва населенням міст та прилягаючих до них околиць, що приводить до значного втрачання хліба та інших продовольчих товарів з державних фондів, відвертає робочу силу від продуктивної праці в суспільстві і створює, крім того, антисанітарні умови в містах”. Указ заборонив з 1 жовтня 1959 року громадянам, які проживають у м. Києві, обласних центрах УРСР та прилягаючих до них околицях мати в особистій власності продуктивну і робочу худобу. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 23. – 20 серпня. – С. 707.*

12 серпня (середа).

6. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про продаж робітникам і службовцям в кредит товарів довготривалого користування. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

8. Вінніпег (Канада). Повідомляється, що в щоденнику Winnipeg Tribune почала публікуватися серія репортажів С.Мельника про сучасну Україну. В своїх публікаціях автор висвітлював власне враження від перебування в Україні. *Український голос. – 1959. – 12 серпня.*

15 серпня (субота).

3. Дніпропетровськ. Повідомляється, що на металургійному заводі ім. Дзержинського введено в експлуатацію новий унікальний прокатний стан. Це перший в країні стан для прокату круглих валків періодичного профілю для автотракторної і моторобудівної промисловості. *Радянська Україна. – 1959. – 15 серпня; Рабочая газета. – 1959. – 15 августа.*

16 серпня (неділя).

4. Дніпропетровськ. Повідомляється про створення першого в

Радянському Союзі народного театру балету. *Комсомольская правда*. – 1959. – 16 августа.

18 – 27 серпня (вівторок – четвер).

6. Чернігів. Обласна філармонія проводила декаду симфонічної музики. В декаді брав участь Державний симфонічний оркестр Львівської філармонії. *Радянська культура*. – 1959. – 30 серпня.

20 серпня (четвер).

3. Дніпропетровськ. На металургійному заводі ім. Петровського введена в дію доменна піч “Дніпропетровська–Комсомольська”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 434.

22 – 28 серпня (субота – п’ятниця).

9. Харків. Відбулися змагання з волейболу на першість Міжнародної спілки спортсменів-залізничників серед чоловічих команд. Брала участь 8 делегацій країн Європи і команда Радянського Союзу. Перемогом здобула чоловіча команда СРСР. *Радянський спорт*. – 1959. – 1 вересня.

27 серпня (четвер).

6. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про нагородження медалями випускників загальноосвітніх шкіл. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 434.

28 серпня (п’ятниця).

3. Жданів. На металургійному заводі “Азовсталь” ім. Орджонікідзе введена в дію потужна доменна піч “Донецька-Комсомольська”. *Радянська Україна*. – 1959. – 30 серпня.

29 серпня (субота).

3. На Ясинівському коксохімічному заводі стала до ладу ще одна, найбільша у світі, коксова батарея. *Радянська Україна*. – 1959. – 30 серпня; *Рабочая газета*. – 1960. – 27 января.

Серпень.

3. Відкрито Чернігівські поклади нафти. *Рабочая газета*. – 1960. – 27 января.

3. До Кривого Рогу проведено Шебелинський газ. *Рабочая газета*. – 1960. – 27 января.

3. Харків. На панчішній фабриці створене перше в Україні суспільне конструкторське бюро. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1959 – 1965): Сборник документов и материалов*. – К., 1987. – С. 442.

2 вересня (вівторок).

7. Харків. Помер Й.Міклашевський – один з найстаріших українських музикознавців, член спілки радянських композиторів України, кандидат мистецтвознавства, піаніст, педагог. *Радянська культура*. – 1959. – 10 вересня.

9 – 18 вересня (середа – п'ятниця).

6. Проходили дні болгарської культури. *Искусство*. – 1959. – № 11. – С. 79.

10 вересня (четвер).

6. Запоріжжя. Повідомляється про проведення фестивалю білоруських фільмів. *Радянська культура*. – 1959. – 10 вересня.

6. Станіслав. Повідомляється про відкриття виставки китайського мистецтва. *Радянська культура*. – 1959. – 10 вересня.

10 вересня – 10 листопада (четвер – вівторок).

6. Запоріжжя. Обласне літературне об'єднання, об'єднання композиторів,

облпрофрад, обласне управління культури і редакція газети “Запорожская правда” проводили конкурс на кращий музичний і літературний твір до Декади української літератури і мистецтва в Москві. Перша премія не присуджена. Другі премії в розмірі 400 руб. кожна присуджені О.Лаптуру (робітник заводу “Дніпроспецсталь”) за вірш “В кузнечном цеху “Днепроспецстали” і В.Вялому (скульптор Запорізької спілки художників) за твір “Запорожские октавы”, третя премія в розмірі 200 руб. присуджена І.Кушніру (вчитель) за оповідання “Первое предложение”. *Запорожская правда. – 1959. – 5 декабря.*

14 вересня (понеділок).

б. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про продаж робітникам і службовцям в кредит товарів тривалого користування”. Передача покупцям товарів, які купувалися ними у відповідності з цією постановою в кредит, провадилася при оплаті не менше 20–25% їх вартості, решту вартості покупці повинні були сплачувати, як правило, протягом 6 місяців, але не більше 12 місяців. Процент продажу в кредит з покупців справляли 1–2 % від роздрібною ціни товару на користь торгуючих організацій. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 314-315.*

15 вересня (вівторок).

б. Вінниця. Повідомляється, що у місті проведено місячник молдавської музики і танцю. *Советская культура. – 1959. – 15 сентября.*

22 вересня (вівторок).

б. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по поліпшенню і дальшому розвитку житлово-комунального господарства УРСР”. В постанові намічені заходи, спрямовані на забезпечення необхідних умов експлуатації та збереження наявного житлового фонду і значного поліпшення комунально-побутового обслуговування населення. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної*

Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 324-330.

28 вересня (понеділок).

7. Помер Сергій Карпенко – народний артист УРСР, актор Житомирського обласного українського драматичного театру. Виконував ролі простих людей. *Радянська культура. – 1959. – 1 жовтня.*

6. З Києва на гастролі в НДР виїхав колектив Українського народного хору. *Радянська культура. – 1959. – 1 жовтня.*

Вересень.

3. Сталіно. До міста підведено ставропольський газ. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

4. Київ. Раду по вивченню продуктивних сил УРСР перетворено на науково-дослідну установу на правах інституту АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994. – С. 286.*

4. Великопетиський район Херсонської області. В колгоспі “Шлях Леніна” організовано колгоспний університет культури. *Культурное строительство на Херсонщине, 1921–1987: Сб. документов и материалов. – Симферополь: Таврия, 1988. – С. 148.*

6. Харків. У журналі “Прапор” розпочато публікацію “Російсько-українського словника сталих виразів” Івана Виргана та Марії Пилинської. *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). – К., 2004. – С. 103.*

6. Через шлюз Кременчуцької ГЕС пройшов перший пароплав. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

13 жовтня (вівторок).

6. Київ. Відбулася сесія, присвячена питанням подальшого розвитку педагогічної науки в республіці. *Учительская газета. – 1959. – 13 октября.*

14 жовтня (четвер).

3. Херсон. На консервному заводі ім. Сталіна вперше в Україні освоєно випуск нової продукції – сухих порошоків з яблук, моркви, зеленого шпинату, томатів. Пущено спеціальний цех по виробництву порошоків. *Правда України. – 1959. – 15 октября.*

16 жовтня (п'ятниця).

6. Чортків. Повідомляється, що при міському Будинку культури почав діяти вечірній університет культури. *Вільне життя. – 1959. – 16 жовтня.*

24 жовтня (субота).

3. Херсон. На суднобудівному заводі закінчено будівництво першого в країні океанського сухогрузного турбохода “Ленінський комсомолец” водотоннажністю 22 тис. тон. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 434.*

27 жовтня (вівторок).

3. Кривий Ріг. В Криворізькому басейні обладнана перша дослідна лабораторія для визначення вмісту заліза в руді за допомогою радіоактивних ізотопів (“стронцій-90”). *Правда України. – 1959. – 28 октября.*

Жовтень.

3. Миколаїв. На суднобудівному заводі ім. Носенка здано в експлуатацію риболовний траулер “Костянтин Станюкович”. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

3. Дніпропетровська область. На Новомосковському металургійному заводі видав нову продукцію найбільший в Європі цех по виготовленню електрозварювальних труб діаметром від 159 до 529 мм. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 435.*

3 листопада (вівторок).

3. Дніпропетровська область. На руднику ім. 40-річчя Жовтня розпочала видавати марганцеву руду шахта № 6. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 435.*

6. Повідомляється, що в республіці почався огляд кращих сучасних спектаклів драматичних театрів і театрів юного глядача. *Советская культура. – 1959. – 3 ноября.*

5 листопада (четвер).

3. Волинська область. Введена в дію шахта “Нововолинська-Комсомольська” № 8. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 435.*

10 листопада (вівторок).

6. Львів. Розпочала роботу виставка робіт народних майстрів. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 435.*

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про дальший розвиток Виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР”. *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника. – М., 1979. – С. 388.*

17 листопада (вівторок).

3. Полтава. Повідомляється, що за кресленням сільського інженера М.Баби́ча в Решетилівській РТС виготовлено механічний кормороздавальник для жому. *Вільне життя. – 1959. – 17 листопада.*

20 листопада (п'ятниця).

1. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про порядок відкликання депутата Верховної Ради Української РСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 32. – 26 листопада.*

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон про Державний бюджет

УРСР на 1960 рік. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1959. – № 32. – 26 листопада.*

24 листопада (вівторок).

1. Київ. Президія ЦК КПУ схвалила постанову “Про стан та заходи посилення роботи органів державної безпеки УРСР”, яка вимагала “оперативно присікати діяльність українських буржуазних націоналістів, єврейських націоналістів, учасників різних релігійних сект та інших ворожих елементів”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000. – С. 402.*

Листопад.

3. Введено в дію Ново-Криворізький гірничо-збагачувальний комбінат ім. Ленінського комсомолу. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

3. На Алчевському металургійному заводі збудована нова агломераційна фабрика. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

3. Колектив Харківського заводу “Електротяжмаш” створив найбільший в Європі турбогенератор потужністю 200 тис. кВт. *Рабочая газета. – 1960. – 27 января.*

5. Москва. ЦК КПРС ухвалив постанову “Про заходи по припиненню паломництва до так званих святих місць”. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр. – К., 2000. – С. 8.*

1 грудня (вівторок).

3. Сталіно. Введено в дію найбільший на Україні рибокомбінат. *Правда Украины. – 1959. – 2 декабря.*

3. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про підготовку механізаторських кадрів для сільського господарства”. *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника. – М., 1979. – С. 391.*

3 грудня (четвер).

3. Дніпропетровська область. На Рахманівському залізному руднику

здана в експлуатацію шахта “Нова”. Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 435.

10 грудня (четвер).

6. Розпочалися Дні угорської культури. *Правда.* – 1959. – 11 декабля; *Запорожская правда.* – 1959. – 12 декабля.

6. Київ. Проходив фестиваль угорських фільмів, присвячений Декаді угорської культури в Україні. *Запорожская правда.* – 1959. – 12 декабля.

6. Київ. В Державній публічній бібліотеці АН УРСР відкрилася велика книжкова виставка, присвячена Декаді угорської культури в Україні. Серед експонатів – десятки видань угорської художньої літератури російською, українською і угорською мовами, статті і монографії про шляхи розвитку угорської літератури і мистецтва. Широко представлена нотна література. *Запорожская правда.* – 1959. – 12 декабля.

15 грудня (вівторок).

4. Ялта Кримської області. Розпочав роботу Всесоюзний семінар драматургів, присвячений питанням репертуару народних театрів і гуртків художньої самодіяльності. *Літературна газета.* – 1959. – 17 грудня.

19 грудня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про створення меморіального музею Я. Галана в м. Львові”. *Культурная жизнь в СССР (1951 – 1965): Хроника.* – М., 1979. – С. 394.

22 грудня (вівторок).

4. В газеті “Правда” опубліковано лист М.Рильського і М.Бажана, в якому наголошувалось “...єдино правильним розв’язанням питання про вивчення мов у середній школі є рішення (якщо говорити зокрема про школи УРСР) про обов’язкове і рівноправне вивчення і української, і російської мов у всіх школах УРСР”. *Баран В.К. Україна*

після Сталіна: Нарис історії 1953 – 1985 рр. – Львів, 1992. – С. 53.

28 грудня (понеділок).

4 Київ. Інститут будівельної механіки перейменовано в Інститут механіки АН УРСР. Історія Академії наук України 1918–1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994. – С. 286.

Грудень.

2. Київ. Утворено Клуб творчої молоді “Сучасник”. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 402.

МИРОСЛАВА СМОЛЬНИЦЬКА

ХРОНІКА 1960

3 січня (неділя).

3. Львівська область. Став до ладу новий турбогенератор Добротворської ДРЕС. *Радянська Україна. – 1960. – 5 січня.*

3. Тернопільська область. Введено в дію Ланівецький цукровий завод, який переробляє 25 тисяч тонн цукрових буряків на добу. Тут встановлено високопродуктивні дифузійні апарати та інше досконале устаткування, автоматизовано роботу топки котлів. *Радянська Україна. – 1960. – 5 січня.*

4 січня (понеділок).

3. Сколе. На базі колишньої Гребенівської РТС створено міжколгоспне підприємство по переробці деревини. *Вільна Україна. – 1960. – 4 січня.*

4. Засновано щорічну літературну премію ім. М.Островського за кращий твір про молодь. Першою премією нагороджений Ю.Збанацький за роман "Малиновий дзвін". *Комсомольская правда. – 1960. – 5 январа; Радянська Україна. – 1960. – 5 січня.*

5 січня (вівторок).

4. с. Іваничі Нововолинського району Волинської області. Збудовано першу в області міжколгоспну середню школу-інтернат на 330 місць. *Вільна Україна. – 1960. – 5 січня.*

4. Повідомляється, що співробітники Інституту геологічних наук АН УРСР під керівництвом академіка В.Бондарчука створили найбільший в СРСР палеографічний атлас територій УРСР і Молдавської РСР, який в 1960 р. буде представлено на XXI сесії Міжнародного геологічного конгресу. *Кримська правда. – 1960. – 5 січня.*

6. Луганськ. Повідомляється, що на Луганському телецентрі стала до ладу радіорелейна станція, що дало можливість громадянам міста з нового року приймати телепередачі з Москви. *Вільна Україна. – 1960. – 5 січня.*

6 січня (середа).

2. Київ. Відбулися збори громадськості міста, присвячені боротьбі народів за загальне і повне роззброєння. Учасники зборів прийняли резолюцію, в якій висловлюють надію, що народи всіх країн зроблять все можливе для того, щоб звільнити людство від гонки озброєнь і своїми зусиллями наблизять час, коли війну буде виключено з життя суспільства. За дорученням Всесвітньої Ради Миру член президії ВРМ О.Корнійчук вручив срібні медалі ВРМ голові Українського республіканського комітету захисту миру М.Семененку, українським літераторам М.Бажану, М.Рильському, П.Тичині та іншим. *Радянська Україна. – 1960. – 7 січня.*

3. Харків. Повідомляється, що колектив Харківського електромеханічного заводу випустив першу партію електробурів для буріння глибоких нафтових і газових свердловин дуже малого діаметра. *Вільна Україна. – 1960. – 6 січня.*

3. Запоріжжя. Повідомляється про новий світовий рекорд запорізьких сталеварів заводу “Запоріжсталь” П.Заложа, І.Мойсеєнко, М.Губара, С.Шестакова, які за рік виплавили на своїй мартенівській печі 237.512 тонн сталі. *Вільна Україна. – 1960. – 6 січня.*

7 січня (четвер).

5. с.Османів Менського району Чернігівської області. Повідомлялося про проведення антирелігійного вечору. *Радянська Україна. – 1960. – 7 січня.*

5. Київ. У клубі четвертої взуттєвої фабрики відбувся молодіжний антирелігійний вечір. Молоді робітники і службовці прослухали лекцію “Міф про Різдво” та переглянули кінофільм. *Радянська Україна. – 1960. – 8 січня.*

8 січня (п'ятниця).

1. Белз Забузького району Львівської області. Закінчено судовий процес над членами ОУН. Виїзна сесія Львівського обласного суду на підставі статей 296–297 Кримінального кодексу УРСР засудила до найвищої міри покарання (розстрілу з конфіскацією належного їм майна) – П.Дубецького, В.Кобака, Г.Мухи, Л.Гадія, Я.Михайлюка. *Вільна Україна. – 1960. – 9 січня.*

5. с.Старі Кошари Турійського району на Волині. Повідомлялося, що для поширення політичних і наукових знань було створено “кімнату атеїста”: оформлено фотовиставку “Наука і релігія”, створено бібліотеку антирелігійної літератури, проводяться лекції та бесіди. *Радянська Україна*. – 1960. – 8 січня.

9 січня (субота).

1. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про завдання партійної пропаганди в сучасних умовах”. Головним завданням визначено: суворо враховувати в пропагандистській роботі особливості різних верств населення нашої країни, зробивши головний наголос на інтернаціональне виховання трудящих, на дальше зміцнення дружби народів, на неухильне зближення і всебічне взаємне збагачення соціалістичних націй. В постанові наголошувалось на необхідності вести непримиренну боротьбу проти проявів буржуазного націоналізму, тенденцій до ідеалізації і затушовування соціальних суперечностей минулого, до перекручування справжньої історії тієї або іншої нації та їх взаємовідносин з іншими народами СРСР, проти окремих проявів національної замкненості і винятковості. *Літературна газета*. – 1960. – 12 січня; *Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови)*. – К., 2004. – С. 105.

3. Москва. ТАРС повідомило, що президія ВЦРПС зобов’язала ради профспілок, центральні, республіканські, крайові, обласні, а також фабричні, заводські і місцеві комітети профспілок широко роз’яснювати серед робітників і службовців лист ЦК КПРС “Про раціональне використання електричної енергії в народному господарстві”. *Вільна Україна*. – 1960. – 9 січня.

6. Бар Вінницької області. Відкриття широкоекранного кінотеатру з глядацькою залогою на 550 місць. *Радянська Україна*. – 1960. – 10 січня.

8. Тімішоару (Румунія). Відкриття виставки художньої та наукової літератури і графіки Української РСР. *Радянська Україна*. – 1960. – 12 січня.

12 – 14 січня (вівторок – четвер).

4. Львів. Відбувся пленум Спілки радянських письменників України.

В його роботі взяли участь крім українських письменників літератори Росії, Білорусії, Естонії, Латвії, Литви, Молдавії. Пленум розглянув питання: “Наша сучасність в жанрі оповідання і нарису”, “Про посилення громадських форм роботи в письменницьких організаціях України”. *Літературна газета*. – 1960. – 15 січня.

12 – 17 січня (вівторок – неділя).

6. Київ. Проходив фестиваль кінофільмів Білоруської РСР. *Радянська Україна*. – 1960. – 9 січня.

14 січня (четвер).

1. Москва. Відкрилася сесія ВР СРСР, яка розглянула питання “Розброєння – шлях до зміцнення миру і забезпечення дружби між народами”. *Літературна газета*. – 1960. – 15 січня.

4. Київ, Одеса, Харків. Повідомляється про розширення експериментальної роботи по навчанню 5–6-річних дітей розмовній іноземній мові. *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника*. – М., 1979. – С. 389.

9. Повідомляється, що президія центральної ради добровільного сільського спортивного товариства “Колгоспник” вирішила провести в 1960 р. перші спортивні ігри сільської молоді УРСР. До програми ігор включено: легку атлетику, велосипед, важку атлетику, класичну боротьбу, стрільбу, настільний теніс, футбол і волейбол. На відміну від інших змагань, у фіналі виступатимуть не тільки збірні колективи, а й команди колгоспників, радгоспників і працівників РТС, що здобувають перші місця в областях. *Київський комсомолец*. – 1960. – 14 січня.

15 січня (п’ятниця).

1. Москва. Верховна Рада СРСР прийняла закон “Про нове значне скорочення збройних сил”. Передбачалося провести скорочення збройних сил на 1200000 чоловік. *Радянська культура*. – 1960. – 17 січня.

17 січня (неділя).

1. Київ. Повідомляється, що в ЦК КПУ відбулась нарада секретарів обкомів партії, керівних працівників ряду міністерств і відомств, а

також республіканських газет і журналів. Учасники наради обговорили питання широкого розгортання пропагандистської і агітаційно-масової роботи в зв'язку з рішенням сесії ВР СРСР і постановою ЦК КПРС “Про завдання партійної пропаганди в сучасних умовах”. *Вільна Україна*. – 1960. – 17 січня.

18 січня (понеділок).

2. Дніпродзержинськ. Металургійному заводу ім. Дзержинського вручено срібну медаль Всесвітньої Ради Миру у зв'язку з 10-річчям руху прихильників миру та за видатний внесок в справу зміцнення миру і дружби між народами. *Радянська Україна*. – 1960. – 19 січня.

19 – 21 січня (вівторок – четвер).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який розглянув питання “Про підсумки грудневого пленуму ЦК КПРС і завдання КПУ по дальшому піднесенню сільського господарства”. Пленум розглянув також організаційні питання: М.Гурєєва увільнено від обов'язків члена президії ЦК КПУ. *Радянська Україна*. – 1960. – 20-22 січня; *Літературна газета*. – 1960. – 22 січня.

20 – 29 січня (середа – п'ятниця).

8. Угорщина. Проходила Декада української культури. В святкуванні днів української культури взяла участь делегація діячів культури та мистецтва УРСР. *Радянська Україна*. – 1960. – 21-31 січня.

21 січня (четвер).

7. Львів. У міському лекторії Товариства для поширення політичних і наукових знань почалися ленінські читання, присвячені 90-річчю з дня народження В.Леніна. *Вільна Україна*. – 1960. – 23 січня.

23 січня (субота).

4. Сосниця Чернігівської області. Відкриття літературно-меморіального музею українського письменника і кінорежисера О.Довженка. *Радянська Україна*. – 1960. – 9 січня.

9. Рахів. Розпочалась VI зустріч збірних семи республік з гірськолижних

видів спорту (слалома і слалома гіганта). В змаганні вперше взяла участь збірна Казахстану, не прибули спортсмени Вірменії. *Радянський спорт. – 1960. – 26 січня.*

25 січня (понеділок).

7. Київ. Повідомляється, що в колонному залі державної філармонії відбувся урочистий вечір-концерт, влаштований Українським республіканським комітетом захисту миру, Міністерством культури УРСР, Українським товариством дружби і культурних зв'язків з зарубіжними країнами, українським відділом Товариства радянсько-польської дружби та Спілкою радянських композиторів України з нагоди 150-річчя з дня народження великого польського піаніста й композитора Фрідріха Шопена. *Радянська культура. – 1960. – 15 січня.*

26 січня (вівторок).

6. Київ. Повідомляється про проведення конкурсу на краще оформлення вітрини та створення вітринного устаткування. Серед представлених робіт: різноманітні групи півшарнірних манекенів, універсальні конструктори з скла, металу та пластмаси, нові види вітринних підставок, багатокольорова друкована продукція та ін. Республіканський диплом I ступеня присвоєно Львівському виробничо-рекламному комбінату. *Вільна Україна. – 1960. – 26 січня.*

7. Ялта. Відбулася ювілейна наукова сесія інституту літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР, Ялтинського будинку-музею Чехова та Спілки радянських письменників України, присвячена 100-річчю з дня народження А.Чехова. На ній були обговорені літературна спадщина та діяльність письменника. *Радянська Україна. – 1960. – 27 січня.*

28 січня (четвер).

5. с. Дубляни Самбірського району. Повідомляється про створення у селі атеїстичного музею, експозиція якого складається з трьох розділів: “Наука і релігія про виникнення і будову Всесвіту”, “Походження релігії та її реакційна суть” і “Пропаганда атеїзму в СРСР”. *Вільна Україна. – 1960. – 28 січня.*

6. Львів. Повідомляється, що у місті почав працювати народний

університет санітарної культури, створений з метою ознайомлення широких мас населення з досягненнями медицини в галузі гігієни, санітарії, профілактики захворювань, охорони материнства та дитинства. При університеті працює три факультети: попереджувальної медицини, санітарно-гігієнічний та охорони сім'ї. *Вільна Україна*. – 1960. – 28 січня.

29 січня (п'ятниця).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про затвердження списку найбільш визначних парків – пам'ятників садово-паркової архітектури УРСР”. В список внесено 76 парків Києва, Київської, Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської, Кримської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Ровенської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей України. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 16-20.

7. Київ. В колонному залі державної філармонії відбувся урочистий вечір присвячений 100-річчю з дня народження російського письменника А.Чехова. *Літературна газета*. – 1960. – 2 лютого.

30 січня – 7 лютого (субота – неділя).

4. Київ. Відкрився III з'їзд Географічного товариства СРСР. Серед гостей – учені зарубіжних країн – Англії, Болгарії, Угорщини, Італії, Канади, Польщі, Румунії, США, Чехословаччини. З'їзд почав роботу із звітної доповіді про діяльність Географічного товариства СРСР за 1959 рік, і доповіді про міжнародні зв'язки радянських географів. *Вільна Україна*. – 1960. – 2 лютого.

Січень.

5. Москва. ЦК КПРС прийняв постанову “Про заходи по ліквідації порушень духовенством радянського законодавства про культу”. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр.* – К., 2000. – С. 8.

1 лютого (понеділок).

6. Відкрився республіканський огляд художньої самодіяльності, з метою підготовки до Декади мистецтва і літератури України в Москві. *Советская культура*. – 1960. – 4 феvрeля.

3 лютого (середа).

9. Київ. Відбувся установчий пленум Авіаційної федерації Української РСР. Пленум обговорив підсумки авіаційної роботи і завдання федерації авіаційного спорту УРСР. *Радянська Україна*. – 1960. – 4 лютого.

6 лютого (субота).

4. Сталіно. Повідомляється про створення телевізійного університету культури. *Советская культура*. – 1960. – 6 феvрeля.

6. Київ. В залі Республіканського будинку літераторів з розповіддю про роботу XIV сесії Генеральної Асамблеї ООН виступив член делегації УРСР в ООН М.Стельмах. *Літературна газета*. – 1960. – 9 лютого.

7 лютого (неділя).

4. Новгород-Волинський Житомирської області. Повідомлялося, що в міському будинку культури ім. Щорса відкрито кімнату-музей Лесі Українки. У ній містяться макет будинку, де народилася поетеса, фарфорові бюсти, ескізи і портрети дійових осіб з творів Лесі Українки тощо. *Радянська Україна*. – 1960 – 7 лютого.

9 лютого (вівторок).

4. Львів. Повідомляється про створення меморіального музею Ярослава Галана. *Літературна газета*. – 1960. – 9 лютого.

10 лютого (середа).

1. Київ. Відбувся ІХ пленум ЦК ЛКСМ України, який обговорив питання “Про завдання комсомольських організацій республіки по виконанню рішень грудневого пленуму ЦК КПРС (1959 р.) і січневого пленуму ЦК КПУ (1960 р.)”. У прийнятій постанові пленум закликав комсомольські організації широко розгорнути масову роз’яснювальну роботу серед молоді по роз’ясненню рішень останніх пленумів партії,

організувати соціалістичне змагання за дострокове виконання зобов'язань 1960 р., посилити увагу до врожаїв кукурудзи тощо. *Радянська Україна*. – 1960. – 10, 11 лютого.

6. Київ, Москва. Центральна Московська й Київська студії телебачення вперше провели пробний обмін своїми програмами по спеціальній трансляційній кабельній лінії. Регулярний обмін програмами Москви і Києва планувався з 1 березня. *Радянська Україна*. – 1960. – 11 лютого.

12 лютого (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється про вихід з друку першого тому Української Радянської енциклопедії. *Літературна газета*. – 1960. – 12 лютого.

4. Київ. Відбувся урочистий пуск атомного реактора Інституту фізики АН УРСР, одного з кращих експериментальних реакторів країни. *Робітничка газета*. – 1960. – 13 лютого.

13 лютого (субота).

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про організацію заводів-втузів, а також промислових підприємств і цехів при вищих навчальних закладах”. Згідно постанови, заводи-втузи організуються при найбільш великих і передових в технічному відношенні промислових підприємствах як самостійні вищі технічні учбові заклади, або як філіали (факультети) стаціонарних (денних або вечірніх) вищих учбових закладів з тим, щоб згодом, в міру створення необхідної матеріально-технічної бази, перетворювати ці філіали, як правило, в самостійні заводи-втузи. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 34-37; *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника*. – М., 1979. – С. 403.

3. Львів. Повідомлялося, що на електроламповому заводі конструктори заводу розробили новий кінескоп – електронно-променеву трубку (по діагоналі – 76 см). *Вільна Україна*. – 1960. – 13 лютого.

6. Севастополь. Відкриття Музею історії оборони міста. *Правда*. – 1960. – 3 марта.

15 лютого (понеділок).

2. Москва. Відкриття конференції радянської громадськості за

розброєння. *Літературна газета*. – 1960. – 16 лютого.

6. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову про організацію шкіл з подовженим днем навчання. Такі школи (в яких діти перебувають під наглядом педагогів протягом усього дня) створювалися з метою дальшого поліпшення громадського виховання дітей і посилення допомоги сім'ї в цій справі. Школи з подовженим днем створювалися, як правило для учнів I – VIII класів, при умові, що їх відкриття не приводило до збільшення змінності занять у школах даного міста чи села. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.)*. – К., 1961. – С. 587-588; *Радянська Україна*. – 1960. – 13 березня.

16 – 18 лютого (вівторок – четвер).

1. Київ. Відбувся XXI з'їзд КПУ, який розглянув звіт ЦК КПУ XXI з'їздові КПУ, звіт ревізійної комісії КПУ, обрав новий склад ЦК і ревізійні комісії ЦК КПУ. *Вільна Україна*. – 1960. – 16, 19 лютого.

18 – 28 лютого (четвер – неділя).

9. Скво Веллі (Каліфорнія, США). Відбулися VIII зимові олімпійські ігри, в яких брали участь 740 спортсменів з 31 країни. Перше місце за кількістю очок (146,5) і медалей завоювала олімпійська команда Радянського Союзу: 7 золотих, 5 срібних, 9 бронзових. *Радянський спорт*. – 1960. – 19 лютого; *Вільна Україна*. – 1960. – 2 березня.

19 лютого (п'ятниця).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який обрав президію ЦК КПУ: А.Гайовий, М.Гречуха, О.Іващенко, І.Казанець, Н.Кальченко, Д.Коротченко, М.Підгорний, І.Сенін, В.Щербицький (члени президії); М.Бубновський, А.Скаба, В.Чуйков, П.Шелест (кандидати в члени президії); першим секретарем ЦК КПУ обрано М.Підгорного. *Літературна газета*. – 1960. – 23 лютого; *Вільна Україна*. – 1960. – 20 лютого.

21 лютого (неділя).

8. Київ. Повідомляється, що в Італію для участі в III регіональній

європейській конференції держав членів ЮНЕСКО виїхала делегація УРСР в складі голови комісії УРСР в справах ЮНЕСКО Р.Бабійчука (голова делегації), члена комісії С.Сліпченка і секретаря комісії М.Петрачкова. *Вільна Україна. – 1960. – 21 лютого.*

22 лютого (понеділок).

7. Помер Іван Паторжинський – видатний діяч українського радянського музичного і театрального мистецтва, народний артист СРСР, професор Київської державної консерваторії ім. П.Чайковського, лауреат Сталінської премії, фундатор і перший голова правління Українського театрального товариства. *Радянська Україна. – 1960. – 24 лютого; Радянська культура. – 1960. – 21 лютого.*

23 – 27 лютого (вівторок – субота).

4. Київ. Відбулася Республіканська нарада з питань художньої освіти. *Искусство. – 1960. – № 5. – С. 80.*

26 – 27 лютого (п'ятниця – субота).

8. Київ. Перебували парламентарі Франції на чолі з головою Національних зборів Жаком Шабаль-Дельмасом, який від імені депутатів національних зборів вручив голові президії ВР УРСР Д.Коротченку пам'ятну Медаль Франції. Французькі парламентарі відвідали Київський завод “Точелектроприлад”, ознайомилися з пам'ятками столиці. *Радянська Україна. – 1960. – 28 лютого.*

Лютий.

4. Київ. Відбувся III з'їзд Географічного товариства СРСР. *Вестник АН СССР. – 1960. – № 5. – С. 102-104.*

1 березня (вівторок).

3. За рішенням Ради міністрів СРСР державні роздрібні ціни знижено в середньому на 20% на електричні швейні машини та хутряні вироби, на окремі електроприлади на 25–30%, на моторолери “Вятка” на 18% та на деякі інші види товарів широкого вжитку. *Радянська Україна. – 1960. – 1 березня.*

7. Сталіно. Відбувся пленум обласного комітету КПУ на якому розглянуто організаційні питання. Першим секретарем Сталінського обкому обрано О.Ляшка. *Радянська Україна*. – 1960. – 2 березня.

3 березня (четвер).

8. Москва. Міжнародною всесоюзною торгівельною палатою і посольством Чехословаччини в СРСР підписано угоду про організацію в Києві чехословацької виставки “Чехословакия 1960 года. 15 лет освобождения Чехословакии Советской Армией”. *Правда Украины*. – 1960. – 4 марта.

7. Київ. В Інституті електрозварювання ім. Є.О.Патона відкрилась наукова конференція, присвячена 90-річчю з дня народження Є.Патона. *Радянська Україна*. – 1960. – 4 березня.

4 березня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомляється про II з'їзд Українського ботанічного товариства, на якому підведено підсумки роботи товариства за три останні роки. Учасники обговорили завдання дальшої діяльності. З'їзд обрав керівні органи Українського ботанічного товариства. *Правда Украины*. – 1960. – 4 марта.

4. Севастополь. Повідомлялося, що на Сапун-горі відкрито найбільшу діораму в країні. На ній відображено штурм радянськими військами цієї висоти 9 січня 1944 року. *Радянська Україна*. – 1960. – 4 березня.

9 березня (середа).

4. Ленінград. Розпочалася IX Шевченківська конференція, скликана Інститутом літератури ім. Т.Г.Шевченка АН УРСР, Інститутом російської літератури АН СРСР та Інститутом живопису, скульптури і архітектури ім. І.Ю.Рєпіна Академії художеств СРСР. *Літературна газета*. – 1960. – 8 березня.

11 березня (п'ятниця).

4. Київ. Повідомлялося, що видавництво АН УРСР випустило з друку друге, виправлене і доповнене, видання “Українського правопису”, який став найповнішим зведенням правил орфографії та пунктуації

української мови. *Радянська Україна*. – 1960. – 11 березня.

15 – 16 березня (вівторок – середа).

6. Київ. Відбувся пленум Спілки працівників кінематографії. Обговорено доповідь: “За дальше підвищення ідейно-художнього рівня кінофільмів на теми сучасності і завдання Спілки працівників кінематографії УРСР”. *Літературна газета*. – 1960. – 18 березня.

16 березня (середа).

5. Москва. Рада Міністрів СРСР схвалила постанову “Про посилення контролю за виконанням законодавства про культури” та “Інструкцію”, у відповідності з якими в Україні здійснювався негласний облік релігійних будинків та майна, що знаходились в користуванні віруючих. *Бажан О., Данилюк Ю. Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр.* – К., 2000. – С. 95.

18 березня (п'ятниця).

4. Москва. ЦК КПРС і РМ СРСР встановили, що Ленінські премії, поряд з науковими роботами, винаходами, творами літератури і мистецтва, присуджуються також за видатні роботи в галузі журналістики. *Літературна газета*. – 1960. – 18 березня.

4. Київ. В республіканському Будинку літераторів відкрилася велика книжково-ілюстративна виставка, присвячена 65-річчю з дня народження і 50-річчя творчої діяльності поета-академіка Максима Рильського. Матеріали виставки розповідають про діяльність поета. *Київський комсомолец*. – 1960. – 20 березня.

4. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про покращення роботи Виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР і підвищення її ролі в справі впровадження досягнень науки, техніки і передового досвіду в народному господарстві”. *Культурная жизнь в СССР (1951 – 1965): Хроника*. – М., 1979. – С. 408.

19 березня (субота).

4. Москва. Повідомлялося, що ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР

розглянули питання про заробітну плату вчителів, директорів і завідуючих учбовою частиною шкіл робітничої і сільської молоді – вечірніх (змінних) і заочних середніх загальноосвітніх шкіл, а також інспекторів шкіл і прийняли відповідну постанову. Цим рішенням педагогічним і керівним працівникам підвищено заробітну плату на 15%. З 1 квітня вони отримуватимуть таку ж зарплату, як і вчителі, завідувачі учбовою частиною і директори початкових, неповних середніх і середніх шкіл. Було підвищено також на 15% оклади інспекторів шкіл, районних, міських, окружних, обласних (крайових) відділів народної освіти і міністерств освіти автономних республік, а також інспекцій по народній освіті райвиконкомів. *Радянська Україна. – 1960. – 19 березня.*

7. Київ. У Колонному залі державної філармонії відбувся літературний вечір, присвячений 50-річчю творчої діяльності і 65-річчю з дня народження поета Максима Рильського. *Радянська Україна. – 1960. – 20 березня.*

20 березня (неділя).

1. Житомир. Робітниками меблевого комбінату В.Тарасюком та С.Бабичем від імені “Підпільної революційної організації” розповсюджені листівки антирадянського змісту. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – К., 2000. – С. 404.*

21 березня (понеділок).

6. Горлівка Сталінської області. Відкриття нового кінотеатру “Україна”, який мав 2 зали по 320 місць кожен. *Радянська Україна. – 1960. – 22 березня.*

22 березня (вівторок).

4. Київ. На установчих зборах представників громадськості створено український відділ товариства “СРСР – Франція”. Головою правління українського відділення обраний Ю.Даденков. *Літературна газета. – 1960. – 25 березня.*

25 березня (п'ятниця).

8. Канада. У посольстві СРСР відбувся вечір, присвячений 146-м роковинам з дня народження Т.Шевченка. На вечір прибули українці з багатьох міст Канади. Після доповіді другого секретаря посольства

І.Науменка “Про життя і творчість українського письменника” учасникам вечора було показано документальний фільм “Україна сьогодні” і фільм-балет “Лілея”. Гості оглянули фото- і книжкову виставки. *Радянська Україна. – 1960. – 27 березня.*

29 березня (вівторок).

8. На радянсько-угорському кордоні у долині р. Боржава по обидва боки кордону було закладено перші 10 га великого плодового саду дружби площею 160 га на честь 90-річчя з дня народження В.Леніна і 15-річчя визволення Угорської республіки від німецько-фашистських окупантів. *Радянська Україна. – 1960. – 31 березня.*

30 березня (середа).

6. Київ. ЦК КПУ і Рада міністрів УРСР прийняли постанову “Про заходи по дальшому поліпшенню медичного обслуговування та охорони здоров’я населення Української РСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 103-117.*

1 квітня (п’ятниця).

3. Єнакієво. Видала першу продукцію нова коксова батарея коксохімічного заводу. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 436.*

6. Знижено в середньому на 14% державні роздрібні ціни на медикаменти. *Радянська Україна. – 1960. – 1 квітня.*

8. В Київський аеропорт прибув літак “ІА-14” з Праги. Цим рейсом відкрито першу міжнародну пряму лінію між столицями УРСР і Чехословацької республіки. *Радянська Україна. – 1960. – 2 квітня.*

2 квітня (субота).

8. Ялта. Повідомлялося, що на відзнаку перебування в місті в лютому 1945 р. президента США Ф.Рузвельта, та враховуючи його роль у розвитку дружніх відносин між СРСР та США вулицю Бульварну перейменовано на вулицю Франкліна Делано Рузвельта. *Радянська Україна. – 1960. – 2 квітня.*

6 квітня (середа).

1. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про перетворення Міністерства внутрішніх справ УРСР з союзно-республіканського в республіканське Міністерство внутрішніх справ УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 11. – 14 квітня. – С. 95; Радянська Україна. – 1960. – 7 квітня.*

6 – 8 квітня (середа – п'ятниця).

1. Київ. Відбувся VII з'їзд професійних спілок України. На ньому були розглянуті звіти УРРПС та ревізійної комісії. З'їзд поставив завдання перед профспілками мобілізувати широкі народні маси трудящих на боротьбу за дострокове виконання семирічки, закликав їх ширше розгорнути соціалістичне змагання. З'їзд закликав профспілки приділяти більше уваги організації змагання поміж спорідненими підприємствами, організувати обмін досвідом передових колективів та новаторів виробництва. *Радянська Україна. – 1960. – 7, 9 квітня.*

6 – 11 квітня (середа – понеділок).

4. Київ. Відбувся III з'їзд Всесоюзного астрономічного товариства. *Вестник АН ССРСР. – 1960. – № 2. – С. 17.*

8 квітня (п'ятниця).

7. Відбувся перший пленум Української республіканської ради профспілок, на якому головою УРРПС обрано К.Москальця. *Радянська Україна. – 1960. – 9 квітня.*

9 квітня (субота).

3. На Харцизькому сталеводрогово-канатному заводі пущено в експлуатацію перший в країні агрегат по виробництву струнно-бетонного дроту для залізобетонних виробів. *Радянська Україна. – 1960. – 9 квітня.*

3. Херсон. З конвеєра комбайнобудівного заводу зійшов тисячний комбайн “Херсонець”, створений конструкторами та інженерами підприємства. *Радянська Україна. – 1960. – 12 квітня.*

11 квітня (понеділок).

6. Київ. В Жовтневому палаці культури відкрилась республіканська нарада молодих тваринників. На нараду запрошено близько 2 тис. молодих передовиків тваринництва, спеціалістів сільського господарства, комсомольських активістів. З доповіддю “Завдання молодих тваринників республіки по виконанню рішень грудневого Пленуму ЦК КПРС (1959 р.) та січневого пленуму ЦК КПУ (1960 р.)” виступив секретар ЦК ЛКСМ України І.Мозговий. *Київський комсомолец*. – 1960. – 13 квітня.

8. Київ. Президія ВР УРСР видала указ “Про ратифікацію Протоколу відносно зміни Конвенції для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень, підписаної у Варшаві 12 жовтня 1929 року”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1960. – № 12. – 21 квітня. – С. 111.

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про створення в Києві державного літературно-меморіального музею Лесі Українки”. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т. 5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 143-144.

15 квітня (п'ятниця).

5. Станіслав. Повідомлялося про створення пересувного обласного штабу атеїста з метою проведення серед населення науково-атеїстичної пропаганди. *Радянська Україна*. – 1960. – 15 квітня.

16 – 18 квітня (субота – понеділок).

8. Київ. Перебував голова президії Великого народного хурагу Монгольської народної республіки Жамсарангін Самбу. Він відвідав Софіївський собор, Київський академічний театр опери та балету ім. Т.Шевченка, завод “Точелектроприлад” та провів низку зустрічей. *Радянська Україна*. – 1960. – 18, 19 квітня.

17 квітня (неділя).

7. Луганськ. Повідомляється про закінчення обласної міжвузівської науково-технічної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження В.Леніна. В роботі конференції брали участь 450 господарських,

партійних, профсоюзних, комсомольських робітників області. *Правда України*. – 1960. – 17 апреля.

7. Помер В.Фольборт – видатний фізіолог, академік АН УРСР, заслужений діяч науки, професор, учень І.Павлова. *Радянська Україна*. – 1960. – 19 квітня.

21 – 22 квітня (четвер – п'ятниця).

8. Київ. Перебував прем'єр-міністр і міністр закордонних справ Нової Зеландії Уолтер Неш. Він ознайомився з визначними культурними і архітектурними пам'ятками міста, провів низку ділових зустрічей. *Радянська Україна*. – 1960. – 22, 23 квітня.

22 квітня (п'ятниця).

4. Повідомлялося, що Комітет по присудженню Ленінських премій присудив премію за найвидатніші досягнення в галузі літератури українському письменнику М.Рильському за книги віршів “Троянди і виноград” і “Далекі небосхили”. В галузі науки Ленінської премії удостоєний академік АН УРСР О.Лейпунський – за наукові дослідження фізики ядерних реакторів на швидких нейтронах. В галузі техніки премії присуджено: співробітникам Інституту чорної металургії АН УРСР, керівникам і працівникам Дніпропетровського металургійного заводу ім. Петровського, Дніпропетровського металургійного заводу ім. Держинського, металургійного заводу “Запоріжсталь” ім. Орджонекідзе, Сталінського металургійного заводу ім. Сталіна І.Коробову, В.Сурову, З.Некрасову, М.Красавцеву, Г.Орешкіну, А.Чечюро, Л.Юпку, Б.Таврогу, І.Єткову, Г.Панєву – за впровадження природного газу в доменне виробництво. В галузі техніки також нагороджені: О.Коломієць – завідувач відділу селекції цукрового буряка Білоцерківської дослідно-селекційної станції, М.Бордонос – співробітник Української академії сільськогосподарських наук – за створення нової форми і введення сортів цукрових буряків з однонасінними плодами. *Радянська Україна*. – 1960. – 22 квітня; *Вільна Україна*. – 1960. – 22 квітня.

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ “Про відповідальність за незаконне виготовлення і використання радіопередавальних установок”. Згідно указу, до винних осіб застосовуватимуться заходи громадського

впливу, або адміністративні заходи у вигляді штрафу розміром до п'ятисот карбованців з вилученням всієї апаратури, яка використовується для радіопередач. За повторне порушення штраф збільшується до 1500 карбованців. За порушення здійснене неповнолітніми відповідальність несуть батьки. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 13. – 28 квітня. – С.140, 141.*

26 квітня (вівторок).

3. Кадіївка Луганської області. На шахті № 12 ім. Дзержинського треста “Кадіїввуголь” включений в роботу перший в світі гідравлічний вугільний комбінат “КГ” виробничістю 100–130 тонн вугілля за годину, призначений для безлюдної виїмки на гідроучастках тонких пластів в 0,7 – 1 м, де особливо складні умови роботи. *Правда України. – 1960. – 26 апреля.*

26 – 27 квітня (вівторок – середа).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який обговорив стан ідеологічної роботи в Україні та заходи по її покращенню і прийняв відповідну постанову. В ній зазначено, що одним з найважливіших завдань партійних організацій є інтернаціональне виховання трудящих України, виховання їх в дусі любові і глибокої поваги до великого російського народу і всіх братніх народів Радянського Союзу. Вся ідеологічна робота повинна сприяти зміцненню дружби народів, зближенню соціалістичних націй. Необхідно вести непримиренну боротьбу проти аполітичності, націоналізму і космополітизму, проти розтлінної буржуазної ідеології, особливо українського буржуазного націоналізму. Партійним комітетам рекомендувалося встановити постійний контроль за діяльністю видавництв і книготоргівельних організацій, за ідейним і художнім рівнем друкованої продукції. *Радянська Україна. – 1960. – 27, 28 квітня; Комуністична партія України в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК. – Т. 2. – К., 1976 – 1977. – С. 668, 669.*

27 квітня (середа).

7. Помер П.Козицький – композитор, визначний діяч української хорової культури, член президії спілки композиторів України, заслужений

діяч мистецтв УРСР. *Радянська Україна*. – 1960. – 29 квітня.

29 квітня – 1 травня (п'ятниця – неділя).

1. Чернігівська область. В містах Чернігів, Ніжин, Остер, с. Смяч Щорського району розповсюджені листівки антирадянського змісту. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.)*. – К., 2000. – С. 404.

30 квітня (субота).

4. Очаків. Відкриття краєзнавчого музею ім. О.Суворова, в якому зібрані документи і речі, що розповідають про життя і діяльність великого полководця. *Радянська Україна*. – 1960. – 1 травня.

1 травня (неділя).

3. Жданов. Повідомлялося, що на заводі важкого машинобудування закінчено виготовлення першої в країні обертової печі для магнетизуючого випалу бідних залізних руд. Вона здатна забезпечити збагачення 40 тон металургійної сировини на годину. *Радянська Україна*. – 1960. – 1 травня.

4 травня (середа).

3. Москва. Рада міністрів СРСР прийняла постанову про зміну масштабу цін і заміну грошей, що перебували в обігу новими грошима. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 437.

7 травня (субота).

6. Москва. Верховна Рада СРСР прийняла закон “Про скасування податків з зарплати робітників і службовців”. Законом передбачалося припинення в 3 етапи стягування прибуткового податку і податку на неодружених, одиноких і малосімейних громадян СРСР з робітників і службовців у такій послідовності: із зарплати до 500 руб. на місяць – з 1 жовтня 1960 р.; із зарплати до 600 рублів – з 1 жовтня 1961 р.; із зарплати до 700 рублів на місяць – з 1 жовтня 1962 р. Закон зменшував розміри прибуткового податку і податку на неодружених, одиноких і малосімейних

громадян СРСР робітників і службовців в середньому на 40% у строки: при зарплаті від 501 до 600 руб. – з 1 жовтня 1960 р.; при зарплаті від 601 до 700 руб. – з 1 жовтня 1962 р.; при зарплаті від 701 до 800 рублів – з 1 жовтня 1963 року; при зарплаті від 701 до 1000 руб. – з 1 жовтня 1964 р. З 1 жовтня 1965 р. стягнення прибуткового податку і податку на неодружених, одиноких і малосімейних громадян з заробітної плати робітників і службовців повністю скасовувалося. *Радянська Україна. – 1960. – 8 травня.*

11 травня (середа).

4. Київ. В Державному музеї західного і східного мистецтв відбулася виставка творів японського живопису, графіки і скульптури, народного декоративно-прикладного мистецтва XVI – XX ст. *Київський комсомолець. – 1960. – 13 травня.*

4. Харків. Створено Фізико-технічний інститут низьких температур АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918 – 1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994. – С. 286*

15 травня (неділя).

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову “Про подальше удосконалення справи планування і керування народним господарством в союзних республіках”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 437.*

17 травня (вівторок).

3. Київ. Указом президії ВР УРСР утворено три раднаргоспи – Кримський, Полтавський і Черкаський (відповідний закон прийнятий третьою сесією ВР УРСР 30 червня того ж року). Кримський і Полтавський економічні адміністративні райони мали у своєму віданні по одній області, а Черкаський економічний адміністративний район – Черкаську та Кіровоградську області. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 17. – 26 травня. – С. 205.*

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про встановлення почесних звань “Заслужений винахідник УРСР” і “Заслужений раціоналізатор

УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 17. – 26 травня. – С. 205-207.

25 травня (середа).

4. В Україні розпочався тиждень узбецької літератури. *Літературна газета.* – 1960. – 31 травня.

Травень.

1. Уряд України заявив, що він надає першорядного значення практичному розв’язанню проблеми роззброєння, що має привести до усунення загрози нової війни, до вивільнення матеріальних засобів, необхідних для підвищення добробуту населення різних країн, розвитку їх економіки й культури. *Україна на міжнародній арені.* – К., 1968. – С. 15-16.

Весна.

1. Ходорівський район Львівської області. Створено підпільну т.з. “Ходорівську групу”, яка ставила своєю метою боротьбу за державну незалежність України. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.).* – К., 2000. – С. 404.

3 червня (п’ятниця).

3. Київ. Повідомлялося, що колектив авіаконструкторів під керівництвом О.Антонова створив новий пасажирський літак “АН-24”, який вперше в світі збудовано методом клейно-зварних з’єднань, що робить його дуже міцним і в кілька разів продовжує строк служби і спрощує серійне виробництво. Він розрахований на перевезення 32 – 46 пасажирів на відстань 400 – 1200 км і розвиває швидкість 500–525 км на висоті 4–8 тис. м. *Радянська Україна.* – 1960. – 3 червня.

8 червня (середа).

6. Конотоп Сумської області. Міський телецентр почав транслювати передачі, які приймалися в радіусі 40–50 км. *Радянська Україна.* – 1960. – 8 червня.

1. Київ. Відбувся пленум Української республіканської ради

профспілок, який обговорив завдання профспілкових організацій республіки у зв'язку з прийняттям законів про скасування податків з населення і переведення всіх робітників і службовців на скорочений робочий день. Пленум звільнив з посади голови УРПС К.Москальця, обравши на цю посаду М.Синицю. *Радянська Україна. – 1960. – 9 червня.*

12 червня (неділя).

3. Повідомлялося про відкриття швидкісної авіалінії Київ – Баку. *Радянська Україна. – 1960. – 12 червня.*

15 червня (середа).

6. Повідомлялося, що колектив Південно-Західної залізниці перейшов на 7 годинний робочий день. *Радянська Україна. – 1960. – 15 червня.*

6. Повідомлялося, що Міністерство шляхів встановило новий порядок замовлення квитків. Відтепер квитки на потяг можна заздалегідь замовити поштою, по телефону або безпосередньо в касі за 6–8 днів. За бажанням пасажера квиток міг бути доставлений додому. *Радянська Україна. – 1960. – 15 червня.*

6. Київ. Указ президії ВР УРСР “Про посилення боротьби з самогонварінням і пияцтвом в Українській РСР”. Встановлено покарання за самогонваріння, збут або зберігання та розпивання спиртних напоїв у громадських місцях. Так, виготовлення самогону або інших спиртних напоїв без мети збуту каралися штрафом у розмірі до 300 руб., або заходами громадського впливу. Виготовлення або зберігання самогону чи інших спиртних напоїв з метою збуту або їх збут каралося позбавленням волі на строк до 3-х років або штрафом від 1 до 3 тис. рублів. Штрафом до 100 рублів або заходами громадського впливу каралося розпивання спиртних напоїв у громадських місцях. Заборонявся продаж горілки біля промислових, культурних або видовищних підприємств, санаторіїв, лікарень, будинків відпочинку та в місцях масових гулянь, продаж спиртних напоїв неповнолітнім; винних за ці проступки карали “заходами громадського або дисциплінарного впливу” або штрафом до 200 рублів. *Радянська Україна. – 1960. – 16 червня; Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 21. – 23 червня. – С. 275, 276.*

3. Москва. ЦК КПРС і Рада міністрів СРСР прийняли постанову

“Про подальше удосконалення справи планування і керування народним господарством в союзних республіках. Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 437.

23 червня (четвер).

7. Помер С.Дука – вчений селекціонер-плодовод, директор Українського науково-дослідного інституту садівництва, лауреат Сталінської премії, академік Української академії сільськогосподарських наук, доктор біологічних наук, професор. *Радянська Україна.* – 1960. – 26 червня.

24 червня (п'ятниця).

6. Хмельницький. Повідомлялося про створення пункту по прокату легкових автомобілів. *Радянська Україна.* – 1960. – 24 червня.

29 червня (середа).

4. Київ. Президія ВР УРСР прийняла постанову “Про стан і заходи по дальшому поліпшенню культурно-освітньої роботи серед трудящих УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 23. – 7 липня.

30 червня (четвер).

3. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про бюджетні права УРСР і місцевих Рад депутатів трудящих”. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 23. – 7 липня.

6. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про охорону природи УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 23. – 7 липня.

6. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закон “Про судоустрій УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 23. – 7 липня.

6. Київ. В зв'язку з прийняттям Закону ВР СРСР від 7 травня 1960 року “Про завершення переведення в 1960 році всіх робітників і службовців на семи- і шестигодинний робочий день” Верховна Рада УРСР прийняла закон про внесення відповідних змін у статтю 99 Конституції УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960. – № 23. – 7 липня.

Червень.

3. Янівськ. Введена в експлуатацію перша черга найбільшого в світі Янівського гідрорудника. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 437.*

1 – 2 липня (п'ятниця – субота).

3. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який обговорив підсумки весняної сівби, догляд за посівами та підготовку до збирання врожаю і проведення заготівлі сільськогосподарських продуктів у 1960 році. Пленум також розглянув організаційні питання: замість В.Чуйкова кандидатом у члени президії ЦК КПУ обрано М.Синицю. *Літературна газета. – 1960. – 5 липня.*

2 липня (субота).

3. Опубліковано постанову ЦК КПРС і РМ СРСР “Про економічне стимулювання підприємств і про підвищення матеріальної заінтересованості працівників у створенні і впровадженні нової техніки і технології і в комплексній механізації та автоматизації виробництва”. *Радянська Україна. – 1960. – 6 липня.*

4 липня (понеділок).

4. Київ. В будинку науково-технічної пропаганди відбулася конференція молодих винахідників і раціоналізаторів міста, присвячена липневому пленуму ЦК КПРС. На конференції було створено Київський міський клуб молодих винахідників та раціоналізаторів, обрано раду клубу. *Київський комсомолец. – 1960. – 6 липня.*

5 липня (вівторок).

3. Рівне. Відбулася республіканська нарада з питань осушення та сільськогосподарського освоєння боліт і заболочених земель у західних областях і поліських районах України. На нараді виявлено недоліки в роботі освоєння боліт і намічено шляхи для їх усунення. В центрі уваги учасників наради був цінний досвід працівників Рівненської і Волинської областей, що розгорнули масовий наступ на болота. *Радянська*

Україна. – 1960. – 6 липня; Рабочая газета. – 1960. – 6 юля.

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про утворення Державного комітету РМ УРСР по водному господарству. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 24. – 14 липня.*

9. Москва. Повідомляється про міжнародні змагання на призи імені братів Знаменських. Під час змагань українська спортсменка Людмила Лисенко-Шевцова встановила новий світовий рекорд з бігу на 800 м. *Радянський спорт. – 1960. – 5 липня.*

6 липня (середа).

2. Кіровоградська область. При Олександрійському райкомі партії створено комісію з ідеологічних питань, яка складається з 5 секцій: партійної пропаганди та агітації, народної освіти, охорони здоров'я, культосвітньої роботи, фізкультури і спорту. *Радянська Україна. – 1960. – 7 липня.*

3. Київ. Президія ВР УРСР видала указ про утворення Української ради народного господарства. *Відомості Верховної Ради УРСР. – 1960. – № 24. – 14 липня.*

8 липня (п'ятниця).

1. Київ. Відбулися установчі збори представників громадськості республіки, на яких створено Український відділ Товариства радянсько-австрійської дружби. Головою правління українського відділу обраний професор, заслужений діяч науки УРСР, почесний хірург СРСР М. Коломійченко. *Радянська Україна. – 1960. – 9 липня.*

4. Чернігів. Повідомляється про перший в Україні випуск вчителів початкової школи, які отримали вищу освіту. *Комсомольська правда. – 1960. – 8 юля.*

7. Київ. У філармонії відбувся літературний вечір, присвячений 60-річчю з дня народження і 40-річчю літературної діяльності Юрія Смолича. *Київський комсомолец. – 1960. – 10 липня.*

9 липня (субота).

6. Харків. Повідомляється, що центральне конструкторсько-технологічне бюро велобудування на замовлення Кримського територіально-

курортного управління сконструювало і виготовило гідропед – апарат для прогулянок та фізкультурних вправ на воді. *Радянська Україна*. – 1960. – 9 липня.

3. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про систему підвищення кваліфікації керівних і інженерно-технічних робітників галузей народного господарства і робітників державного апарату”. *Культурная жизнь в СССР (1951 – 1965): Хроника*. – М., 1979. – С. 426.

9 – 12 липня (субота – вівторок).

8. Стокгольм (Швеція). Відбулася розширена сесія бюро Всесвітньої Ради Миру, яка прийняла Звернення до народів усього світу, Загальну декларацію, рекомендації про проведення всесвітньої кампанії по розброєнню і зміцненню миру та інші документи. З великою промовою на сесії виступив О.Корнійчук. *Літературна газета*. – 1960. – 15 липня.

11 липня (понеділок).

3. Сталіно. На металургійному заводі здана в експлуатацію найбільша в світі установка безперервного розливання сталі. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 437.

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про затвердження положення про об’єднану дошкільну дитячу установу (ясла-садок)”. В положенні вказувалося, що ясла-садок є державною установою громадського виховання дітей віком від двох місяців до семи років. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 247-252.

12 липня (вівторок).

3. Харків. Закінчено випробування нового односекційного пасажирського тепловоза в 3000 кінських сил, виготовленого на заводі транспортного машинобудування. *Радянська Україна*. – 1960. – 13 липня.

4. с. Сквородинівка Харківської області. Повідомляється про відкриття меморіального музею в будинку де провів останні роки життя український філософ, поет і просвітитель Григорій Скворода. *Літературна газета*. – 1960. – 12 липня.

13 липня (середа).

3. Дніпропетровськ. На заводі металоконструкції ім. Бабушкіна здійснено пробний пуск першої в світі поточної лінії по виготовленню електрозварювальних двутаврів. *Рабочая газета*. – 1960. – 13 юля.

3. Львів. На автобусному заводі почалося серійне виробництво міжміських автобусів “турист”. *Радянська Україна*. – 1960. – 14 липня.

13 – 16 липня (середа – субота).

1. Москва. Відбувся пленум ЦК КПРС, який розглянув хід виконання рішень XXI з'їзду КПРС “Про розвиток промисловості, транспорту і впровадження у виробництво найновіших досягнень науки і техніки”. Пленум заслухав доповідь “Про підсумки наради представників братніх партій в Бухаресті”, а також розглянув організаційні питання: у зв'язку з обранням члена президії ЦК КПРС Л.Брежнєва головою президії ВР СРСР його увільнено від обов'язків секретаря ЦК КПРС, від обов'язків члена президії увільнено К.Ворошилова. *Літературна газета*. – 1960. – 19 липня.

14 липня (четвер).

4. Харків. У місцевому музеї образотворчого мистецтва влаштовано обласну художню виставку, присвячену наступній Декаді української літератури й мистецтва в Москві. В експозиції близько 600 творів живопису, графіки, скульптури, прикладного мистецтва. *Радянська Україна*. – 1960. – 15 липня.

18 липня (понеділок).

8. с. Селище Вінницької області. Відбулося відкриття Міжнародного добровільного робітничого табору молоді, в який прибули представники молоді з багатьох країн світу. *Радянська Україна*. – 1960. – 30 липня.

6. Москва. Президія ВР СРСР видала указ “Про визнання таким, що втратив силу на території УРСР указ президії Верховної Ради СРСР “Про кримінальну відповідальність за виготовлення і продаж самогону”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1960. – № 26. – 28 липня.

20 липня (середа).

1. Київ. Відбулося засідання Комісії УРСР в справах ЮНЕСКО.

Комісія розглянула питання про підготовку до XI сесії Генеральної Асамблеї конференції ЮНЕСКО, яка відбудеться в листопаді – грудні 1960 в Парижі, та про створення комітетів при Комісії з основних напрямків діяльності ЮНЕСКО: з освіти, природничих наук, соціальних наук, культури, бібліотек і бібліографії, інформації. Головами комітетів затверджені відомі діячі науки, культури і освіти республіки. *Вільна Україна*. – 1960. – 22 липня.

21 липня (четвер).

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ “Про утворення Міністерства комунального господарства УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1960. – № 26. – 28 липня.

23 липня (субота).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про розвиток телефонного зв’язку в сільській місцевості”. В постанові розроблені заходи, спрямовані на дальший розвиток телефонної мережі в сільській місцевості. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 258-260.

27 липня (середа).

1. Київ. Відбувся пленум ЦК КПУ, який розглянув питання “Про підсумки липневого пленуму ЦК КПСР і завдання партійних організацій України”. *Літературна газета*. – 1960. – 29 липня.

28 липня (четвер).

9. Повідомлялося, що ЦК ЛКСМ України, Укрпрофрада і Рада Союзу спортивних товариств і організацій УРСР підвели підсумки огляду-конкурсу будівництва і обладнання спортивних споруд та виготовлення спортивного інвентаря, який тривав два роки. За цей час збудовано 186 стадіонів, 444 спортивні зали, 7053 волейбольних, 2925 баскетбольних, 1712 футбольних полів, 54 відкритих басейнів, 882 комплексних спортивних майданчики та ін. спортивних споруд. Переможцем огляду-конкурсу визнано Сталінську область. *Вільна Україна*. – 1960. – 28 липня.

29 липня (п'ятниця).

3. Нікополь. На Південнотрубному металургійному заводі закінчено спорудження найбільшого в країні цеху по випуску холоднокатаних трубних заготовок. *Радянська Україна*. – 1960. – 30 липня.

Липень.

3. Запоріжжя. На ферросплавному заводі здана в експлуатацію перша в країні електровакуумна установка для виготовлення високоякісного феррохрому. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 437.

3. Луганська область. На Лутугинському заводі прокатних валів введена в дію перша в країні установка з вакуумування чавуну. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 437.

3 серпня (середа).

4. Київ. Відкриття музею-квартири М.Заньковецької. *Радянська культура*. – 1960. – 4 серпня.

7. Київ. У центральному Будинку працівників мистецтва відбувся вечір, присвячений 100-річчю з дня народження М.Заньковецької. *Радянська культура*. – 1960. – 4 серпня.

10 серпня (середа).

6. Київ. Президія ВР УРСР видала указ “Про дисциплінарну відповідальність суддів УРСР”. *Відомості Верховної Ради УРСР*. – 1960. – № 30. – 25 серпня.

15 серпня (понеділок).

3. Сталінська область. На Новокраматорському машинобудівному заводі закінчено складання нового гігантського електрогоусеничного екскаватора “ЕВГ-35-65”. Це – унікальна механічна лопата, єдина в світі за радіусом різання. *Радянська Україна*. – 1960. – 16 серпня.

18 серпня (четвер).

4. Київ. Повідомляється про відкриття виставки “Чехословаччина

1960 року”. *Правда*. – 1960. – 21 августа.

19 серпня (п'ятниця).

4. Київ. Закінчилася республіканська нарада з питань народної освіти, скликана ЦК КПУ. Обговорено доповідь “Про підсумки першого року перебудови шкіл УРСР у світлі рішень XXI з'їзду КПРС та Закону “Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в УРСР” та чергові завдання вчителів і працівників народної освіти”. *Вільна Україна*. – 1960. – 21 серпня.

22 серпня (понеділок).

8. Київ. Президія ВР УРСР ратифікувала Конвенцію про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, підписану представником УРСР у Нью-Йорку 29 грудня 1958 року. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 284.

23 серпня (вівторок).

3. Закінчено монтаж нової високовольтної лінії Стрий – Долина – Станіслав довжиною 140 км. *Вільна Україна*. – 1960. – 24 серпня.

3. Сталіно. Відкрита Всесоюзна нарада сталеплавильників, присвячена перспективам розвитку науки про металургію, нової техніки і технології. Обговорено проблеми дальшого розвитку виробництва сталі – прискорення процесів сталеваріння із застосуванням кисневого дуття і природного газу, впровадження методу безперервного розливання металу, управління агрегатами за допомогою лічильно-розв'язувальних машин та ін. *Радянська Україна*. – 1960. – 25 серпня.

25 серпня (четвер).

4. Київ. Повідомляється про відкриття Республіканської художньої виставки “Радянська Україна”. Експонується понад 2000 творів. Виставка приурочена до запланованої Декади українського мистецтва і літератури в Москві. *Известия*. – 1960. – 25 августа; *Советская культура*. – 1960. – 27 августа.

25 серпня – 11 вересня (четвер – неділя).

9. Рим (Італія). Відбулися XVII літні Олімпійські ігри, в яких взяли участь 5348 спортсменів (610 жінок) з 84 країн світу. У складі збірної команди СРСР представлені 36 спортсменів України від 12 міст республіки. Під час Олімпійських ігор СРСР завоював 43 золоті, 29 срібних і 31 бронзову медаль. З них українські спортсмени завоювали – 13 золотих, 8 срібних, 6 бронзових медалей. Чемпіонами Олімпіади стали: Іван Богдан (борець класичного стилю), Віра Крепкіна (стрибки у довжину), Володимир Голубничий (ходьба на 20 км), Віктор Цибуленко (метання списа), Людмила Шевцова-Лисенко (біг 800 м), Борис Шахлін (гімнаст), Лариса Латиніна (багатоборство, вільні вправи), Поліна Астахова (бруси), Маргарита Ніколаєва (опорний стрибок). Призерами Олімпіади стали: Валерій Брумел, Леонід Бартенев, Ігор Тер-Ованесян, Юрій Титов, Леонід Колумбета, Володимир Синявський. *Радянський спорт. – 1960. – 26 серпня, 13 вересня; Хроніка олімпійських ігор (з історії літніх олімпіад). – К., 1979. – С. 121-145.*

27 серпня (субота).

3. У Бориславі почалася експлуатація нової фонтанової свердловини, яка пробурена на глибину майже 2500 метрів. *Вільна Україна. – 1960. – 27 серпня.*

3. Львів. Повідомляється про спорудження великого холодильника – найбільшого у західних областях України. Він розрахований на зберігання 3000 тонн м'яса та заморожування 100 тонн. *Вільна Україна. – 1960. – 27 серпня.*

3. Червоноград. Здано в експлуатацію Великомоствівську шахту № 5. *Вільна Україна. – 1960. – 27 серпня.*

30 серпня (вівторок).

3. Харків. Інженери харківського філіалу Інституту “Водоканалпроект” спроектували найбільший в Європі трубопровід для промислових стічних вод. Призначений для скидання стічних вод металургійних, хімічних та інших підприємств Донбасу в Сиваш, де в одній із заток утворюється величезний резервуар – природний нагромаджувач – випарник близько 5 тис. га. *Вільна Україна. – 1960. – 30 серпня.*

31 серпня (середа).

6. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову про заходи по ліквідації забруднення стічними водами річки Десни. *Социалистическая Черниговщина (1946 – 1980): Сборник документов и материалов.* – К., 1987. – С. 108-109.

Серпень.

3. Сімферополь. Зданий в експлуатацію останній турбогенератор Сімферопольської ДРЕС. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 437.

3 вересня (субота).

4. Київ. Відбулося вручення міжнародної Ленінської премії “За зміцнення миру між народами” громадському діячеві, члену президії Всесвітньої Ради Миру, заступнику голови Радянського комітету захисту миру, письменникові Олександрю Корнійчуку. *Літературна газета.* – 1960. – 6 вересня.

4. Київ. Створено Інститут напівпровідників АН УРСР на базі відділу фізики напівпровідників, лабораторії поверхні напівпровідників, відділу теоретичної фізики Інституту фізики АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918 – 1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар’яхтар.* – К., 1994. – С. 286.

4 – 20 вересня (неділя – вівторок).

1. Полтавська область. Від імені “Союзу боротьби за звільнення трудящих” в м. Лубни, Градизькому та Новосанжарському районах розповсюджені листівки, в яких висловлювалася критика на адресу КППС, радянського державного і суспільного устрою. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. XX ст.).* – К., 2000. – С. 405.

12 вересня (понеділок).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про заходи по охороні ґрунтів і захисних лісонасаджень на території УРСР”. Постановою

запроваджено обов'язковий для всіх землекористувачів мінімум заходів по боротьбі з ерозією ґрунтів і по відновленню родючості та продуктивному використанню ерозованих земель. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 311-316.*

13 вересня (вівторок).

8. США. Президент Д.Ейзенхауер підписав закон про встановлення пам'ятника Т.Шевченку у Вашингтоні. *Українське слово. – 1964. – 12 липня.*

15 вересня (четвер).

4. Київ. Розпочала роботу Українська республіканська виставка народного декоративного мистецтва і художньої промисловості. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 438.*

16 вересня (п'ятниця).

4. Створено Інститут геофізики АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918 – 1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994. – С. 286.*

27 вересня (вівторок).

4. Черкаська область. Повідомляється про заходи, які були проведені для упорядкування місць, пов'язаних з життям і діяльністю Т.Шевченка: відкрито пам'ятники на місці де стояла хата, в якій народився Т.Шевченко і, де провів дитячі роки в с. Моринці Вільшанського району; відкрито пам'ятник в с. Шевченкове; покращена культурно-освітня і масово-політична робота у культурно-освітніх установах населених пунктів – сіл Шевченкове, Моринці, Будище Вільшанського району, з якими пов'язані життя і діяльність Т.Шевченка; упорядковано могили батьків Т.Шевченка і художника І.Сошенка; в Каневі побудовано новий кінотеатр, літню кіноплощадку, капітально відремонтовано Будинок культури, в с. Моринці і с. Будище відкрито музейні кімнати Т.Шевченка та ін. *Культурное строительство в Черкасской области (1917 –*

1980): Сб. документов и материалов / Н.И.Бережа, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989. – С. 146.

3. Луганська область. На металургійному заводі ім. Ворошилова видала першу плавку потужна доменна піч “Луганська-Комсомольська”. Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

1 жовтня (субота).

4. Київ. Відбулася установча конференція, учасники якої одностайно вирішили заснувати Товариство культурного зв'язку з українцями за кордоном і обрали правління товариства. Головою правління обрано письменника Юрія Смолича. *Літературна газета.* – 1960. – 7 жовтня.

4 жовтня (вівторок).

8. Нью-Йорк (США). Голова делегації України в ООН М.Підгорний виступив в загальній дискусії на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН з доповіддю “Забезпечення міцного миру – найважливіше завдання сучасності”. *Літературна газета.* – 1960. – 7 жовтня.

8 жовтня (субота).

4. Дніпропетровськ. В проектно-конструкторському технологічному інституті сконструйовано перший в Радянському Союзі 100-тонний перекидувач. *Рабочая газета.* – 1960. – 8 октябрю.

8. Вінніпег (Канада). Газета “Новий шлях” стала тижневиком. *На пресовому відтинку // Сучасність.* – 1961. – №2. – С. 123.

10 жовтня (понеділок).

3. Повідомляється про здачу в експлуатацію газової траси Краснодар – Луганськ. *Правда.* – 1960. – 10 октябрю; Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. *История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

14 жовтня (п'ятниця).

4. Київ. Рада міністрів УРСР прийняла постанову “Про закріплення за педагогічними інститутами промислових підприємств як баз

для виробничої практики студентів”. *Культурная жизнь в СССР (1951–1965): Хроника.* – М., 1979. – С. 437.

18 жовтня (вівторок).

6. Чернігів. Повідомляється про проведення Дня поезії. *Літературна газета.* – 1960. – 18 жовтня.

30 жовтня (неділя).

3. Введено в дію газопровід Дашава – Мінськ довжиною близько 700 км. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

31 жовтня (понеділок).

3. Полтавська область. Дав промисловий струм останній агрегат Кременчуцької ГЕС. Загальна потужність станції – 625 кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

1 листопада (вівторок).

9. Стейнхьер (Норвегія). Повідомляється про футбольний матч між місцевою командою та “Динамо” (Київ). Остання перемогла з рахунком (5:0). *Рабочая газета.* – 1960. – 8 октября.

2 листопада (середа).

1. Київ. Президія ВР УРСР затвердила Положення про вибори районних (міських) народних судів УРСР. *Відомості Верховної Ради УРСР.* – 1960 – № 41.

5 листопада (субота).

4. Сталіно. Повідомляється про відкриття міської картинної галереї. Експонується близько тисячі робіт. *Правда.* – 1960. – 5 листопада.

6 листопада (неділя).

6. Київ. Введений в дію метрополітен. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

10 листопада (четвер).

1. Рівне. Від імені “Союзу антикомуністичного руху” розповсюджені листівки з критикою вищого політичного керівництва СРСР і закликами до боротьби “за свободу і демократію”. *Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000. – С. 405.*

8. Київ. Президія ВР УРСР ратифікувала ряд конвенцій з морського права: Конвенцію про територіальне море, та прилеглу зону та Конвенцію про відкрите море, підписані в Нью-Йорку представником УРСР 30 жовтня 1958 року; а також Конвенцію про континентальний шельф, підписану там же 31 жовтня 1958 року. *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 383.*

12 – 23 листопада (субота – середа).

4. Москва. Відбулася декада української літератури і мистецтва. *Літературна газета. – 1960. – 25 листопада.*

15 листопада (вівторок).

3. Москва. Опубліковано рішення Ради міністрів СРСР про нову золоту місткість рубля і про підвищення курсу рубля по відношенню до валют іноземних держав. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 438.*

27 листопада (неділя).

8. Париж (Франція). Вийшов останній номер паризького тижневика “Українець”, найстарішого українського періодичного видання в Європі. *На пресовому відтинку // Сучасність. – 1961. – №2. – С. 123.*

Осінь.

8. Париж (Франція). На XI сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО українська делегація представила проект резолюції “Про використання засобів інформації в цілях зміцнення миру і про засудження пропаганди війни, ворожнечі та ненависті між народами”. Співавторами цього

проекту були делегації Бірми і Цейлону. *Україна на міжнародній арені.* – К., 1968. – С. 20.

2 грудня (п'ятниця).

3. Кривий Ріг. На металургійному заводі ім. Леніна задута найбільша в світі доменна піч “Криворізьська-Комсомольська”. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник.* – К., 1990. – С. 438.

9 грудня (п'ятниця).

9. Київ. Відкриття найбільшого в Україні Палацу спорту. *Радянська Україна.* – 1960. – 10 грудня.

14 грудня (середа).

4. Київ. В консерваторії ім. П.Чайковського відбувся вечір присвячений місячнику чехословацько-радянської дружби. Вечір організували Київський міськком КПУ, Українське товариство дружби і культурних зв'язків з зарубіжними країнами, Українське відділення товариства радянсько-чехословацької дружби. *Київський комсомолец.* – 1960. – 16 грудня.

9. Київ. Повідомляється про проходження в Палаці спорту Міжнародних товариських змагань боксерів другої збірної команди Радянського Союзу і ФРН. Друга збірна команда СРСР виграла матч з рахунком 9:1. *Київський комсомолец.* – 1960. – 14 грудня.

15 грудня (четвер).

3. Володимир-Волинський Волинської області. Завершено будівництво і введено в дію четвертий в області цукровий завод потужністю 25 тис. ц переробки буряків на добу. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1959–1965): Сборник документов и материалов.* – К., 1987. – С. 45, 46.

16 грудня (п'ятниця).

6. Київ. Указом президії ВР УРСР встановлено почесне звання “Заслужений енергетик УРСР”. *Хронологічне зібрання законів, указів*

президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 396.

20 грудня (вівторок).

4. Київ. Повідомляється про підсумки Республіканського конкурсу на кращі одноактні п'єси, пісні і твори гумору та сатири, організованого Міністерством культури УРСР разом з Спілками письменників та композиторів. Першу премію присуджено Л. Синельникову за п'єсу "Один лише день". *Літературна газета*. – 1960. – 20 грудня.

23 грудня (п'ятниця).

4. Львів. Відкриття філіалу Інституту геофізики АН УРСР. *Історія Академії наук України 1918 – 1993 / ред. кол. Б. Є. Патон, В. Г. Бар'ятар*. – К., 1994. – С. 286.

28 грудня (середа).

6. Київ. Верховна Рада УРСР прийняла закони "Про затвердження Кримінального кодексу УРСР", "Про затвердження Кримінально-процесуального кодексу УРСР". *Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР*. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964. – С. 397-398.

3. Харків. На турбінном заводі ім. Кірова закінчено виготовлення для Ново-Воронізької атомної електростанції першої парової турбіни потужністю 75 тис. кВт. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. Історія Української ССР. Хронологический справочник*. – К., 1990. – С. 438.

29 грудня (четвер).

3. Селідовський район Сталінської області. Здана в експлуатацію найбільша в донецькому басейні шахта "Росія" проектною потужністю 6 тис. т вугілля на добу. *Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1959 – 1965): Сборник документов и материалов*. – К., 1987. – С. 47.

30 грудня (п'ятниця).

1. Київ. Верховна рада УРСР затвердила Державний бюджет УРСР

на 1961 рік. *Відомості Верховної ради УРСР. – 1961. – №1. – С. 5.*

31 грудня (субота).

3. Харківська область. Дав промисловий струм перший блок Зміївсько-Комсомольської ДРЕС. *Радянська Україна. – 1961. – 1 січня.*

3. Кривий Ріг. Введено в дію Південний гірничо-збагачувальний комбінат № 2 потужністю 9 млн т залізної руди на рік. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 438.*

3. Кривий Ріг. На металургійному заводі ім. Леніна видала першу плавку найбільша в Європі мартенівська піч. *Верстюк В.Ф., Дзюба Е.Н., Репринцев В.Ф. История Украинской ССР. Хронологический справочник. – К., 1990. – С. 438.*

6. Одеса. Відкрито Палац студентів. *Радянська Україна. – 1961. – 3 січня.*

9. Президія ради Союзу спортивних товариств і організацій Української РСР за підсумками соціалістичних змагань між областями, містами і спортивними товариствами на кращу постановку фізкультурно-масової і спортивної роботи в 1960 році визнала переможцями: серед областей – Київську міську раду спортивного союзу; серед міст обласного підпорядкування – Херсон; серед товариств першість виборола Центральна рада ДСТ “Авангард”. *Радянський спорт. – 1961. – 9 червня.*

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Акція „Вісла”. Документи. – Львів, Нью-Йорк, 1997.
2. Альманах 40-ліття УАПЦ в Австралії і Новій Зеландії 1948 – 1988. – Сідней, 1990.
3. *Бажан О., Данилюк Ю.* Випробування вірою. Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр. – К., 2000.
4. *Бажан О., Данилюк Ю.* Український національний рух: основні тенденції і етапи розвитку (кінець 1950-х – 1980-ті роки). – К., 2000.
5. *Баран В.* Україна: новітня історія (1945 – 1991 рр.). – Л., 2003.
6. *Баран В.К.* Україна після Сталіна. Нарис історії 1953 – 1985. – Львів, 1992.
7. *Бугай М.Ф.* „За повідомленням НКВС СРСР були переселені...”. – К., 1992.
8. Ведомости Верховного Совета СССР. – 1954, 1958.
9. *Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф.* Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
10. Вестник АН СССР. – 1960.
11. Вечірній Київ. – 1953.
12. Відомості Верховної Ради УРСР. – 1947 – 1950, 1954 – 1960.
13. Вільна Україна. – 1954, 1959, 1960.
14. Вільне життя. – 1959.
15. Вільне слово: Український тижневик. – 1959.
16. Вісник АН УРСР. – 1951, 1952, 1954 – 1956, 1958, 1959.
17. Вопросы истории. – 1954.
18. Голод в Україні 1946 – 1947. Док. і матеріали. – Київ – Нью-Йорк, 1996.
19. Гомін України. – 1959.
20. *Грицак Я.* Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ – ХХ століття. – К., 1996.
21. *Данилюк Ю., Бажан О.* Опозиція в Україні (друга половина 50-х

– 80-ті рр. ХХ ст.). – К., 2000.

22. Депортації. Західні землі України кінця 30-х – початку 50-х рр. Документи, матеріали, спогади. У трьох томах. Т. 2. 1946 – 1947 рр. – Львів, 1998.

23. Десятиліття Української Вільної Академії Наук у США. 1950 – 1960. – Нью-Йорк, 1961.

24. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Л., 1992.

25. Запорожская правда. – 1959.

26. Збірник законів Української РСР в 2-х томах, Т. 1. Укази президії Верховної Ради Української РСР 1938 – 1973. – К., 1974.

27. Здіорук О. (Стельмах). Літопис УПА: час, події, джерела. (Джерелознавча достовірність та інформаційна цінність багатотомного видання «Літопис УПА»). – К., 2000.

28. Известия. – 1951, 1952, 1954, 1955, 1957 – 1960.

29. Искусство. – 1955, 1959, 1960.

30. Історія Академії наук України 1918 – 1993 / ред. кол. Б. С. Патон, В. Г. Бар'яхтар. – К., 1994.

31. Історія Києва. Т. 3. Кн. 1. – К., 1987.

32. Історія Національної Академії Наук України у суспільно-політичному контексті 1918 – 1998. – К.: «Фенікс», 2000.

33. Історія Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського (1941 – 1964). – К., 2003.

34. Історія Української РСР в 8-ми томах, 10-ти книгах, Т.8. Кн. 1. – К., 1979.

35. Київський комсомолец. – 1960.

36. Кентій А. Нарис боротьби ОУН–УПА в Україні (1946 – 1956 рр.). – К., 1999.

37. Колгоспне село. – 1951, 1953.

38. Комсомольская правда. – 1955, 1956, 1958 – 1960.

39. Комуністична партія України в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК. – Т. 2. – К., 1976 – 1977.

40. Кримська правда. – 1960.

41. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня істо-

- рія української мови). – К., 2004.
42. Культурная жизнь в СССР (1951 – 1965): Хроника. – М., 1979.
43. Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення комуністичної партії і радянського уряду: Зб. документів. Т.2 (1917 – 1960 рр.). – К., 1961.
44. Культурне будівництво в Українській РСР, червень 1941 – 1950. – К., 1989.
45. Культурне життя в Україні. Західні землі. Док. і матеріали. Том 1 (1939 – 1953). – К., 1995.
46. Культурне життя в Україні: Західні землі. Т. 2. (1953 – 1966). – Львів, 1996.
47. Культурное строительство в Черкасской области (1917 – 1980): Сб. документов и материалов / Н.И.Береза, В.Н.Болтенков, С.И.Кононенко и др. – Днепропетровск, 1989.
48. Культурное строительство на Херсонщине, 1921 – 1987: Сб. документов и материалов. – Симферополь: Таврия, 1988.
49. *Кульчицький С., Павленко Ю., Руда С., Храмов Ю.* Історія Національної академії наук України в суспільно-політичному контексті. 1918-1998. – К., 2000.
50. *Лизанюк В.* Навічно кайдани кували: Факти, документи, коментарі про русифікацію в Україні. – Львів, 1995.
51. Літературна газета. – 1946 – 1951, 1953, 1955 – 1957, 1959, 1960.
52. Літопис нескореної України. Документи, матеріали, спогади. – Кн. 1, 2. – Львів, 1993, 1997.
53. Літопис українського життя в Канаді. Т. 6. – Едмонтон, 1982.
54. Літопис УПА. Нова серія, Т. 3. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: директивні документи ЦК КП(б)У 1943 – 1959 – К. – Торонто, 2001.
55. Луганская правда. – 1959.
56. Мартирологія українських церков. Том 1. Українська православна церква. Док., матеріали, християнський самвидав України. – Торонто, Балтимор, 1987.
57. Мартирологія українських церков. Том II. Українська католицька

церква. Док., матеріали, християнський самвидав України. – Торонто, Балтимор, 1985.

58. Молодь України. – 1950, 1954 – 1957, 1959.

59. На пресовому відтинку // Сучасність. – 1961. – № 2.

60. Нарис з історії дипломатії України /ред. В.А. Смолій – К., 2001.

61. Нарис історії Української Студентської Громади та Українських Поселень в Іспанії (1946 – 1996). – Філядельфія – Мадрид, 1997.

62. Новий шлях (Вінніпег). – 1946 – 1951.

63. *Покальчук Ю.* Українці у Великій Британії. – Львів, 1999.

64. Політичний терор і тероризм в Україні ХІХ – ХХ ст. Історичні нариси. /під ред. В.Береговий, Ю.Бойко і ін. – К., 2002.

65. Правда. – 1951 – 1957, 1959, 1960.

66. Правда Украины. – 1949 – 1951, 1955 – 1957, 1959, 1960.

67. Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1946 – 1950). Сб. док. и материалов. – К., 1980.

68. Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1951 – 1958): Сб. док. и материалов. – К., 1984.

69. Промышленность и рабочий класс Украинской ССР (1959 – 1965): Сб. док. и материалов. – К., 1987.

70. Рабочая газета. – 1959, 1960.

71. Радянська культура. – 1956, 1957, 1959, 1960.

72. Радянська освіта. – 1951, 1953, 1956, 1957.

73. Радянська Ровенщина (1939 – 1959): Документи й матеріали. – Львів, 1962.

74. Радянська Україна. – 1946 – 1960.

75. Радянське мистецтво. – 1950, 1952 – 1954.

76. Радянське Прикарпаття (1939 – 1959): Документи і матеріали. – Ужгород, 1964.

77. Радянське слово. – 1959.

78. Радянський спорт. – 1953, 1955 – 1957, 1959, 1960.

79. *Русначенко А.* Народ збурений: Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940 – 50-х роках. – К., 2002.

80. *Сергійчук В.* Новітня каторга. Військовополонені та інтерновані Другої світової в УРСР. – К., 2001.
81. Советская культура. – 1953 –1957, 1959, 1960.
82. Советская этнография. – 1954.
83. Советское искусство. – 1951, 1952.
84. Социалистическая Черниговщина (1946 – 1980): Сборник документов и материалов. – К, 1987.
85. Спортивна газета. – 1950.
86. Товариство об'єднаних українських канадців. Всекрайовий з'їзд. – Торонто, 1952.
87. Україна на міжнародній арені. – К., 1968.
88. Українська РСР на міжнародній арені. Зб. док. і матеріалів. 1944 – 1961 рр. – К., 1963.
89. Українська РСР у міжнародних відносинах (1945 – 1957). – К., 1959.
90. Українське слово. – 1951.
91. Українське студентство в Америці. – Балтімор-Нью-Йорк, 1963.
92. Український голос. – 1951, 1952, 1954 – 1959.
93. Учительская газета. – 1951, 1953, 1958, 1959.
94. Хроніка олімпійських ігор (з історії літніх олімпіад). – К., 1979.
95. Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР, Т. 3 (1952 – 1956). – К., 1963.
96. Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. Т. 4. (1957 – 1958 рр.) – К., 1964.
97. Хронологічне зібрання законів, указів президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду УРСР. – Т.5. 1959 рік. – К., 1964.
98. Чернігівщина. Енциклопедичний довідник. – К., 1990.
99. Четвертий конгрес українців Канади. – Вінніпег, 1953.
100. Чорна книга України. Зб. док., архівних матеріалів, листів, доповідей, статей, досліджень, есе. – К., 1998.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АН – Академія наук
АРСР – Автономна Радянська Соціалістична Республіка
БРСР – Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
ВКП(б) – Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)
ВЛКСМ – Всесоюзна ленінська комуністична спілка молоді
ВНЗ – Вищий навчальний заклад
ВРМ – Всесвітня Рада Миру
вул. – вулиця
ВЦРПС – Всесоюзна центральна рада професійних спілок
ГЕС – гідроелектростанція
ГРСР – Грузинська Радянська Соціалістична Республіка
ДРЕС – Державна районна електростанція
ДТС – Дитяче спортивне товариство
ДТСААФ – Добровільне товариство сприяння армії, авіації та флоту
ЄЕК ООН – Європейська Економічна Комісія Організації Об'єднаних Націй
ім. – імені
кВт – кіловат
КДБ – Комітет державної безпеки
КНР – Китайська Народна Республіка
коп. – копійки
КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України
КПРС – Комуністична Партія Радянського Союзу
КПУ – Комуністична партія України
КУК – Комітет українців Канади
м. – місто
МВС – Міністерство внутрішніх справ
МГР – Міжнародний геофізичний рік
МДБ – Міністерство державної безпеки
млрд. – мільярд
МОП – Міжнародна Організація Праці

МТС – машинно-тракторна станція
н. р. – навчальний рік
НАН – Національна академія наук
НКВС – Народний комісаріат внутрішніх справ
НКДБ – Народний комісаріат державної безпеки
НКО – Народний комісаріат освіти
НТШ – Наукове товариство ім. Тараса Шевченка
ООН – Організація Об'єднаних Націй
ОУН – Організація українських націоналістів
ПДВР – Постійно діюча виробнича рада
ПНР – Польська Народна Республіка
РАТАУ – Радіотелеграфне агентство України
РМ – Рада міністрів
РНК – Рада народних комісарів
РПЦ – Російська православна церква
РРФСР – Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка
РТС – ремонтно-тракторна станція
руб. – рублі
с. – село
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
США – Сполучені Штати Америки
ТАРС – Телеграфне агентство Радянського Союзу
ТЕС – Теплоелектростанція
тис. – тисяч
УАПЦ – Українська автокефальна православна церква
УВАН – Українська вільна академія наук
УНР – Українська народна республіка
УПА – Українська повстанська армія
УРЕ – Українська радянська енциклопедія
УРКЗМ – Український республіканський комітет захисту миру
УРРПС – Українська республіканська рада професійних спілок
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
ФЗН – фабрично-заводське навчання

- ФРН – Федеративна Республіка Німеччини
ЦВК – Центральний виконавчий комітет
ЦДАГОУ – Центральний державний архів громадських об’єднань
України
ЦК ВКП(б) – Центральний комітет всесоюзної Комуністичної партії
(більшовиків)
ЦК ВЛКСМ – Центральний комітет всесоюзної ленінської комуністич-
ної спілки молоді
ЦК КП(б)У – Центральний комітет Комуністичної партії (більшовиків)
України
ЦК ЛКСМ – Центральний комітет ленінської комуністичної спілки
молоді
ЧССР – Чехословацька Соціалістична Республіка

З М І С Т

Частина 1.

<i>Смолій В.А.</i> Передмова	3
Від упорядників	5
<i>Олег Рабенчук.</i> Хроніка 1946	7
<i>Олег Рабенчук.</i> Хроніка 1947	53
<i>Олег Рабенчук.</i> Хроніка 1948	97
<i>Олег Рабенчук.</i> Хроніка 1949	143
<i>Олег Рабенчук.</i> Хроніка 1950	188
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1951	235
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1952	263

Частина 2.

<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1953	287
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1954	323
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1955	355
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1956	389
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1957	437
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1958	479
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1959	525
<i>Мирослава Смольницька.</i> Хроніка 1960	565
Джерела та література	605
Перелік умовних скорочень	610